

KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK PROGRAMI

LİMİTED ŞİRKETLERDE MÜDÜRLER KURULUNUN İŞLEYİŞİ

ZEYNEP SUPHİYE KURAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İSTANBUL, Temmuz, 2024

ZEHNEP SUPHIYE KURAN

Yüksek Lisans Tezi

2024

LİMİTED ŞİRKETLERDE MÜDÜRLER KURULUNUN İŞLEYİŞİ

ZEYNEP SUPHİYE KURAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. ESRA HAMAMCIOĞLU

Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans Programı'nda tezli yüksek lisans için gerekli kısmi şartların yerine getirilmesi amacıyla Kadir Has Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne teslim edilmiştir.

İSTANBUL, Temmuz, 2024

ONAY

ZEYNEP SUPHİYE KURAN tarafından hazırlanan **LİMİTED ŞİRKETLERDE MÜDÜRLER KURULUNUN İŞLEYİŞİ** başlıklı bu çalışma jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Esra Hamamcıoğlu (Danışman)

Kadir Has Üniversitesi

.....

Dr. Öğr. Üyesi Argun Karamanlıoğlu

Kadir Has Üniversitesi

.....

Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Eroğlu

Boğaziçi Üniversitesi

.....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mehmet Timur AYDEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

Onay Tarihi:12.08.2024

ARAşTIRMA ETİĞİ VE YAYIN YÖNTEMLERİ BİLDİRİMİ

Ben, ZEYNEP SUPHİYE KURAN;

- Hazırladığım bu Yüksek Lisans Tezi tamamen kendi çalışmam olduğunu ve başka çalışmalardan yaptığım alıntıların kaynaklarını kurallara uygun biçimde belirttiğimi;
- Bu Yüksek Lisans Tezi başka bir eğitim kurumunda bir derece veya diplomaya sunulan veya kabul edilen herhangi bir materyal içermediğini;
- "Yükseköğretim Kurulu Etik Davranış İlkeleri" uyarınca hazırlanan "Kadir Has Üniversitesi Akademik Etik İlkeleri"ni takip ettiğimi onaylıyorum.
- Buna ek olarak, bu çalışma ile ilgili ortaya çıkabilecek herhangi bir usulsüzlük iddiasının, üniversite mevzuatına uygun olarak disiplin işlemi ile sonuçlanacağını kabul ediyorum.

ZEYNEP SUPHİYE KURAN

12.08.2024 ve İmza

Her koşulda yanımda olan canım aileme...

TEŞEKKÜR

Tez konumun seçiminde ve tezime son şeklini verdiğim süreçte desteğini ve yardımını esirgemeyerek bana yol gösteren değerli hocam Doç. Dr. Esra Hamamcıoğlu' a teşekkür ederim. Hocamın öğrencisi olduğum için kendimi şanslı hissettiğimi de bu vesileyle belirtmek isterim. Ayrıca tez savunmamdaki jüri üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Argun Karamanlıoğlu 'a ve Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Eroğlu 'a da tezim hakkındaki yorumlarıyla tezimi zenginleştirmemi sağladığı için teşekkürü bir borç bilirim. Akademik hayatımın her noktasında desteklerini esirgemeyen sevgili aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Zeynep S. Kuran
İstanbul, Temmuz 2024

LİMİTED ŞİRKETLERDE MÜDÜRLER KURULUNUN İŞLEYİŞİ

ÖZET

Bu çalışma limited şirketlerde müdürler kurulunun işleyişi konusunu ele almaktadır. 6102 sayılı TTK ile kanun koyucu şirketler hukukunda özel bir konuma sahip olan limited şirketlere, şirketin yönetim organı olan müdürlere (müdürler kuruluna) ilişkin önemli değişiklikler getirmiştir. Ancak müdürlere ilişkin birçok düzenlemede anonim şirket hükümlerine atıfla yetinilmiştir. Kimi hususlarda ise boşluklar bırakılmıştır. Bu sebeplerle limited şirketlerde müdürlerin hukuki konumu incelemek üzere bu çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, limited şirketin zorunlu organlarından biri olan müdürlerin kavramsal olarak ele alınması, müdürler kurulu toplantıları ve karar alma usullerinin detaylı bir şekilde incelenmesi ve son olarak müdürlerin kararlarının geçersizliğinin incelenmesidir.

Anahtar Sözcükler: Limited Şirket, Müdür, Müdürler Kurulu, Toplantı

THE FUNCTIONING OF THE BOARD OF DIRECTORS IN LIMITED LIABILITY COMPANIES

ABSTRACT

This study examines the functioning of the board of directors in limited liability companies. The Turkish Commercial Code No. 6102 introduced significant changes to limited liability companies, which hold a unique position in corporate law, particularly concerning the directors (board of directors) who serve as the company's management organ. However, many regulations pertaining to directors rely on references to provisions governing joint-stock companies. In certain areas, legislative gaps remain. Consequently, this study aims to scrutinize the legal status of directors in limited liability companies. The aim of this study is to conceptually analyze the directors, who are one of the mandatory bodies of a limited company, to examine in detail the meetings and decision-making procedures of the board of directors, and finally to focus on the invalidity of the decisions made by the directors.

Keywords: Limited Liability Company, Directors, Directors Board, Assembly

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
1.GİRİŞ.....	1
1.BÖLÜM.....	3
LİMİTED ŞİRKETLERİN ORGANSAL YAPISI.....	3
2. Limited Şirketlerde Zorunlu Organlar.....	4
2.1 Genel Kurul ve Yetkileri.....	4
2.2 Müdürler ve Yetkileri.....	13
2.2.1 Genel olarak.....	13
2.2.2 Limited şirketler ile müdürler arasındaki ilişkinin hukuki niteliği.....	14
2.2.2.1 Vekalet sözleşmesi görüşü.....	15
2.2.2.2 Hizmet sözleşmesi görüşü.....	16
2.2.2.3 Sui generis sözleşme görüşü.....	17
2.2.2.4 Değerlendirme.....	17
2.3 Müdürler ve Genel Kurul Arasındaki İlişki.....	18
2.3.1 Liderlik teorisi.....	18
2.3.2 Üstünlük teorisi.....	19
2.3.3 İşlevler ayrılığı/Eşitlik teorisi.....	20
2.3.4 Limited şirketler bakımından teorilerin değerlendirilmesi.....	21
3. Müdürlerin Sahip Olması Gereken Nitelikler.....	23
3.1 Gerçek veya Tüzel Kişi Olmak.....	23
3.2 En Az Bir Ortağın Müdür Olması Kuralı.....	25
3.3 Seçilme Engellerinin Olmaması.....	26
3.4 Şirket Sözleşmesinde Öngörülen Şartları Taşımak.....	27
3.5 İkametgah ve Vatandaşlık Bakımından Değerlendirme.....	30
3.6 Müdürlük İçin Gerekli Olan Niteliklerin Eksikliği.....	31
4. Müdürlük Sıfatının Kazanılma ve Kaybedilmesi.....	32
4.1 Müdürlük Sıfatının Kazanılması.....	32

4.1.1 Şirket sözleşmesi ile müdürlük sıfatının kazanılması.....	32
4.1.2 Genel kurul kararı ile müdürlük sıfatının kazanılması.....	33
4.1.3 Kooptasyon ile müdürlük sıfatının kazanılması.....	37
4.2 Müdürlük Sıfatının Kaybedilmesi.....	38
4.2.1 Kendiliğinden sona erme.....	38
4.2.1.1 Kanuni sebeplerle sona erme.....	39
4.2.1.2 Sözleşmede öngörülen sebeplerle.....	41
4.2.2 Azil ile sona erme.....	42
4.2.3 İstifa ile sona erme.....	45
5. Müdürlerin Görev Süresi.....	46
II.BÖLÜM.....	51
MÜDÜRLERİN TOPLANMASI VE KARAR ALMASI.....	51
6.Müdürler Kurulu.....	51
7.Müdürler Kurulu Toplantıları.....	58
7.1 Toplantı Yeri Ve Zamanı.....	61
7.2 Toplantıya Çağrı Usulü.....	61
7.3 Toplantı Gündemi.....	63
7.4 Müzakerelere Katılma Yasağı.....	64
7.5 Müdürler Kurulu Kararlarının Kaldırılması veya Değiştirilmesi.....	68
7.6 Tutanak.....	69
7.7 Karar Defterine Kayıt.....	70
8.Elektronik Ortamda Müdürler Kurulu Toplantısı Yapılması.....	70
8.1 Toplantıya Elektronik Olarak Katılım.....	73
8.2 Toplantıya Elektronik Ortamda Katılma Bildiriminin Yapılması.....	74
8.3 Online Müdürler Kurulu Toplantısına Katılım, Görüş Bildirme ve Oy Verme....	75
8.4 Şirketlerin Online Müdürler Kurulu Toplantısı İçin Uyacakları Yükümlülükler..	76
8.5 Elektronik Toplantı Sisteminin Teknik ve Güvenlik Yapısı.....	78
9.Müdürler Kurulu Toplantılarında Toplantı ve Karar Yetersayısı.....	78
9.1 Müdürler Kurulu Toplantısında Karar Alma Esasları.....	78
9.2 Başkanın Üstün Oy Hakkı.....	81
9.3 Şirket Sözleşmesi ile Üyelerden Birine Üstün Oy Hakkı veya Veto Hakkı Verilip Verilemeyeceği Sorunu.....	83

10. Sirküler Yolla Karar Alınması.....	92
10.1 Kurul Üyelerinden Birinin Belirli Bir Konuda Yaptığı Karar Şeklinde Yazılmış Öneri.....	93
10.2 Kurul Üyelerinden Hiçbirinin Toplantı Talebinde Bulunmaması.....	93
10.3 Önerinin Tüm Üyelere Yapılmış Olması.....	94
10.4 En Az Üye Tam Sayısının Çoğunluğunun Yazılı Onayı.....	94
10.5 Onay İmzalarının Bulunduğu Kağıtları Karar Defterine Geçirilmesi.....	95
11. Toplantılara Temsilen Katılma ve Oy kullanma.....	97
III.BÖLÜM.....	98
MÜDÜRLER KURULU KARARLARININ GEÇERSİZLİĞİ	98
12. Müdürler Kurulu Kararlarının Yoklukla Sakat Olması.....	98
13. Müdürler Kurulu Kararlarının Butlanı.....	104
13.1 Türk Ticaret Kanunu'nda Düzenlenen Butlan Halleri.....	105
13.1.1 Eşit işlem ilkesine aykırı olan kararlar.....	105
13.1.2 Şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen kararlar.....	108
13.1.3 Ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan ya da güçleştiren kararlar.....	111
13.1.4 Diğer organların devredilmez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlar.....	113
13.2 Türk Ticaret Kanunu'nda Yer Almayan Butlan Nedenleri.....	116
13.3 Müdürler Kurulu Kararlarının Butlanını Tespit Davası.....	120
14. Müdürler Kurulu Kararlarının İptal Edilebilirliği.....	124
15. Müdürler Kurulu Kararlarının Askıda Hükümsüzlüğü.....	126
SONUÇ.....	128
KAYNAKÇA.....	134

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği
Bkz	: Bakınız
BAM	: Bölge Adliye Mahkemesi
BTY	: Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik
C.	: Cilt
CISA	: Certified Information Systems Auditor (Bilgi Sistemleri Denetçi Sertifikası)
dp	: Dipnot
E	: Esas
ETTK	: 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
EOYKT	: Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ
ETS	: Elektronik Toplantı Sistemi
f.	: Fıkra
HD	: Hukuk Dairesi
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
K.	: Karar
KEP	: Kayıtlı Elektronik Posta
m.	: Madde
MERSİS	: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi.
OR	: İsviçre Borçlar Kanunu
RG	: Resmî Gazete
T.	: Tarih
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TBK	: Türk Borçlar Kanunu

TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve devamı
Y.	: Yargıtay
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu

1.GİRİŞ

Limited şirketler, sermaye şirketi olmakla beraber kişi unsurunun önem arz ettiği, kuruluşu kolay olan, daha az sermaye gerektiren ve bu sebeplerden ötürü Türkiye’de en çok tercih edilen sermaye şirketleridir. Genellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik kurulan limited şirketler, ülke ekonomisine de katkıda bulunur.

TTK uyarınca limited şirketlerde özden organ ilkesi terk edilerek, şirketi yönetme ve temsil edecek kişi veya kişilerin seçim yoluyla belirlenmesi sistemi kabul edilmiştir. Limited şirkette birden fazla müdürün olması halinde, müdürler kurulundan söz edilebilecektir. Müdürler kurulunun öngörülmüş olması, özellikle toplantı yapılması ve karar alınması açısından özel bir anlam ifade etmektedir. Ancak, kanun koyucu tarafından müdürler kurulunun toplanması ve karar alma esasları hakkında ayrıntılı bilgiler kanunda öngörülmemiştir. Kanun gerekçesinde, bu kurulun oluşum ve işleyişinin anonim şirketlerdeki yönetim kurulu ile benzer özellikler taşıdığı belirtilmiştir. Bu durum, anonim şirket yönetim kurulu toplantılarına ilişkin maddelerin niteliğine uygun düştüğü ölçüde, limited şirketlerdeki müdürler kurulu hakkında da uygulanması gerektiği sonucunu doğurmaktadır. Ancak, her iki şirketin yönetim organlarının bazı konularda farklı özellik ve niteliklere sahip olduğu göz ardı edilmeden, ilgili hükümler uygun düştüğü ölçüde müdürler kuruluna uygulanmalıdır. Bu çalışma kapsamında, limited şirketlerde müdürler kurulunun oluşumu ve işleyişi üzerinde durulacaktır.

Çalışmada, kanunun sistematığına bağlı kalarak mevzuatta bulunan düzenlemelerle beraber yargı kararları ve doktrin görüşlerinden de yararlanılmıştır. Çalışmamız toplam üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, limited şirketin iki zorunlu organı olan genel kurul ve müdürler hakkında genel bir değerlendirme yapılarak, müdür ile limited şirket arasındaki hukuki ilişkinin niteliği, müdürlerde aranılan özellikler, müdürün görev süresi, müdürlük sıfatının kazanılması ve kaybedilmesi hususları üzerinde durulacaktır.

Çalışmamızın ikinci bölümünde, tek müdür durumu, müdürler kurulu, müdürler kurulunun fiziki ve elektronik ortamda toplanma ve karar alması, müdürler kurulu toplantılarında toplantı ve karar yetersayısı ve sirküler yolla karar alınması incelenmiştir. İlk olarak, müdürler kurulunun sistematik yapısı üzerinde durularak, müdürler kurulu toplantıları hakkında bilgi verilmiştir. Limited şirketlerde müdürler hem fiziken hem de elektronik ortamda kurul toplantılarını gerçekleştirebilir. TTK uyarınca, sadece müdürler kurulu başkanının genel kurul tarafından seçileceği ve başkan olan kişinin açıklama ve ilan yapma yetkisi düzenlenmiş olup, bunun dışında TTK'da müdürler kurulunun toplanma ve çalışma düzeni (çağrı usulü, zamanı ve yeri vb.) ile ilgili ayrıntılı bir düzenleme yer almamaktadır. Bu sebeplerle, müdürler kurulunun çalışma düzeni hakkında uygun düştüğü ölçüde anonim şirket yönetim kuruluna dair hükümler kıyasen uygulanacaktır. Çalışmamızın devamında, müdürlerin görev dağılımı hakkında şirket sözleşmesi veya iç yönerge aracılığıyla düzenleme yapılabilmesi üzerinde durulacaktır.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde ise, limited şirketlerde müdürler kurulu kararlarının hükümsüzlüğü incelenmiştir. Müdürler kurulu kararlarının yokluğu, butlanı, iptal edilebilirliği ve askıda hükümsüzlüğü olmak üzere dört alt başlık altında inceleme konusu yapılacaktır.

I. BÖLÜM

LİMİTED ŞİRKETLERİN ORGANSAL YAPISI

Ticari hayatta, küçük ve orta ölçekli ihtiyaçları karşılamak için kurulan limited şirketler, sermaye şirketlerinden biri olmakla beraber, ortakların şahsi unsurlarının önemli olması ve güven ilişkisi içinde kurulması sebebiyle şahıs şirketlerine benzemektedir¹. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun m.573 ve devamı maddelerinde düzenlenen limited şirket; bir ya da daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulan, esas sermayesi belirli olan ve bu sermaye ortakların esas sermaye paylarının toplamından oluşan bir ortaklıktır. Şirket sözleşmesinde ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri öngörülmemişse, ortaklar sadece taahhüt ettikleri esas sermaye payından sorumludurlar. Ayrıca, kanunen yasak olmayan her türlü amaç ve konu için kurulabilirler (TTK m.573/3)².

TTK'da limited şirketlerin zorunlu organları başlığı altında müdürler³ ve genel kurul düzenlenmiştir⁴. İlgili madde hükümleri uyarınca şirketin irade ve karar organı olarak genel kurul; yönetim ve temsil organı olarak müdürler belirtilmiştir⁵. Limited şirketlerde, zorunlu organların yanı sıra şirket sözleşmesi aracılığıyla ihtiyari organlar da tesis edilebilir. Ancak, bu ihtiyari organlar, zorunlu organların yetki ve görevlerini üstlenemezler. İhtiyari organların görevleri genellikle danışma ve yönetim denetimi ile sınırlıdır ve zorunlu organların işlevlerine alternatif olarak değil, tamamlayıcı olarak düzenlenir. Bu ayrım, şirketin yönetim yapısının düzenlenmesinde esneklik sağlarken,

¹Oruç Hami Şener, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku* (Seçkin Yayınevi 2017) 5; Hakan Çebi, *Limited Şirketler Hukuku* (Adalet Yayınevi 2019) 41-42; Mehmet Bahtiyar, *Ortaklıklar Hukuku* (14th edn, Beta Yayınevi 2020) 417 ; Sami Karahan, *Şirketler Hukuku*(Mimoza Yayınları 2012)767 ; Rıza Ayhan, Hayrettin Çağlar and Mehmet Özdamar, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (Yetkin Yayınları 2019) 507-508.

² Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (5th edn, Adalet Yayınevi 2017) 781.

³ Müdür kelimesi, Arapça kökenli müdür kelimesinden dilimize gelmiş olup idare eden, yöneten anlamına gelmektedir. <<https://sozluk.gov.tr/>> Erişim Tarihi 20.02.2024.

⁴ Genel Kurul için TTK m.616 vd. ; Müdürler için TTK m.623 vd.

⁵ Şükrü Yıldız, 'Limited Ortaklıklarda Müdürlerin Sorumluluğu' 12(24) İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 61, 62; Çebi (n 1) 78,127 ; Soner Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketle* (10th edn, Seçkin Yayınevi 2022) 91; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 519-530.

zorunlu organların yetki ve sorumluluklarının açıkça tanımlanmasını ve korunmasını temin eder⁶.

2.Limited Şirketlerde Zorunlu Organlar

2.1 Genel Kurul ve Yetkileri

Limited şirketlerde genel kurul, limited şirket ortaklarının katılımıyla oluşan ve müdürlerin atanmaları, görevden alınmaları, şirket sözleşmesinin değiştirilmesi, karın dağıtımı, sermayenin artırılması ve azaltılması gibi Kanunla sadece kendisine tanınmış olan konularda karar alan zorunlu iç organ niteliğindedir⁷. Ancak, müdürler veya müdürler kurulunun aksine, devamlı görev yapan organ statüsüne sahip olmayıp, yılda belirli zamanlarda toplanır ve karar alır⁸. Limited şirketlerde genel kurul ve müdürler için TTK m.616 ve m.625 uyarınca devredilmez yetkiler tanınması, iki organ arasında hiyerarşik bir ilişki bulunmadığını, aksine işlevsel bir ayrılığın geçerli olduğunu gösterir⁹.

Limited şirketlerde genel kurulun iki türlü yetkisi bulunmaktadır. Bunlardan ilki, genel kurulun sadece kendine özgü olan devredilemeyen yetkileridir. İkincisi ise, müdür veya müdürler kuruluna bırakılabilen devredilebilen yetkilerdir¹⁰. TTK m.616 uyarınca genel kurulun devredilmez yetkileri düzenlenmiş olup bu yetkilerin müdür ve müdürler

⁶ Ünal Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (3th edn, Vedat Kitapçılık 2013) 513; Çebi (n 1) 77.

⁷ Reha Poroy, Ünal Tekinalp and Ersin Çamoğlu, *Ortaklık ve Kooperatif Hukuku* (12th edn, Vedat Kitapçılık 2010) 1711; Ünal Tekinalp, *Yeni Anonim ve Limited Ortaklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları* (2th edn, Vedat Kitapevi 2011) 405; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited* (n 5) 91; Karahan(n 1)795; Ayrıca TTK m. 616/1 uyarınca “Genel kurulun devredilemez yetkileri şunlardır” ifadesi kullanılarak bentler halinde devredilemez yetkileri maddeler halinde sıralamıştır. Bu kapsamda genel kurulun devredilemez yetkileri başkaca bir organ tarafından gerçekleştirilemeyeceği için limited şirket genel kurulunun zorunlu organ niteliği kanun tarafından da benimsendiği aşikardır.

⁸ Şener (n 1) 517; Çebi (n 1) 77; Reha Poroy, Ünal Tekinalp and Ersin Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (14th edn, Vedat Kitapçılık 2019) 485; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 91.

⁹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 845; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 91; Tekinalp, *Yeni Anonim ve Limited Ortaklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları* (n 7) 404; Çebi (n 1) 77; Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 1.3.4 Limited Şirketler Bakımından Teorilerin Değerlendirilmesi.

¹⁰ Karahan(n1) 795; Şener (n 1) 517; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 95-96; Bahtiyar (n 1) 433; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 486; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 846-847.

kuruluna bırakılması mümkün değildir¹¹. İlgili maddenin ilk fıkrasında genel kurulun devredilemez yetkileri bentler halinde sayılmıştır. Bunlar;

- Şirket sözleşmesinin değiştirilmesi,
- Müdürlerin atanmaları ve görevden alınmaları,
- Topluluk denetçisi ile işlem denetçileri de dâhil olmak üzere, denetçilerin atanmaları ve görevden alınmaları,
- Topluluk yılsonu finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporunun, onaylanması, kar payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi,
- Müdürlerin ücretlerinin belirlenmesi ve ibrası,
- Esas sermaye paylarının devirlerinin onaylanması,
- Bir ortağın şirketten çıkarılması için mahkemeden istemde bulunulması,
- Şirketin feshi,
- Müdürün, şirketin kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi veya böyle bir iktisabın onaylanmaması,
- Genel kurulun kanun veya şirket sözleşmesi ile yetkilendirildiği ya da müdürlerin genel kurula sunduğu konularda karar verilmesidir. Ancak yukarıda sayılan genel kurulun devir ve terk edemeyeceği yetkiler sınırlı sayıda değildir¹².

¹¹ Karahan (n 1) 795; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 93; TTK m. 616 gerekçesi uyarınca “6762 sayılı Kanunun 539 uncu maddesinde olduğu gibi genel kurulunun devredilemez yetkilerini değişik bir sistem bağlamında düzenlemektedir. Devredilemeyen yetkiler organsal yapıya ve ortak haklarına aittir. Böylece, organlar arası işlevler ayrımı kanunî düzen niteliğini kazanmaktadır. Çünkü, 625 inci madde de aynı sistem müdürler için öngörülmüştür. Organlar arası altlık üstlük anlayışını reddeden 6762 sayılı Kanun ve Tasarı genel kurul için üst organ sıfatını kullanmayarak işlevler ayrımı ilkesinde İsv. BK’ya nazaran daha nettir. Gerçi İsviçre öğretisinde üst organ sıfatının işlevler ayrımını bertaraf etmediği açıklanır. Ancak nitelendirmenin yorum güçlüklerine yol açtığı da görmezden gelinemeyecek bir olgudur. Hükümde iki sınıf yetki yer almıştır. Birinci sınıfta kanunen devredilemez nitelikteki yetkiler sayılmıştır. İkincisinde ise bu niteliği şirket sözleşmesi ile alan yetkiler gösterilmiştir. Hükümün ikinci fıkrasında yer alan yetkiler, ancak şirket sözleşmesinde öngörülmüşlerse bu niteliği kazanırlar. İkinci sınıfa giren bir konunun, şirket sözleşmesinde, genel kurul tarafından karara bağlanacağına altına alınmış olması yeterlidir; yoksa yetkinin devredilemez nitelik taşıdığının belirtilmesi şart değildir”. Ayrıntılı bilgi için bkz: <<https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/gerekceler/turk-ticaret-kanunu-madde-gerekceleri/1>> Erişim Tarihi 21.02.2024.

¹² Şener (n 1) 522; Çebi (n 1) 78; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 93; TTK m.616/1 (j) fıkrası uyarınca “genel kurulun kanun ile yetkilendirildiği konularda karar alması” şeklinde ifadeye yer verilmiş olması müdürlerin yetki alanına girmediği sürece konu bakımından sınırlama getirilmediğinin göstergesi niteliğindedir.

TTK m.616/2 uyarınca ise şirket sözleşmesinde öngörüldükleri takdirde genel kurulun devredilemez yetkileri belirtilmiştir¹³. Bunlar;

- Şirket sözleşmesi uyarınca genel kurulun onayının arandığı haller ile müdürlerin faaliyetlerinin onaylanması,
- Önerilmeye muhatap olma, önalım, geri alım ve alım haklarının kullanılması hakkında karar verilmesi,
- Esas sermaye payları üzerinde rehin hakkı kurulmasına ilişkin onayın verilmesi,
- Yan edim yükümlülükleri hakkında iç yönerge çıkarılması,
- Şirket sözleşmesinin 613'üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca ortaklıkların onayını yeterli görmemesi halinde, müdürlerin ve ortakların şirkete bağlılık yükümü veya rekabet yasağı ile bağdaşmayan faaliyetlerde bulunabilmelerinin onayı için gereken iznin verilmesi,
- Bir ortağın şirket sözleşmesinde öngörülen sebeplerden dolayı şirketten çıkartılması, olarak kanunda açıkça sayılmıştır.

İlgili hükmün üçüncü fıkrasında, tek ortaklı limited şirketlerde genel kurulun tüm yetkilerine şirketin tek ortağının sahip olacağı hükme bağlanmıştır. Ancak tek ortağın, alacağı kararın geçerliliği için bu kararın yazılı olması gerektiği şartı aranmaktadır¹⁴. Genel kurulun devredilebilen yetkileri, devredilemez yetkilerinin aksine kanunun farklı yerlerinde düzenlenmiştir. Örneğin, TTK m. 613/1 uyarınca: “*Şirket sözleşmesinde başka şekilde düzenlenmediği takdirde, ticari mümessiller ve ticari vekiller ancak genel kurul kararı ile atanabilirler; yetkileri genel kurul tarafından sınırlandırılabilir.*” Bu kapsamda, şirket sözleşmesinde düzenleme yapılması şartıyla, ticari mümessil veya ticari vekillerin müdürler tarafından atanmasına olanak sağlanmıştır¹⁵.

¹³ Bahtiyar (n 1) 434; Şener (n 1) 518; Çebi (n 1) 79; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 94.

¹⁴ Şener (n 1) 523; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 520; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 94.

¹⁵ Şener (n 1) 517.

Limited şirketlerde genel kurul, olağan genel kurul ve olağanüstü genel kurul olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Genel kurulun bu iki türü arasındaki fark; birinin her yıl belirli bir zamanda zorunlu olarak toplanması gerekirken, diğerinin sadece şirket için lüzumu halinde yani gerektirici bir sebep çıkması durumunda toplanmasıdır¹⁶. Limited şirketlerde genel kurulun toplanması bakımından normal olan, genel kurulun olağan toplantısı yaparak ortakları bir araya getirmesidir. TTK m.617/1 hükmüne göre, limited şirketlerde olağan genel kurul toplantısı, her sene hesap döneminin sona ermesinden sonra üç ay içinde yapılır. Dolayısıyla hesap dönemi takvim yılı olan limited şirketlerde genel kurulun olağan toplantısı yılın ilk üç ayı içinde, özel hesap dönemi olan limited şirketlerde ise hesap döneminin bittiği günü izleyen üç ay içinde yapılır¹⁷. Üç aylık süre bir düzen kuralı niteliğinde olduğu için bu süreye uyulmadan yapılan genel kurulda alınan kararlar geçerlidir. Şayet genel kurulun toplantıya çağırılması bakımından bu üç aylık süreye uyulmazsa, yani genel kurul geç toplantıya çağırılır ve bu sebepten dolayı bir zarar ortaya çıkarsa, bu durumda müdürlerin sorumluluğu gündeme gelebilecektir¹⁸. TTK 617/3'ün atfı sebebiyle TTK m.409 aynen limited şirketlere de uygulanır. Ayrıca, TTK m. 617/1'de yer alan bu üç aylık sürenin ortaklık sözleşmesi ile uzatılması veya kısaltılması mümkün değildir¹⁹. Söz konusu bu toplantılarda, TTK m.409 uyarınca: *“Bu toplantılarda, organların seçimine, finansal tablolara, yönetim kurulunun yıllık raporuna, kârın kullanım şekline, dağıtılacak kâr ve kazanç paylarının oranlarının belirlenmesine, yönetim kurulu üyelerinin ibraları ile faaliyet dönemini ilgilendiren ve gerekli görülen diğer konulara ilişkin müzakere yapılır, karar alınır”* şeklinde ifade edilerek hangi konularda karar alınacağı sıralanmıştır.

¹⁶ H. Güzin Üçışık and Aydın Çelik, *Anonim Ortaklıklar Hukuku*(Adalet Yayınevi 2013) 218; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 485; Çebi(n 1) 80-81 ; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 848.

¹⁷ İlgili madde hükmünde olağan genel kurul toplantılarının her yıl yapılması gerektiği anlaşılsa bile faaliyet dönemleri birbirinden bağımsız olması nedeniyle önceki yıl olağan genel kurul bile sonraki yıl olağan genel kurul toplantısı yapılabilir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Şener (n 1) 530-531; Yargıtay 11 HD , 4561/4342, 20.04.2006 tarihli kararında *“...hesap dönemleri bağımsız olup, önceki yıl olağan toplantısı yapılmamış olsa bile, sonraki yılın olağan genel kurul toplantısı yapılabilir...”* ifade etmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 21.02. 2024.

¹⁸ Çebi (n 1) 80 ; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2)848 ; Şener (n 1) 531; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 848.

¹⁹ Şener (n 1) 531.

Limited şirketlerde şirket sözleşmesi gereği, şirket menfaatinin gerektirdiği veya ivedi sebeplerin ortaya çıktığı²⁰ hallerde, genel kurulun olağanüstü toplantıya çağırılması da mümkündür²¹. Bu husus, TTK m.617/1 son cümlesinde açıkça ifade edilmiştir. Bu toplantıların gündemi ve zamanı toplantıya çağırıcı yapanlar tarafından belirlenir²².

Yukarıda belirtilenler dışında olağan ve olağanüstü genel kurul toplantıları arasında fark bulunmamaktadır²³. Limited şirketler, kural olarak olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına pay sahipleri çağrı üzerine toplanır. Ancak, anonim şirket hükümlerine yapılan atıf sebebiyle, limited şirketlerde de çağrısız genel kurul toplantısının yapılması mümkün kılınmıştır (TTK m.617/3, TTK m.416)²⁴. İlgili hüküm uyarınca; tüm ortaklar veya onların temsilcileri hazırsa ve kimse itirazda bulunmazsa, limited şirket ortaklarının tamamının katılımıyla, çağrı şartlarına uyulmaksızın toplantı yapıp karar alınabilir²⁵. TTK m.416/2 uyarınca çağrısız toplanan genel kurulda, gündeme oybirliği ile madde eklenebilir; aksine esas sözleşme hükmü geçersizdir²⁶.

TTK m.617/1 düzenlemesinde “*genel kurul müdürler tarafından toplantıya çağrılır*” ibaresine yer verilmişken, TTK m.617/3 düzenlemesinde anonim şirketlerde “*toplantıya çağrı ile azlığın çağrı ve öneri hakkı*” na ilişkin hükümlerin kıyas yolu ile limited şirketlere de uygulanacağına belirtilmiştir. Görüldüğü üzere, limited şirket genel kurul toplantılarında anonim şirketlere ilişkin hükümler uygulanacaktır. Ancak anonim

²⁰Bazı hallerin meydana çıkması durumunda TTK uyarınca olağanüstü genel kurul toplantısı yapılması zorunludur. Bu haller; Şirketin organsız kalması (TTK m. 636, f. 2), azınlığın talepte bulunması (TTK m. 411), şirketin borca batık olması ya da sermaye kaybına uğraması (TTK m. 376, 633) gibi hallerde olağanüstü genel kurul toplantısı yapılması zaruridir.

²¹ Orhan Nuri Çevik, *Limited Şirketler Hukuku Ve Uygulaması* (4th edn, Yetkin Yayınları 2003) 311; Şener (n 1) 531; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 849; Karahan (n 1) 797; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 521; Çebi (n 1)81; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 95.

²² Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 485 ; Şener (n 1) 532; Çebi (n 1)81; Seniha Dal, *Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Şirketler Hukuku El Kitabı* (Legal Yayıncılık 2013) 36.

²³ Çebi (n 1) 81; Şener (n 1) 532; Dal (n 22) 36.

²⁴ Bahtiyar (n 1) 436; Şener (n 1) 556; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 101; Dal (n 22) 38.

²⁵ Çebi (n 1) 87; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 101.

²⁶ Yargıtay 11 HD, 4452/9938, 28.05.2014 tarihli kararında “*TTK'nın 618/3-c maddesi uyarınca, sorumluluk davası açılması için bu konuda ortaklar kurulu kararı alınması, ortaklar kurulunun TTK 617/3. maddesi atfıyla TTK 416. maddesi uyarınca çağrısız toplanması halinde de bütün pay sahiplerinin aralarından biri itirazda bulunmadan toplanması gerekmektedir. Somut olayda, çağrısız ortaklar kurulunun davacı dışındaki diğer iki ortakla toplanıp karar aldığı anlaşılmakla, kanunun emredici hükümlerine aykırı olarak toplandığından, ortaklar kurulu kararı yok hükmündedir*” şeklinde karar verilmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.02.2024.

şirketlerden farklı olarak, limited şirket genel kurul toplantılarında bakanlık temsilcisi bulunmayacaktır²⁷. Bu kapsamda, limited şirketlerde genel kurulu toplantıya çağırmaya yetkili kişiler şunlardır: “müdürler, ortaklar, azınlık, mahkeme ve tasfiye halinde tasfiye kurulu”²⁸.

Limited şirketlerde gündem, genel kurula çağıran tarafından belirlenmektedir (TTK m.617/3, TTK m. 413/1). Gündemde olmayan konu, genel kurulda müzakere edilemez ve karara bağlanamaz²⁹. Kanuni istisnalar saklıdır (TTK m.617/3, m.413/2). Gündemde bulunmayan bir konuda alınan karar geçersizdir³⁰. Ayrıca, Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulan BTY³¹ ile anonim şirketlerin olağan genel kurul toplantısı gündeminde hangi hususların bulunacağı belirtilmiştir. Bu yönetmeliğin TTK m. 617/3 hükmünde yapılan yollama sebebiyle, limited şirketlere de kıyasen uygulanması gerekmektedir³². İlgili yönetmeliğin göre, limited şirketlerin olağan genel kurul toplantısının gündeminde sırasıyla şu hususlar bulunur (TTK m.617/3; BTY m. 13):

- Açılış ve toplantı başkanlığının oluşturulması.
- Yönetim kurulunca hazırlanan yıllık faaliyet raporunun okunması ve müzakeresi.
- Denetçi raporlarının okunması.
- Finansal tabloların okunması, müzakeresi ve tasdiki.
- Yönetim kurulu üyelerinin ibrası.
- Kârın kullanım şeklinin, dağıtılacak kâr ve kazanç payları oranlarının belirlenmesi.

²⁷ Sami Karahan and Mustafa Çeker, *Şirketler Hukuku* (Mimoza Yayınları, 2015)84; Karahan (n 1)797.

²⁸ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 489; Karahan (n 1) 797-798; Bahtiyar (n 1)435 ; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 96.

²⁹ Çebi (n 1) 95.

³⁰ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)494.

³¹ RG. 28.11.2012 tarih ve 28481sayılı

<<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16800&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>> Erişim Tarihi 22.02.2024.

³² Çebi (n 1)94; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 102; Yargıtay son zamanlarda kararlarında söz konusu yönetmeliğin limited şirketler açısından uygulanmaması gerektiğini belirtmiştir. İlgili kararlar için bkz: Yargıtay 11. HD, 12766/6592, 14.06.2016 (Legal Bank Elektronik Hukuk Bankası) Erişim Tarihi 27.02.2024; Yargıtay 11 HD, 3647/1904, 24.02.2020 tarihli vermiş olduğu kararda ise “anonim şirket genel kurul toplantılara ilişkin olan mezkur yönetmeliğin limited şirketler bakımından uygulama kabiliyeti bulunmadığı” şeklinde aksi yönde bir karar vermiştir. (Legal Bank Elektronik Hukuk Bankası) Erişim Tarihi 27.02.2024.

- Yönetim kurulu üyelerinin ücretleri ile huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi hakların belirlenmesi.

- Faaliyet yılı içinde yönetim kurulu üyeliklerinde eksilme meydana gelmiş ve yönetim kurulunca atama yapılmış ise atamanın genel kurulca onaylanması.

- Görev süreleri sona ermiş olan yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi, şayet esas sözleşmede görev süreleri belirtilmemişse görev sürelerinin tespiti.

- Denetçinin seçimi.

- Lüzum görülecek sair hususlar.

TTK m.617/2 uyarınca, genel kurul toplantı gününden en az on beş gün önce toplantıya çağrılır. Şirket sözleşmesi bu süreyi uzatabilir veya on güne kadar kısaltabilir. Genel kurul toplantı çağrısı, şirket sözleşmesinde gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanacak ilanla yapılmalıdır. Ayrıca, limited şirket ortaklarına, toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazeteler iadeli taahhütlü mektupla bildirilmelidir (TTK m.617/3, TTK m. 414/1)³³.

İlgili maddenin üçüncü fıkrasına göre, her ortak kendisini genel kurulda ortak olan veya olmayan bir kişi aracılığıyla temsil ettirebilir. Böylece, limited şirket ortağı genel kurul toplantısına bizzat katılabileceği gibi kendisi yerine bir ortağı veya ortak olmayan üçüncü bir kişiyi de temsilci olarak görevlendirebilir. Bu bağlamda, genel kurula katılma, limited şirket ortakları bakımından bir hak olup, katılma zorunluluğu getirmemektedir³⁴. Aksine şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme bulunmadığı takdirde genel kurul, şirket merkezinin bulunduğu yerde toplanır (TTK m.409/3)³⁵.

Kural olarak, limited şirketlerde genel kurulu toplantıya davet etmeye görev ve yetkisi şirket müdürlerine, birden fazla müdürün olması halinde ise müdürler kuruluna aittir³⁶. TTK m. 625/1-g uyarınca, genel kurul toplantısının hazırlanması ve kararlarının yürütülmesi, devredilmez ve vazgeçilmez bir görev olarak müdürlere aittir.

³³ Şener (n 1) 548.

³⁴ Çebi (n 1) 89; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 107.

³⁵ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 491.

³⁶ Şener (n 1) 532; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 489; Çebi(n 1) 82 ; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 521 ;Bahtiyar (n 1) 435; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 96.

Müdür veya müdürler kurulu süresi dolmuş olsa dahi, genel kurulu olağan toplantıya çağırmaya yetkilidir(TTK m.617/3, TTK m.410/1)³⁷. Alınan kararı uygulama yetkisi, müdürler kurulunun varlığında, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmediği takdirde, müdürler kurulu başkanına aittir(TTK m.624/2). Şayet müdürler, zamanı gelmesine rağmen olağan genel kurulu toplantıya çağırmasa veya gerekli olması halinde olağan genel kurulu toplantıya davet etmezse, ortaya çıkan zararlar bakımından müdürlerin sorumluluğu gündeme gelecektir (TTK m. 644, TTK m. 553/1)³⁸. Müdür ve başkan müdüre ait olan çağrı yetkisinin başka bir üçüncü kişiye devri mümkün değildir³⁹. Fakat bu durum, çağrı yetkisine sahip müdürün veya başkan müdürün üçüncü kişilerin yardımından yararlanmasını engellemez.

Müdürler kurulunun devamlı şekilde toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına olanak bulunmaması veya limited şirketin müdürünün olmaması durumlarında, şirket ortaklarından biri mahkemeye başvurup izin alarak şirket genel kurulunu toplantıya çağırabilir (TTK m.617/3, TTK m.410/2)⁴⁰. Mahkemenin bu yönde vermiş olduğu karar kesindir⁴¹.

Limited şirketin azlık tarafından toplantıya çağırılması da mümkündür. Bu durumda, şirket esas sermayesinin en az onda birini (%10'unu) oluşturan ortaklar “gerekirici sebepleri ve gündemi” yazılı olarak belirtmek koşuluyla müdürden veya müdürler kurulundan genel kurulu toplantıya çağırmasını yahut genel kurul zaten toplanacak ise karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler (TTK m.617/3, TTK m.411/1). Bu çağrı talebinin noter aracılığıyla yapılması (TTK m.617/3, TTK m.411/3) ve gündemin/geciktirici sebeplerin bildirilmesi gereklidir⁴².Şirket sözleşmesiyle azlığa tanınan bu hakkın daha az sayıda paya sahip olan ortaklara tanınması

³⁷ Yargıtay 11 HD, 4343/6376, 21.11.2017 tarihli kararında “.... TTK'nın 410/1 m. uyarınca görev süresi dolmuş olsa bile yönetim kurulunun genel kurulu toplantıya çağırabileceği, tescil ve ilanının da dış ilişkide üçüncü kişilerin şirketle yapacakları işlemlerde önemli olup, iç ilişkide anılan kararın geçersiz olması sonucunu doğurmayacağı.” ifade etmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.03.2024.

³⁸ Şener (n 1) 533; Çebi (n 1) 82.

³⁹ Şener (n 1) 533.

⁴⁰ Çebi (n 1) 84.

⁴¹ Şener (n 1) 535; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 96; Yargıtay 11 HD, 12405/19708, 15.12.2014 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.03. 2024.

⁴² Çebi (n 1) 83.

da mümkündür⁴³. İlk olarak, azınlık tarafından limited şirket müdürüne başvuru zorunlu olup, yapılan bu çağrı talebi, müdür veya müdürler kurulu tarafından kabul edildiği takdirde, genel kurul en geç kırk beş gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağrılır (TTK, m. 617/3, TTK m. 411/4)⁴⁴. Azlık tarafından yapılan başvuruya müdürler en geç yedi iş günü içinde cevap vermek zorundadır. Azınlığın talebi reddedildiği veya yedi iş günü içerisinde olumlu cevap verilmediği takdirde, azınlık çağrı istemi ile şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurulur⁴⁵. Görüldüğü gibi, müdürler azınlık istemini kabul etmez veya yedi iş günü içerisinde cevap vermezse, azınlık genel kurulu toplantıya çağırabilir ancak mahkemeye başvurabilir⁴⁶. Yapılan başvuru üzerine mahkeme azınlığın talebini evrak üzerinden değerlendirir; ancak gerek görürse duruşma yapılmasını da isteyebilir. Mahkemenin inceleme sonrasında vermiş olduğu karar kesindir⁴⁷. Mahkemeye başvuran ortaklar ile şirket yönetimine başvuran azınlık ortakların aynı kişiler olması gerekmektedir; aksi takdirde, mahkemenin bu konuda bir karar vermesi mümkün değildir⁴⁸.

Son olarak, limited şirketlerde tasfiye halinin varlığı halinde, tasfiye memuru kendi görevleri ile ilgili konular için genel kurulu toplantıya çağırabilir (TTK m. 617/3, TTK m. 410/1). Ancak, tasfiye memurları tarafından yapılacak çağrının tasfiye memurlarının görev alanları dahilinde olan bir konu olması şarttır⁴⁹.

⁴³ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n8) 490; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 97; Şener (n 1) 537.

⁴⁴ Şener (n 1) 537; Çebi (n 1) 83.

⁴⁵ Şener (n 1) 542.

⁴⁶ Karahan (n 1) 798; Yargıtay 11 HD, 6390/2974, 16.03.2016 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.03.2024.

⁴⁷ Çebi (n 1) 83.

⁴⁸ Şener (n 1) 542-543; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 98.

⁴⁹ Ayrıntılı bkz: TTK m. 410 Gerekeçesi. <<https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/gerekceler/turk-ticaret-kanunu-madde-gerekceleri/1>> Erişim Tarihi 04.03.2024 ; Çebi (n 1) 85; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 491.

2.2 Müdürler ve Yetkileri

2.2.1 Genel olarak

Kanun koyucu tarafından limited şirketlerde yönetim ve temsil organı olarak müdür/müdürler düzenlenmiştir (TTK m.623 vd). Birden fazla müdürün olması ihtimalinde, müdürler kurulunun varlığından söz edilir. Limited şirketlerde müdür, genel kurul gibi zorunlu organ olmasının yanında anonim şirketlerdeki yönetim kurulunun limited şirketlerdeki karşılığıdır⁵⁰.

TTK m.623 hükmü uyarınca, şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. Bu çerçevede, şirketin sözleşmesi ile yönetimi ve temsili, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa veya tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebilir⁵¹. En azından bir ortağın, şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekir⁵². Ayrıca, ilgili hükmün devamında şirketin müdürlerinden biri bir tüzel kişi olduğu takdirde, bu kişi bu görevi tüzel kişi adına yerine getirecek bir gerçek kişiyi belirler denilerek tüzel kişilerin de müdür olabilmesine imkân sağlanmıştır⁵³. Müdürler, kanunla veya şirket sözleşmesi ile genel kurula bırakılmamış bulunan yönetime ilişkin tüm konularda karar almaya ve bu kararları yürütmeye yetkilidirler (TTK m.623/3).

TTK ile limited şirketin yönetimine ilişkin bazı yeni değişiklikler getirilmiştir. Bunlardan ilki; özden organ ilkesinin terk edilmesidir⁵⁴. Özden organ ilkesi, aksi sözleşme veya genel kurul tarafından kararlaştırılmadığı sürece ortakların, müdür sıfatıyla yönetim ve temsile yetkili ve mecbur olmalarını öngörmektedir. TTK m.623 uyarınca “*Şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. Şirketin sözleşmesi ile yönetimi ve*

⁵⁰ Dağlar Ekşi, *Limited Şirketlerde Yönetim Organı: Müdür* (Yetkin Yayınları 2019)41; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 526; Yıldız, ‘Limited Ortaklıklarda Müdürlerin Sorumluluğu (n 5) 62 ;Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 514.

⁵¹ İsmail Özgün Karaahmetoğlu, *6102 Sayılı Kanun’a Göre Limited Şirketin Temsili* (Seçkin Yayınevi 2014) 29.

⁵² ETTK döneminde şirketin yönetim ve temsili için tamamen üçüncü bir kişiye bırakılabilme imkanı söz konusuydu.

⁵³ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 514.

⁵⁴ ETTK’da yer alan “özden organ” ilkesi yerine “seçilmiş organ” ilkesinin benimsenmesidir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Çebi (n1) 127; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)514; Ekşi (n 50) 41; Yıldız, ‘Limited Ortaklıklarda Müdürlerin Sorumluluğu (n 5) 247 ; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 137.

temsili, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa veya tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebilir. En azından bir ortağın, şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekir.” ifade edilerek yönetim ve temsilin bir hak olarak devam edeceği, ancak yükümlülük olmadığı belirtilmiş olup özden organ ilkesi terk edilmiştir⁵⁵. Böylece, limited şirketin anonim şirkete yaklaştırıldığı söylenebilir⁵⁶. Getirilen bir diğer yenilik ise müdürler kuruluna aittir. TTK m. 624 uyarınca, şirkette birden fazla müdürün olması halinde, bunlardan biri, şirketin ortağı olup olmadığına bakılmaksızın genel kurul tarafından müdürler kurulu başkanı olarak atanır. Ayrıca müdürler kurulu kararlarını çoğunlukla alır ve oylamada eşitlik halinde müdürler kurulu başkanının oyu üstün sayılır. TTK m.625’te, limited şirkette yönetim organının devredilmez ve vazgeçilmez görevlerinin sınırlı sayıda olduğu ve TTK m.627 uyarınca müdürlerin ortaklara “eşit işlem” ilkesini uygulamaları gerektiğine dair yapılan düzenlemede TTK ile şirketin yönetim ve temsiline dair yapılan diğer yeniliklere örnektir⁵⁷.

2.2.2 Limited şirketler ile müdürler arasındaki ilişkinin hukuki niteliği

Türk hukukunda, limited şirketler ile yürütme organı niteliğindeki müdür veya müdürler kurulu arasındaki ilişkinin sözleşme ilişkisi olduğuna dair görüş birliği bulunmaktadır⁵⁸. Söz konusu sözleşme ilişkisinin hukuki niteliği konusunda TTK’da açık bir hüküm bulunmamakla beraber doktrinde ise farklı görüşler bulunmaktadır. Bu sözleşmesel ilişkinin hukuki niteliğinin tespiti, müdür ve limited şirket arasında çıkabilecek uyuşmazlıklara uygulanacak hükümlerinin belirlenmesinde önem taşımaktadır⁵⁹. Doktrinde taraflar arasındaki ilişkinin sözleşmesel boyutunun hukuki niteliği konusunda ileri sürülen görüşleri bu başlık altında teker teker incelemeye çalışacağız.

⁵⁵ Bahtiyar (n 1) 443; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 514; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 138.

⁵⁶ Mustafa İsmail Kaya, ‘Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu ve İşleyişi’ (2014)22(1) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 61,61.

⁵⁷ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 853; Ekşi (n 50) 30.

⁵⁸ Şener (n 1) 652; Ekşi (n 50) 127; Fatih Bilgili and Erhan Demirkapı, *Şirketler Hukuku* (9th edn, Dora Yayıncılık 2013) 677; Nazlı Keçeci, ‘Limited Şirketlerde Müdürler’(Postgraduate Thesis, Bahçeşehir Üniversitesi 2017) 15.

⁵⁹ Birgül Sopacı Öztuna, *Limited Şirketlerde Müdür* (Şeçkin Yayınevi 2022)29.

2.2.2.1 Vekalet sözleşmesi görüşü

Vekalet sözleşmesi, TBK m.502/1 uyarınca vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmıştır. Öğretide bir yazar, vekalet sözleşmesini; “vekalet, öyle bir akittir ki vekile müvekkilin menfaatine ve iradesine uygun bir sonuca yönelen bir iş görmeyi bir zaman kaydına tabi olmaksızın ve nispeten bağımsız olarak yapma borcunu, sonucun elde edilememesi rizikosunu ona ait olmamak üzere yükler” şeklinde tanımlamıştır⁶⁰.

Doktrinde ve öğretide hâkim olan görüşe⁶¹ göre müdürler ve limited şirketler arasında vekalet sözleşmesi⁶² ilişkisi bulunmaktadır. Hukuki dayanak olarak da TTK m.126, TBK m.630 ve TBK m.502’deki düzenlemeler ileri sürülmektedir⁶³.

TTK m.126 hükmüne göre “*Her şirket türüne özgü hükümler saklı kalmak şartıyla, Türk Medenî Kanunu’nun tüzel kişilere ilişkin genel hükümleri ile bu Kısımda hüküm bulunmayan hususlarda Türk Borçlar Kanunu’nun adi şirkete dair hükümleri her şirket türünün niteliğine uygun olduğu oranda, ticaret şirketleri hakkında da uygulanır.*” Bu hüküm uyarınca, adi şirketlere ilişkin hükümler uygun düştüğü ölçüde limited şirketlere uygulanabilecektir⁶⁴. Vekalet görüşünü savunanların en önemli gerekçesi ise TBK m. 630 hükmüdür⁶⁵. İlgili hükmün ilk fıkrasında yönetici ortaklar ile diğer ortaklar arasındaki ilişki, vekalet sözleşmesi hükümlerine tabi kılınmıştır. Yine bu görüşü savunanların son dayanağı ise TBK m.502 hükmüdür. Buna göre, kanunda düzenlenmemiş iş görme sözleşmelerine uygun düştüğü oranda vekalet sözleşmesine ilişkin hükümler uygulanabilir⁶⁶.

⁶⁰ Cevdet Yavuz, *Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler)* (3th edn, Beta Yayınları 2004) 362.

⁶¹ Çebi (n 1) 127; Şener (n1) 652-653; Ersin Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (Vedat Kitapçılık 2020) 171.

⁶² YHGK, 10-339/311, 28.03.1986; YHGK, 9-328/370, 07.07.2010; Yargıtay 11 HD., 5284/3551, 23.09.2020 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 4.03.2024.

⁶³ Sopacı Öztuna (n59) 31.

⁶⁴ Ali Haydar Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (Güncel Yayınevi 2008) 39; Şener (n 1) 652.

⁶⁵ Sopacı Öztuna (n 59) 31.

⁶⁶ Şener (n 1) 652.

2.2.2.2 Hizmet sözleşmesi görüşü

Limited şirket ve müdürler arasındaki sözleşmenin hukuki niteliği hakkında ileri sürülen bir diğer görüş ise hizmet sözleşmesi görüşüdür⁶⁷. Hizmet sözleşmesi, TBK m.393 uyarınca, “*Hizmet sözleşmesi, işçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşmedir. İşçinin işverene bir hizmeti kısmi süreli olarak düzenli biçimde yerine getirmeyi üstlendiği sözleşmeler de hizmet sözleşmesidir.*” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu görüşe göre, müdürler tarafından gerçekleştirilecek işler belirli ve sürekli nitelik taşımaktadır. Bu nedenle, aradaki ilişkinin hizmet akdi olarak nitelendirilmesi gerekmekte olup, dayanağı ise TBK m.393/1 hükmüdür⁶⁸.

Bilindiği üzere hizmet sözleşmesi; her iki tarafa borç yükleyen, işçinin kişiliğine bağlı olan, sürekli borç ilişkisi doğuran ve en önemlisi yapısında bağımlılık unsurunu bulunduran bir sözleşmedir⁶⁹. Doktrin uyarınca, bu görüş müdürlerin ücret alma zorunluluğunun bulunmaması ve bağımlılık unsurunun limited şirket ve müdürler arasında güçlü olmaması sebebiyle eleştirilmektedir⁷⁰.

Yargıtay ise bu konu hakkında çelişkili kararlar vermekte olup bazı kararlarında⁷¹ müdürler ile şirket arasındaki ilişkinin hizmet sözleşmesi niteliğinde olduğunu belirtirken, diğer kararlarında ise tam aksi görüşü savunmaktadır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 2019 yılında vermiş olduğu bir kararında⁷²; limited şirkette ortak olan müdürlerin

⁶⁷ Necla Akdağ Güney, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu* (2th edn, Vedat Kitapçılık 2016) 282; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 33-36; Tekinalp, *Yeni Anonim ve Limited Ortaklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları* (n 7) 155; Alman hukukunda söz konusu bu ilişki hizmet ilişkisi olarak kabul edilir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Çebi (n 1) 127; Akdağ Güney (n67) 176.

⁶⁸ Akdağ Güney (n 67) 176; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 33.

⁶⁹ Keçeci (n58) 17.

⁷⁰ İsmail Kırcı, Feyzan Hayal Şehirali Çelik and Çağlar Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I., Temel Kavram Ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu* (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2013) 455 ; Ekşi (n 50) 50.

⁷¹ Yargıtay 9 HD, 6955/9161, 12.04. 2016; Yargıtay 9 HD ,15040/13860, 17.09.2001; YHGK, 9-19/457, 05.05.1982 (Kazancı İçtihat Bankası) Erişim Tarihi 4.03.2024.

⁷² Yargıtay 9 HD, 3752/5833, 25.02.2014; Bu görüşü destekleyen diğer kararlar, Yargıtay 9 HD, 29926/3208, 11.02.2019; Yargıtay 9 HD,4127/12600, 29.05.2019(Kazancı İçtihat Bankası) Erişim Tarihi 7.03.2024.

yönetim hakkı, emir ve talimat yetkisinin bulunduğunu, işçiye özgü şahsi bağımlılık unsurunun ortak olan müdürlerde bulunma imkanının olmadığını ve şirketi doğrudan doğruya işveren konumunda temsil ettiğini ifade ederek, limited şirket müdürü ile şirket arasındaki ilişkinin hizmet sözleşmesi ilişkisi olmadığına hükmetmiştir.

Taraflar arasında özel bir düzenleme yapılmadığı takdirde , Türk hukukunda kural olarak limited şirketler ve müdürler arasındaki ilişki vekalet ilişkisi olmasına karşın, taraflarca hizmet sözleşmesi olarak düzenlenmesi de mümkündür⁷³.

2.2.2.3 Sui generis (Kendine özgü) sözleşme görüşü

İsviçre doktrinde savunulan bu görüşe göre; limited şirketler ve müdürler arasındaki ilişki, yapısında vekalet ve hizmet sözleşmesine ait unsurları barındırması sebebiyle sui generis (kendine özgü) isimsiz sözleşmesi niteliğinde olduğu, sadece vekalet veya hizmet sözleşmesi olarak nitelendirilmesinin mümkün olmadığını ileri sürmektedir⁷⁴. Halihazırda bu sözleşmenin karma nitelikli olması sebebiyle, taraflar arasındaki ilişkide öncelikle kanun ve şirket sözleşmesi hükümleri, sonrasında da tarafların aralarında imzaladığı sözleşmenin hükümlerine dayanılması gerektiği savunulmaktadır⁷⁵.

2.2.2.4 Değerlendirme

Limited şirket ile müdür arasındaki ilişki, yukarıda açıkladığımız üzere, vekalet ilişkisi olarak nitelendirilebileceği gibi hizmet sözleşmesi niteliğinde de olabilir. Burada asıl önemli olan kriter bağımlılık unsurudur. Benim de katıldığım görüş uyarınca; müdür ve müdürler kurulu ile şirket arasındaki ilişki vekalet sözleşmesi niteliğinde değerlendirilmelidir. Şöyle ki; hizmet sözleşmesi gereği işçi ile işveren arasında bağımlılık unsurunun güçlü olması gerekir. Yani işçinin, işverenin emir ve talimatları doğrultusunda ilerlemesi beklenir. Ancak TTK m. 625'te müdürlerin devredilmez ve vazgeçilmez görevleri düzenlenmiştir. Bu sebepten, ilgili düzenleme hizmet sözleşmesinde yer alan bağımlılık unsuru ile çelişmektedir. Ayrıca genel kurul ile

⁷³ Şener (n 1) 653; Çebi (n 1) 127.

⁷⁴ Sopacı Öztuna (n 59) 35; Akdağ Güney (n 67) 178.

⁷⁵ Akdağ Güney (n 67) 178.

müdürler arasında bir bağımlılık ilişkisinin kabulü, genel kurulu otomatik olarak müdürün üst organı konumuna getirebilir. Ancak daha önceden bahsedildiği üzere genel kurul ve müdürler, limited şirketin iki zorunlu organıdır. Genel kurul şirketin karar organı iken; müdürler ise şirketin yönetim ve temsil organıdır. İki organ arasında herhangi bir hiyerarşinin olmaması, organlar arasındaki işlevler ayrılığından kaynaklanmaktadır⁷⁶.

2.3 Müdürler ve Genel Kurul Arasındaki İlişki

Kanunen öngörülen iki zorunlu organ arasındaki ilişkinin niteliği konusunda öğretide çeşitli görüşler bulunmakta olup farklı teoriler ileri sürülmüştür. Bu teoriler kapsamında; organların yetki alanlarının belirlenmesi, yetkilerin devredilebilir olup olmaması ve organların birbirlerinin görev ve yetki alanına hangi ölçüde müdahale edebileceklerinin belirlenmesi gibi birçok konuda açıklamalara yer verildiği için önem arz etmektedir⁷⁷. Çalışmamız kapsamında bu teorileri; liderlik teorisi, üstünlük teorisi ve eşitlik teorisi olmak üzere üç başlık altında inceleyeceğiz.

2.3.1 Liderlik teorisi

Liderlik teorisi, yönetim organının genel kurul karşısında bir üstünlüğe sahip olduğu esasına dayanarak, yönetim organının ortaklık kapsamında bütün yetkilere sahip olduğunu ifade eder⁷⁸. Bu teoriye göre, genel kurulun görevi şirketin yönetimi için üstün bir kişi tayin etmesidir. Seçilen bu kişi, şirketin menfaatini göz önünde bulundurarak tam bağımsız olarak yönetmelidir⁷⁹. Liderlik teorisi, daha güçlü yönetim talebinin bir türevi olarak karşımıza çıkmaktadır⁸⁰.

İkinci Dünya Savaşı öncesinde Nasyonal Sosyalist dönemin Almanya'sında ortaya çıkan liderlik teorisi, İsviçre hukukunda ise hiçbir zaman ön planda olmamıştır. Bunun en

⁷⁶ Bu konu hakkında açıklamalar için bkz: Bölüm I, 1.3.4 Limited Şirketler Bakımından Teorilerin Değerlendirilmesi.

⁷⁷ Mustafa Aksoyak, *Limited Ortaklıklarda Müdür Kararlarının Genel Kurul Onayına Sunulması* (Yetkin Yayınları 2023) 30.

⁷⁸ Esra Kaşak, 'Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar' (Doctoral Thesis, Gazi Üniversitesi 2018) 52; Aksoyak (n 77)32; Ekşi (n 50) 64.

⁷⁹ Kaşak (n 78) 52.

⁸⁰ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 395.

önemli sebebi ise; İsviçre Borçlar Kanunu uyarınca genel kurulun ortaklığın en üst organı olduğunu ifade eden kanun maddesinin bulunmasıdır (OR m. 698/1). Bu kapsamda, liderlik teorisi yaklaşımı Kanun koyucunun bu tercihi ile uyumlu olmamaktadır⁸¹.

2.3.2 Üstünlük teorisi

Organlar arasındaki ilişkiyi açıklamaya yarayan bir diğer görüş ise, genel kurulun yönetim organı karşısında üstün olduğunu savunan üstünlük teorisidir. Bu teori, kendi içerisinde mutlak üstünlük teorisi ve sınırlı üstünlük teorisi olmak üzere ikiye ayrılır.

Mutlak üstünlük teorisine göre, genel kurul ortaklıkla ilgili bütün kararları almaya yetkili olup, yönetime bağlayıcı talimatlar verebilen tek yetkilidir⁸². Bu teori kapsamında, genel kurul yönetim organını seçmeye ve azletmeye her zaman yetkili olmasının yanı sıra, kar dağılımı, şirketin feshi ve şirket sermayesinin artırılması/azaltılması gibi ortaklık için önemli olan birçok konu hakkında karar verebilmesi, genel kurulun üst organ statüsüne sahip olduğunun göstergesidir⁸³.

Bu teoriye göre, genel kurul üst organ olması sebebiyle herhangi bir kararın alınmasında yahut esas sözleşmede veya şirket sözleşmesinde herhangi bir düzenleme yapılmasına gerek kalmaksızın, genel kurul yönetim organı alanına müdahale edebilir⁸⁴. Mutlak üstünlük teorisini savunan yazarlar, söz konusu teorinin en büyük dayanağının OR m. 698/1 olduğunu ifade ederler. OR m. 698/1 hükmü uyarınca genel kurul, şirketin en üst organıdır⁸⁵. Ancak bu düzenlemeye rağmen söz konusu teori zamanla İsviçre hukukunda önemini kaybetmiştir⁸⁶.

⁸¹ Aksoyak (n 77) 33; Kaşak (n 78) 53.

⁸² Ekşi (n 50) 63-64; Aksoyak (n 77) 33; Kaşak (n 78) 54.

⁸³ Ömer Korkut, *Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı* (Karahan Kitapevi 2012) 11.

⁸⁴ Aksoyak (n 77) 34; Kaşak (n 78) 54.

⁸⁵ Aksoyak (n 77) 34.

⁸⁶ Türk hukukunda da İsviçre hukukunun aksine genel kurulun şirketin en üst organı olduğuna dair herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. ETTK döneminden beri genel kurulun üst organ niteliğine sahip olup olmadığı tartışılmış olup genel kurul ve yönetim kurulu arasındaki müdahale yetki hakkında farklı görüşler ileri sürülmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz: Aksoyak (n 77) 35 dp 44 and 45.

Sınırlı üstünlük teorisine göre, genel kurulun şirketin en üst organı olmasına rağmen, mutlak üstünlük teorisinden farklı olarak, genel kurul ancak istisnai olarak belirli şartların varlığı halinde yönetimle ilgili konularda karar alabilir⁸⁷. Ancak bu müdahalenin hangi şartlar altında yapılacağı konusunda öğretide görüş birliği bulunmamaktadır. Özellikle, pay sahiplerinin menfaatlerini önemli ölçüde etkileyen veya ortaklık için olağanüstü bir kararın alınması ihtimalinde genel kurulun yönetime müdahale yetkisinin bulunması gerektiği kabul edilir⁸⁸. Bu bağlamda, somut olayın özellikleri dikkate alınarak, kararın olağanüstü bir karar olup olmadığı veya pay sahiplerinin haklarını etkileyip etkilemediği değerlendirilmelidir.

2.3.3 İşlevler ayrılığı/ Eşitlik teorisi

Her organın, kanun veya şirket sözleşmesi aracılığı ile sadece kendisine tanınan yetki alanını bulunduğu ve bu alan içerisinde bağımsız bir şekilde karar alabileceğini savunan teori eşitlik teorisidir. İşlevler ayrılığı ilkesi uyarınca organlar arasında altlık-üstlük ilişkisi yerine yetki ayrımı bulunmaktadır⁸⁹. Bu teoriyi savunan yazarlara göre, genel kurul gerekli uzmanlık bilgi ve tecrübesine sahip olmadığı için ortaklığın yönetimine dair karar alması, profesyonel yönetim kapsamında değerlendirildiğinde doğru değildir. Ayrıca müdürler tarafında yönetim yetkisinin yerine getirilmesi, sorumluluk düzeni bakımında da önem arz eder. Söyle ki, genel kurul sorumluluk hükümlerine tâbi değildir. Bu nedenle, yönetim organı kararları bizzat almalı ve bu kararlardan doğacak sorumluluğu da kendisi üstlenmelidir⁹⁰.

İşlevler ayrılığı ilkesine göre, üstünlük teorisini savunan yazarların dayanağı olan OR m. 698/1 hükmü genel kurulun hiyerarşik olarak üst organ olduğunu ifade etmez. Burada asıl anlatılmak istenilen, genel kurulun kendi yetki alanı içerisine giren sınırlı konularla ilgili şekli olarak en üst organ niteliğinde olduğudur⁹¹. 1991 yılında İsviçre Borçlar Kanunu'nda yapılan değişiklik ile beraber OR m. 698 hükmü değişmemiş olup Kanun'a

⁸⁷ Aksoyak (n 77) 36; Kaşak (n 78) 57.

⁸⁸ Kaşak (n 78) 58.

⁸⁹ Aksoyak (n 77) 38-39; Çebi (n 1) 64.

⁹⁰ Aksoyak (n 77) 39.

⁹¹ Kaşak (n 78) 60-61.

716a maddesi eklenmiştir. Bu düzenleme ile yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilmez görev ve yetkileri açıklayıcı bir şekilde belirtilmiştir⁹².

2.3.4 Limited şirketler bakımından teorilerin değerlendirilmesi

TTK düzenlemesinde kanun koyucu, limited şirketlerde müdürler ve genel kurul arasında ilişkinin eşitlik ilkesi olduğu kabul etmiştir⁹³. Söyle ki; TTK uyarınca her iki organın yetki alanları ayrı ayrı düzenlenmiş olup her iki organın da devredilmez ve vazgeçilmez yetki alanı belirlenmiştir (TTK m.616, TTK m.625). Ayrıca, anonim şirketlerde TTK m.374 hükmüne paralel olarak, limited şirketlerde TTK m.623/3 hükmü ile beraber müdürlerin kanun veya şirket sözleşmesi ile genel kurula bırakılmayan yönetime dair tüm konularda karar alabilmesine imkan sağlanarak işlevsel ayrılık ilkesi vurgulanmıştır. Bu kapsamda, organlardan birinin diğerine emir ve talimat vermesi kanuni istisnalar dışında mümkün gözükmemektedir⁹⁴.

Burada asıl incelenmesi gereken husus, TTK m.625/2 hükmüdür. İlgili hüküm uyarınca, şirket sözleşmesiyle müdür veya müdürlerin aldıkları belirli kararlar veya münferit sorunlar genel kurulun onayına tabi tutulabilir. Kanun koyucunun bir yandan her iki organın devredilmez ve vazgeçilmez görev ve yetkilerini belirtmişken diğer yandan müdürlerin görev ve yetkilerine genel kurul kararıyla müdahale imkânı sağlamış olması, yukarıda bahsetmiş olduğumuz teoriler kapsamında tekrardan değerlendirilmelidir. Önemle belirtmek gerekir ki, bu imkânın sağlanmış olması, limited şirketlerin ortakların

⁹² Aksoyak (n 77) 40.

⁹³ Şener (n 1) 663; Çebi (n 1)64; TTK m.616 gerekçesi uyarınca “*Tasarı, 6762 sayılı Kanunun 539 uncu maddesinde olduğu gibi genel kurulunun devredilemez yetkilerini değişik bir sistem bağlamında düzenlemektedir. Devredilemeyen yetkiler organsal yapıya ve ortak haklarına aittir. Böylece, organlar arası işlevler ayrımı kanunî düzen niteliğini kazanmaktadır. Çünkü, 625 inci madde de aynı sistem müdürler için öngörülmüştür. Organlar arası altlık üstlük anlayışını reddeden 6762 sayılı Kanun ve Tasarı genel kurul için üst organ sıfatını kullanmayarak işlevler ayrımı ilkesinde İsv. BK’ya nazaran daha nettir. Gerçi İsviçre öğretisinde üst organ sıfatının işlevler ayrımını bertaraf etmediği açıklanır. Ancak nitelendirmenin yorum güçlüklerine yol açtığı da görmezden gelinemeyecek bir olgudur. Hükümde iki sınıf yetki yer almıştır. Birinci sınıfta kanunen devredilemez nitelikteki yetkiler sayılmıştır. İkincisinde ise bu niteliği şirket sözleşmesi ile alan yetkiler gösterilmiştir. Hükümün ikinci fıkrasında yer alan yetkiler, ancak şirket sözleşmesinde öngörülmüşlerse bu niteliği kazanırlar. İkinci sınıfa giren bir konunun, şirket sözleşmesinde, genel kurul tarafından karara bağlanacağına hüküm altına alınmış olması yeterlidir; yoksa yetkinin devredilemez nitelik taşıdığına belirtilmesi şart değildir.*” ifade edilerek eşitlik ilkesinin benimsendiği belirtilmiştir<<https://www.muglabarosus.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf> > Erişim Tarihi 08.05.2024.

⁹⁴ Tekinalp, Yeni Anonim ve Limited Ortaklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları (n 7)514.

şahsına bağlı bir yapıya sahip olduğunun göstergesidir⁹⁵. Daha önce de belirttiğimiz üzere işlevler ayrılığı ilkesi kapsamında her iki organ eşit konumda ve kendi yetki alanında karar vermeye yetkilidir. Kanunun koyucu TTK m.625/2 hükmü ile bu teoriye bir istisna getirmiştir. Söyle ki; müdürlerin yetki alanına giren bir konuda alınmış olan bir kararın genel kurul onayına sunulması, işlevler ayrılığı ilkesinin esnetilmesi anlamına gelmektedir⁹⁶. Bu bakımdan ilgili kanun maddesi ayrıntılı bir şekilde incelenmesi yerinde olacaktır.

Kanun koyucu, TTK m.625/2 hükmü ile şirket sözleşmesiyle müdürlerin aldıkları “belirli kararların” genel kurulun onayına sunulması zorunluluğu düzenlenmiştir⁹⁷. Burada, zorunlu genel kurul kararı ile birlikte müdürler genel kuruldan destek almakta olup genel kurul ise şirket yönetimine dair görüş bildirebilme imkanına sahiptir⁹⁸. İlgili hükümde “belirli kararlar” ifadesine yer verilmesinden dolayı, şirket sözleşmesinde hangi kararların bu kapsamda sayılacağı tam, açık ve somut bir şekilde belirtilmelidir⁹⁹. Burada, kanun açıkça genel kurulun karar almasından söz etmeyip, müdürlerin kendileri tarafından alınan kararları genel kurula sunacaklarını ifade etmektedir. Diğer yandan, müdürlerin devredilmez ve vazgeçilmez görev ve yetkilerine ilişkin aldığı kararları, genel kurulun onayına sunulmasının mümkün olup olmadığı üzerinde durulmalıdır. Şener’e göre¹⁰⁰, bu kararların genel kurulun onayına tabi kılınması mümkün değildir. Aksinin kabulü, genel kurulun yönetim işlerine müdahalesi anlamına gelecektir. Ancak müdürlerin bu nitelikte olmayan kararları, genel kurul onayına tabi tutulabilir. Müdürlerin belirli kararlarının genel kurulun onayına tabi tutulması bakımından gerekli olan yetersayısı şirket sözleşmesinde belirlenebilir. Eğer şirket sözleşmesinde bu konuda bir

⁹⁵ Şener (n 1) 664; Esra Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (Yetkin Yayınları 2022)442.

⁹⁶ Aksoyak (n 77) 76; Şener (n 1) 663.

⁹⁷ Doktrinde TTK m.625/2 hükmünün çevirisi sırasında yapılan hata sebebiyle hem belirli kararların ve hem de münferit sorunları genel kurulun onayına tabi olacağı şeklinde kanunda yer aldığını ancak bunun OR m.811’ e uygun bir şekilde yorumlanması gerektiği savunulmaktadır. Şener(n1) 664.

⁹⁸ Aksoyak (n 77) 81.

⁹⁹ Şener (n 1) 665; Aksoyak (n 77) 81.

¹⁰⁰ Şener (n 1) 665; Aynı yönde görüş bkz: Hanife Doğrusöz Koşut, *Limited Şirket Sözleşmesinde Yer Alan “Belirli Müdürler Kurulu Kararlarının veya Münferit Sorunların Genel Kurul Onayına Sunulması Zorunluluğu Getiren” Hükümlerin Değerlendirilmesi*(E-Kitap) (Aristo Yayınevi 2021) 17; Aksi yönde görüşte için bkz: Aksoyak (n 77) 87-90; TTK m.625/2 kapsamında genel kurulun onayı , müdürlerin devredilmez ve vazgeçilmez nitelikteki yetkileri kapsamındaki kararlar için de öngörülebilir. Söyle ki; ilgili düzenleme müdürlerin yetkilerini genel kurula devretmemektedir. Burada asıl üzerinde durulması gereken husus, müdürlerin devredilmez nitelikte olan birçok yetkisinin yapısı gereği genel kurul onayına uygun olmamasıdır. Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 450.

kural yoksa, TTK m.620 uyarınca olağan yetersayısının kabulü gereklidir¹⁰¹. Onaya sunulan kararın genel kurul tarafından değiştirilip değiştirilemeyeceğini çalışmamızın ilerleyen bölümlerinde ayrıntılı bir şekilde ele alacağız¹⁰².

TTK m.625/2 hükmü uyarınca, şirket sözleşmesinde öngörülmüş olma şartıyla, müdürlerin münferit sorunları genel kurul onayına sunabilir. İhtiyari genel kurul, müdürlerin kendi iradesi ile münferit sorunlara ilişkin bir kararı, şirket sözleşmesinde buna ilişkin bir onay şartı aranmaksızın genel kurula sunması olarak tanımlanır¹⁰³. Burada, müdürler söz konusu kararı genel kurula sunup sunmamak konusunda serbesttir. Zorunlu genel kurul onayında olduğu gibi ihtiyari genel kurul oylaması sonucunda alınan karar, müdürler için bağlayıcıdır¹⁰⁴. İhtiyari genel kurul, danışma oylaması ile benzerlik gösterir. Ancak danışma oylamasında müdürler, belirli bir sorunu genel kurulunun fikrini öğrenmek için, danışma oylaması aracılığı ile genel kurula sunar ve bağlayıcı nitelikte değildir¹⁰⁵.

3.Müdürlerin Sahip Olması Gereken Nitelikler

3.1 Gerçek veya Tüzel Kişi Olmak

Türk Ticaret Kanunu (TTK), limited şirketlerde müdürlerin sahip olması gereken özellikler konusunda ayrıntılı bir düzenleme getirmemiştir. Ancak, gerçek veya tüzel kişilerin limited şirketlerde müdür olabileceği açıkça belirtilmiştir (TTK m.623). Limited şirketlerde hem gerçek kişiler hem de tüzel kişiler müdür olarak atanabilir¹⁰⁶. Ancak, tüzel bir kişinin müdür olarak atanması durumunda, bu tüzel kişiyi temsil edecek bir gerçek kişinin belirlenmiş olması gerekir (TTK m. 623/2). TTK'nın ilgili hükmü, limited şirketlerde müdürlerin gerçek kişilerden olabileceğini belirtmesine rağmen, müdürlerin fiil ehliyetine ilişkin özel bir düzenleme getirmemiştir. Bu nedenle, anonim şirketlerde

¹⁰¹ Şener (n 1) 667; Hülya Çoştan, 'Limited Şirkette Genel Kurul Nisapları'(2015)1(1) Ticaret Ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi 65 vd.

¹⁰² Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm II, 2.5. Müdürlerin Kararlarının Kaldırılması veya Değiştirilmesi.

¹⁰³ Aksoyak (n 77) 103; Şener (n 1) 667.

¹⁰⁴ Aksoyak (n 77) 105.

¹⁰⁵ Şener (n 1) 668.

¹⁰⁶ Sopacı Öztuna (n 59) 38; Ekşi (n 50) 46; Çebi (n 1) 128; Akdağ Güney (n 67) 31.

yönetim kurulu üyelerinin tam ehliyetli olması gerektiğini düzenleyen TTK m. 359/3 hükmünün, kıyasen limited şirketlerdeki müdürler için de geçerli olduğu kabul edilmelidir¹⁰⁷.

TMK m.10 uyarınca, ayırt etme gücüne sahip¹⁰⁸ ve kısıtlı olmayan her ergin kişi “fiil ehliyeti”ne sahiptir. Bu nedenle, ayırt etme gücüne sahip, kısıtlı olmayan ve 18 yaşını doldurmuş herkes tam ehliyetli kabul edilerek müdür olabilir ve tüzel kişi müdür adına tescil edilebilir¹⁰⁹. 18 yaşını doldurmamış, kısıtlı olmayan ve ayırt etme gücüne sahip biri, yalnızca mahkeme kararı veya evlenme yoluyla ergin kılındığında müdür olabilir¹¹⁰. Tam ehliyetsiz kişiler ise müdür olarak atanamazlar.

TTK uyarınca tüzel kişilerin de limited şirket müdürü olarak atanmalarına izin verilmiştir. tüzel kişi müdür olarak atandığında, bu görevi tüzel kişi adına yerine getirecek tam ehliyetli bir gerçek kişinin belirlenmesi zorunludur¹¹¹. TTK, müdür olarak görev alacak tüzel kişinin mutlaka limited şirket ortağı olmasını şart koşmamıştır. Bu bağlamda, müdür olan tüzel kişi, limited şirketin ortağı olabileceği gibi, şirketle hiçbir ortaklık bağı bulunmayan bir tüzel kişi de olabilir¹¹². Ayrıca, müdürlük sıfatı tüzel kişiye ait olduğundan, sorumluluk da tüzel kişiye aittir¹¹³.

TTK m.359/2 hükmü uyarınca¹¹⁴ anonim şirketlerde tüzel kişi tarafından belirlenen gerçek kişinin tescil ve ilan edilmesi ve şirketin internet sitesinde hemen açıklanması gerekmektedir. Ancak, TTK m. 623/2’de bu konuya ilişkin bir düzenleme

¹⁰⁷Şener (n 1) 648; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 9-11; Karaahmetoğlu (n51) 38; Elif Akıncı, ‘Limited Şirketlerde Müdürün Azli’(Postgraduate Thesis, Marmara Üniversitesi 2017) 25.

¹⁰⁸ TMK m.13 uyarınca “Yaşının küçüklüğü yüzünden veya akıl hastalığı, akıl zayıflığı, sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan herkes, bu Kanuna göre ayırt etme gücüne sahiptir”

¹⁰⁹ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70)410; Serap Helvacı, *Gerçek Kişiler* (6th edn, Legal Yayıncılık 2016) 664.

¹¹⁰ Çebi (n1) 128; Sopacı Öztuna (n 59) 41; TMK m.11; TMK m.12; TMK m.124.

¹¹¹ TTK m. 623/2; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70)403; Şener (n1) 646 ; Akdağ Güney (n 67) 42 ; Karaahmetoğlu (n 50) 146 ; Bahtiyar (n 1) 446.

¹¹² Şener (n 1) 644; Çebi (n 1) 128; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 140.

¹¹³ Çebi (n 1) 128.

¹¹⁴ TTK m.359/2 uyarınca “Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir”.

bulunmamaktadır. Bizim de katıldığımız görüş uyarınca anonim şirketlere ait TTK m.359/2 hükmünün TTK m.623/2 hükmüne paralel bir düzenleme olduğu ve bu kapsamda limited şirketlerde tüzel kişi müdürün temsilci olarak seçtiği gerçek kişinin de ilan ve tescilinin gerekli olduğudur¹¹⁵. Tüzel kişi, atadığı gerçek kişiyi istediği zaman değiştirebilir, ancak bu değişiklik şirkete bildirilerek tescil ve ilan edilmelidir. Bu çerçevede, anonim şirketlere ait TTK m. 364/1 hükmünün kıyasen limited şirketler için de uygulanması gerektiği sonucuna varılmalıdır¹¹⁶.

Bu başlık altında üzerinde durulması gereken önemli bir konu, kanun ve şirket sözleşmesinde gerçek kişi müdürler için öngörülen niteliklerin, tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişi için de aranıp aranmayacağıdır¹¹⁷. TTK'da bu konuda açık bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bazı yazarlar, tüzel kişi müdürü temsil eden gerçek kişinin kanunen ve şirket sözleşmesi uyarınca aranan şartları yerine getirmesi gerektiğini savunmaktadır¹¹⁸. Buna karşılık, TTK m. 359/3'te ehliyet şartı dışında herhangi bir nitelik belirtilmediği için, ehliyet dışında bir sınırlamanın olmadığı görüşünü savunanlar da vardır¹¹⁹. Kanaatimizce, kanun ve şirket sözleşmesinde gerçek kişi müdürler için öngörülen niteliklerin, tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişi için de aranması gereklidir. Çünkü, gerçek kişi tüzel kişi adına hareket eder ve bu kapsamda tüzel kişi için aranan tüm şartların gerçek kişi için de geçerli olması gerekir. Aksi takdirde, kanunun amacına aykırılık söz konusu olacaktır.

3.2 En Az Bir Ortağın Müdür Olması Kuralı

TTK m. 623/1'e göre, şirketin yönetimi ve temsili, şirket sözleşmesiyle müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa, tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebilir. Ancak en az bir ortağın, şirketi yönetme hakkı ve temsil yetkisi bulunmalıdır. İlgili hüküm uyarınca, üçüncü bir kişinin de müdür olarak seçilmesine imkân tanınmıştır. Bununla

¹¹⁵Şener (n1) 646; Sopacı Öztuna (n 59) 46.

¹¹⁶Şener (n 1) 647; Çebi (n 1) 128; Sopacı Öztuna (n 59) 47.

¹¹⁷ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 405.

¹¹⁸ Şener (n 1) 646-647; Çebi (n 1) 128.

¹¹⁹ Akdağ Güney (n 67) 21-22.

birlikte, müdürlerden en az birinin ortak olması zorunluluğu getirilmiştir¹²⁰. Dolayısıyla, şirkette tek bir müdür bulunması durumunda bu kişinin, birden fazla müdür bulunması durumunda ise en az birinin şirket ortağı olması gerekmektedir. Bir görüşe göre, bu kurala aykırılık halinde, müdürlere ilişkin tescil ve ilanı yapan ticaret sicil müdürü, durumun kanuna uygun hale getirilmesi için şirkete süre verir; bu süre içinde gerekli işlemler yapılmadığı takdirde, ilgili sicil müdürü şirketin feshini mahkemeden talep eder¹²¹.

3.3 Seçilme Engellerinin Olmaması

Her ne kadar TTK uyarınca limited şirketlerde müdür olarak seçilmeye engel haller özel olarak düzenlenmemiş olsa da, anonim şirketler için TTK m.359/4 ve TTK m. 363/2 hükümleri düzenlenmiştir. Bu iki hüküm birlikte değerlendirildiğinde, yönetim kurulu üyeliğini sona erdiren hallerin, aynı zamanda bu sıfatın kazanılmasına engel olan haller olarak sayılabileceği görülmektedir. Bu haller, yönetim kurulu üyesinin iflasına karar verilmesi, ehliyetinin kısıtlanması veya kanunda ya da esas sözleşmede belirlenmiş olan nitelikleri kaybetmesidir¹²². Doktrinde bazı yazarlar anonim şirkete ait bu hükümlerin limited şirkete de uygulanması gerektiğini savunmaktadırlar¹²³. Bizim de katıldığımız görüş; daha önce de bahsettiğimiz üzere, limited şirketlerde müdür ve müdürler kurulunun hukuki statüsü, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin hukuki statüsü ile benzerlik gösterdiği için, söz konusu bu hükümlerin kıyasen limited şirketlerde de uygulanması gerekir. İşlediği belirli suçlardan dolayı mahkum olmuş birinin müdür olarak seçilebilmesi konusunda da TTK'da herhangi bir hüküm bulunmamaktadır¹²⁴. Ancak, TCK m.53 uyarınca kişi, kasten işlemiş olduğu suçtan mahkumiyetin kanuni sonucu olarak vakıf, dernek, sendika, şirket, kooperatif ve siyasi parti tüzel kişilerinin yönetici veya denetçisi olmaktan yoksun bırakılır. İlgili hüküm dikkate alındığında, bazı

¹²⁰ Şener (n 1) 644; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 138;Yargıtay 11 HD, 4767/23528, 26.12.2013(Kazancı İçtihat Bankası) Erişim Tarihi 8.05.2024.

¹²¹ Bilgili and Demirkapı (n 58) 684-685.

¹²² Sopacı Öztuna (n 59) 51; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70) 411-412.

¹²³Ünal Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (5th edn, Vedat Kitapçılık 2020) 603; Bilgili and Demirkapı(n 58) 685 ; Şener (n 1) 648-649 ; Akıncı (n 107) 36 ; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 169; Ekşi (n 50) 47.

¹²⁴ ETTK m.315/2 uyarınca ağır hapis cezasıyla veya sahtekarlık, emniyet suistimal, hırsızlık, dolandırıcılık suçlarından dolayı mahkûmiyet halinde de yönetim kurulu üyelerinin vazifeleri sona erer. Ayrıntılı bilgi için bkz : Kaya (n 56)65.

suçlardan dolayı mahkûm olan birinin limited şirkete müdür olarak görev yapması mümkün değildir¹²⁵.

Devlet Memurları Kanunu'nun m.28 gereği memurların ve Avukatlık Kanunu m.11¹²⁶ gereği avukatların limited şirkette müdür olması yasaklanmıştır. Ancak, bu hükümler düzen hükmü niteliğindedir; dolayısıyla, bu yasaklara aykırı bir seçim geçerli olup, yalnızca müdür hakkında disiplin cezası uygulanır¹²⁷.

3.4. Şirket Sözleşmesinde Öngörülen Şartları Taşımak

Limited şirketlerde, müdür olabilmek için kanunda öngörülen niteliklere ek olarak şirket sözleşmesi ile ek nitelikler belirlenebilir¹²⁸. Müdürler için öğrenim, ortaklık, yaş, köklü bir aileden geliyor olması gibi nitelikler, müdür olarak atanmak için belirleyici nitelikler olarak şirket sözleşmesinde kararlaştırılabilir¹²⁹. Bu şekilde belirlenen nitelikler, limited şirketlerde müdür olarak atanabilme ihtimalini zorlaştırabilir veya engelleyebilir. Ancak bu durumun sınırını kişilik hakları ve iyi niyet kuralı oluşturur. Örneğin, atanacak müdürün mutlaka kadın olması veya belirli bir dine mensup olması gibi şartlar, şirket sözleşmesinde bulunsada dahi geçersizdir¹³⁰.

Üzerinde durmamız gereken önemli hususlardan biri, şirket sözleşmesi ile limited şirkette müdürlerle alakalı kadın kotasının konulup konulamayacağıdır. Öncelikle belirtmek gerekir ki, Türkiye ve diğer Avrupa ülkeleri bakımından, kadınların genel iş gücüne

¹²⁵ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgati *Anonim Şirketler Hukuku C.1* (n 70) 412.

¹²⁶ Türkiye Barolar Birliği bir Disiplin Kurulu Kararı'nda "...Bir avukatın, mesleğini icra ederken kendi adına ve bizzat göstereceği bir faaliyet olarak ticaret yapması mümkün bulunmadığı açık iken, bu yasağı delmek için örneğin eşi, kardeşi veya yakınları ile görünürde hakim paylı bir limited şirket kurup, onun müdürü olarak şirketin bütün ticari işlemlerini yürütür biçimde, ticaretin içinde yer almasına onay vermek, yasanın koyduğu yasağın amacının değerlendirme dışında tutulmasına sebep olacaktır. Avukatlık Yasası'nda baskın hüküm ticaret yapılmasının mümkün olmadığı, istisna olarak da 12. maddede yazılı hallerde bu kısıtlı yasağın uygulanmamasıdır." şeklinde ifade ederek limited şirket müdürlüğünün avukatlık mesleği ile uyuşmadığı sonucuna varmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz: < <https://www.barobirlik.org.tr/DisiplinKararlariDetay/780> > Erişim Tarihi 02.04.2024; Benzer yönde bir karar ;TBB'nin 14.09.2018 tarih, 2018/584 E. ve 2018/845 nolu kararı,< <https://www.barobirlik.org.tr/DisiplinKararlariDetay/1027> > Erişim Tarihi 02.04.2024.

¹²⁷ Çebi (n 1) 129; Ekşi (n 50) 47; Aksi görüş için bkz: Bilgili and Demirkapı (n 58) 685.

¹²⁸ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n61) 169; Akıncı (n 107) 34.

¹²⁹ Çebi (n 1) 129; Sopacı Öztuna (n 59) 54.

¹³⁰ Sopacı Öztuna (n 59) 55.

katılma oranları ile özel/kamusal alanda yönetici pozisyonlarında çalışan kadınların oranları çok düşüktür. Bu sebepten dolayı, devletler çeşitli düzenlemeler yapma yoluna gitmiştir. Birçok devlet tarafından kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik yapılan düzenlemeler, şirketler hukuku ile yakından bağlantılı olup, kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yönetim kurulunda çeşitlilik sağlanması ve bununla birlikte şirketin verimliliğini ve karlılığı artırmaya yönelik kota uygulamaları bu kapsamda değerlendirilmelidir¹³¹.

Şirket yönetici kadrolarında kota uygulamalarını kabul eden ilk ülke Norveç'tir. 2003 yılında yapılan bir kanun değişikliği ile Norveç'te halka açık anonim şirketlerde cinsiyete dayalı kota uygulaması getirilmiştir. Bu kota uyarınca, yönetimde her iki cinsiyetin de en az %40 oranında temsil edilmesi gerekmektedir. İlk olarak gönüllülük esasına dayalı olan bu kota düzenlemesi, 1 Ocak 2006 yılında zorunlu hale getirilmiştir¹³². Başlangıçta sadece halka açık ortaklıklar bakımından gündeme gelen cinsiyet kotası, artık tüm kamusal teşebbüsler, limited şirketler ve kooperatifler bakımından da uygulanmaktadır¹³³. Norveç, kadın şirket yöneticisi istatistiğinde Avrupa ülkeleri arasında zirvededir. Kanaatimizce, Norveç'te cinsiyet kotasına bağlı olarak yönetici kadınların oranlarının yıllar geçtikçe artmasının en büyük nedenlerinden biri, bu kotaların yaptırımlarla desteklenmesidir. Kadın temsil oranının yasada öngörülen düzeye çıkarılamaması durumunda, şirketin feshine kadar giden ağır yaptırımlar söz konusudur¹³⁴.

Diğer yandan, şirket yönetim kurullarında eşit cinsiyet temsiline ilişkin Avrupa Komisyonu tarafından 2012 yılında bir direktif taslağı hazırlanmıştır. Bu taslak, 20 Kasım

¹³¹ Muharrem Tütüncü 'Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Cinsiyete Dayalı Kota Uygulamalar' (2016)15(1-2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 825, 848 ; Muzaffer Eroğlu and Melsa Ararat , 'Yönetim Kurulunun İşlevselliği, Karar Kalitesi ve Çeşitlilik'(2018)2 CGFT Politika Notu Serisi <<https://cgft.sabanciuniv.edu/sites/cgft.sabanciuniv.edu/files/CGFTPolicypaper-No2-2018.pdf>> Erişim Tarihi 25.06. 2024.

¹³² European Commission, 'Women in economic decision-making in the EU: Progress report, A Europe 2020initiative' <https://staklenilabirint.prs.hr/wpcontent/uploads/2014/12/women_on_board_progress_report_en.pdf> Erişim Tarihi 02.04.2024.

¹³³ Tütüncü (n 131) 827.

¹³⁴ Tütüncü (n 131)828; Muzaffer Eroğlu, 'Anonim Şirket Yönetim Kurullarında Üye Çeşitliliğinin Sağlanması İçin Belirli Nitelikte Üye Atanmasına İlişkin Zorunluluk İçeren Kurallar' (2016)2-12(11)Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 575,620.

2013 tarihinde Avrupa Parlamentosun tarafından onaylanmıştır¹³⁵. AB mevzuatıyla öngörülen düzenlemede, “kadın” yönetim kurulu üyeleri yerine daha az temsil edilen cinsiyet tabiri kullanılmıştır¹³⁶. 2022 yılında söz konusu direktif tekrar gündeme gelerek, 30 Haziran 2026 tarihine kadar üye ülkelerin borsa şirketlerinin yönetim kurullarında daha düşük oranda temsil edilen cinsiyetin temsiline ilişkin belirli oranlar getirilmişti. İcracı olmayan üyeler bakımından %40; hem icracı hem de icracı olmayan üyeler bakımından ise %33 oranının sağlanması gerektiği ifade edilmiştir¹³⁷. Düzenleme kapsamında raporlama yükümlülüğü getirilmiştir. Cinsiyetin eşit temsiline sağlanması için borsa şirketleri, bu amaca yönelik alınan önlemler konusunda yetkili makamları yılda bir kez bilgi vermeli ve merkezi bir sistem temelinde yayınlamalıdır¹³⁸. Ayrıca İsviçre Borçlar Kanunu’nun Anonim Şirketler Hukuku Revizyonuna ilişkin 2020 tarihli tasarısı uyarınca, halka açık şirketlerin yönetim kurullarında her cinsiyetin %30 oranında, icra kademesinde ise %20 oranında temsil edilmesine dair hüküm 19 Haziran 2020 tarihinde kabul edilmiştir¹³⁹.

Türk hukukunda, limited şirketlerde müdür/müdürler kurulu veya anonim şirketlerde yönetim kurulu için zorunlu kadın kotası bulunmasına dair bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, Sermaye Piyasası Kurulu ‘nun 2014 tarihli II-17.1. Sayılı Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği EK-1 m.4.3.9¹⁴⁰ uyarınca tavsiye niteliğinde bir “kadın kotası hedefi” öngörülmüştür. İlgili düzenlemeye göre anonim şirket yönetim kurulunda kadın üye oranı için % 25’ten az olmamak kaydıyla bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmelidir¹⁴¹. Diğer yandan, çalışmamız kapsamında limited şirketlerde “müdürlerden bir kısmının kadın olması” veya “belli oranda kadın üye için kota

¹³⁵ F. Beril Özcanlı, ‘Yönetim Kurulunda Kadınların Temsilini Sağlamaya Yönelik Araçlar’(2022)1(2) MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 277, 279; Tütüncü(n131) 833; Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on improving the gender balance among non-executive directors of companies listed on stock exchanges and related measures <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52012PC0614> > Erişim Tarihi 09.05.2024.

¹³⁶ Özcanlı (n 135) 296.

¹³⁷ Söz konusu yönerge taslağı, henüz yasalaşma sürecini tamamlamamıştır. <[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/0299\(COD\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/0299(COD)&l=en) > Erişim Tarihi 09.05.2024

¹³⁸ Özcanlı (n 135) 297.

¹³⁹ Sopacı Öztuna (n 59) 55.

¹⁴⁰ <<https://spk.gov.tr/data/639035148f95db2c38f512b3/Kurumsal%20Y%C3%B6netim%20Tebli%20II-17.1.pdf> > Erişim Tarihi 02.04.2024.

¹⁴¹ Hasan Pulaşlı ‘Halka Açık Anonim Şirketler Hukukunda Son Yıllardaki Önemli Gelişmeler’(2021)27(1) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 414, 432.

koyulması” şeklinde şirket sözleşmesinde bir düzenleme yapılmasının mümkün olup olmadığı üzerinde durmalıyız¹⁴². Bu noktada, limited şirketlerde emredici hükümler ilkesini düzenleyen TTK m. 579 hükmünü ele almamız gerekecektir. İlgili hüküm uyarınca, şirket sözleşmesi ile bu Kanunun limited şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak Kanunda buna açıkça izin verilmişse sapabilir. Kanaatimizce, şirket sözleşmesi ile limited şirketlerde cinsiyet kotasına dair düzenleme yapılabilir. Söyle ki; TTK m.623/1 uyarınca şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. Şirketin sözleşmesi ile yönetimi ve temsili, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa, tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebileceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, müdürlerin niteliklerine ilişkin TTK m.623 ile TTK m.579 gerekçesi birlikte değerlendirildiğinde, şirket sözleşmesi ile müdürlere ilişkin yaş, ek mesleki nitelikler ve kişisel koşullar dair düzenlemeler konulabilir. Burada önemli olan, cinsiyet kotasına dair düzenlemelerde “ne olursa olsun kadın olması” ilkesi yerine, eşit nitelikte kadın ve erkek adaylar arasında, kadınlara öncelik verilmesi ilkesi hâkim olmasıdır¹⁴³.

3.5 İkametgâh ve Vatandaşlık Bakımından Değerlendirme

6335 Sayılı Kanun¹⁴⁴ ile kaldırılan TTK’nın 628. maddesine göre, şirket müdürlerinden en az birinin yerleşim yerinin Türkiye’de bulunması ve bu müdürün şirketi tek başına temsile yetkili olması gerektiği hüküm altına alınmıştı. Yapılan bu değişiklik, limited şirket müdürlerinden en az birinin yerleşim yerinin Türkiye’de bulunması ve bu müdürün tek başına şirketi temsile yetkili olması şartı aranmayacaktır. Böylelikle, Türkiye’de ikamet etmeyen kişiler de müdür, hatta tek müdür olarak atanabilecektir¹⁴⁵. Bu düzenlemenin asıl hedeflenen amacı, merkezi Türkiye’de olan ancak yönetimi yurtdışından gerçekleştirilen limited şirketleri ticari hayatımıza dahil etmektir¹⁴⁶.

Üzerinde durmamız gereken diğer bir husus; Türk vatandaşı olmayan kişilerin müdür olması durumudur. TTK uyarınca, Türk vatandaşı olmayan kişilerin müdür olmasını

¹⁴² Sopacı Öztuna (n 59) 55.

¹⁴³ Tütüncü (n 131) 849.

¹⁴⁴ RG.30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı kanun. <<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120630-5.htm>> Erişim Tarihi 12.03.2024

¹⁴⁵ Bahtiyar (n 1) 446.; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 139.

¹⁴⁶ Keçeci (n 58) 45; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 139.

yasaklayan herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır¹⁴⁷. Dolayısıyla, gerçek kişi müdürlerin veya tüzel kişi müdürlerin gerçek kişi temsilcilerinin yabancı olmaları mümkündür¹⁴⁸. TTK m. 576/1-d hükmü uyarınca, şirket sözleşmesinde “müdürlerin uyruklarının” yer almasının zorunlu olduğu ve TTK m. 578/1-h hükmünde ise “müdürlerin yerleşim yerlerinin” tescil ve ilan edilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler, Türk vatandaşı olmayan kişilerin de müdür olabilmesine imkân sağlamıştır¹⁴⁹.

3.6 Müdürlük İçin Gerekli Olan Niteliklerin Eksikliği

Müdürlerin nitelikleri başlığı altında inceleyeceğimiz son husus, müdür için kanunda aranan şartların atama sırasında eksik olması durumudur. Müdürlük için kanunda öngörülen şartları taşımayan kişi veya kişilerin müdür olarak atanması halinde, bu atama işlemi TBK m. 27/1 kapsamında kesin hükümsüzdür¹⁵⁰. Ticaret sicil müdürü, kanunda belirtilen şartlara sahip olmayan müdürün müracaatını TTK m. 32 uyarınca resen incelediği için böyle bir kararı tescil ve ilan etmemelidir. Aksi halde üçüncü kişilerin iyi niyeti korunacaktır¹⁵¹. Diğer bir ihtimalde, eğer atama işlemi tamamlanıncaya kadar müdür, eksik olan bu şartları yerine getirmişse atamanın geçersizliğinden söz edilemez¹⁵².

Kanunda belirtilen niteliklerin sonradan kaybedilmesi durumunda ise kayıp anından itibaren müdürlük sıfatının kendiliğinden ortadan kalktığı kabul edilir¹⁵³. Fakat üçüncü kişilerin iyi niyetleri korunarak müdür ile yapılan sözleşmeler, şirketi bağlar¹⁵⁴.

¹⁴⁷ Ekşi (n 50) 48

¹⁴⁸ Bilgili and Demirkapı (n58) 676; Akıncı (n107)32-33; Akdağ Güney (n67) 34; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 12.

¹⁴⁹ Sopacı Öztuna (n 59) 50.

¹⁵⁰ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64)15-16; Akıncı (n 107) 36; Keçeci (n 58) 46.

¹⁵¹ Sopacı Öztuna (n 59)56.

¹⁵² Akıncı (n 107) 36.

¹⁵³ Şeçil Şahin, ‘ Limited Şirketlerde Müdür’ (Postgraduate Thesis, Bahçeşehir Üniversitesi 2017) 14.

¹⁵⁴ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64)15-16.

4.Müdürlük Sıfatının Kazanılma ve Kaybedilmesi

4.1 Müdürlük Sıfatının Kazanılması

TTK uyarınca, limited şirketlerde müdürlük sıfatı iki ayrı yöntemle kazanılabilir. Bu yöntemler, ya şirket sözleşmesinde öngörülen düzenlemeler doğrultusunda ya da genel kurul kararı ile belirlenir.¹⁵⁵.

4.1.1 Şirket sözleşmesi ile müdürlük sıfatının kazanılması

Limited şirketlerde, kuruluş aşamasında müdürlerin atanması şirket sözleşmesi aracılığıyla gerçekleştirilmek zorundadır¹⁵⁶. TTK m. 576/1-d fıkrası uyarınca, müdürlerin adlarının, soyadlarının, unvanlarının ve vatandaşlıklarının şirket sözleşmesinde açıkça belirtilmesi gerekmektedir¹⁵⁷. Ayrıca, TTK'nın 623. maddesi uyarınca şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. Bu bağlamda, şirket sözleşmesinde yapılacak düzenlemeyle şirketin yönetimi ve temsili, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa, tüm ortaklara veya ortak olmayan üçüncü kişilere verilebilir. Başka bir deyişle, limited şirketlerde müdür olabilmek için ortaklık şartı aranmamaktadır¹⁵⁸. Şirketin faaliyet alanı özel bilgi ve tecrübe gerektiriyorsa, bu alanda uzmanlaşmış ancak şirket ortağı olmayan bir kişinin müdür olarak atanması mümkündür¹⁵⁹. Ancak TTK'nın 623. maddesinin 1. fıkrasında, şirketin yönetim hakkı ve temsil yetkisinin en az bir ortağa verilmesi gerektiği belirtilmiştir¹⁶⁰. Bu hüküm, şirketin tamamen üçüncü kişilerin yönetimine bırakılmasının önüne geçilmesini amaçlamaktadır¹⁶¹.

¹⁵⁵ ETTK döneminde yer alan özden organ ilkesi sebebiyle aksi kararlaştırılmadığı takdirde tüm ortakların kanuni olarak müdür sıfatını kazanma imkanları vardı. Bilgili and Demirkapı(n58) 677; Karaahmetoğlu (n 51) 65; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 138; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 515.

¹⁵⁶ Bahtiyar (n 1)442-445.

¹⁵⁷ Çebi (n 1) 129; Şener (n 1) 642; Akıncı (n 107) 45; Karaahmetoğlu (n 51)67; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 17; Akdağ Güney(n 67) 7; Bilgili and Demirkapı (n 58) 677-678; Ekşi (n 50)49.

¹⁵⁸ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 854; Karaahmetoğlu (n 51) 67; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 15; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 416

¹⁵⁹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 854.

¹⁶⁰ Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 527.

¹⁶¹ Bahtiyar (n 1) 443.

4.1.2 Genel kurul kararı ile müdürlük sıfatının kazanılması

Limited şirketlerde müdürlerin belirlenmesinde bir diğer yöntem, genel kurul kararı ile müdürlük sıfatının kazanılmasıdır. Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 623. maddesinde müdürlerin genel kurul tarafından atanabileceğine dair açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, TTK'nın 616. maddesinin 1.b fıkrasında, müdürlerin atanması ve görevden alınması hususunda genel kurulun yetkili olduğu ve bu yetkinin devredilmez yetkilerden olduğu belirtilmiştir¹⁶². Dolayısıyla, genel kurul tarafından atanacak müdürlerin, ortaklar arasından veya üçüncü kişiler arasından seçilmesi mümkündür¹⁶³.

Önceki başlık altında açıkladığımız üzere, şirket sözleşmesi uyarınca müdür atanması sadece kuruluş aşaması için zorunludur; dolayısıyla, genel kurulun bu aşamada müdür atamak gibi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu nedenle, şirket sözleşmesiyle atanan müdürlerin görev sürelerinin sona ermesi veya görevlerinin herhangi bir nedenle (azil, ölüm, istifa, ehliyetini yitirme) son bulması durumunda, genel kurul kararıyla müdürlük sıfatının kazanılması gündeme gelebilir¹⁶⁴. Anonim şirketler için açıkça düzenlenmiş olan (TTK m. 362) bu durumun aksine, limited şirketlerde müdürlerin görev süreleri ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır¹⁶⁵. Bu bağlamda, müdürler şirket sözleşmesiyle süreli veya süresiz olarak atanabilirler. Bu konuyu, çalışmamızın ilerleyen bölümlerinde "Müdürlerin Görev Süresi" başlığı altında ayrıntılı bir şekilde ele alacağız¹⁶⁶.

TTK uyarınca, müdürlerin atanmasına ilişkin özel bir yetersayı öngörülmemiştir. Bu nedenle, TTK'nın 620. maddesi uyarınca, olağan karar yetersayısı, toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğu ile sağlanır¹⁶⁷. Ancak, şirket sözleşmesi ile karar

¹⁶² Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat *Anonim Şirketler Hukuku C.1* (n 70) 414; Bahtiyar (n 1) 444; Yıldız, 'Limited Ortaklıklarda Müdürlerin Sorumluluğu' (n 5) 63; Şener (n 1) 643; Çebi (n 1)130; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n2) 854; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 527.

¹⁶³ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 854; Keçeci (n 58) 24; Furkan Dündar, 'Limited Şirketlerde Müdürlerin Yetkilerinin Sınırlandırılması Ve Görevden Alınması'(Postgraduate Thesis, Altınbaş Üniversitesi 2019)32.

¹⁶⁴ Çebi (n 1) 130; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 516; Kaya (n 56) 67.

¹⁶⁵ Bahtiyar (n1) 444; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 528; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 141.

¹⁶⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 4. Müdürlerin Görev Süresi

¹⁶⁷ Bilgili and Demirkapı (n 58) 678; Bahtiyar (n 1)444; Şener (n 1) 643; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 17; Sopacı Öztuna (n 59)64; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 528.

yetersayısının artırılması mümkündür. Bu durumda, TTK'nın 589. maddesinin mi yoksa TTK'nın 621/2. maddesinin mi uygulanması gerektiği tartışması gündeme gelecektir. TTK'nın 621/2. maddesi uyarınca, kanunda öngörülen artırılmış yetersayılar daha da artırılması söz konusu olduğunda, şirket sözleşmesinde yer alan yetersayıya göre karar alınması gerekmektedir. Bu madde lafzından anlaşılacağı üzere, bu kural yalnızca artırılmış nisapları daha da artıran sözleşme değişiklikleri için geçerlidir¹⁶⁸. Bizim konumuzda, artırılmış bir nisap bulunmadığından, TTK'nın 621/2. maddesinin uygulanması mümkün olmayıp, TTK'nın 589. maddesi uygulanacaktır. Bu bağlamda, TTK'nın 589. maddesi uyarınca şirket sözleşmesi değişikliği ile karar yetersayıları artırılabilir. Ayrıca, müdürlük için aday gösterilen ortağın, TTK'nın 619. maddesi uyarınca kendisinin müdür olarak atanmasına ilişkin kararlarda oy kullanmasını sınırlayan bir durum bulunmadığından, karar alırken oy kullanabilir¹⁶⁹.

Müdürlerin seçiminde kural olarak¹⁷⁰ gündeme bağlılık ilkesi uygulanacaktır (TTK m.617/3, TTK m.413)¹⁷¹. Bu ilkeye göre, seçim maddesinin gündemde yer alması yeterli olup, adaylara ilişkin detaylı bilgilere yer verilmesi zorunlu değildir¹⁷². Genel kurul kararı ile müdür olarak atanacak kişinin, atama kararını açık veya zımni olarak kabul etmesi gerekmektedir. Ancak, bu kabul zorunlu bir işlem değildir. Eğer aday, müdürlük görevi

¹⁶⁸ Esra Hamamcıoğlu and Levent Biçer 'Limited Şirket Genel Kurulunda Yetersayılar' (2017)16(2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 343, 351.

¹⁶⁹ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 19; Çebi (n 1) 130.

¹⁷⁰ Ancak TTK m.413/2'de kanuni istisnalar saklı tutulmuştur. TTK m. 364/1 uyarınca müdürün azli için gerekli haklı sebeplerin varlığı halinde gündeme bağlılık ilkesi söz konusu olmadığından, eğer genel kurul toplantısında müdürün azli gerçekleşmişse, yeni bir müdürün seçilmesi gerekir. Bu durumun varlığı ihtimalinde her ne kadar gündeme bağlılık ilkesi çerçevesinde hareket etmek gerekteyse de istisnai olarak ivedilikle seçim ve atama işlemi birlikte gerçekleştirilmelidir. Ayrıca Gündeme bağlılık kuralının istisnaları Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esaslar ile Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelik m.25'te düzenlenmiştir. TTK m.617'de yer alan atf sebebiyle bu istisnalar limited şirketlere de uygulanır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70) 41; Karaahmetoğlu(n51)70-71 <<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16800&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>> Erişim Tarihi 10.05. 2024.

¹⁷¹ Akdağ Güney (n 67)7-9; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 18-19.

¹⁷² Çebi (n 1) 130; Sopacı Öztuna (n 59) 62-63.

kabulüne dair bir taahhütte bulunmuşsa ve bu görevi kabul etmemesi durumunda tazminat ödemeyi kabul etmişse, taahhüt gereği tazminat ödeme yükümlülüğü doğar¹⁷³.

Yönetim katılma haklarında imtiyazı düzenleyen TTK m.360 hükmünün limited şirketlerde uygulanıp uygulanmayacağı üzerine durulmalıdır. TTK'nın 478. maddesi uyarınca, imtiyazın paya bağlı olması gerektiği belirtilmiş olup, aynı maddede TTK'nın 360. maddesi saklı tutulmuştur. TTK'nın 360. maddesi şu hükmü öngörmektedir: *“Esas sözleşmede öngörülme şartı ile, belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bu amaçla, yönetim kurulu üyelerinin, belirli bir grup oluşturan pay sahipleri, belirli pay grupları ve azlık arasından seçileceği esas sözleşmede öngörülebileceği gibi, esas sözleşmede yönetim kurulu üyeliği için aday önerme hakkı da tanınabilir. Genel kurul tarafından yönetim kurulu üyeliğine önerilen adayın veya hakkın tanındığı gruba ve azlığa mensup adayın haklı bir sebep bulunmadığı takdirde üye seçilmesi zorunludur. Bu şekilde tanınacak temsil edilme hakkı, halka açık anonim şirketlerde yönetim kurulu üye sayısının yarısını aşamaz. Bağımsız yönetim kurulu üyelerine ilişkin düzenlemeler saklıdır. Bu maddeye göre yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınan paylar imtiyazlı sayılır.”*

Kanunun açık ifadesine göre, şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azınlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bu düzenleme çerçevesinde çeşitli tartışmalar gündeme gelmiştir. Bunlardan bazılarına değinmekte fayda olacağını düşünüyoruz. Söyle ki; TTK m.360/2 uyarınca yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınan paylar imtiyazlı sayılacaktır. Ancak, bu hakkın imtiyaz kapsamında değerlendirip değerlendirilmeyeceği konusunda açıklık bulunmamaktadır. Bu bağlamda öğretide, söz konusu düzenlemenin imtiyazın paya tanınması kuralı ile örtüşmediği nedeniyle tartışmalı olduğu ifade edilmektedir¹⁷⁴.

¹⁷³ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 17-18.

¹⁷⁴ Ömer Teoman, ‘Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Anonim Ortaklık Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi’(2010)16(3)Batider 5, 10-11 ; özellikleri ve nitelikleri ile belirli bir grup oluşturan pay sahipleri ve azınlık için bu hakkın tanınmasının imtiyazın paya bağlı olması ilkesine aykırı

Çalışmamız kapsamında asıl incelememiz gereken husus, TTK m.360 hükmünün limited şirketler bakımından uygulanabilirliğidir. İlgili hüküm, imtiyazın paya tanınması kuralının istisnası olarak değerlendirilen ve birçok tartışmayı beraberinde getiren bir düzenlemedir. Limited şirket sözleşmelerinde, anonim şirket sözleşmelerinde olduğu gibi yönetimde temsil edilme hakkına dair geniş bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durum, TTK m.360 hükmünün limited şirketlerin yapısı ile uyumsuz olabileceği düşüncesini doğurmaktadır¹⁷⁵. Ancak öğretide, anonim şirketlere ilişkin TTK m.478/1, TTK m.478/2 ve TTK m.478/3 hükümlerinin kıyas yoluyla limited şirketlere de uygulanabileceği ve bu nedenle limited şirketlerde de payların, müdürler için aday gösterilmesinde imtiyazlı olabileceği kabul edilmektedir¹⁷⁶. Bizim de desteklediğimiz görüş doğrultusunda, TTK m.576 hükmü aracılığıyla kıyasen uygulanabilen TTK m.478 hükmü nedeniyle, TTK m.360'ın limited şirketlerde de kıyasen uygulanabilmesi gerektiği değerlendirilmektedir¹⁷⁷. Limited şirketlerin yapısal farklılıklarına rağmen, kanunda sermaye şirketleri arasında sayılması ve çoğunluk ilkesinin limited şirketlerde de geçerliliği, söz konusu hükmün kıyasen uygulanmasını destekler niteliktedir.

TTK m.360 hükmü uyarınca şirket sözleşmesinde yönetimde temsil edilme hakkı iki şekilde düzenlenebilir. Bu düzenlemeler, ya belirli grupların lehine seçim yapılması ya da belirli grupların lehine aday önerme hakkı tanınması şeklinde olabilir. Şirket sözleşmesinde, hangi seçeneğin öngörüldüğü açıkça belirtilmelidir. Bununla birlikte, her iki seçeneğin bir arada bulunması da mümkündür. Örneğin, şirket sözleşmesinde "*şirket yönetim kurulu üyesi, Z grubu pay sahipleri veya onların önereceği adaylar arasından seçilir*" şeklinde bir hüküm yer aldığına, bu durum, aday gösterme hakkının tanındığı

olduğuna dair bkz : Argun Karamanlıoğlu, 'TTK m.360 Uygulamasına İlişkin İki Sorun: Belirli Grup Ve Azınlık Kavramları- Haklı Nedenle Önerilen Adayın Reddi'(2021)16(197-198) Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 225, 237; Öğretide yazarların bir çoğu TTK m.360 düzenlemesinin imtiyazın paya tanınması kuralının istisnası olarak kabul edilmesi gerektiğini savunur. Ayrıntılı bilgi için bkz: Akdağ Güney (n67) 52; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 416-420.

¹⁷⁵ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 401.

¹⁷⁶ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (n 123) 21.

¹⁷⁷ Ancak önemle belirtmek isteriz ki; ilgili hükümde yer alan "*Bu şekilde tanınacak temsil edilme hakkı, halka açık anonim şirketlerde yönetim kurulu üye sayısının yarısını aşamaz*" ibaresinin limited şirketlerin halka açılma olanağı olmadığı için uygulama alanı yoktur.

anlamına gelir¹⁷⁸. Ayrıca, ilgili hükme göre, genel kurul, haklı bir sebep bulunmadığı sürece, müdürler kurulu için önerilen adayı seçmekle yükümlüdür.

Önemle belirtmelidir ki, kanun koyucu tarafından öngörülen iki imkan dışında, temsil edilme hakkının tanınması, hem TTK m.360 hükmü hem de emredici hükümler ilkesi uyarınca TTK m.579 kapsamında mümkün değildir¹⁷⁹. Bu tür düzenlemeler, genel kurulun devredilmez yetkilerini düzenleyen TTK m.616 hükmüne de aykırılık teşkil edecektir. Ayrıca, şirket sözleşmesinde TTK m.360 kapsamı dışındaki bir gruba veya belirli bir pay sahibinin şahsına temsil edilme hakkı tanınması, TTK m.360 ve TTK m.579 hükümlerine aykırı olduğundan geçersizdir. Bu tür düzenlemeler, butlan yaptırımına tabi olmalıdır¹⁸⁰.

4.1.3 Kooptasyon ile müdürlük sıfatının kazanılması

Kural olarak, limited şirketlerde müdürler genel kurul tarafından atanır. Ancak anonim şirketlerde bu duruma istisna getiren bir düzenleme TTK m.363'te yer almaktadır. Bu hüküm, yönetim kurulunun toplanarak boşalan üyelikler için yeni bir üye seçmesine ve bu seçimi ilk genel kurulun onayına sunmasına imkan tanır. Bu düzenlemenin, limited şirketler bakımından uygulanıp uygulanamayacağı ise ayrı bir inceleme konusudur.

İlgi hükme göre TTK m.334 (Kamu Tüzel Kişilerinin Yönetim Kurulunda Temsili) saklı kalmak üzere, herhangi bir sebeple bir üyelik boşalırsa, yönetim kurulu kanuni şartlara haiz bir kişiyi yönetim kurulu üyeliğine seçip ilk genel kurulun onayına sunar. Bu yolla seçilen üye, onaya sunulduğu genel kurul toplantısına kadar görev yapar ve onaylanması halinde selefinin süresini tamamlar. Yönetim kurulunun bu yetkisi ilk esas sözleşmeyle atanan, genel kurul tarafından seçilen ya da boşalma sebebiyle kendisi tarafından seçilmekle birlikte henüz genel kurulun onayına sunulmayan üyelikteki boşalmayla sınırlıdır¹⁸¹.

¹⁷⁸ Candemir Baltalı, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı* (On İki Levha Yayınları 2019) 397-398.

¹⁷⁹ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 433.

¹⁸⁰ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 406.

¹⁸¹ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 421

Doktrinde ileri sürülen bir görüşe göre, TTK m.363/1 hükmü uyarınca yönetim kuruluna tanınan kooptasyon yetkisi emredici nitelikte olmayıp, esas sözleşmede yapılacak bir düzenleme ile kaldırılabilir. Bu bağlamda, eğer esas sözleşmede bu yetkinin kullanımına dair bir düzenleme yapılmışsa, yönetim kurulunun boşalan üyelikler için kooptasyon yoluyla yeni üye ataması engellenebilir. Ayrıca, yönetim kurulu bir veya iki kişiden oluşuyorsa, TTK m.363/1 hükmü uygulama alanı bulamayabilir. Kooptasyon uygulaması için mevcut üyelerin toplantı nisabını sağlayabilecek sayıda olması gerektiği belirtilmiştir. Bu durumda, boşalma durumunda toplantı nisabını sağlayacak sayıda üye bulunmadığından, TTK m.530 kapsamında organ eksikliği durumu gündeme gelecektir¹⁸².

TTK'da limited şirketler açısından kooptasyon ile ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ayrıca, TTK m.644'te anonim şirketlere yönelik hükümler arasında yer alan ve limited şirketlere de uygulanacak hükümler düzenlenmiş olup, TTK m.363'ün bu kapsamda sayılmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle, kooptasyon ile müdür seçiminin limited şirketler bakımından uygulanması mümkün değildir¹⁸³.

4.2 Müdürlük Sıfatının Kaybedilmesi

Limited şirketlerde müdürlük sıfatı, kendiliğinden (kanuni ve sözleşmesel sebeplerden) sona erebileceği gibi müdürün azli ve istifası ile de sona erebilir. Bu başlık altında bu durumları ayrıntılı bir şekilde ele alacağız.

4.2.1 Kendiliğinden sona erme

Bazı durumlarda, genel kurul veya mahkeme kararına gerek olmaksızın müdürlük sıfatı kendiliğinden sona erebilir. TTK uyarınca, limited şirketlerde müdürlük sıfatının

¹⁸² Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 421.

¹⁸³ Genelde az ortaktan oluşan ve ayrıca genel kurul sıfatıyla sirküler karar alma imkânı tanınan limited şirketler bakımından, kooptasyon ve yedek müdür sistemine uygulamada çok ihtiyaç duyulmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Abuzer Kendigelen and İsmail Kırca, *Şirketler Hukuku C.III* (On İki Levha Yayıncılık 2022)101; Kaya (n 56) 71.

kendiliğinden sona erdiği durumlar açıkça düzenlenmemiştir¹⁸⁴. Bu sebepten dolayı TTK m.363/2 hükmü ile anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerini için belirtilen üyeliğin sona erdiği hallerin, limited şirketlerde müdürler içinde uygulanabileceğinin kabulü gerekir¹⁸⁵. İlgili hükme göre, yönetim kurulu üyelerinden birinin iflasına karar verilmesi, ehliyetinin kısıtlanması ya da üyelik için gerekli yasal şartları veya esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybetmesi durumunda, bu kişinin üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer (TTK m.363/2). Böylece müdürlük sıfatını kendiliğinden sona erdiren durumları kanuni sebepler ve şirket sözleşmesinden öngörülen sebepler olarak ikiye başlık altında inceleyebiliriz.

4.2.1.1 Kanuni sebeplerle sona erme

Öncelikle, ortaklık sıfatının kaybının müdürlük sıfatının kendiliğinden sona ermesine yol açıp açmayacağı konusunu ele almak gerekmektedir¹⁸⁶. TTK döneminde bu konuda çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bizim de benimsediğimiz görüşe göre, ortaklık sıfatının kaybı müdürlük sıfatını kendiliğinden sona erdirmez¹⁸⁷. Bunun temel gerekçesi, TTK'nın ortak olmayan kişilerin de müdür olarak atanabilmesine izin vermesidir. Ortak olan bir müdürün, ortaklık sıfatını kaybetmesi durumunda, ortak olmayan müdür statüsüne geçer ve ortak olan ile ortak olmayan müdürler arasında hukuki bir fark bulunmamaktadır. Bu nedenle, müdürlük sıfatı etkilenmemelidir.

Bir görüşe göre, TTK uyarınca müdürlerin yetkilerinin sona ermesi bakımından, TTK m.630 hükmü tüm müdürler için, ortaklık durumu gözetmeksizin geçerli olmalıdır¹⁸⁸.

¹⁸⁴ Çebi (n 1) 131.

¹⁸⁵ Bilgili and Demirkapı (n 58) 679 ; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n2) 858 ;Karaahmetoğlu (n 51) 104; Akdağ Güney (n 67) 56.

¹⁸⁶ ETTK döneminde bu konu hakkında şirket ortağı olmak sebebiyle kazanılan müdürlük sıfatının şirketten çıkma ve çıkarılma hallerinde ortaklık sıfatıyla beraber kendiliğinden sona ermesi gerektiği ileri sürülmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bilgili and Demirkapı (n 58) 680; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 178.

¹⁸⁷ ETTK döneminde bu konu hakkında şirket ortağı olmak sebebiyle kazanılan müdürlük sıfatının şirketten çıkma ve çıkarılma hallerinde ortaklık sıfatıyla beraber kendiliğinden sona ermesi gerektiği ileri sürülmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz : Bilgili and Demirkapı(n 58) 680; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 178; Akıncı (n 107) 52; Sopacı Öztuna(n 59) 177 ; Yargıtay 11 HD, 11129/5941, 30.05.2016 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 10.04.2024.

¹⁸⁸ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 199

Diğer bir görüş ise, limited şirketlerde müdürlerden en az birinin şirket ortağı olması gerektiğinden, bir ortağın herhangi bir sebeple ortaklık sıfatını kaybetmesi durumunda, eğer müdürler arasında başka bir ortak yoksa, müdürlük sıfatının da kanunen sona ermesi gerektiğini savunur¹⁸⁹. Ayrıca, müdürün tüzel kişi olması durumunda, tüzel kişi müdürün atadığı gerçek kişinin tüzel kişi ile olan sözleşmesinin sona ermesiyle birlikte, müdürlük görevinin de son bulması gerekmektedir.¹⁹⁰

Limited şirketlerde müdürün ölmesi durumunda, ölüm anından itibaren müdürlük sıfatı kendiliğinden sona erecektir. Nitekim, limited şirket ile müdür arasındaki hukuki ilişkinin vekalet sözleşmesi niteliğinde olduğunun kabulünde de TBK m.513 hükmü uyarınca da vekalet verenin ölmesi ile sözleşme ilişkisi sona ereceği düzenlenmektedir¹⁹¹. Ölümle aynı hukuki sonucu doğuran bir diğer durum ise müdürün gaipliğine karar verilmesidir.

TMK m. 32/1 uyarınca, ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verilmişse, müdürlük görevi de sona erecektir. Gaiplik mahkeme kararından itibaren değil, söz konusu kişiden haber alınmama tarihinden itibaren sonuç doğurur. Doktrindeki hakim görüşe göre, limited şirketlerde bir müdürün gaipliğine karar verilmesi, müdürlük sıfatının da gaiplik kararının ilanı ile sona ermesini gerektirir¹⁹².

TTK uyarınca müdürlerin ehliyetine ilişkin doğrudan bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle, anonim şirketlere ilişkin TTK m.359/3 ve TTK m.363/2 hükümlerinin kıyasen uygulanması gerekmektedir¹⁹³. Bu bağlamda, bir müdürün ehliyetini kaybetmesi veya hakkında kısıtlama kararı verilmesi durumunda, müdürlük sıfatının da sona ereceği kabul edilmelidir. Son olarak, limited şirketlerde iflas hali de incelenmelidir. Türk Borçlar Kanunu (TBK) m.513/1 uyarınca, vekalet verenin veya vekilin iflası halinde vekalet ilişkisi sona erer. Bu nedenle, bir limited şirketin veya müdürün iflası durumunda, ilgili

¹⁸⁹ Şükrü Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (Arıkan Basın Yayın Dağıtım 2007) 247.

¹⁹⁰ Bilgili and Demirkapı(n 58) 680; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189) 248; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 201.

¹⁹¹ Sopacı Öztuna (n 59) 182; Ekşi (n 50) 62; Akıncı (n 107) 53.

¹⁹² Helvacı (n 109) 37.

¹⁹³ Sener (n 1) 648; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189) 247.

hukuki ilişkinin de sona ermesi gerekmektedir¹⁹⁴. Ayrıca, limited şirketlerde tasfiye işlemleri kapsamında, TTK m.643 hükmüne atıfta bulunularak anonim şirketlerin tasfiyesine ilişkin TTK m.536'nın da limited şirketler için uygulanması söz konusudur. Bu hükmeye göre, tasfiye sürecinde yeni bir tasfiye memuru atanana kadar mevcut müdürlerin görevlerine devam etmeleri gerekmektedir.

4.2.1.2 Sözleşmede öngörülen sebeplerle

Limited şirketlerde, şirket sözleşmesi uyarınca müdürlük sıfatının sona ermesi için belirli sebepler öngörülebilir. Örneğin, belirli bir yaşa gelme veya uzun süre yurtdışında yaşama gibi durumlar bu sebepler arasında yer alabilir¹⁹⁵. Şirket sözleşmesinde uyarınca müdür olabilmek için aranan şartların ortadan kalkması ihtimalinde de müdürlük sıfatının sona ermesi gündeme gelecektir¹⁹⁶. Ayrıca, eğer şirket sözleşmesinde veya genel kurul kararı ile bir süre belirlenmişse, bu sürenin bitiminde müdürlük sıfatı kendiliğinden sona erecektir¹⁹⁷.

¹⁹⁴ Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku*(n189)248; Akdağ Güney(n67) 56; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürlüğünün Hukuki Durum* (n64) 177; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n2) 858; Aksi yönde karar bkz; Yargıtay 19 HD, 9239/ 549, 21.01.2003 tarihli kararında “İflas, müflisin medeni haklardan faydalanma ve onları kullanma ehliyetinin kaybı demek değildir. TTK.nun 315. maddesine göre Anonim Şirket yönetim kurulu üyeliğine engel teşkil eden iflas hali Limited Şirket Müdürlüğüne engel olmaz. İflasın neticelerini düzenleyen İİK.nun 184 ve devamı maddelerinde iflas eden kişinin bir işte çalışmayacağı ve bu arada Limited Şirketlerde müdürlük yapamayacağı yer almadığı gibi TTK.nun 315/2. maddesinde de benzer düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle mahkemece müflis bir kişinin Limited Şirket Müdürlüğü yapabileceği ve şirketi temsil edebileceği gözden kaçırılarak yazılı şekilde hüküm kurulmasında isabet görülmemiştir.” şeklinde karar vererek müdürün iflasının taraflar arasındaki hukuki ilişkiyi kendiliğinden sona erdirmeyeceğine üzerinde durmuştur. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 10.05. 2024.

¹⁹⁵ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 520; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189) 248.

¹⁹⁶ Bilgili and Demirkapı (n 58) 680; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189) 248; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürlüğünün Hukuki Durum* (n 64) 178-179; Karaahmetoğlu (n 51) 106-107.

¹⁹⁷ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 858; Çebi (n 5) 134; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 519; Müdürlerin Görev Süreleri ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 4. Müdürlerin Görev Süresi

4.2.2 Azil ile sona erme

Azil, şirket genel kurulunun müdürün görevine tek taraflı olarak son vermesi olarak tanımlanır ve hukuki niteliği bakımından bozucu yenilik doğuran bir haktır¹⁹⁸. TTK m.630 uyarınca, müdür ister genel kurul kararı ile isterse şirket sözleşmesi ile atanmış olsun, her durumda genel kurul tarafından görevden alınabilir ve yönetim ile temsil yetkisi sınırlanabilir. TTK, bu konuda müdürlerin ortak olup olmaması şeklinde bir ayırım yapmamıştır¹⁹⁹. Genel kurulun bu yetkisi, TTK m.616/1-b uyarınca devredilmez yetkilerindendir²⁰⁰. İlgili hükmün lafzından anlaşılabacağı üzere, limited şirketlerde müdür, genel kurul kararı ile “her zaman” ve “herhangi bir gerekçe” göstermeksizin görevden alınabilir; ortaklar tarafından ise “haklı sebeplerin” varlığı halinde mahkeme kararı ile görevden alınabilir ve temsil yetkisi sınırlandırılabilir²⁰¹. Şirketin bu hakkından feragat etmesi ya da genel kurulun şirket sözleşmesine müdürün görevden alınmasına ilişkin şart koyması mümkün olmayıp, TTK m.630/1 hükmünün emredici niteliği kapsamında geçersizdir²⁰². Kanunun koyucu tarafından müdürlerin azli veya yetkilerinin sınırlandırılmasına ilişkin karar, önemli kararlar arasında sayılmadığından, olağan yetersayı ile alınır (TTK m.620)²⁰³. Ayrıca, müdürün azil veya yetkilerinin sınırlandırılması işlemlerinin mutlaka ticaret siciline tescili ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilanı gerekir²⁰⁴.

TTK m.617/3 uyarınca, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin azli ile ilgili olarak düzenlenen TTK m.364/1 hükmü, limited şirket müdürlerinin azli bakımından da dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda, gündemde ilgili bir madde bulunmasa dahi, haklı bir sebebin varlığı hâlinde müdürlerin genel kurul kararıyla her zaman görevden alınabileceği

¹⁹⁸ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n8) 517; Şahin (n 153) 27; Hukuk sistemimizde azil kelimesinin anlamı “görevden alma”dır. Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük< <https://sozluk.gov.tr/>> Erişim Tarihi 18.03.2024.

¹⁹⁹ Şener (n1) 775.

²⁰⁰ İstanbul BAM 13 HD, 131/239, 20.02.2019(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 18.03.2024.

²⁰¹ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n2) 858; Ekşi (n 50)59; Bilgili and Demirkapı (n58) 687; Şener(n1) 775; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 172.

²⁰² Sopacı Öztuna (n 59) 193.

²⁰³ Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n189) 249; Akıncı (n 107) 78; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 183; Yargıtay 11 HD, 15104/16863, 30.10.2012(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 20.03. 2024.

²⁰⁴ Şener (n1) 776.

öngörülmektedir²⁰⁵.Gündeme bağlılık kuralının devre dışı kalması nedeniyle, bu durumun kuralın gerçek anlamda bir istisnası olduğu söylenebilir. Ayrıca, TTK m.413/3 hükmünün de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. İlgili hüküm uyarınca, yönetim kurulu üyelerinin görevden alınmaları ve yenilerinin seçimi, yılsonu finansal tablolarının müzakeresi maddesi ile ilgili sayılmaktadır. Bu nedenle, şirket genel kurulunun gündeminde yılsonu finansal tablolarının ve yıllık faaliyet raporunun görüşülmesine dair bir madde bulunması durumunda, müdürlerin azil işlemine dair bir gündem maddesi bulunmasa bile, müdürler görevden alınabilir ve değiştirilebilir²⁰⁶.

TTK TTK'nın 617/3 ve 416/2 hükümleri uyarınca çağrısız genel kurul kapsamında tüm ortakların oy birliği ile gündeme madde eklenebileceği ifade edilmiştir. Çağrısız genel kurulda herhangi bir ilan ve ortaklara bildirim yapılmadığı için gündem de ilan edilmez ve bildirilmez²⁰⁷. Genellikle, ortaklar gündemi toplantı öncesinde oybirliği ile kararlaştırabilirler. Ancak bu gündeme tüm ortakların oybirliği ile madde eklenmesi söz konusu olabilir. Bu ihtimalde müdür/müdürlerin azli maddesi eklenmesi mümkündür.

Genel kurula tanınan bu yetki kapsamında, tüzel kişi ile gerçek kişi müdür arasında fark yapılmamalıdır. Tüzel kişi müdür görevden alındığında, onun temsilcisi olan gerçek kişinin de görevden alındığı kabul edilmelidir²⁰⁸. Ayrıca genel kurulun uygun olmayan bir zamanda müdürü azletme ihtimalinde TTK m.630/4 gündeme gelecektir. İlgili hüküm kapsamında tazminat istenilebilmesi için iki şartı varlığı aranır. İlk şart; müdürlerin görevden alınmasına sebebiyet verecek haklı sebebin olmaması iken ikincisi ise genel kurul tarafından uygun olmayan bir zamanda müdürün azledilmesidir. Bu iki şartın varlığı halinde müdürün şirketten tazminat talep hakkı söz konusudur²⁰⁹.

²⁰⁵ TTK 364/1'in gerekçesinde örneklendirilen haklı sebepler şunlardır: "... yolsuzluk, yetersizlik, bağlılık yükünün ihlali, birçok şirkette üyelik sebebiyle görevin ifasında güçlük, geçimsizlik, nüfuzun kötüye kullanılması ...". Haklı sebepler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz ; Ali Paslı and Zehra Seyis, 'Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Azli' (2015) İstanbul Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı (ed), Ticaret Kürsüsü Tartışıyor: Kürsü Seminerleri -I- (Tebliğler – Tartışmalar)1, 55-61.

²⁰⁶ Akdağ Güney (n 67) 64-65; Bahtiyar (n 1) 450.

²⁰⁷ Ömer Teoman, 'Çağrısız Genel Kurulun Gündemine Oybirliği İle Madde Eklenmesi' (2011)27(3) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi 5, 7-13 ;Şener (n 1) 558; Yargıtay 11 HD 645/1075, 28.3.1974(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 20.03.2024.

²⁰⁸ Akdağ Güney (n 67) 63; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 142.

²⁰⁹ Şener (n 1) 776.

Diğer taraftan, TTK m.630/2 hükmü uyarınca şirket ortaklarına haklı sebeplerin varlığı halinde bireysel olarak azil davası açma hakkı tanınmıştır. Bu hak, mutlak nitelikte bir ortaklık hak olup, emredici niteliği nedeniyle ortakların elinden alınması mümkün değildir²¹⁰. TTK m.630/2'ye göre, her ortak, haklı sebeplerin varlığı halinde müdürlerin yönetim ve temsil yetkilerinin kaldırılmasını veya sınırlandırılmasını mahkemeden talep edebilir. Haklı sebeplerin neler olabileceği ise TTK m.630/3 uyarınca açıklanmıştır. Bunlar; yöneticinin özen ve bağlılık yükümlülüğüne aykırı hareket etmesi, diğer kanun veya şirket sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini ihlal etmesi ve şirketin iyi yönetilmesi için gereken yeteneği kaybetmesidir. Bu örnekler sınırlayıcı nitelikte değildir²¹¹. Örneğin, müdürlerin tutuklanmaları, yetkilerini kötüye kullanmaları, ortaklara karşı maddi ve manevi baskı uygulamaları, kişisel çıkarlarını şirket çıkarlarından önde tutmaları da haklı sebepler arasında sayılabilir²¹². Hâkim, bu değerlendirmeyi yaparken, haklı sebeplerin gerçekleşip gerçekleşmediğini her somut olaya göre ayrı ayrı değerlendirmesi gerekir²¹³.

TTK m.630 uyarınca öngörülen müdürleri görevden alma davasında, davacı sıfatı yalnızca limited şirket ortaklarına aittir. Ortaklık sıfatına sahip olmayanların bu davayı açabilmesi mümkün değildir²¹⁴. Ayrıca, davacı dava açtığı sırada ortak sıfatına sahipken dava devam ederken payını devretmesi durumunda, bu davaya devam edemez²¹⁵. Söz konusu dava kapsamında kimin davalı sıfatına sahip olduğu tartışmalıdır. Bazı yazarlara göre, azli ve yetkisi sınırlandırılmak istenen müdürler şirketin organı niteliğinde olduğundan, davanın limited şirkete karşı açılması gereklidir. Ancak iki ortaklı limited şirketlerde dava müdüre karşı da doğrudan açılabilir²¹⁶. Diğer görüşe ise davanın görevden alınmak istenen müdüre karşı açılması gerektiğidir²¹⁷. Yargıtay uygulamasında,

²¹⁰ Şener (n1) 777.

²¹¹ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 213; Şener (n 1) 782.

²¹² Şener (n 1) 783.

²¹³ Yargıtay 11 HD, 5873/12974, 08.07.2014; Yargıtay 11 HD, 6450/6956, 08.12.2021; Yargıtay 11 HD, 5848/4202, 28.04.2021; Yargıtay 11 HD, 1552/1980, 03.03.2021; Yargıtay 11 HD, 457/4823, 19.11.2020; Yargıtay 11 HD, 1420/8072, 11.12.2019 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.03. 2024.

²¹⁴ Yargıtay 11 HD, 8985/12926, 04.07.2014(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.03.2024.

²¹⁵ Sopacı Öztuna (n59) 210; Bilgili and Demirkapı (n 58) 682; Şener (n 1) 780; Yargıtay 11.HD, 8985/12926, 04.07.2014(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 20.03.2024.

²¹⁶ Şener (n 1) 781-782; Karaahmetoğlu (n 51) 113.

²¹⁷ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n61) 177.

müdürü görevden alma davası, sadece azli istenilen müdüre karşı açılmalıdır²¹⁸. Ayrıca, limited şirketinde taraf olarak gösterilmesi gerekmez. Eğer davacı, davalı olarak limited şirketi de göstermişse, husumet yokluğu sebebiyle davanın reddedilmesi gereklidir²¹⁹. TTK m. 630/2 uyarınca azil davaları, asliye ticaret mahkemelerinde açılmalıdır²²⁰.

4.2.3 İstifa ile sona erme

Müdürlük sıfatının sona erme sebeplerinden biri de müdürün istifa etmesidir²²¹. İstifa, müdürün tek taraflı olarak bozucu yenilik doğuran bir hak kullanarak şirketle arasındaki hukuki ilişkiye son vermesi olarak tanımlanabilir²²². Müdürün istifasına ilişkin özel bir düzenleme TTK uyarınca bulunmamaktadır. Ancak limited şirket ile müdür arasındaki ilişkinin vekalet sözleşmesi niteliğinde olduğu kabul edildiği takdirde TBK m.512 uygulama alanı bulacaktır²²³. Bu bağlamda, tüzel kişi müdürün adına hareket eden gerçek kişinin istifası durumunda, müdürlük sıfatı tüzel kişiye ait olduğundan, istifa tüzel kişinin görevini sona erdirmez. İstifa eden gerçek kişi yerine başka bir kişi atanır²²⁴.

TBK m.512 uyarınca vekil, sözleşmeyi her zaman tek taraflı olarak sona erdirebilir. Ancak, uygun olmayan zamanda sözleşmeyi sona erdiren taraf, diğerinin bundan doğan zararını gidermekle yükümlüdür. Bu hüküm çerçevesinde, limited şirketlerde müdür istediği zaman tek taraflı olarak müdürlük sıfatını sona erdirebilir. Ancak, müdürler uygun olmayan bir zamanda istifa ederlerse, zarara uğrayan şirkete karşı tazmin sorumluluğu gündeme gelir. Ayrıca, TBK m.512 hükmü emredici nitelikte olduğundan,

²¹⁸ Yargıtay 11 HD, 9420/1762, 04.03.2002; Yargıtay 11. HD, 10398/2664, 25.03.2002; Yargıtay 11 HD, 13971/8414, 20.09.2004; Yargıtay 11. HD, 1420/8072, 11.12.2019; Yargıtay 11. HD, 1587/3235, 29.04.2019; Yargıtay 11 HD, 3184/7750, 03.12.2019(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 20.03.2024.

²¹⁹ Akıncı (n107) 112.

²²⁰ Sopacı Öztuna (n 59) 215; Yargıtay 11.HD, 11822/15912, 17.09.2013(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 27.03. 2024.

²²¹ Çevik (n 21) 339; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70) 464; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 214; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189)248; Şener (n 1) 785.

²²² Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 518.

²²³ Ekşi (n50) 61; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 464; Şener (n 1) 785.

²²⁴ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 466-467.

müdürün istifa hakkının sınırlandırılması veya elinden alınması mümkün değildir²²⁵. Limited şirkette birden fazla müdür varsa istifa eden müdür veya müdürler istinaf beyanlarını geri kalan müdür veya müdürlerden birine yönlendirmesi gereklidir²²⁶. Buna karşılık, limited şirkette tek müdür bulunuyor veya birden fazla müdür bulunup bunların hepsi istifa ediyorsa, beyanın kime yönlendirileceği tartışmalıdır. İlk olarak, istinaf beyanının ortaklardan birine bildirilme imkânı yoktur çünkü müdürlük sıfatına sahip olmayan ortakların aktif veya pasif temsil yetkisi bulunmamaktadır²²⁷. Bir görüşe göre, istinaf beyanının şirket genel kuruluna karşı yapılması gerekir²²⁸. Diğer bir görüş ise bu durumda ortaklığa yönetim kayyımı tayin edilmesi ve kayyıma istifa beyanının yönlendirilmesidir. Ancak, iki kişilik limited ortaklıkta istisnai olarak söz konusu bildirimin diğer ortağa yapılması gereklidir²²⁹.

Müdürün istifası herhangi bir şekil şartına bağlı olmamakla beraber ispat açısından yazılı olarak yapılması daha yararlı olacaktır²³⁰. Ayrıca istifası, iç ilişkide etkisini şirkete ulaşmakla gösterirken, dış ilişkide ise tescil ve ilanla hüküm ve sonuçlarını doğurur²³¹.

5.Müdürlerin Görev Süresi

TTK'da limited şirketlerde müdürlerin görev sürelerine dair herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu durum, limited şirketlerde müdürlerin belirsiz olarak atandığı anlamına gelir. Ancak, limited şirketlerde özden organ yapısından vazgeçilmiş olması bu yorumu desteklememektedir. Söyle ki, müdür olarak seçilen kişilerin belirli dönemlerde görev yapması ve genel kurul ile arasındaki güven ilişkisinin sürdürülmesi, şirket açısından daha uygun olacaktır. Bu bağlamda, müdürlerin görev sürelerinin belirlenmesi

²²⁵ Çevik (n 21) 339; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku*(n 189)248; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 214; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 173.

²²⁶ Şener (n 1) 785; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 172.

²²⁷ Şener (n 1) 785-786; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 214; Akıncı (n 107) 62.

²²⁸ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 214

²²⁹ Şener (n 1) 786.

²³⁰ Çebi (n 1) 132; Sopacı Öztuna (n 59) 184-185.

²³¹ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 518; Çebi (n 1) 132; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 214.

ve belirli dönemlerde yenilenmesi, şirketin yönetim ve işleyişi açısından faydalı olabilir²³².

Limited şirketlerin aksine, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri TTK m.362 uyarınca sınırlanmıştır. Bu hükme göre, yönetim kurulu üyeleri en fazla üç yıl süreyle görev yapabilir ve şirket sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, aynı kişi yeniden seçilebilir. Limited şirketlerde benzer bir düzenlemenin olmaması, çeşitli tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu eksiklik, yönetim sürelerinin belirsizliği ve müdürlerin görev sürelerine ilişkin düzenlemelerin yokluğu konusunda eleştiriler ortaya koymaktadır.

Bir görüşe göre²³³, TTK m.362 hükmünün kıyasen limited şirketlerde müdürlere uygulanması gereklidir. Bu durumda müdürler en çok üç yıl görev yapabilir. Eğer müdür genel kurul kararı ile seçilmişse, seçim tarihi; şirket sözleşmesi ile seçilmişse, şirketin tescil tarihi, söz konusu bu üç yıllık sürenin başlangıç tarihi sayılır. Ancak, bu hükmün kıyasen limited şirketlere de uygulanması bazı sorunları beraberinde getirebilir. Öncelikle, üç yıllık sürenin bitimi ile müdürlerin organ sıfatının da sona ermesi anlamına gelir²³⁴. Eğer müdürler görevine devam ederse, faaliyetleri vekaletsiz iş görme kuralları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir. Ancak, istisnai olarak süresi dolan müdürler, genel kurulu toplantıya çağırabilir (TTK m.410). Ayrıca, sürenin bitimiyle şirket organı boş kalacağından, TTK m.636/2 uyarınca ortaklığa kayyım atanması da gündeme gelebilir. Bir diğer durum ise şirket sözleşmesi uyarınca müdürlerin görev süresinin üç yıldan az olacak şekilde düzenlenmesidir. Bu durumda, müdürlerin genel kurulu toplantıya çağırılmalarının yanı sıra (TTK m.410), TBK m.512/2 uyarınca şirketin devamı için gerekli işleri ve adi işlemleri yapabilmesi gerektiği kabul edilir.

²³² Şener (n 1) 649.

²³³ Şener (n 1) 649-650.

²³⁴ Ancak Yargıtay son dönemlerde vermiş olduğu bazı kararlarda; anonim şirketlerde yönetim kurulunun görev süresinin bitmesi halinde, ortaklığın kendiliğinden organsız kalmasının mümkün olmadığını belirtmiştir. Şener'e göre Yargıtayın bu tutumu hatalıdır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Yargıtay 11 HD, 13135/3515 , 25.02.2014; Yargıtay 23 HD 3059/6328, 15.10.2014; Yargıtay 11 HD 1446/5737 , 12.09.2022; Aksi yönde karar bkz: Yargıtay 11 HD, 14919/10964, 22.10.2015; Yargıtay 11 HD, 2841/6788, 23.11.2023; Yargıtay 11 HD , 3263/7228 ,11.12.2023 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 27.05.2024.

Diğer bir görüşe göre ²³⁵, limited şirketlerde müdürlerin görev süreleri anonim şirketler için öngörülen düzenlemelerin aksine, kanunda açıkça düzenlenmediği için, kuruluş aşamasında şirket sözleşmesine konulacak bir hükümle belirli bir süre, örneğin 5, 10 veya 15 yıl, öngörülebilir ya da müdürlerin süresiz olarak atanması²³⁶ kararlaştırılabilir. Eğer şirket sözleşmesinde belirli bir süre öngörülmemişse, müdürler, genel kurul tarafından azledilinceye veya mahkeme tarafından görevden alınıncaya kadar görevine devam edecektir.

Bahtiyar' a göre, limited şirketlerde müdürlerin görev süresine dair kanunda anonim şirketler gibi herhangi bir sınırın düzenlenmemiş olması, müdürlerin süresiz olarak görevde kalabileceği ve şirket sözleşmesinde görev sürelerine dair bir hükmün konulup konulamayacağı hususunun tartışmalı olduğudur. Bahtiyar, TTK m.576 ve TTK m.577'de müdürlerin görev sürelerine dair herhangi bir düzenleme bulunmadığı için, TTK m.579 kapsamında şirket sözleşmesi ile müdürlerin görev sürelerine ilişkin bir düzenlemenin yapılamayacağı görüşündedir²³⁷.

Son olarak ileri sürülen diğer bir görüş ise²³⁸, kanun koyucunun müdürlerin görev süresine dair herhangi bir düzenleme yapmamış olması nedeniyle, şirket sözleşmesi ile müdürler için hem alt hem de üst süreler belirlenebileceği, hatta ömür boyu müdürlük görevinde bulunabilecekleri yönündedir. Ayrıca, bu görüşü savunan yazar, müdürlerin görev süresinin bitiminden sonra şirketin devamını sürdürebilmesi için diğer müdür seçilinceye kadar gerekli ve acil işleri yapabileceğini ve genel kurulu toplantıya çağırabileceğini de ek olarak belirtmektedir.

Yukarıda yer alan tüm görüşleri beraber değerlendirdiğimiz zaman ilk olarak, kanun koyucunun limited şirketlerde müdürlerin görev süresi hakkında bilinçli olarak mı düzenleme yapmadığı üzerinde durulmalıdır. TTK m.630/1 hükmüne göre genel kurul, müdürleri görevden alabilir ve yönetim ve temsil yetkilerini sınırlayabilir. Bu yetki, TTK

²³⁵Şükrü Yıldız '6102 Sayılı TTK'ya Göre Müdürlerin Görev Süresi(2014)13(26) İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 47, 54.

²³⁶ Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189)246; Yıldız, '6102 Sayılı TTK'ya Göre Müdürlerin Görev Süresi' (n 235) 53.

²³⁷ Bahtiyar (n 1) 444-445.

²³⁸ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 174.

m.616/1-b uyarınca devredilmez bir yetki olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, TTK m.630/2 hükmü uyarınca haklı sebebin varlığı halinde²³⁹ her ortak, yöneticilerin yönetim hakkının ve temsil yetkilerinin kaldırılmasını veya sınırlandırılmasını mahkemeden isteyebilir. Söz konusu bu hükme dayanarak açılan davada, davalı sıfatının kime ait olacağı tartışmalıdır. Öğretide, müdürlerin azli veya yetki sınırlandırılmasına ilişkin davaların şirket tüzel kişisine karşı açılması gerektiği kabul edilmektedir²⁴⁰. Ancak, Yargıtay'ın vermiş olduğu kararlarda, davanın müdüre karşı açılması gerektiği savunulmaktadır²⁴¹. Bu düzenlemeler ışığında, genel kurulun herhangi bir sebep göstermeden azil yetkisini kullanma hakkına sahip olması sebebiyle²⁴² müdürlerin görev süreleri hakkında azami bir sürenin kanunda belirtilmemiş olması şirket açısından büyük sorunlara yol açmayacaktır. Bu bağlamda, bizim de katıldığımız görüşe²⁴³ göre, kanun koyucu burada bilinçli bir şekilde düzenlemeye yer vermemiştir. Bu bakımdan anonim şirketlere dair TTK m.362 hükmünün kıyasen limited şirketlere de uygulanmaması daha doğru olacaktır²⁴⁴.

Diğer yandan, TTK m.576 ve TTK m.577 hükümleri kapsamında müdürlerin görev sürelerine ilişkin şirket sözleşmesine hüküm koyulmasına imkân verilmemiştir. Bu bağlamda, şirket sözleşmesi aracılığıyla bu konu hakkında düzenleme yapılıp yapılamayacağı da tartışılması gereken bir diğer husustur. İlk ihtimalde, emredici hükümler çerçevesinde TTK m.623 hükmünde yer alan şirketin yönetim ve temsilinin şirket sözleşmesi ile belirlenebileceği ibaresini geniş yorumlayarak, amaçsal bir yaklaşım²⁴⁵ benimseyerek TTK m.579 hükmünü aşabiliriz²⁴⁶. Bu görüşün kabulü

²³⁹ TTK m.630/3 hükmü uyarınca özen ve bağlılık yükümü ile diğer kanunlardan ve şirket sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini ağır bir şekilde ihlal etmesi veya şirketin iyi yönetimi için gerekli yeteneği kaybetmesi haklı sebep olarak kabul edilmiştir. Ancak her somut olaya göre haklı sebep kavramı değerlendirilmelidir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Şener (n 1) 784.

²⁴⁰ Ancak bunu durumun istisnası iki kişilik limited şirketlerdir. Bu durumda dava diğer ortak müdüre karşı açılır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Şener (n 1) 781-782.

²⁴¹ Yargıtay 11 HD, 9420/1762, 04.03. 2002 ; Yargıtay 11 HD, 5978/6689, 21.11.2023; Yargıtay 11 HD, 4059/152, 10.01.2024. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 26.05.2024.

²⁴² Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70) 447-448.

²⁴³ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 411.

²⁴⁴ Tekinalp *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (n 123) 22-31.

²⁴⁵ TTK m.579/1 Şirket sözleşmesi, bu Kanunun limited şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak kanunda buna açıkça cevaz verilmişse sapabilir. TTK m.340 Gerekçesi: Hükümdeki "kanunda açıkça izin verilmişse" ibaresi, maddenin lafzından "sapabilme" imkânının açıkça anlaşılmadığı durumlarda, amaca uygun düşen, metodoloji öğretisine aykırı olmayan, tatmin edici gerekçelere dayanan, sonuçları adil olan ve menfaatler dengesini gözetken bir yorumla "sapabilme" nin haklılık kazandığı varsayımları da kapsamaktadır. Kanunun somut olay hakkında sustuğu hallerde kanunî boşluğun doldurulmasına ilişkin metodoloji kuralları uygulanır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm II, 1. Müdürler Kurulu

²⁴⁶ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 412.

ihtimalinde şirket sözleşmesinde müdürlerin süresiz veya 5, 10 yıl gibi uzun süreler için atanmaları mümkün olabileceği gibi görev süreleri ile ilgili alt-üst sınırların da belirlenmesi mümkün hale gelecektir. Bu durumda, genel kurulda müdürlerin görev sınırını bu süreler içerisinde belirlemelidir²⁴⁷. TTK m.579 hükmünün katı bir şekilde uygulanmasının kabulü halinde ise, şirket sözleşmesi aracılığıyla müdürlerin görev süresine dair herhangi bir düzenleme yapılması mümkün olmayacaktır. Böylece, kanunda müdürlerin azami görev süresi belirtilmediği için belirsizlik ortaya çıkacaktır. Bu ihtimalde, müdürlerin görevlerine genel kurul tarafından azledilinceye veya mahkeme tarafından görevden alınıncaya kadar, ya da yeni müdür atanıncaya kadar devam etmeleri gerektiği kabul edilmelidir²⁴⁸.

Ayrıca, şirket sözleşmesinde müdürlerin görev sürelerine ilişkin herhangi bir hüküm bulunup bulunmamasından bağımsız olarak, TTK m.616/1-b hükmü çerçevesinde genel kurul, müdürlerin görev süresini belirleme yetkisine sahiptir²⁴⁹. Eğer genel kurul tarafından süreye ilişkin herhangi bir açıklama yapılmazsa, müdürlerin süresiz olarak atandığı kabul edilir²⁵⁰.

²⁴⁷ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 167.

²⁴⁸ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 174; Yıldız, ‘6102 Sayılı TTK’ya Göre Müdürlerin Görev Süresi’ (n 235) 54.

²⁴⁹ Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 533-34.

²⁵⁰ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 413.

II. BÖLÜM

MÜDÜRLERİN TOPLANMASI VE KARAR ALMASI

6. Müdürler Kurulu

Limited şirketlerde tek kişi müdür olabileceği gibi, birden fazla kişinin müdür olarak atanabilmesi de mümkündür²⁵¹. Bu durum, TTK m. 623 hükmünde "müdürler" ifadesinin kullanılması ve TTK m. 624 hükmünde "müdürlerin birden fazla olması" ibaresine yer verilmesiyle açıkça ortaya konmuştur²⁵². Ancak, kanun koyucu müdürlerin sayısına ilişkin herhangi bir sınırlama getirmemiştir²⁵³. Şener'e göre, her ne kadar teorik olarak müdür sayısında bir sınır bulunmasa da limited şirketlerin yapısı gereği çok sayıda müdürün elverişli olmayacağı görüşü savunulmaktadır²⁵⁴.

Tek bir müdüre sahip limited şirketler, bu müdür tarafından yönetilir ve temsil edilir. Buna karşılık, birden fazla müdür bulunması durumunda bir kurul oluşturulur²⁵⁵. Kurul olarak çalışma halinde, müdürlerin yapılacak bir çağrı ile yeter sayıya uygun olarak toplanmaları, gündem çerçevesinde ilgili konuları ve önerileri müzakere ederek karar almaları, kararları yazılı hale getirmeleri, imzalamaları ve karar defterine geçirmeleri gerekmektedir²⁵⁶. TTK m.624 maddesi uyarınca, limited şirketlerde birden fazla müdür bulunması durumunda, müdürlerin şirket ortağı olup olmamasına bakılmaksızın, bu müdürlerden biri genel kurul tarafından müdürler kurulu başkanı²⁵⁷ olarak seçilir. Bu kapsamda, kanun koyucu müdürler kurulu başkanını seçme yetkisini genel kurula

²⁵¹ Ekşi (n 50)53.

²⁵² Şener (n 1) 643; Sopacı Öztuna (n59) 67; Karahan (n 1) 791;

²⁵³ Işık Özer, 'Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması' (2017)4(8) Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 205, 205.

²⁵⁴ Şener (n 1) 644.

²⁵⁵ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n8) 529; Sopacı Öztuna (n 59) 67; Bir görüşe göre, müdürlerin birden fazla olması halinde oluşturulan kurul, anonim şirketlerdeki yönetim kurulu ile benzerlik gösterir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 855.

²⁵⁶ Kaya (n 56) 87.

²⁵⁷ Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n 189) 245; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 145; Karaahmetoğlu (n 51) 55; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 856.

tanımıştır²⁵⁸. Kanundaki bu açık hükme rağmen, müdürler kurulu başkanın bizzat müdürler tarafından seçilebilme imkanının olup olmadığı, TTK m.624/1 hükmü çerçevesinde değerlendirilmelidir. Konuya emredici hükümler açısından bakıldığında, anonim ve limited şirketlere ait TTK m.340 ve m.579 maddelerine göre, esas sözleşme bu Kanun'un anonim şirketlere ve limited şirketlere ilişkin hükümlerinden ancak Kanun'da buna açıkça izin verilmişse sapabilir. İlgili hükümde yer alan “açıkça” ifadesinden ne anlamamız gerektiği konusunda ise görüş birliği bulunmamaktadır. Bir görüşe göre, sadece ilgili hükmün lâfzının esas alınması gerektiği, hükmün anlam ve amacının dikkate alınamayacağı ileri sürülmüştür²⁵⁹. Hükmün gerekçesinde ise “Kanunda buna açıkça izin verilmişse sapabilir” ifadesinin sadece hükmün lâfzına bakılması gerektiği anlamına gelmediği, hükümdeki “kanunda açıkça izin verilmişse” ibaresinin, maddenin lâfzından “sapabilme” imkânının açıkça anlaşılmadığı durumlarda, amaca uygun düşen, metodoloji öğretisine aykırı olmayan, tatmin edici gerekçelere dayanan, sonuçları adil olan ve menfaatler dengesini gözetten bir yorumla “sapabilmenin” haklılık kazandığı varsayımlarını da kapsadığı ifade edilmiştir²⁶⁰.

Bizim de katıldığımız görüş uyarınca, her ne kadar TTK m.624/1 hükmüne göre müdürler kurulu başkanının bizzat müdürler tarafından seçilebileceğine izin verildiği açıkça anlaşılmıyor olsa da, şirket sözleşmesine hüküm koyulması durumunda müdürler kurulu başkanını atama yetkisi müdürler kuruluna devredilebilir. Şöyle ki, müdürler kurulu başkanının seçimi, limited şirketlerde genel kurulun devredilmez görev ve yetkileri kapsamında sayılmadığından, amaçsal yorum yoluyla bizzat müdürlerin de kurula başkan seçilebileceği kabul edilmelidir²⁶¹. Ayrıca, müdürlerin şirket sözleşmesiyle atanması durumunda, kimin müdürler kurulu başkanı olacağı da şirket sözleşmesiyle düzenlenebilir²⁶². Müdürler kurulu başkanının şirket ortağı olup olmaması önem teşkil

²⁵⁸ Bahtiyar (n 1) 447; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 856; Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 528; Anonim şirkette, TTK m.366'ya göre bu yetki yönetim kuruluna aittir.

²⁵⁹ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 159; Bahtiyar (n 1) 132-133-428.

²⁶⁰ TTKm.340 Gerekçesi <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 04.03.2024.

²⁶¹ Kaya (n 56) 85-86; Akıncı (n 107) 38, Ekşi (n50) 54; Müdürler Kurulu Başkanın genel kurul tarafından seçilmesinin zorunlu olduğuna yönelik görüş bkz: Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n5) 145; Yıldız, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (n189) 252; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 429.

²⁶² Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 188; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 8) 529.

etmemekle birlikte, müdürler kurulunda en az bir ortağın bulunması zorunludur (TTK m.623/1)²⁶³.

İlgili hükmün devamında, başkan olan müdürün veya tek müdürün bulunması hâlinde, bu kişinin genel kurulun toplantıya çağrılması ve genel kurul toplantılarının yürütülmesi konularında olduğu gibi, genel kurul başka bir yönde karar almadığı ya da şirket sözleşmesinde farklı bir düzenleme öngörülmediği takdirde, tüm açıklamaları ve ilanları yapmaya da yetkili olduğu belirtilmiştir (TTK m.624/2). Bu kapsamda, müdürler kurulu başkanı, limited şirket tüzel kişinin sözcüsüdür²⁶⁴. Limited şirkette müdürler kurulunun olması durumunda, kararlar TTK m.624/3 uyarınca kurul tarafından alınır. Her ne kadar müdürler kurulunun çalışma düzeni hakkında TTK’da detaylı bir hüküm bulunmasa da, TTK m.624/3 uyarınca şirket sözleşmesinde aksine bir düzenleme bulunmadıkça, müdürler kurulunda çoğunluk oyuyla karar alınacağı ifade edilmiştir²⁶⁵. Ayrıca, yapılacak oylamada eşitlik halinde başkanın oyu üstün sayılacaktır²⁶⁶.

Bu başlık altında incelememiz gereken son husus, müdürler kurulu kapsamında görev dağılımının nasıl olacağıdır. TTK uyarınca, yalnızca müdürler kurulu başkanının genel kurul tarafından seçileceği ve başkan olan kişinin açıklama ve ilan yapma yetkisinin düzenlendiği belirtilmiştir. Bunun dışında, TTK uyarınca müdürler kurulunun işleyişine (çağrı usulü, zamanı, yeri vb.) ilişkin ayrıntılı bir düzenleme yer almamaktadır²⁶⁷.

²⁶³ Şener (n 1) 644; Karahan (n 1) 791.

²⁶⁴ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 188; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 529.

²⁶⁵ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 856; Sopacı Öztuna (n 59) 68; Bahtiyar (n 1) 447; Şener (n1) 727.

²⁶⁶ Şener (n1) 644; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 529; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n5) 161; Karaahmetoğlu (n51) 54; Bilgili and Demirkapı (n 58) 68; TTK m.624/3’ün Gerekçesi: “Başkanın üstün oyu, yönetim organındaki kitlenmeyi çözen ve şirketi çalışabilir konumda tutan bir araçtır. Kurucuların (ortakların) kabul ettiği “başkanın üstün oyu” çözümünü kanun koyucunun reddetmesinin haklı ve ikna edici bir gerekçesi yoktur. Bu sistemin temel hukuk kurallarına uymadığı itirazının ise dayanaktan yoksun olduğunda yeni öğreti görüş birliği içindedir.” <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 04.03.2024.

²⁶⁷ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 529; Sopacı Öztuna (n 59) 68; Çebi (n 1) 19; Kaya (n 56) 87.

Bu sebepten dolayı, açıkça belirtilen hükümler veya anonim şirket hükümlerine atıfta bulunulan kurallar dışında müdürler kurulunun çalışma düzenine dair bir boşluk gündeme gelecektir. Bu noktada ne yapılması gerektiği tartışmalıdır. Öğretide kabul edilen görüş uyarınca, limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarının çağrı usulü, zamanı, gündemi, toplantı yetersayısı ve yeri gibi konularda uygun olduğu ölçüde anonim şirket yönetim kurulu toplantılarına ilişkin hükümler kıyasen uygulanmalıdır²⁶⁸. Bizim de katıldığımız görüş uyarınca, TTK'da anonim şirketlere dair her hükmün kıyas yoluyla limited şirketlere uygulanması doğru değildir. Şöyle ki; yapısında şahıs şirketi özelliği de taşıyan limited şirketler, katı sermaye şirketi olan anonim şirketlerden ayrı tutulmalıdır. Burada kanun koyucunun bilinçli bir şekilde sessiz kalıp kalmadığı değerlendirilmelidir²⁶⁹. Diğer yandan, ortaklar tarafından şirket sözleşmesinde müdürler kurulunun çalışma düzeni ile ilgili düzenleme yapılabilmesi (TTK m.623/1) veya müdürler kurulu tarafından bu konu hakkında iç yönerge çıkarılmasının mümkün olup olmadığı tartışılmalıdır²⁷⁰.

Şirket sözleşmesi ile müdürler kurulunun çalışma düzeni hakkında düzenleme yapılabilmesinin hukuki dayanaklarından ilki, TTK m.623/1'dir. İlgili hüküm uyarınca, şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenebileceği belirtilmiştir. Müdürler kurulu toplantıları, çağrı şekilleri, gündemi, toplantı zamanı ve toplantı yeter sayısı gibi konuların da şirketin yönetimi kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine dair kuşku yoktur. Diğer yandan, TTK m.624/3 uyarınca, müdürlerin karar almaları konusunda şirket sözleşmesinde düzenleme yapılabilmesine izin verilmiştir. Bu sebepten dolayı, şirket sözleşmesi ile müdürler kurulunun çalışma esaslarına ilişkin hükümler konmasına hukuken hiçbir engel bulunmamaktadır²⁷¹. Öte yandan, şirket sözleşmesinde bu tür düzenlemelerin yapılması, genel kurulun müdürler kurulunun çalışma esaslarına müdahale etmesi anlamına gelebilir veya müdürler kurulu toplantılarına dair şirket

²⁶⁸ Şener (n 1) 728 ; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 188-189 ;Çebi (n 1) 191 ; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)530.

²⁶⁹ Özer, 'Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması' (n 253) 208.

²⁷⁰ Çamoğlu'a göre ancak böyle bir düzenleme bulunmadığı ihtimalinde, anonim şirketlerde yönetim kuruluna dair hükümler kıyas yoluyla limited şirketlere uygulanır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 60) 205; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 529-530.

²⁷¹ Özer, ' Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması (n 253) 210.

sözleşmesinde yer alan bir hükmün değiştirilmesi ihtimalinde her defasında sözleşmenin de değiştirilmesi gerekecektir. Bu durum bazı çekinceler doğurabilir²⁷².

Öncelikle belirtmek gerekir ki, limited şirketlerde iç yönerge kavramı ile ilgili TTK'da iki farklı hüküm bulunmaktadır. Bunlardan ilki, TTK m.616/2-d'dir. Bu hüküm kapsamında, yan edim yükümlülükleri hakkında iç yönerge çıkarılmasının, şirket sözleşmesinde düzenlenmesi halinde genel kurulun devredilmez yetkileri arasında sayılacağı belirtilmiştir. Diğer hüküm ise, iç yönergeye yalnızca ismen değinen TTK m.625/1-d hükmüdür. Bu hükmü göre, müdürlerin devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkilerinden biri, *“şirket yönetiminin bazı bölümleri kendilerine devredilmiş bulunan kişilerin, kanunlara, şirket sözleşmesine, iç tüzüklere ve talimatlara uygun hareket edip etmediklerinin gözetimi”* dir. Madde hükmünde yer alan iç tüzük ifadesinin iç yönerge ile eş anlamlı olduğu kabul edilmelidir²⁷³.

Limited şirketlerde, yönetimin örgütünün belirlenmesi kapsamında iki durum karşımıza çıkar. Bunlardan ilki, yönetim yetkisinin devredilmesi ihtimali, ikincisi ise yönetim yetkisinin devri söz konusu olmadan müdürler kurulu arasında yönetim örgütü oluşturulmasıdır. Limited şirketlerde iç yönerge çıkarılmasını zorunlu hale getiren hüküm, anonim şirketlerde yönetimin devrini düzenleyen TTK m.367'dir²⁷⁴. Söz konusu bu hüküm, TTK m.629/3'te yapılan yollama nedeniyle limited şirketlerde de uygulanır. İlgili hüküm uyarınca; limited şirketlerde yönetim yetkisi, müdürlerden birine veya üçüncü bir kişiye devredilebilir²⁷⁵. Bu devrin sınırını, yukarıda bahsedilen TTK m.625 hükmü belirler. Limited şirketlerde yönetim yetkileri devri ihtimalinde, TTK m.367/1

²⁷² Özer, ' Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması' (n 253)210.

²⁷³ Abuzer Kendigelen, *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler* (2th edn, On İki Levha Yayınları 2012) 539- 540.

²⁷⁴ Bahtiyar (n 1) 232; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 446.

²⁷⁵ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)534; Çebi (n 1) 158; TTK m.367 hükmü uyarınca *“Yönetim kurulu esas sözleşmeye konulacak bir hükümle, düzenleyeceği bir iç yönergeye göre, yönetimi, kısmen veya tamamen bir veya birkaç yönetim kurulu üyesine veya üçüncü kişiye devretmeye yetkili kılınabilir. Bu iç yönerge şirketin yönetimini düzenler; bunun için gerekli olan görevleri, tanımlar, yerlerini gösterir, özellikle kimin kime bağlı ve bilgi sunmakla yükümlü olduğunu belirler. Yönetim kurulu, istem üzerine pay sahiplerini ve korunmaya değer menfaatlerini ikna edici bir biçimde ortaya koyan alacaklıları, bu iç yönerge hakkında, yazılı olarak bilgilendirir.”*

hükmüne uygun olarak iç yönerge çıkarılması zorunludur²⁷⁶. Ancak TTK m.367/1’de yer alan iç yönerge, sadece şirket sözleşmesinde yönetimin devrine ilişkin bir hüküm bulunduğu ve müdürlerin bu hükmüne dayanarak yönetim yetkilerini devretmeye karar verdikleri hallerde çıkarılabilir²⁷⁷. Önemle belirtmek gerekir ki, TTK m.577/1-i bendi uyarınca, şirketin yönetiminin üçüncü bir kişiye bırakılması ihtimalinde şirket sözleşmesindeki yetki hükümleri bağlayıcıdır. Ancak en az bir ortağın yönetim yetkisinin bulunması gereklidir (TTK m.623/1)²⁷⁸. Bu iç yönerge, şirketin yönetimini düzenler; bunun için gerekli görevleri, tanımları ve yerlerini gösterir, özellikle kimin kime bağlı ve bilgi sunmakla yükümlü olduğunu belirler²⁷⁹. Hem anonim şirketler hem de limited şirketlerde, TTK m.367/1 hükmü çerçevesinde çıkarılan iç yönergede, yönetimin devrine ilişkin esasların yanında yöneticilerin/müdürlerin uyması gereken kurallar da eklenebilir²⁸⁰.

Ayrıca, limited şirketlerde müdürlerin temsil yetkisi konusu üzerinde kısaca durmak gereklidir. TTK m.629/1 hükmü kapsamında, müdürlerin temsil yetkisinin kapsamına anonim şirkete ilişkin hükümler kıyasen uygulanır. Bu sebeple, anonim şirketlerde temsil yetkisini düzenleyen TTK m.370 ve TTK m.371 hükümlerini incelememiz gerekmektedir. TTK m.371 kapsamında, şirketi temsil yetkisi olanlar, şirketin amacına ve işletme konusuna giren her tür işi ve hukuki işlemi şirket adına yapabilir ve bu amaçla şirket unvanını kullanabilirler. Ayrıca, TTK uyarınca ultra vires ilkesi kalktığı için, müdürlerin işletme konusu dışında yaptıkları işlemlerden de şirket sorumlu olur. Bu sorumluluktan, ancak üçüncü kişinin işlemin işletme konusu kapsamında kaldığını bilmesi veya durumun gereklerinden bunu bilecek durumda olması gerekir (TTK m.371/2). Diğer yandan, limited şirketlerde temsil yetkisinin devride mümkündür (TTK m.370, TTK m.629). Bu devirde iç yönerge hazırlanmasına dair herhangi bir zorunluluk kanunda öngörülmemiştir. Ancak, öğretide temsil yetkisinin devri konusunda iç yönerge

²⁷⁶ Şener (n 1) 702; Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 523; Çebi (n 1)16; Çamoğlu *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n 61) 180.

²⁷⁷ Anonim şirketlerde de durum aynıdır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 545.

²⁷⁸ Çebi(n 1) 16; Ekşi (n 50) 80.

²⁷⁹ Sopacı Öztuna (n 59) 124.

²⁸⁰ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 606-607; Özer, ‘Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması (n 253) 212; Çebi(n1) 161; Hamamcıoğlu *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 419.

hazırlanması gerektiği konusunda görüş birliği bulunmaktadır²⁸¹. Kanaatimizce, TTK m.370/2’de açıkça iç yönergeden bahsedilmediği ve temsil yetkisinin devri dış ilişkiyi ilgilendirdiğinden, temsil yetkisinin devri için iç yönergede hüküm bulunma şartının aranmasına gerek yoktur²⁸². Diğer yandan, gerek TTK m.370 hükmünde gerekse TTK m.371/7 uyarınca temsil yetkisinin devrine dair şirket sözleşmesinde hüküm bulunmasına dair bir düzenleme mevcut değildir. Katıldığımız görüşe göre, yönetim ve temsil yetkisinin devri birbirinden ayrıldığından, temsil yetkisinin devri bakımından da özel bir düzenlemenin şirket sözleşmesinde yer alması yerinde olacaktır²⁸³.

Ancak üzerinde durmamız gereken nokta, müdürlerin yönetim yetkisini devretmek istemeseler bile çalışma düzenlerine dair iç yönerge çıkarıp çıkaramayacaklarıdır. Bizim de katıldığımız görüş uyarınca, TTK m.625/1-b hükmü çerçevesinde çıkarılacak bir iç yönerge ile müdürlerin toplanma ve karar alma süreçlerine dair hükümler eklenebilir²⁸⁴. Müdürlerin ortaklık yönetim örgütünün belirlenmesi amacıyla çıkarılan iç yönerge, idareyi düzenleyerek gerekli kurumları belirtmeli ve bunların görevlerini, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını tanımlamalıdır. Diğer yandan, ilgili madde lafzına bakıldığında, şirkette mutlaka iç yönerge hazırlanması gerektiği şeklinde bir ifade yer almamaktadır. Burada anlatılmak istenilen, iç yönerge çıkarılsın ya da çıkarılmasın, şirketin yönetim örgütünün oluşturulması gerektiğidir²⁸⁵.

Çamoğlu’nun görüşü uyarınca, limited şirketlerde müdürler kurulunun toplantılarının çağrı usulü, yeri ve zamanı gibi konularda şirket sözleşmesinde bir düzenlemeye yer verilebileceği gibi, müdürler kurulu tarafından iç yönerge veya ilke kararları da

²⁸¹ Şener (n 1) 702; Karaahmetoğlu (n51) 176; Bahtiyar (n 1) 234.

²⁸² Hamamcioğlu *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 424.

²⁸³ Temsil yetkisinin devri için şirket sözleşmesinde hüküm bulunmasını savunan görüş bkz: Şener (n1) 702; Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (n123) 223; Akdağ Güney (n 67) 108-109; Bahtiyar (n 1) 226 ; Şirket sözleşmesinde özel bir hükmün bulunmasının gerekli olduğu ; fakat yönetim kurulu tarafından çıkarılan bir iç yönergenin mevcut olması ve devrinde buna bağlı olarak yapılmasının zorunlu olmadığını savunan görüş bkz: Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 459.

²⁸⁴ Şener(n1) 656; Özer, ‘Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması’ (n257)212; Esra Hamamcioğlu, ‘ Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (2021)16(197-198) Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 119, 126.

²⁸⁵ Özer, ‘ Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması’ (n 253) 213.

düzenlenebilir. Eğer bir düzenlemeye yer verilmemişse, anonim şirketlerde yönetim kuruluna ilişkin hükümler kıyasen müdürler kurulu için de uygulanır²⁸⁶.

7. Müdürler Kurulu Toplantıları

TTK uyarınca, müdürler kurulunun toplanma ve çalışma düzeni ile ilgili ayrıntılı bir düzenleme yer almamaktadır. TTK m.624 hükmü dışında, kanunun bazı kısımlarında anonim şirketlere dair hükümlere atıflar yapılmıştır. Bunlardan ilki, TTK m.644/1-c hükmü uyarınca limited şirketlerde uygulama alanı bulan TTK m.392'dir. Bu hüküm, esasen anonim şirket yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma ve inceleme haklarını düzenlemekle birlikte, son fıkrasında yönetim kurulu toplantılarına çağrı yetkisiyle ilgili bir kural koymaktadır (TTK m.392/7)²⁸⁷. Diğer yandan, anonim şirketlerde yönetim kurulu kararlarının butlanına ilişkin TTK m.391 düzenlemesi, limited şirketler bakımından da geçerlidir²⁸⁸.

Limited şirket müdürlerinden her biri, şirketin tüm iş ve işlemleri hakkında bilgi isteyebilir, soru sorabilir ve inceleme yapabilir. Müdürün istediği herhangi bir defter, sözleşme, yazışma veya belgenin müdüre veya müdürler kuruluna getirtilmesi, kurulca veya müdürler tarafından incelenmesi ve tartışılması ya da herhangi bir konu ile ilgili yöneticiden veya çalışandan bilgi alınması reddedilemez (TTK m.392/1). Reddedilmesi durumunda, TTK m.392/4 hükmü uygulanacaktır. Bilgi alma ve inceleme hakkı, müdürlere tanınan bireysel bir hak olup, tüzel kişilerin müdür olması durumunda bu hakkı yalnızca tüzel kişiyi temsil eden gerçek kişi kullanabilir. Bunun dışında, yönetim ve temsil yetkisi devredilen üçüncü kişiler bu haktan yararlanamazlar²⁸⁹. Bu kişiler müdürlere bilgi vermekle yükümlüdürler²⁹⁰. Müdürler kurulu toplantılarında, bütün

²⁸⁶ Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n61) 188-189; Aynı yönde karar bkz: Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 529-530.

²⁸⁷ Özer, 'Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması' (n 253) 207.

²⁸⁸ Şener (n 1) 728; Çamoğlu, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri* (n61) 189; Ayrıntılı bilgi için Bölüm III, Müdürler Kurulu Kararlarının Butlanı.

²⁸⁹ Çebi (n 1) 140.

²⁹⁰ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 705.

müdürler gibi, şirketin yönetimiyle görevlendirilen kişiler²⁹¹ de bilgi vermekle yükümlüdür. Herhangi bir müdürün bu konudaki istemi de reddedilemez; soruları cevapsız bırakılamaz (TTK m.392/2).

Müdürler, toplantı dışında da, müdürler kurulu başkanının izniyle şirket yönetimiyle görevlendirilen kişilerden, işlerin gidişi ve belirli münferit işler hakkında bilgi alabilir ve görevinin yerine getirilmesi için gerekliyse, başkandan şirket defterlerinin ve dosyalarının incelenmeye sunulmasını isteyebilir (TTK m.392/3). Eğer başkan bu talebi reddederse, konu iki gün içinde müdürler kuruluna getirilir. Kurulun toplanmaması veya bu istemi reddetmesi halinde müdür şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabilir. Mahkeme istemi dosya üzerinden inceleyip karara bağlayabilir, mahkemenin kararı kesindir (TTK m.392/4).

Müdürler kurulu başkanı, kurulun izni olmaksızın, müdürler kurulu toplantıları dışında bilgi alamaz, şirket defter ve dosyalarını inceleyemez. Müdürler kurulu başkanının bu isteminin reddedilmesi hâlinde başkan, şirketin merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine başvurabilir (TTK m.392/5). Müdürler kurulu üyesinin bu hakları kısıtlanamaz, kaldırılamaz. Ancak şirket sözleşmesi ve müdürler kurulu, üyelerin bilgi alma ve inceleme haklarını genişletilebilir (TTK m.392/6).

Her müdürler kurulu üyesi başkandan, müdürler kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak isteyebilir (TTK m.392/7). Ayrıca, 3 Mayıs 2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan TTK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi çerçevesinde, TTK m.392/7 hükmünde değişiklik yapılması öngörülmüştür. Söz konusu değişiklik teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilerek Resmî Gazete' de yayımlanmıştır. İlgili değişiklikle birlikte, TTK m.392/7 hükmü korunmakla birlikte, önceki düzenlemeden farklı olarak, yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı talebi üzerine, yönetim kurulu başkanının talebin

²⁹¹ Bu kapsamda müdürler kurulu başkanı; müdürler, tüm yöneticiler, ticarî mümessiller, vekiller, seyyar tacir yardımcıları komite, komisyon ve alt kurullara bilgi vermekle yükümlüdür. Aksine hareket, iş sözleşmesinin feshini gerektirir. Ayrıntılı bilgi için bkz: TTK m.392/2 Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 23.05. 2024.

kendisine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde yönetim kurulunu toplantıya çağırma zorunluluğu getirilmiştir. Bu süre içinde yönetim kurulunun toplantıya çağırılmaması veya yönetim kurulu başkanı ya da vekiline ulaşamaması durumunda, toplantı çağrısının doğrudan istem sahiplerince yapılabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, şirket esas sözleşmesinde yönetim kurulunun toplantıya çağırılmasına ilişkin farklı bir usul belirlenmesine açıkça izin verilmiştir.

Kanaatime göre, TTK m.392/7 hükmündeki değişiklik, eski düzenlemenin yönetim kurulu başkanının bu tür taleplere sessiz kalabilme olasılığı nedeniyle yapılmıştır. Yeni düzenlemede, yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı istemi üzerine, yönetim kurulu başkanının bu talebin kendisine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde yönetim kurulunu toplantıya çağırma yükümlülüğü getirilmiştir. Bu süre zarfında yönetim kurulunun toplantıya çağırılmaması veya başkana ya da vekiline ulaşamaması durumunda, toplantı çağrısının doğrudan istem sahiplerince yapılabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, şirket esas sözleşmesinde toplantı çağrısına ilişkin farklı bir usulün belirlenebileceği açıkça ifade edilmiştir (TTK m.340, TTK m.579). Bu değişikliğin, yönetim kurulu başkanının sessiz kalması ihtimaline karşı bir önlem olarak getirildiği anlaşılmaktadır. Ancak, yeni düzenlemede otuz günlük sürenin aşılması durumunda başkanın yine sessiz kalması ihtimali, şirketin karar alma süreçlerinde gecikmelere yol açabilir. Bu nedenle, otuz günlük sürenin on beş gün gibi daha kısa bir süre olarak belirlenmiş olması, şirketlerin karar alma süreçlerinin etkinliğini artırabilir ve sürecin daha verimli yürütülmesini sağlayabilirdi.

Çalışmamız kapsamında, limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarına ilişkin kanunda açık bir düzenleme bulunmadığı için, anonim şirketlerin yönetim kurulu hükümlerine yapılan atıflar çerçevesinde değerlendirme yapılacaktır. Bu yaklaşım, ilgili düzenlemelerin kıyas yoluyla uygulanmasını ve limited şirketlerdeki müdürler kurulunun çalışma düzeninin belirlenmesini sağlayacaktır.

7.1 Toplantı Yeri ve Zamanı

Kanun uyarınca, müdürler kurulu toplantı yeri ve zamanı hakkında herhangi özel bir düzenleme öngörülmemiştir. Öncelikle, bu toplantıların kural olarak şirket merkezinde yapılmasının uygun olacağı belirtilmelidir²⁹². Ancak, şirket sözleşmesinde aksine bir düzenlemenin bulunmaması ve iyi niyet kurallarına aykırı olmamak kaydıyla toplantının şirket merkezi dışında bir yerde gerçekleştirilmesi de mümkündür²⁹³.

Toplantı zamanına ilişkin olarak da müdürler kurulunun toplanması için öngörülen bazı münhasır durumlar²⁹⁴ dışında, herhangi özel bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle, toplantı zamanı konusunda serbestlik söz konusudur. Şirket sözleşmesinde müdürlerin toplantı zamanı belirlenebilir ya da gerektiğinde toplantılar gündeme gelebilir²⁹⁵.

7.2 Toplantıya Çağrı Usulü

Kanunda hem limited şirketlerde hem de anonim şirketlerde müdürler veya yönetim kurulunun toplantıya çağrı usulü hakkında herhangi bir düzenleme yer almamaktadır. Bu durum, kanun koyucunun yönetimle ilgili bu tür toplantıların yapılmasını zorlaştırmamak amacıyla bilinçli olarak sessiz kaldığı şeklinde yorumlanmalıdır²⁹⁶. Yukarıda ayrıntılı olarak incelediğimiz üzere, müdürler kurulunun toplantı sıklığı, toplantıya çağrı şekli ve usulü konusunda iç yönerge aracılığıyla düzenleme yapılması mümkündür²⁹⁷.

Şirket sözleşmesinde veya iç yönergede aksi belirtilmediği sürece²⁹⁸, müdürler kurulunu toplantıya çağırma yetkisi kural olarak müdürler kurulu başkanına aittir (TTK m.644/1-c, TTK m.392/7). Başkanın bulunmadığı durumlarda bu yetki, başkan vekiline aittir.

²⁹² Şener (n 1) 728; Çebi (n 1) 192-193.

²⁹³ Çebi (n 1) 193; Kaya (n 56) 90.

²⁹⁴ TBK m.633'de yapılan atıf sebebiyle TBK m.376/1 hükmü limited şirketlere de uygulanır.

²⁹⁵ Keçeci (n 58) 49; Çebi (n 1) 193.

²⁹⁶ Hülya Coştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı' (2012)25(3) Batider 155,174 ; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 482.

²⁹⁷ Ayrıntılı bilgi için ; Bölüm II, 1. Müdürler Kurulu

²⁹⁸ Çebi (n 1) 193.

Başkan ve başkan vekilinin herhangi bir nedenle bulunmaması durumunda ise, müdürler kurulunu toplantıya çağırma yetkisi, boşalan üyelikleri doldurmak amacıyla herhangi bir müdüre de tanınmalıdır²⁹⁹. Herhangi bir sebeple başkan müdürler kurulunu toplantıya çağıramıyorsa müdürlerden her biri başkana başvurarak müdürlerin toplantıya çağrılmasını isteyebilme hakkına sahiptir(TTK m. 392/7). Hakim görüş uyarınca, müdürlerin bu talep hakkının kaldırılması veya sınırlandırılması mümkün değildir³⁰⁰. Bu talebin yazılı olarak yapılması ve çağrı gündeminin de belirli olması gerekmektedir³⁰¹. Kanun uyarınca, toplantı talebinin gerekçelendirilmesi şartı aranmamıştır. Her bir müdür tarafından kurul başkanına toplantıya çağrı talebinde bulunulması halinde, bu talebin mümkün olan en kısa sürede işleme alınması ve kurulun toplantıya çağrılması gereklidir³⁰². Talebin kabul edilmesi durumunda, müdürler kurulu toplantıya davet edilir ve uygun bir süre içerisinde kurulun toplanması sağlanmalıdır³⁰³.

TTK m.392/7'ye uygun olarak, bir müdürler kurulu üyesi başkana başvurmasına rağmen başkan, müdürler kurulunu toplantıya çağırmasa bu durumda ne olacağı üzerinde durulmalıdır. Kural olarak, müdürler kurulu toplantısının gerekli olup olmadığının takdiri müdürlere aittir. Bu bakımdan, müdürler kurulu başkanı, hakkın açıkça kötüye kullanıldığı durumlar dışında, kendisine gelen toplantı taleplerini reddetmemelidir³⁰⁴. Önemle belirtmek gerekir ki, 3 Mayıs 2024 tarihinde "TTK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" öncesinde, kanun koyucu tarafından müdürler kurulu başkanının talebi reddetmesi durumunda müdürlerin başvurabileceği bir hukuki yol belirtilmemiştir. Ancak, ilgili kanun hükmündeki değişikliklerle birlikte, eski düzenlemeden farklı olarak, müdürler kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı istemi üzerine, müdürler kurulu başkanının, yazılı istemin kendisine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde müdürler kurulunu toplantıya çağırması zorunluluğu getirilmiştir. Bu süre

²⁹⁹ Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296) 160.

³⁰⁰ Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.1* (n 69) 484; Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296) 163; Akdağ Güney (n67) 248.

³⁰¹ Hamamcıoğlu, 'Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları' (n 284) 127.

³⁰² Keçeci(n 58)50.

³⁰³ Çoştan , 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296)165.

³⁰⁴ Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296) 166; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.1* (n 70) 485.

içinde müdürler kurulunun toplantıya çağrılmaması veya müdürler kurulu başkanı ya da vekiline ulaşamaması durumunda, toplantı çağrısı doğrudan istem sahiplerince yapılabilir. Ayrıca, bu kanun değişikliği ile, şirket esas sözleşmesinde müdürler kurulunun toplantıya çağrılmasına ilişkin farklı bir usulün belirlenebileceği de açıkça düzenlenmiştir.

Toplantıya çağrı herhangi bir şekle tabi değildir. Bu nedenle, müdürler telefon, e-posta, imza karşılığı elden teslim gibi çeşitli yollarla toplantı çağrısını yapabilirler. Ancak, çağrıya ilişkin belirli bir şekil şartının öngörülmemiş olması, uygulamada ispat sorunlarını da beraberinde getirebilir. Toplantıya davet edilmeme, menfi bir olayın ispatı niteliğinde olduğundan, bu hususa ilişkin bir uyuşmazlık yaşanması durumunda, davetin yapıldığını ispat etme yükümlülüğü şirkete aittir³⁰⁵. Bununla birlikte, ispat kolaylığı açısından, toplantılara çağrının yazılı olarak yapılması, şirket açısından olası bir uyuşmazlık durumunda faydalı olacaktır³⁰⁶. Burada esas önemli olan husus, çağrının tüm müdürlere yapılması ve müdürlere toplantıya katılma imkânı tanıyan makul bir süre öncesinde bildirilmesidir³⁰⁷. Ancak işin acil ve önemli olduğu durumlarda, herhangi bir süre verilmeksizin de müdürler toplantıya çağrılabilir³⁰⁸. Çağrının içeriğinde, toplantı tarihi, yeri ve zamanı karışıklığa sebep olmayacak şekilde açıkça belirtilmelidir³⁰⁹.

7.3 Toplantı Gündemi

Kanunda toplantı gündemine ilişkin herhangi bir açıklık bulunmamaktadır. Toplantı gündemi, şirket sözleşmesiyle, müdürler kurulu başkanı tarafından ya da toplantı talebinde bulunan müdürün isteği doğrultusunda belirlenebilir³¹⁰. Diğer yandan, kanundan doğan bir zorunluluk gereği görüşülmesi gereken konular varsa, bu konular da

³⁰⁵ Şener (n1) 732 ; Çağrıya ilişkin bir şekil şartının öngörülmemiş olması, uygulamada ispat problemlerini beraberinde getirmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Hamamcıoğlu, ‘Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (n 284) 132.

³⁰⁶ Hamamcıoğlu *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 427.

³⁰⁷ Hamamcıoğlu, ‘Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (n 284) 132-134 ; Bölüm III, 1. Müdürlerin Kararlarının Yoklukla Sakat Olması.

³⁰⁸ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 488.

³⁰⁹ Çebi (n 1) 194.

³¹⁰ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64)146; Karaahmetoğlu (n 51) 221.

gündeme eklenmelidir. Müdürler kurulu toplantılarında, genel kurul toplantılarından farklı olarak gündeme bağlılık ilkesi geçerli olmadığından, müdürler, toplantı sırasında görüşülmesini istedikleri konuları gündeme ekleme hakkına sahiptirler³¹¹.

7.4 Müzakerelere Katılma Yasağı

TTK uyarınca anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin müzakerelere katılma yasağına ilişkin TTK m. 393 hükmü bulunmasına karşın, limited şirketlerde müdürler için kanun koyucu tarafından herhangi bir düzenleme getirilmemiştir. Bu nedenle, TTK m. 393 hükmünün kıyasen müdürler için de uygulanması gerekmektedir³¹². İlgili hüküm uyarınca; müdürler, kendisinin şirket dışı kişisel menfaatiyle veya alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin, kişisel ve şirket dışı menfaatiyle şirketin menfaatinin çatıştığı konulara ilişkin müzakerelere katılamaz. Ayrıca, bu yasak, müdürlerin dürüstlük kuralı gereği katılmaması gereken toplantılar bakımından da geçerlidir³¹³. Müdürün müzakereye katılmasının dürüstlük kuralına aykırılık teşkil edip etmediği, her somut olay çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir husustur. Müdürün müzakereye katılıp katılmaması konusunda tereddüt bulunması durumunda ise, bu konuda kararı müdürler kurulu verecektir³¹⁴.

Bu durumda murahhas müdürler ve müdürün tüzel kişi olduğu durumlar bakımından da inceleme yapılmasında fayda vardır. Bizim de katıldığımız görüşe göre; yönetim ve temsil yetkisi devredilen, ancak kurul üyesi olmayan kişilerin şirket dışı menfaatlerine ilişkin müdürler kurulu toplantılarına katılabilmelerinde bir sakınca olmayıp bu konudaki

³¹¹ Çebi (n 1) 19; Hamamcıoğlu, ‘Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (n 284)133; Çoştan, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (n 296) 175.

³¹² Şener (n 1) 732; Çebi (n 1) 198 ; Kendigelen and Kırca (n 183)135.

³¹³ Burak Adıgüzel and Özlem İlbasmış Hızlısoy, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Müzakerelere Katılma Yasağı’(2023)17(4) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 39,44;Kaya (n 56) 93.

³¹⁴ Çebi (n 1) 199; Şener (n 1) 733; Kaya (n 56) 93. Söz konusu bu karar kesindir. Bu karara karşı dava yolunun açık olup olmadığı sorunun çözümü gerekçede belirtildiği üzere içtihat ve öğretiye bırakılmıştır. Dürüstlük kuralı gereği kurulcu uygulanmasının mahkeme denetimine açık olması gereklidir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 49.

müzakerelere katılmaması gerekir³¹⁵. Diğer yandan, müdürlerin tüzel kişi olduğu durumlarda, bu tüzel kişiyi temsil eden gerçek kişinin ve onun TTK m.391/1'de sayılan yakınlarının menfaatlerinin şirket menfaatiyle çatıştığı durumlarda, müzakerelere katılma yasağının gündeme geleceği savunulan bir görüş bulunmaktadır³¹⁶. Ancak, kanaatimize göre, yalnızca tüzel kişi adına toplantıya katılan gerçek kişi ve müdür sıfatına sahip olmayan bu kişinin TTK m.393/1'de sayılan yakınlarıyla ilgili konularda müzakerelere katılma yasağının uygulanması, hükmün getiriliş amacını çelişmektedir³¹⁷.

Söz konusu düzenleme, esas itibarıyla ortağın menfaatlerini korumak amacıyla getirilmiştir. Özellikle, müdürler ile şirket arasında bir menfaat çatışması yaşanması durumunda, müdürlerin tarafsız olamayacağı göz önüne alındığında, bu durumun şirket için zararlı sonuçlar doğurabileceği öngörülmüştür. Bu nedenle, kanun koyucu müzakerelere katılma yasağını öngörmüştür³¹⁸. Önemle belirtilmelidir ki, TTK m.393 kapsamındaki yasağın uygulanabilmesi için şirket dışı ve kişisel bir menfaatin varlığı aranmaktadır. Buradaki kişisel menfaat, müdüre ve yakınlarına yönelik veya onları konu alan menfaatlerle ilgili olmalıdır³¹⁹. Ayrıca, şirket içi işlerde yasak uygulanmaz³²⁰. Örneğin; bir müdürün alt soyundan birini şirket görevine seçmesi ihtimalinde müdürler müzakerelere katılabilir³²¹.

³¹⁵ Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 45; Aksi yönde görüş için bkz: Akdağ Güney(n 67) 210.

³¹⁶ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70)407; Akdağ Güney (n 67) 210.

³¹⁷ Adıgüzel and Hızlısoy (n3 13) 47.

³¹⁸ Şener (n 1) 733; Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 44.

³¹⁹ Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 45.

³²⁰ Çebi (n 1) 199.

³²¹ TTK m.393 Gerekçesi ; “Yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulu toplantısına kendisi veya yakınları ile şirket arasında menfaat çatışması varsa katılamaz. Çatışma, şirket menfaatleriyle kendisinin şirket dışı ve kişisel menfaatleri veya alt ve üstsoyundan birinin veya eşi veya üçüncü kişiye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından birinin kişisel menfaati arasında olmalıdır. "Kişisel" sözcüğü ile bizzat üyeye veya yakınına yönelik, onları konu alan veya onlarla ilgili bulunan bir menfaat kastedilmiştir, yoksa bir topluluğa ait olup da kişinin de yararlanabileceği bir kazanç, bir avantaj, bir zararın önlenmesi vb. haller kişisel sayılmaz. Menfaatin şirket dışı olması gerekir; yoksa, bir üye kendisinin, eşinin alt veya üst soyundan birinin bir şirket görevine seçimi, atanması, görevden alınması, yolluk belirlenmesi vs. gibi şirketi ilgilendiren bir işte müzakerelere katılabilir. Birinci fıkranın birinci cümlesinin kapsamına girmemekle birlikte, üyenin toplantıya katılmamasının dürüstlük gereği olduğu durumlarda da yasak geçerlidir. Meselâ, müzakerenin konusunun bir üyenin ortağını; ortağı olduğu bir şahıs şirketini, eski eşini vs. ilgilendirmesi gibi. Tereddüt halinde kararı yönetim kurulu verir. Bu oylamaya ilgili üye katılamaz. Yönetim kurulunun kararı niteliği dolayısıyla kesindir. Çünkü, organlar arasında alt üst sıralaması bulunmadığı için ihtilâf genel kurula götürülemez. Mahkeme yolunun açık olup olmadığı, içtihat yolu ile ve doktrinin yardımı ile çözülebilir. Yönetim kurulu bir üye ile ilgili yasak sebebini bilmiyor olsa bile üye müzakereye katılmamak zorundadır. Menfaat ihtilâfı daha sonra ortaya çıksa bile, üye sorumlu tutulur.” <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf>> Erişim Tarihi 09.05.2024.

İlgili madde hükmü incelendiğinde, müdürlerin menfaat çatışması yaratan bir konu ile ilgili müzakerelere katılmasının yasak kapsamında olduğu açıktır. Ancak, bu yasak kapsamında toplantıya katılma ve oy kullanma durumlarının değerlendirilip değerlendirilmeyeceği tartışmalıdır. Bir görüşe göre, bu yasak toplantıya katılmayı da kapsar³²². Diğer bir görüş ise, yasağa tabi müdürün yalnızca müzakerelere katılamayacağını ancak toplantıya katılabileceğini savunur³²³. Kanaatimizce, müdürün menfaat çatışması yaratan konu ile ilgili herhangi bir görüş belirtmeden toplantıda fiziken yer almasının diğer katılanları etkilemeyeceği düşüncesi çerçevesinde, toplantıya katılması mümkün olmalıdır³²⁴. Ayrıca, yasağın oy verme eylemini de kapsayıp kapsamadığı da tartışmalıdır. Yargıtay uygulaması ve öğretideki baskın görüşe göre³²⁵, müdürlerin müzakerelere katılmadığı durumlarda, oylamaya da katılmamaları gerektiği ifade edilmektedir. Sonuç olarak, yasak kapsamındaki müdürler, menfaat çatışması yaratan konu ile ilgili hem müzakereye hem de oylamaya katılamazlar.

TTK m.393/2 uyarınca, yasağa aykırılık durumunda tazminat sorumluluğu öngörülmüştür. İlgili hükme göre TTK m. 393/1'e aykırı hareket eden, menfaat çatışması nesnel olarak varken ve biliniyorken ilgili üyenin toplantıya katılmasına itiraz etmeyen müdürler ve söz konusu müdürün toplantıya katılması yönünde karar alan diğer müdürlerin bu sebeple şirketin uğradığı zararı tazminle yükümlüdür. Öğretide, yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna dair TTK m.553 vd. hükümlerinin bulunmasına rağmen özel olarak TTK m.392/2 hükmünün düzenlenmesi tartışmalara sebebiyet vermiştir. Özer'e göre, TTK m.393/2'de özel bir sorumluluk durumu öngörülmüş olması nedeniyle, bu düzenlemenin öngördüğü sonuçlarla sınırlı kalınması gerekmektedir³²⁶. Bir diğer görüş ise, TTK m. 393/2'de düzenlenmeyen durumlarda, TTK m. 553 vd. hükümleri uygulanabilmelidir³²⁷. Bu görüş doğrultusunda, yasağa aykırılıkla doğan sorumluluk

³²² Akdağ Güney (n 67) 309.

³²³ Bilgili and Demirkapı (n 58) 402.

³²⁴ Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 51.

³²⁵ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n70) 499; Işık Özer, 'Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Hukuki Sonuçları'(2020) Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelimeler Sempozyumu(Tebliğler- Tartışmalar) 353, 360-362; Adıgüzel and Hızlısoy(n 313) 51; 11. HD, 8236/201, 28.01.1999 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 9.04.2024.

³²⁶ Özer, 'Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Hukuki Sonuçları' (n 325) 364.

³²⁷ Adıgüzel and Hızlısoy (n 313) 53.

koşullarının varlığında, pay sahipleri ve alacaklılarının TTK m.553/1 çerçevesinde sorumluluk davası açabilmeleri mümkündür³²⁸.

Diğer yandan, yasağa aykırılık durumunda alınan kararların geçerliliği konusu öğretide tartışmalıdır. Bazı yazarlara göre³²⁹, hükümde tazminat sorumluluğu öngörüldüğü için alınan kararlar geçerlidir. Bu görüşe göre, kararın geçersizliğini kabul etmek, herhangi bir zararın söz konusu olmadığı durumlarda tazminat hükmünün de uygulanamayacağını ifade eder³³⁰. Diğer bir diğer görüş, yasağa aykırı şekilde toplantıya katılan müdürün, gerekli toplantı veya karar yetersayısına erişilememesi durumunda, ya da gerekli nisaplara yalnızca yasaklı müdürün dahil edilmesiyle ulaşılabilmesi durumunda, alınan kararın geçersiz olacağını belirtir³³¹. Bu görüş, yasağa aykırılığın tazminat sorumluluğuna tabi tutulmasının, aykırılığın kararın geçersizliğine yol açmayacağı anlamına gelmeyeceğini ifade eder³³². Üçüncü bir görüş ise³³³, yasaklı müdürün oyunun geçersiz sayılması gerektiği ve bu sebeple müdürün oyunun hesaba katılmaksızın yetersayıya erişilmediği takdirde alınan kararının yok hükmünde olacağıdır. Bu görüş, ikinci görüşten farklı olarak, hükümsüzlük sonucuna yalnızca karar yetersayısını dikkate alarak ulaşmaktadır.

Kanaatimizce, yasağa aykırılık halinde alınan kararlar geçerli olup, bu kararlar sebebiyle şirketin uğramış olduğu zarardan müdür sorumludur³³⁴. Ayrıca, menfaat çatışması nesnel olarak mevcut ve biliniyor ise, ilgili müdürün toplantıya katılmasına itiraz etmeyen diğer

³²⁸ Akdağ Güney (n 67) 211.

³²⁹Ömer Teoman, ‘Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Yaptırımı Nedir?’ (2010)26(4) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi 11-14; Bilgili and Demirkapı(n58) 402; Akdağ Güney (n 67) 211; Karaahmetoğlu(n 51) 234; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 151 ; Şener(n 1) 733; Bahtiyar (n 1) 224.

³³⁰ Teoman, ‘Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Yaptırımı Nedir?’ (n 329)13-14.

³³¹Veliye Yanlı, ‘Yönetim Kurulu Üyesinin Müzakereye Katılması Yasağının İhlali Halinde Yetersayı Sağlanmaması Nedeniyle Kararın Geçersizliği’ (2021) Aristo Yayınevi <[https://ekitap.hukukegitim.com/\(S\(gvmdytmn0xf2s0yaxcwpui50\)\)/kitapoku.aspx?id=573](https://ekitap.hukukegitim.com/(S(gvmdytmn0xf2s0yaxcwpui50))/kitapoku.aspx?id=573)> Tarihi 25.06. 2024.

³³² Yanlı (n 331)24-30.

³³³ Kırca, Şehirli Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70)499; Özer, ‘ Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Hukuki Sonuçları’ (n 325) 368,371.

³³⁴ Şener (n 1) 733; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 151; Karaahmetoğlu (n 51) 234.

müdürler ve bu müdürün toplantıya katılmasını onaylayan müdürler de şirketin uğradığı zarardan sorumlu olacaktır (TTK m.393/2).

7.5 Müdürler Kurulu Kararlarının Kaldırılması veya Değiştirilmesi

Müdürler, aldıkları kararları henüz icra etmemiş olmaları durumunda, söz konusu kararları kaldırabilir veya değiştirebilirler. Bu durumda, müdürlerden biri, kararın yeniden değerlendirilmesi için bir teklif sunabilir³³⁵. Bu bağlamda, incelememiz gereken bir diğer husus, TTK m.625/2 kapsamında genel kurulda yapılacak oylamanın niteliği ve genel kurulun karar üzerindeki yetkisinin kapsamıdır.

TTK m.625/2 hükmü çerçevesinde, genel kurulun onayına sunulan kararı değiştirme hakkına sahip olması durumunda, karar verme yetkisinin genel kurula geçmiş olduğu kabul edilir³³⁶. Ancak, çalışmamızın ilk bölümlerinde ifade ettiğimiz üzere, limited şirketlerde genel kurul ile müdürler arasındaki ilişki, işlevler ayrılığı ilkesi çerçevesinde düzenlenmiş olup, her iki organın da devredilmez ve vazgeçilmez görev ve yetki alanları kanun tarafından belirlenmiştir³³⁷. Bu bağlamda, TTK m.625/2 hükmü kapsamında genel kurulun karar değiştirme yetkisinin bulunduğu kabulü, işlevler ayrılığı ilkesine ve kanunun öngördüğü organlar arası yetki paylaşımına aykırı düşmektedir³³⁸.

Diğer bir üzerinde durmamız gereken husus, müdürlerin belirli kararlarına onay zorunluluğu getirilmesinin, genel kurul çoğunluğuna veto hakkı tanınması kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğidir. İlgili hükmün gerekçesinde, genel kurulun onayına sunulan karar üzerindeki yetkisine dair herhangi bir açıklamaya yer

³³⁵ Şener (n 1) 735; Ekşi (n 50) 55.

³³⁶ Aksoyak (n 77) 126; Örneğin Almanya’da bir işletme devralmak suretiyle yatırım yapılmasına ilişkin müdürler kurulu kararı TTK m.625/2 kapsamında genel kurul onayına sunulmuş ise genel kurul söz konusu yatırımın Türkiye’de yapılmasına karar verebilir. Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 127.

³³⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 1.3.4 Limited Şirketler Bakımından Teorilerin Değerlendirilmesi

³³⁸ Aksoyak (n 77) 139.

verilmemiştir³³⁹. Türk doktrinde kabul edilen görüŖe göre³⁴⁰, genel kurul veto hakkı benzeri³⁴¹ bir hakka sahip olup, onayına sunulan müdür kararlarını yalnızca onaylayabilir veya reddedebilir. Bu noktada, onay veya red kararı müdürler için bağlayıcıdır³⁴². Genel kurul red kararı verdiğinde, müdürler genel kurulun çekincelerini dikkate alarak kararı yeniden değerlendirebilir ve gerekli düzeltmeleri yaparak kararı tekrar genel kurula sunabilir. Ancak, genel kurulun kararları değiştirebileceği görüşü TTK m.625/2 hükmü ile bağdaşmamaktadır. Zira, ilgili hükümde kararların müdürler tarafından alınması ve genel kurulun onayına sunulması gerektiği belirtilmiştir. Kararların genel kurul tarafından değiştirilmesi durumunda, karar aslında müdürler tarafından değil, genel kurul tarafından alınmış olacaktır. Bu durum, TTK m.625/2'ye aykırılık teşkil etmektedir.

7.6 Tutanak

Diğer birçok konuda olduğu gibi, müdürler kurulu toplantılarının tutanağa geçirilmesine dair kanunda herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Ancak, sorumluluk ilkeleri göz önüne alındığında, müdürlerin kararları ve görüşmeleri hakkında yazılı bir tutanak düzenlenmesi uygun olacaktır. Bu bağlamda, anonim şirketlere ilişkin TTK m.390/5 hükmünün kıyasla müdürler kurulu toplantıları için de uygulanması gerekmektedir³⁴³. Bu tutanakta, toplantıya katılan tüm müdürlerin imzaları bulunmalıdır. Müdürler, bu tutanağı istedikleri zaman inceleme hakkına sahiptir. Ortaklar ise, TTK m.614 uyarınca bu tutanağı inceleyebilir ve bilgi alabilirler³⁴⁴.

³³⁹ TTK m.625/2 Gerekeçe; “İkinci fıkra hükmü, ortakları da ilgilendiren veya yönetimin onlardan destek almak gereksinimi duyduğu konularda onlara bunu sağlamak amacıyla öngörülmüştür. Hüküm, duraksamaya sebep olan kararların alınmasında ortaklar, yani genel kurul ile yönetim arasındaki uyumu sağlama yönünden de yararlı olacaktır. Tasarıya yeni giren bu mekanizmanın özellikle büyük limited şirketlerde, önemli bir gereksinime cevap vereceği de muhakkaktır. Ancak genel kurulun onayına rağmen sorumluluğun müdürlerde olduğu hükümde açıkça belirtilerek, işlevler ayrılığı, sorumluluk yetkiye bağlıdır ilkesinin gereğine uygun hareket edilmiştir. Zorunlu olmayan onayı aramak, yetkiden doğan sorumluluğu kaldıramaz.” <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf>> Erişim Tarihi 23.03. 2024.

³⁴⁰ Şener (n 1) 666; Aksoyak (n 77) 137-139; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 448.

³⁴¹ TTK m.625/2 hükmünün lafzı ve hükmün amacı genel kurulun sadece veto hakkı olduğu görüşünü destekler niteliktedir. Aksoyak (n 77) 137.

³⁴² Aksoyak (n 77) 81; Şener (n 1) 667.

³⁴³ Çebi (n 1) 195; Şener (n 1) 735; Kendigelen and Kırca (n 183)135.

³⁴⁴ Şener (n 1) 736.

7.7.Karar Defterine Kayıt

Son olarak, müdürler aldıkları kararları karar defterine geçirmek zorundadır. Limited şirketin tutacağı defterler TTK m.64'te ve Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ³⁴⁵'in m.5/3 hükmünde yer almaktadır³⁴⁶. Bu kurala göre, limited şirketler, şirket muhasebesine ilişkin yevmiye defteri, envanter defteri, defteri kebir, pay defteri, genel kurul toplantı ve müzakere defteri tutmak zorundadır. Ayrıca, aynı tebliğin m.11/4 uyarınca, limited şirketlerde müdür veya müdürler kurulunun şirket yönetimi ile ilgili olarak aldığı kararlar genel kurul toplantı ve müzakere defterine kaydedilebileceği gibi, ayrı bir müdürler kurulu karar defteri de tutulabilir³⁴⁷. Bu durumda, alınan kararlar, ayrı bir müdürler kurulu karar defteri tutulmuyorsa genel kurul toplantı ve müzakere defterine, ayrı bir defter tutuluyorsa bu deftere kaydedilmelidir³⁴⁸.

8.Elektronik Ortamda Müdürler Kurulu Toplantısı Yapılması

Limited şirketlerde müdürler kurulu fiziken veya elektronik ortamda toplanarak karar alabileceği gibi sirküler yolla da karar alabilir³⁴⁹. Kural olarak, birden fazla müdürün bulunduğu durumlarda fiziki toplantı yapılması tercih edilir³⁵⁰. Ancak, teknolojik gelişmelerin hızla artmasıyla birlikte TTK ile getirilen önemli yeniliklerden biri, müdürler kurulu toplantılarının sadece fiziki ortamda değil, aynı zamanda elektronik ortamda da gerçekleştirilebilmesidir³⁵¹. TTK m.1527/1 hükmünde belirtildiği üzere şirket sözleşmesinde hüküm bulunması şartıyla tamamen elektronik ortamda müdürler kurulu

³⁴⁵RG. 9.12.2012 tarih ve 28502 sayılı. <<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=16859&MevzuatTur=9&MevzuatTertip=5>> Erişim Tarihi 09.04.2024.

³⁴⁶ Ekşi (n 50) 56.

³⁴⁷ Şener (n 1) 736

³⁴⁸ Çebi (n 1) 196.

³⁴⁹ Kaya (n 56) 89; Sirküler yolla karar alınması hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm II, 5. Sirküler Yolla Karar Alınması

³⁵⁰ Şener (n 1) 728.

³⁵¹ TTK m.1527 Gerekçesi “Günümüzün teknik ilerlemelerini dikkate alarak, Tasarı, sermaye şirketlerinde müdürler kurulu ve yönetim kurulu toplantıları ile şahıs şirketleri, limited şirketler ve paylı şirketlerde ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarının on-line yapılmasını mümkün kılmaktadır.” ifade edilmiştir. <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 23.03. 2024.

toplantısı yapılabileceği gibi bazı üyelerin fiziken toplanması bazılarının da aynı toplantıya elektronik ortamda katılmaları da mümkündür.

Önemle vurgulamak gerekir ki, ilgili düzenleme uyarınca kanun koyucu "elektronik ortam" kavramıyla internet ortamını kastetmektedir³⁵². Ancak, elektronik ortam kavramı daha geniş bir çerçeveyi ifade etmekte olup, telekonferans, görüntülü telefon, sesli iletim ve benzeri yöntemleri de kapsamaktadır³⁵³. u düzenleme sayesinde, müdürlerin bir kısmının veya tamamının yurtdışında ikamet eden yabancılardan oluşması durumunda, elektronik ortamda müdürler kurulu toplantılarının yapılması sağlanarak, istenilen katılımın sağlanamaması gibi sorunların önüne geçilecektir³⁵⁴.Müdürler kurulu toplantısının elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesi için ilk şart, şirket sözleşmesinde bu konuya ilişkin bir hükmün bulunmasıdır³⁵⁵. Ayrıca, bu durumlarda, kanunda veya şirket sözleşmesinde öngörülen toplantı ve karar nisaplarına ilişkin hükümler aynen uygulanır (TTK m.1527/1).

Elektronik ortamda yapılan müdürler kurulu toplantısına katılma ve karar alma, öneride bulunma ve oy verme hukuksal açıdan fiziki katılım, öneride bulunma ve oy vermenin bütün sonuçlarını doğurur³⁵⁶. Ancak, limited şirketlerde müdürlerin elektronik ortamda oy kullanabilmeleri için, daha önce belirtilen şartlara ek olarak, TTK m.1527/3 uyarınca bazı ek şartlar da öngörülmüştür. Bu şartlar şunlardır:

- Şirketin bu amaca özgülenmiş bir internet sitesine sahip olması,
- Ortağın bu yolda istemde bulunması,

³⁵² Ufuk Tekin, 'Limited Şirket Genel Kurulunun Elektronik Ortamda Toplanması Ve Karar Alması'(Postgraduate Thesis, Dicle Üniversitesi 2013) 10.

³⁵³ Kendigelen, *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler* (n273) 601.

³⁵⁴ TTK m.1527 Gerekçesi "Anonim şirketlerde yönetim kurulu toplantılarının on-line olarak yapılabilmesi, özellikle yabancı sermayeli şirketlerde önemli bir sorunu çözümleyecektir. Zira, üyelerinin bir kısmı hatta tamamı yurtdışında yerleşik yabancılardan oluşan yönetim kurullarının toplantılarının fizikî olarak yapılması önemli güçlükler arz etmekte, kararların 6762 sayılı Kanunun 330 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre alınması ise çoğu kez arzu edilen düzeyde müzakereye olanak tanımamaktadır" <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 23.03.2024.

³⁵⁵ Çebi (n 1) 197; Şener (n 1) 729; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 434.

³⁵⁶ TTKm.1527Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 23.03. 2024.

- Elektronik ortam araçlarının etkin katılmaya elverişliliğinin teknik bir raporla ispatlanması ve bu raporun tescil ve ilan edilmesi,
- Oy kullananların kimliklerinin saklanması gerektiğidir.

Yine aynı hükmün devamında limited şirketlerde şirket sözleşmesi gereği şirket yönetimi, elektronik yolla oy kullanmanın bütün şartlarını gerçekleştirir ve ortağa gerekli bütün araçları sağlayacağı belirtilmiştir (TTK m.1537/4). Ayrıca, TTK m.1528 uyarınca, elektronik ortamı kullanmak isteyen ortaklar, pay sahipleri ve yönetim kurulu üyelerine elektronik posta adreslerini şirkete bildirme zorunluluğu getirilmiştir. Bununla birlikte, limited şirket müdürlerinin bu kapsamda değerlendirilmemiş olması, bir dikkatsizlik sonucu olarak değerlendirilmelidir³⁵⁷.

TTK tarafından elektronik ortamda yapılacak müdürler kurulu toplantılarında oyun gerçek sahibi tarafından kullanılması ve uygulamaya ilişkin kuralların Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir tebliği ile düzenleneceğini belirtilmiştir (TTK m.1527/6)³⁵⁸. Bu tebliğ 29.08.2012 tarih ve 28396 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 01.10.2012 tarihinde yürürlüğe giren Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ (EOYKT) ‘dir’³⁵⁹. Bu başlık altında, limited şirketlerde elektronik ortamda müdürler kurulu toplantılarında uyulması gereken usul ve esaslar incelenecektir.

³⁵⁷ Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 164.

³⁵⁸ TTK m.1527 gerekçesi uyarınca “Diğer yandan, on-line toplantı sistemi vasıtasıyla genel kurula katılım, öneride bulunma ve oy verme, hukuksal sonuçları açısından, fizikî katılım, öneride bulunma ve oy vermenin bütün sonuçlarını doğuracaktır. Ancak, Tasarının getirdiği ana ilkelerin hayata geçirilmesi için Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmeliğin çıkarılması gerekmektedir. Zira, oyun gerçek sahibi tarafından kullanıldığının tespiti, güvenilir bir teknik hazırlık ve söz konusu teknik altyapının detaylarının tespitini gerektirmektedir. Tasarıda, bu tür on-line toplantıların yapılabilmesi için şirkette bulunması gereken teknik altyapının varlığının tespiti ve ortağın bu sistemi kullanma istemi ile ilgili düzenlemelere de yer verilmiştir” <<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7el%20eri.pdf> > Erişim Tarihi 23.03. 2024.

³⁵⁹ Soner Altaş, ‘Limited Şirketlerde Online Müdürler Kurulu Toplantısı Yapabilmek İçin Uyulması Gereken Esaslar’ (2015)89(3) İstanbul Barosu Dergisi 280, 280 ; Tekin (n 352) 10.

8.1 Toplantıya Elektronik Olarak Katılım

Elektronik Toplantı Sistemi³⁶⁰ (ETS) sayesinde, limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarına müdürler isterse elektronik ortamda katılabilecektir. Müdürlerden herhangi birinin toplantıya fiziki ortamda katılacağını beyan etmemesi ihtimalinde ise toplantı tamamen elektronik ortamda yapılabilecektir (EOYKT m.5)³⁶¹. Yapılan bu toplantı fiziki toplantı ile aynı sonuçları doğurur.

Ayrıca EOYKT m.6 hükmü uyarınca limited şirketlerde müdürler kurulu toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sisteminin uygulanabilmesi için şirket sözleşmesinde aşağıda belirtilen hükme yer vermesi zorunludur³⁶². İlgili hüküm şu şekildedir;

“Şirketin yönetim kurulu/müdürler kurulu toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılara, Türk Ticaret Kanunu’nun 1527’nci maddesi uyarınca elektronik 55 ortamda da katılabilir. Şirket, Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkân tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda şirket sözleşmesinin bu hükmü uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanabilmesi sağlanır.”

Bir görüşe göre, tebliğin dayanak maddesi olarak TTK m.1527/6 ifade edilmesine rağmen, atıf yapılan maddede tebliğ ile şirket sözleşmesi hükmünün getirilmesine dair bir

³⁶⁰ Elektronik Toplantı Sistemi; limited şirketlerde müdürler kurulu toplantılarına elektronik ortamda elektronik ortamda katılmayı, öneride bulunmayı, görüş açıklamayı ve oy vermeyi teminen 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527’nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca şirketlerin kuracakları veya bu konuda hizmet alımı yapabilecekleri bilişim sistemini ifade eder(EOYKT m.4-ç).

³⁶¹<<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=16558&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTerTip=5>> Erişim Tarihi 23.03.2024 ; Altaş, ‘Limited Şirketlerde Online Müdürler Kurulu Toplantısı Yapabilmek İçin Uyulması Gereken Esaslar’ (n 359) 281.

³⁶² Altaş, ‘Limited Şirketlerde Online Müdürler Kurulu Toplantısı Yapabilmek İçin Uyulması Gereken Esaslar’(n 359) 281; Tebliğde yer alan örnek metnin aynı içerikte olması koşulu ile farklı ifadeler kullanılarak da yazılabilir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Akdağ Güney (n 67) 256.

düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle, tebliğ düzenlemesi ile getirilen zorunlu şirket sözleşmesi hükmünün yasal dayanaktan yoksun olduğu ileri sürülmektedir³⁶³.

8.2. Toplantıya Elektronik Ortamda Katılma Bildiriminin Yapılması

Limited şirketlerde elektronik ortamda toplantıya çağrı şirkette benimsenen çağrı usulüne uygun şekilde yapılır. Çağrı ile elektronik ortamda toplantıya katılma ve oy kullanmaya ilişkin bilgi ve belgeler şirketin internet sitesinde erişime hazır bulundurulur (EOYKT m.9/1).

İlgili maddenin devamında ise toplantıya elektronik ortamda katılacak müdürlerin, şirketin internet sitesinde hazır bulundurulacak olan elektronik ortamda toplantıya katılma taleplerini, toplantı tarihinden bir gün öncesine kadar güvenli elektronik posta ile imzalayarak Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)³⁶⁴ hesabına iletmeleri gerektiğini belirtmiştir (EOYKT m.9/2).Şirket, iletilen bu talepleri aldıktan sonra talepte bulunan kişinin toplantı anında Elektronik Toplantı Sistemine erişmesi için gerekli tanımlamaları yapar ve hak sahibinin KEP hesabına bu durumu bildirir(EOYKT m.9/3).

Son olarak belirtmek gerekir ki, yukarıda limited şirketlerde elektronik müdürler kurulu toplantılarına ilişkin saymış olduğumuz usulü işlemlerden farklı esaslar da belirlenebilir. Bunun için müdürler kurulunun bu yönde bir karar almış olması gereklidir (EOYKT m.9/4).

³⁶³Mete Özgür Falcıoğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat Kapsamında Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul* (Yetkin Yayınları 2016) 110. Hamamcıoğlu'na göre kurulların elektronik ortamda yapılması veya bu kurullara elektronik ortamda katılım için şirket sözleşmesinde hüküm bulunmasına dair zorunluluğun tebliğ düzenlemesi yerine kanuni bir düzenleme ile yapılması daha mantıklı olurdu. Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 435.

³⁶⁴ 25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği'nin 4/1-i bendi uyarınca Kayıtlı Elektronik Posta "Elektronik iletilerin gönderimi ve teslimatı da dahil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukuki delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli" olarak tanımlanmıştır (EOYKTm.4-g).

<<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=16558&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTertip=5>> Erişim Tarihi 24.03. 2024.

8.3 Online Müdürler Kurulu Toplantısına Katılım, Görüş Bildirme ve Oy Verme

Elektronik Toplantı Sistemi, toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden hak sahiplerinin girebilmesi için toplantı çağrısında belirtilen gün ve saatten bir saat önce erişime açılır. Elektronik Toplantı Sisteminin açılması ile toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden hak sahipleri güvenli elektronik imzalarıyla sisteme giriş yaparlar (EOYKT m.10/1). Müdürler, elektronik ortamda katıldığı toplantıda gündemle alakalı görüşlerini Elektronik Toplantı Sistemi üzerinden yazılı veya sesli olarak iletir (EOYKT m.10/2). Ancak şirket sözleşmesine elektronik katılıma ilişkin EOYKT m. 8 gereği eklenecek hükümde, müzakerelere katılma usulü bakımından farklı bir yöntem belirlenebilir. Örneğin; web kameralarının kullanılması suretiyle müzakerelere katılma. Bu durumda müdürler görüşlerini jest ve mimiklerini kullanarak, kendini daha iyi ifade ederek açıklayabilecektir³⁶⁵.

İlgili hükmün devamında toplantıya elektronik ortamda katılan müdürlerin, toplantı başkanının ilgili gündem maddesine ilişkin oylamaya geçildiğini kendilerine bildirmesinden sonra ilgili gündem maddesini Elektronik Toplantı Sistemi aracılığı ile oylayabileceğini ifade etmiştir. Ayrıca oylama sonucu ve varsa muhalefet beyanları müdürler kurulu başkanı tarafından toplantı tutanağına ve/veya ilgili karara eklenir (EOYKT m.10/3). İlgili hüküm kapsamında elektronik ortamda oy kullanma hakkı düzenlenmesine rağmen bu oylamanın nasıl ve ne şekilde yapılması gerektiği ifade edilmemiştir. Bu kapsamda müdürler kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılabilmesi için şirket sözleşmesinde buna dair hükmün varlığı gerektiğinden, elektronik katılımı düzenleyen şirket sözleşmesinde, oy hakkının nasıl kullanılacağına da belirtilmesi mümkündür. Ancak benimsenen elektronik oy verme sistemi ile fiziki katılımcılar ile çevirim içi katılımcılar arasında farklılık yaratılmaktan kaçınılarak hak sahiplerinin oy haklarını kullanmaları engellenmemelidir³⁶⁶.

³⁶⁵ Tekin (n 352) 53-54.

³⁶⁶ Tekin (n 352) 64.

Limited şirketlerde elektronik ortamda yapılan müdürler kurulu toplantılarında sirküler yolla karar alınabilmesine de imkân sağlanmıştır³⁶⁷. Eğer müdürlerden hiçbirinin toplantı yapılması isteminde bulunmazsa müdürlerden birinin belirli bir konuda yaptığı karar şeklinde yazılmış önerisine müdürler tarafından Elektronik Toplantı Sisteminden de güvenli elektronik imza ile onay verilebilir. Ancak söz konusu önerinin Elektronik Toplantı Sisteminde erişime açılması zorunludur (EOYKT m.10/4).

8.4 Şirketlerin Online Müdürler Kurulu Toplantısı İçin Uyacakları

Yükümlülükler

EOYKT m.11 hükmü uyarınca, hak sahiplerinin toplantılara elektronik ortamda katılmaları ve haklarını kullanabilmeleri için şirketlerin yerine getirmek zorunda olduğu bazı yükümlülükleri belirtilmiştir. Bu yükümlülükler;

- Elektronik Toplantı Sisteminin EOYKT ve TTK hükümlerine uygunluğunu bu EOYKT m.14'e uygun olarak tespit ettirip tescil ve ilan ettirmekle,
- TTK ve EOYKT hükümlerine uygun olarak Elektronik Toplantı Sistemine ilişkin kullanım koşullarını internet sitesinde yayımlamak,
- Elektronik Toplantı Sisteminde yaşanabilecek sorunlara ilişkin olarak bu EOYKT m. 15'e uygun önlemler almakla
- Elektronik Toplantı Sistemini kendi kurduğu veya hizmet aldığı her iki durumda da tescili gerekli olan kararları MERSİS' e³⁶⁸ aktarmak,
- Elektronik Toplantı Sisteminde yapılan tüm işlemlere ilişkin kayıtları, toplantıya elektronik ortamda katılan hak sahiplerinin ve temsilcilerinin kimlik bilgilerini, elektronik ortamda bunların gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak on yıl süreyle saklamaktır.

Şirketler, EOYKT hükümleri uyarınca kurup işleteceği Elektronik Toplantı Sistemine ilişkin üstlenmiş olduğu her türlü işlemi ve yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla destek hizmetinden yararlanabilirler.

³⁶⁷ Çebi (n 1) 198; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 113 vd.

³⁶⁸ MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi.

Destek hizmetini verecek olan şirketler sağladıkları hizmetin EOYKT ve TTK'a uygunluğunu Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu veya bünyesinde asgari CISA³⁶⁹ sertifikası bulunan personele sahip ve bu alanda denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerden birisine teknik bir rapor ile tespit ettirmek zorundadırlar. Hizmet sağlayıcı şirketler bu teknik raporu Ticaret Bakanlığı'nın uygun görüşünü aldıktan sonra kayıtlı bulundukları ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür. Söz konusu bu raporun aynı işlemler tekrarlanarak üç yılda bir yenilenmesi şarttır. Ancak Ticaret Bakanlığı'nın gerekli gördüğü durumlarda teknik raporun daha kısa veya daha uzun sürede alınmasına da imkan sağlanmıştır (EOYKT m.14/3). Teknik Raporda, Elektronik Toplantı Sisteminde asgari olarak bulunması gereken aşağıdaki hususların tespiti şarttır(EOYKT m.14/4). Bunlar;

- ISO 27001'e uygun bir bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması alt yapısına sahip olduğu,
- Güvenli elektronik imza oluşturma ve doğrulama uygulamalarının, 5070 sayılı Kanuna ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standartlara uygun olduğu,
- 5070 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standart ve kriterlere uygun olarak verilerin uzun dönemli arşivlenmesine imkan tanıdığı,
- Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından ve diğer destek hizmeti veren şirketler tarafından oluşturulan platform veya bilişim sisteminin MERSİS' e ve ilgili diğer veri tabanlarına entegrasyonu sağlayacak yeterlikte olduğu, şirketlerin kendilerinin kurdukları bilişim sisteminin ise tescili gerekli belgeleri bu veri tabanlarına iletebilecek nitelikte olduğudur.

Saymış olduğumuz yükümlülüklerin yerine getirilmediği ihtimalinde şirketlerin destek hizmeti vermesi mümkün değildir. Elektronik Toplantı Sistemden kaynaklanan nedenlerle müdürlerin uğramış olacağı zararlardan toplantıyı yapan şirket ve destek aldığı şirket kusurları oranında sorumlu olurlar (EOYKT m.13).

³⁶⁹ CISA (Certified Information Systems Auditor): Bilgi Sistemleri Denetçi Sertifikası.

8.5 Elektronik Toplantı Sisteminin Teknik ve Güvenlik Yapısı

EOYKT m.15 hükmü uyarınca Elektronik Toplantı Sisteminin, asgari olarak bu Tebliğde belirtilen tüm işlemlerin yapılabilmesini sağlayan tasarım ve kapasiteye, yedekleme ve felaketten kurtarma planlarına, yetkisiz erişimlere ve saldırılara karşı gerekli ağ ve sistem güvenliğine sahip olması gerekmektedir.

Elektronik Toplantı Sistemi, toplantı yerinden elektronik ortamda ses ve görüntü aktarımını sağlayacak, mesajlaşma gerçekleştirecek, birden çok güvenli elektronik imzanın seri ve paralel olarak atılabilmesini destekleyecek, sisteme erişim taleplerine mümkün olan en kısa sürede cevap iletebilecek ve bu Tebliğ hükümlerinde belirtilen güvenli elektronik imzayla imzalanacak işlemleri destekleyecek alt yapıya sahip olmalıdır (EOYKT m.15/2).

9. Müdür Kurulu Toplantılarında Toplantı ve Karar Yetersayısı

9.1 Müdürler Kurulu Toplantısında Karar Alma Esasları

Limited şirketlerde müdürler kurulunun toplantı yetersayısına ilişkin TTK'da doğrudan bir düzenleme bulunmamakta olup, yalnızca karar yetersayısı hakkında TTK m.624/3'te bir hüküm öngörülmüştür³⁷⁰. Ancak, önemle belirtilmelidir ki, TTK m.624/3 uyarınca şirket sözleşmesi aracılığıyla müdürlerin karar alma sürecine ilişkin farklı düzenlemelere izin verilmektedir. Bu çerçevede, müdürler kurulu toplantıları için toplantı yetersayısının da şirket sözleşmesinde öngörülmesi mümkündür³⁷¹.

³⁷⁰ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)529; Şener (n 1) 732-734; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 161; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 431; Kaya (n 56) 94.

³⁷¹ Şener'e göre TTK m.624/3 hükmü uyarınca karar alma konusunda getirilen kurallar emredici değil, tamamlayıcıdır. Bu sebeple ilgili hüküm geniş yorumlanarak sadece karar alma kapsamında değil toplantı yetersayı düzenlemek bakımından da şirket sözleşmesi ile düzenlenme yapılabileceği şeklinde kabul edilmelidir. Şener (n 1) 732; Aynı yönde görüş için bkz: Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8)529.

Kanun koyucu tarafından açıkça düzenlenmemiş olsa da, müdürler kurulunda karar alınırken her müdür tek bir oya sahiptir³⁷². Bu sebepten limited şirketlerde genel kurul ve müdürler kurulunda oylama bakımından farklılıklar gündeme gelmektedir. Genel kurulda oy hakkı, esas sermaye payının itibari değerine göre hesaplanırken, müdürler kurulunda kararlar, müdür sayısına göre alınır³⁷³.

Tek bir müdürün bulunduğu limited şirketlerde, kararlar doğrudan bu kişi tarafından alınır ve bu durumda herhangi bir karar nisabından söz edilemez. Birden fazla müdürün bulunduğu durumlarda ise, şirket, müdürler kurulu tarafından temsil edilir ve kararlar çoğunlukla alınır. Eşitlik durumunda, müdürler kurulu başkanının oyu üstün sayılır (TTK m. 624/3). Kaya'ya göre, ilgili hüküm çerçevesinde limited şirketlerde müdürler kurulunda toplantı ve karar nisabına ilişkin bir düzenleme öngörüldüğü için, anonim şirketlerde yönetim kurulu toplantıları için belirlenen nisapların kıyasen limited şirketlere uygulanması mümkün değildir³⁷⁴.

TTK m.624/3 uyarınca “çoğunlukla karar alırlar” ifadesinin kullanılması, çeşitli tartışmaları da beraberinde getirmektedir³⁷⁵. Söyle ki, ilgi hükümde kullanılan ifadeye dayanarak, toplantıda hazır bulunanların çoğunluğu ile karar alınabileceği savunabileceği gibi; toplantıda bulunan müdürlerin sayısından bağımsız olarak çoğunluk hesabının yapılabileceği de desteklenebilir³⁷⁶. Şener'e göre, bu hükümde müdürlerin çoğunluğundan mı yoksa verilen oyların çoğunluğundan mı bahsedildiği net olarak anlaşılmamaktadır. TTK m.624/ 3, mehz OR m.809'uncu maddesinden çevrilerek aynen alınmıştır. OR m.809 uyarınca “*Şirketin birden fazla müdürü varsa , verilen oyların çoğunluğu ile karar alınır. Müdürler kurulu başkanı, belirleyici oy hakkına sahiptir. Şirket sözleşmesinin maddelerinde, şirket müdürlerinin karar alma sürecine yönelik farklı*

³⁷² Çebi (n 1) 195.

³⁷³ Şener (n 1) 734-735.

³⁷⁴ Kaya (n5 6) 94; TTK m.390 uyarınca “*Esas sözleşmede aksine ağırlaştırıcı bir hüküm bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır. Bu kural yönetim kurulunun elektronik ortamda yapılması hâlinde de uygulanır.*”

³⁷⁵ Söz konusu bu tartışma, uygulama açısından da çok önemlidir. Söyle ki; yetersayılara uyulmamış olunması müdürlerin kararlarının geçerliliği doğrudan etkilenmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 432.

³⁷⁶ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 431.

bir düzenleme öngörülebilir” şeklinde ifade edilmiştir³⁷⁷. Görüldüğü üzere söz konusu maddenin çevirisi sırasında “verilen” kelimesinin çevrilmemesinin hata olduğu aşıkardır. Bu nedenle, TTK m.624/3 hükmünün aslına uygun olarak yorumlanması ve müdürler kurulunun verilen oyların çoğunluğuyla karar alacağı kabul edilmelidir³⁷⁸. Örneğin, müdürler kurulunda bir başkan ve beş üye bulunduğunda, toplantıya başkan ve iki üye katılmışsa, iki üyenin aldığı karar, müdürler kurulu kararı olarak geçerli olacaktır. Ayrıca, elektronik ortamda alınan kararlarla fiziki olarak yapılan müdürler kurulu toplantılarında alınan kararlar arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır. Bu nedenle, TTK m.624/3 uyarınca öngörülen karar yetersayısı, sadece fiziki toplantılar için değil, aynı zamanda elektronik ortamda yapılan toplantılar için de geçerlidir³⁷⁹.

Diğer önemli bir husus, şirket sözleşmesi aracılığıyla müdürler kurulunun karar alma süreçlerine ilişkin düzenlemeler yapılabilmesidir. Her ne kadar TTK m.624/3 hükmü müdürler kurulunda karar yetersayısı ve başkanın üstün oyuna ilişkin düzenlemeler getirse de, bu hükmün son cümlesi şirket sözleşmesi ile aksine bir düzenlemenin yapılabilmesine olanak tanımaktadır³⁸⁰.

Limited şirketlerde müdürler kurulu toplantıları için TTK uyarınca herhangi bir toplantı yetersayısı öngörülmemiştir. Ancak şirket sözleşmesi ile karar yetersayısı ve toplantı yetersayı belirlenebilir³⁸¹. Bununla birlikte, karar yetersayısının hangi yönde değiştirilebileceği hususu tartışmalıdır. Söyle ki, anonim şirketlerde yönetim kuruluna ilişkin TTK m.390 hükmü uyarınca yetersayıları şirket sözleşmesi aracılığı ile yalnızca artırılabilir, hafifletilmesi mümkün değildir. Ancak, TTK m.624/3 uyarınca, kanun koyucu şirket sözleşmesi ile müdürler kurulunun karar alma süreçlerine ilişkin düzenlemelere olanak tanıdığı için, şirket sözleşmesi ile yetersayıların hem

³⁷⁷ Ekşi (n 50) 54.

³⁷⁸ Şener (n 1) 734; Aynı yönde görüş için bkz: Müdürler kurulu açısından toplantı yetersayısı öngörülmediği için toplantıda kaç müdür olduğunun bir öneminin olmadığını, asıl önemli olanın müdürlerin çoğunluğunun kararın o yönde çıkmasına onay vermesi olduğunu ifade etmektedir. Kaya (n56) 95.

³⁷⁹ Şener (n 1) 734; Kaya (n 56) 95; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n5) 163.

³⁸⁰ Şener (n 1) 735; Kaya (n 56) 95; Çebi (n 1) 195; Ekşi (n 50)54; Sopacı Öztuna (n 59) 69.

³⁸¹ Kaya (n5 6) 96; Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n5) 161; Dal (n21) 59; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 433.

ağırlaştırılması hem de hafifletilmesi mümkündür³⁸². Kural olarak, müdürler kurulunda oyların çoğunluğu ile karar alınmakta iken, şirket sözleşmesi ile müdürlerin oylarının mutlak çoğunluğuyla karar alınabileceği veya belirli bazı kararlar bakımından toplantıya katılan veya tüm müdürlerin oybirliği öngörülebilir³⁸³. Bu kapsamda, karar nisabına ilişkin hükmün emredici nitelikte olmadığı kabulü gerekmektedir.

Son olarak, müdürler kurulunda karar alınırken oyların eşit çıkması durumunda başkana tanınan üstün oy hakkının şirket sözleşmesi ile ortadan kaldırılabilirliğini belirtmek gerekir. Nitekim, bu düzenleme de emredici nitelikte değildir³⁸⁴. Bizim de katıldığımız görüş doğrultusunda, limited şirketlerde de TTK m.390'da yer alan yetersayılara uygun bir düzenleme yapılması, asgari bir toplantı yetersayısının öngörülmesi ve karar yetersayılarının yalnızca ağırlaştırılmasına izin verilmesi daha uygun olacaktır³⁸⁵.

9.2 Başkanın Üstün Oy Hakkı

TTK m.624/3 hükmü uyarınca, limited şirketlerde oy eşitliği halinde müdürler kurulu başkanına üstün oy hakkı tanınarak önemli bir yeniliğe gidilmiştir. Başkanın üstün oyu, yönetim organında kitlenmeyi çözen ve şirketi çalışabilir konumda kalmasını sağlayan bir araçtır³⁸⁶. Şöyle ki, şirketin idaresi ve faaliyetleri konusunda ortaya çıkabilecek görüş ayrılıkları veya ortakların kişisel menfaatlerinin ön plana çıkması gibi durumlar, müdürler kurulunda karar alınmasını engelleyerek kitlenmelere yol açabilir. Bu tür durumlar, şirketin etkin bir şekilde yönetilmesini zorlaştırabilir³⁸⁷. Bu durumu göz önüne alan kanun

³⁸² Kaya(n56) 96; Hamamcıoğlu'na göre, kanun koyucunun bir toplantı yetersayısı öngörmemiş olması, karar yetersayısının şirket sözleşmesi ile hafifletilmesine gerekçe olduğu kabul edilebilir. Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n95) 433; Tıpkı anonim şirketlerde yönetim kuruluna ait düzenlemedeki gibi şirket sözleşmesi ile müdürler kurulu toplantıları için ağırlaştırılmış nisabın öngörülmesinin mümkün olduğu görüşü için bkz: Altaş, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (n 5) 162; Ender Dedeoğlu, *Uygulamalı Limited Şirketler Hukuku* (2th edn, Seçkin Yayınevi 2021)131.

³⁸³ Çebi (n 1) 195; Şener (n 1) 735.

³⁸⁴ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 153; Şener (n 1) 735; Ekşi (n 50) 5; Çebi (n 1) 195.

³⁸⁵ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 434.

³⁸⁶ TTK m.624 Gereğesi.

<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf>> Erişim Tarihi 26.03. 2024.

³⁸⁷ Halil Ali Dural, 'Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi ve Hukuki Sonuçları' (Doctoral Thesis Galatasaray Üniversitesi 2005) 64-65; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 338.

koyucu TTK m.624/3 hükmü uyarınca müdürler kurulunda eşitlik halinde başkanın oyunun üstün sayılacağı belirtilmiştir.

Müdürler kurulu başkanının üstün oy hakkına sahip olması, başkanın birden fazla oy hakkına sahip olduğu anlamına gelmemektedir. Üstün oy hakkı kavramı, müdürler kurulunda yapılan oylamada eşitlik durumunda başkanın oyunun yönünde karar alınmasını ifade eder. Yavuz' a göre³⁸⁸, müdürler kurulu başkanının yönetim bakımından üstün bir hakka sahip olması gibi bir durum söz konusu değildir. Kanun koyucu tarafından müdürler kurulu başkanına getirilen bu yenilik, iki ortaklı ve ortakların ikisinin de müdür olduğu limited şirketlerde yaşanabilecek kilitlenmenin önlenmesi açısından önem arz etmektedir³⁸⁹. Şirket sözleşmesinde yapılacak bir düzenleme ile başkanın üstün oy hakkının kaldırılması da mümkündür (TTK m.624/3)³⁹⁰. Kanaatimizce, limited şirketlerde müdürler kurulu başkanının üstün oy hakkı, yönetim organında kitlenmeyi çözme işlevi görse de ülkemizde suistimale açık bir durum yaratabilmektedir. Özellikle, uygulamada başkanın, diğer müdürlerin görüşlerini ve kararlarını göz ardı ederek, kişisel menfaatlerini ön planda tutan kararlar alması mümkündür. Bu tür durumlar, şirketin işleyişine zarar verebilir ve etkin bir yönetim sağlanmasını engelleyebilir. Bu nedenle, limited şirketlerde müdürler kurulunun kararlarına ilişkin olarak şirket sözleşmelerinde açık ve net düzenlemelerin yapılması önem arz etmektedir. Böylece, müdürler kurulu başkanlarının kararlarının denetimi ve uygulaması daha sistematik bir şekilde gerçekleştirilebilir. Şirket sözleşmelerindeki bu düzenlemeler, başkanın karar alma yetkisinin denetlenmesini kolaylaştırarak, şirketin yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirliği artıracaktır.

Diğer yandan, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanına böyle bir hak tanınmamışken limited şirketlerde müdürler kurulu başkanına tanınmış olması da çeşitli eleştirileri beraberinde getirmiştir³⁹¹.

³⁸⁸ Mustafa Yavuz, 'Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Başkanına Tanınan Üstün Oy Kuralı Sorunu' (2014)123 İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Mali Çözüm Dergisi 87, 89.

³⁸⁹ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 153.

³⁹⁰ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n64) 153; Şener (n 1) 735; Ekşi (n 50) 5; Çebi (n1) 195.

³⁹¹ Doktrinde TTK m.390/3 hükmü eleştirilmekte ve şirket sözleşmesi aracılığı ile de yönetim kurulu başkanın oy hakkının üstün oy kapsamında değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır. Ayrıntılı

9.3 Şirket Sözleşmesi ile Üyelerden Birine Üstün Oy Hakkı veya Veto Hakkı Verilip Verilemeyeceği Sorunu

TTK'da anonim şirketlerde yönetim kurulu başkanının üstün oy hakkına dair herhangi bir düzenleme bulunmamakla birlikte, limited şirketlerde TTK m.624/3 uyarınca oyların eşit olması durumunda müdürler kurulu başkanının oyunun üstün sayılacağı belirtilmiştir. Diğer yandan, limited şirketlerde veto hakkına dair sadece TTK m.577/1-e uyarınca genel kurul için veto hakkı düzenlenmiştir. Bu maddeye göre, şirket sözleşmesi aracılığıyla belirli veya belirlenebilir ortaklara veto hakkı tanınabilir. Ancak, şirket sözleşmesi ile müdürler kurulunda üyelerden birine üstün oy hakkı veya veto hakkı verilmesine dair kanunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Limited şirketlerde üstün oy hakkıyla ilgili ilk düzenleme TTK m.577/1-e'ye dayanmaktadır. Bu hükme göre, şirket sözleşmesinde yapılacak bir düzenleme ile genel kurul kararlarının oylanması sırasında eşitlik durumunda bazı ortaklara üstün oy hakkı tanınabilir³⁹². Benzer bir düzenleme, TTK m.624/3'te müdürler kurulu için de öngörülmüştür. Bu hükme göre, birden fazla müdürün bulunduğu durumlarda, müdürler kurulunda yapılan oylamada eşitlik ortaya çıkarsa, başkanın oyuna üstünlük tanınarak kararın başkanın oyuna göre alınması sağlanır³⁹³. Yine TTK m.624/3 hükmü uyarınca şirket sözleşmesi aracılığı ile müdürlerin karar alması konusunda farklı bir düzenleme yapabilmesine de imkân sağlanmıştır³⁹⁴. İlgili hüküm ve TTK m.579 hükmü beraber değerlendirildiği zaman müdürler kurulu kararları için toplantı ve karar yeter sayısı öngörülmesi ve oyların eşit çıkması halinde nasıl hareket edileceğinin belirli kurallara bağlanması mümkün olabilecektir. Bu sebeple şirket sözleşmesi aracılığı ile başkanın üstün oyu bertaraf edilebilir. Ancak, kanaatimizce başkana tanınan üstün oy hakkının, şirket sözleşmesi ile müdürlere verilmesi uygun değildir. Kanun koyucu tarafından

bilgi için bkz: Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (n6) 230; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat (n 70) 503; OR m.713/1 hükmü uyarınca, esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, yönetim kurulu başkanının oyunun üstün sayılacağı kabul edilir.

³⁹² Ali Haydar Yıldırım, *6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi* (Dora Yayıncılık 2013) 359 ; Bilgili and Demirkapı (n 58) 636.

³⁹³ Kaya (n 56) 95.

³⁹⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm II, 4.1 Müdürler Kurulu Toplantısında Karar Alma Esasları.

başkana tanınan bu hak, emredici hükümler çerçevesinde değerlendirilmelidir ve bu nedenle şirket sözleşmesi ile müdürlere üstün oy hakkı verilmesi olanaklı değildir.

Veto hakkı, hak sahibine limited şirkette bazı kararların alınmasını veya kararların yürürlüğe girmesini engelleyen önemli bir hukuki imkandır³⁹⁵. Kelime anlamı itibariyle veto, "karşı çıkma, engelleme, reddetme" anlamına gelirken, hukuki olarak "geri gönderme" anlamında kullanılmaktadır³⁹⁶. Şirketler hukukunda veto hakkı, usulüne uygun alınan genel kurul kararının ortağın tek taraflı irade beyanıyla etkisiz hale getirilmesi ya da kurula yapılan önerinin yine tek taraflı irade beyanıyla reddedilmesi olarak anlaşılmalıdır³⁹⁷.

Kanuni veto hakkı, kazai veto hakkı ve sözleşmesel veto hakkı olmak üzere üç çeşit veto hakkı bulunmaktadır. TTK'da doğrudan kanuni veto hakkını düzenleyen bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, limited şirketlerde genel kurulun oy birliği ile karar almasını öngören durumlar, her bir ortağa tanınan kanuni veto hakkı kapsamında değerlendirilebilir. Bu bağlamda, TTK m.607, TTK m.621/3 ve TTK m.613, kanuni veto hakkına örnek teşkil edebilir³⁹⁸. İkinci veto hakkı türü olan kazai veto hakkı, mahkeme kararı ile tesis edilen bir haktır³⁹⁹. Fesih davasında davacı ortağa haklı ve makul bir çözüm olarak veto hakkının tanınması bu duruma örnek teşkil edebilir⁴⁰⁰. Bu çalışmada üzerinde duracağımız veto hakkı türü ise sözleşmesel veto hakkıdır. Bu veto hakkı, TTK m.577/1-e uyarınca belirtildiği gibi şirket sözleşmesi ile öngörülen bir haktır⁴⁰¹. Genel kurula tanınan veto hakkı kapsamında geçerli bir veto hakkından bahsedilebilmesi için veto

³⁹⁵ Bilgili and Demirkapı (n58)636.

³⁹⁶ Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük< <https://sozluk.gov.tr/>> Erişim Tarihi 6.03.2024 ; TC. Adalet Bakanlığı Hukuk Sözlüğü <<https://sozluk.adalet.gov.tr/veto>> Erişim Tarihi 06.03.2024

³⁹⁷ Muhammed Sulu, ' Limited Ortaklıklardaki Veto Hakkı ve Veto İşleminin Hükümsüzlüğüne Dair İncelemeler' 29(2023) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 574, 576.

³⁹⁸ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 827-828.

³⁹⁹ Altan Fahri Gülerci, 'Limited Şirketlerde Ortaklara Veto Hakkı Tanınması'(2020) 18 Legal Hukuk Dergisi 3051,3057.

⁴⁰⁰ Gülerci (n 399)3057.

⁴⁰¹ Bu hakkın "statüsel veto hakkı" olarak adlandırılması da mümkündür. Ayrıntılı bilgi için bkz; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (n 2) 827.

hakkına sahip ortak veya ortakların belirli olması gereklidir⁴⁰². Ayrıca veto hakkının belirli bir süreyle sınır olarak da tesis edilmesi gündeme gelebilir⁴⁰³.

Veto hakkının, içerik denetiminin yanı sıra TTK'da düzenlenen emredici hükümlere, ahlaka ve kişilik haklarına aykırı olmaması gerekir. Aksi takdirde, veto hakkının mutlak suretle geçersizdir⁴⁰⁴. Bazı durumlarda, veto hakkının sahibi tarafından kötüye kullanılması, şirketin tıkanmasına veya karar alamaz hale gelmesine yol açabilir. Bu tür durumlar "kelepçeleme ilişkisi" olarak adlandırılır. Genel kurula tanınan veto hakkının kötüye kullanıldığı hallerde, TTK m. 640/3 uyarınca veto hakkı sahibi ortağın şirketten çıkarılması veya TTK m. 636/3 uyarınca şirketin haklı sebeple feshi talep edilebilir⁴⁰⁵.

Türk Ticaret Kanunu'nun 577. maddesi uyarınca limited şirketlerde veto hakkına ilişkin bir düzenleme mevcut olmakla birlikte, bu hakkın kapsamı ve uygulama şekli TTK'da doğrudan düzenlenmemiştir. Bu durum, şirket sözleşmesinde veto hakkına dair yapılacak düzenlemelerin kapsamının belirlenmesini, bu hakkın hangi kararlar bakımından geçerli olacağını, şirket sözleşmesinde yapılacak değişikliklerle veto hakkının tanınıp tanınamayacağını, veto hakkının hangi ortaklara tanınabileceğini ve bu hakkın devrinin mümkün olup olmadığını aydınlatan net bir çerçevenin oluşmamasına neden olmaktadır⁴⁰⁶. İsviçre Borçlar Kanunu ("OR") m. 807 uyarınca veto hakkı; *"Şirket sözleşmesi ortaklara belirli genel kurul kararlarını veto hakkı tanıyabilir. Veto hakkının kullanılabileceği kararlar açıkça belirtilmelidir. Sonradan bir veto hakkının kabul edilmesi tüm ortakların onayına tâbidir. Veto hakkı devredilemez."* şeklinde düzenlenmiş olup hukukumuzdaki bu boşluğun da OR 807 dikkate alınarak tamamlanması gerekmektedir⁴⁰⁷(TTK m.1, TMK m.1). Bu kapsamda veto hakkının, genel kurul kararlarına karşı uygulanabilir ve söz konusu genel kurul kararlarının da belirli olması gerektiği öngörülmüştür⁴⁰⁸. Doktrin de kabul edilen görüş uyarınca; müdürlerin kararları

⁴⁰² Yıldırım, 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi(n392) 359.

⁴⁰³ Şener (n 1) 58.

⁴⁰⁴ Gülerci (n 399) 3069.

⁴⁰⁵ Gülerci (n 399) 3080.

⁴⁰⁶ Gülerci (n 399) 3053; Şener (n 1) 57.

⁴⁰⁷ Şener (n 1) 57; Gülerci (n 399) 3059.

⁴⁰⁸ Şener (n 1) 58.

veto hakkı kapsamında sayılamaz⁴⁰⁹. Ancak TTK m.625/2 uyarınca, şirket sözleşmesinde müdürlerin kararlarının genel kurul onayına sunulmasına dair bir düzenleme öngörülmüşse, bu durum, kanun koyucunun dolaylı yoldan müdürlerin kararlarına karşı bir veto hakkı tanıdığı şeklinde değerlendirilebilir⁴¹⁰.

TTK m.360 hükmünün limited şirketler bakımından da uygulanması gerektiğini önceki kısımlarda ifade edilmiştir⁴¹¹.İlgili hüküm, yönetimde temsil hakkının, asgari düzeyde bu hakka sahip olan pay sahiplerinin menfaatlerinin müdürler kurulu toplantılarına yansımaları sağlamakta olan bir mekanizmayı öngörmektedir⁴¹². Şirket sözleşmesi aracılığı ile müdürler kurulunda temsil edilme imtiyazının etkisi değiştirilebilir. Öncelikle, nisaplarda yapılan değişikliklerle imtiyazın gücü artırılabilir veya azaltılabilir⁴¹³. Diğer yandan, müdürler kurulunda temsil edilme imtiyazının nisaplarda değişiklik yapılmaksızın, müdürler üyelerinin sayılarının değiştirilmesi suretiyle de etkisi azaltılabilir. Örneğin, şirket sözleşmesinde üç üyesinin atanacağı belirtilmiş ve X grubuna da iki üyeyi aday önerme imtiyazı tanınmıştır. Daha sonra yapılan bir değişiklik müdürler kurulu üye sayısı beşe çıkarılırsa X grubunun müdürler kurulunda temsil edilme gücü azalacaktır⁴¹⁴. Bu bağlamda, özellikle üzerinde durulması gereken husus, belirli pay sahiplerini temsilen atanmış müdürler kurulu üyelerine şirket sözleşmesiyle veto hakkı tanınmasının mümkün olup olmadığıdır.

⁴⁰⁹ Çebi (n 1) 61; Şener (n2) 57.

⁴¹⁰ Doktrinde TTK m.625/2 hükmünün çevirisi sırasında yapılan hata sebebiyle hem belirli kararların ve hem de münferit sorunları genel kurulun onayına tabi olacağı şeklinde kanunda yer aldığını ancak bunun OR m. 811' e uygun bir şekilde yorumlanması gerektiği savulmaktadır. Bu kapsamda müdür veya müdürlerin aldıkları belirli kararlar bakımından dolaylı olarak veto hakkı söz konusu olacaktır. OR. m. 811/1'in hükmü “ Ortaklık sözleşmesinde müdürlerin genel kurula a. Belirli kararları onay için sunmaları zorunluluğu b. Münferit sorunları onay için sunabileceklerinin öngörülmesi olanaklıdır” şeklindedir. Bilgili and Demirkapı (n 58) 450 dp 68 ; Çebi (n1) 61; Şener (n2) 57; Yıldırım, 6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi (n 392) 360.

⁴¹¹ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 3.1.2 Genel Kurul Kararı ile Müdürlük Sıfatının Kazanılması

⁴¹²Yönetimde temsil imtiyazının işlevleri hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Baltalı (n178);Abuzer Kendigelen, *Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz* (Beta 1999) 187-192

⁴¹³ Levent Biçer and Betül Aktaş Ertan, ‘Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazının Dolaylı Olarak İhlal Edilmesine İlişkin Bazı Sorunların Değerlendirilmesi’(2023)27(1) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 3, 14-15.

⁴¹⁴ Biçer and Aktaş Ertan (n 413)16.

Veto yetkisi, doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki şekilde tanınabilir⁴¹⁵. Doğrudan veto yetkisi, müdürler kurulu kararlarının alınabilmesi için belirli bir üyenin toplantıya veya karar sürecine katılımının şart koşulması durumunda ortaya çıkar. Bu tür bir yetki, ilgili üyenin katılımı olmadan kararların geçerlilik kazanamayacağını ifade eder. Dolaylı veto hakkı ise, müdürler kurulu toplantı veya karar nisaplarını engelleme gücünü içerir⁴¹⁶. Dolaylı veto, genellikle ağırlaştırılmış veya oybirliği aranan nisaplarla sağlanabilir⁴¹⁷. Örneğin, şirket sözleşmesinde müdürler kurulu toplantıları bakımından oybirliği şartı arandığı hallerde, üyesi toplantıya katılmayarak ilgili kararın alınmasını engelleyebilir. Diğer yandan, belirli bir pay grubuna böyle bir hak tanınabilir. Böyle bir durumda da bu pay grubunu temsil eden üyenin toplantıya katılmaması halinde karar alınamaz⁴¹⁸.

Limited şirkette üyelere kurul kararlarının alınması konusunda veto yetkisi tanınıp tanınmayacağı doktrinde tartışmalıdır. Biçer ve Aktaş Ertan'a göre, TTK'da müdürler kurulunda müdürlere veto hakkı tanınmasını engelleyen açık bir düzenleme bulunmadığı, ayrıca bunun TTK m.360 kapsamına da dahil olacağı kabul edilir⁴¹⁹. Altay⁴²⁰ ise, belirli pay gruplarını temsilen seçilen yönetim kurulu üyelerine tanınan veto yetkisinin 'paydan kaynaklanan' bir hak olarak geçerli olduğunu öne sürmektedir. Coştan, müdürler kurulu üyelerine tanınan veto haklarının imtiyaz niteliği taşımasının bu düzenlemelerin geçerliliğine engel teşkil ettiğini, toplantıda karar alınabilmesinin üyenin toplantıda hazır bulunması koşuluna bağlanmasının bu üyelerin mazereti nedeniyle toplantıya katılmaması veya üyelikten ayrılmaları halinde müdürler kurulunun karar alamama sonucunu ortaya çıkaracağı, bu durumun müdürler kurulunun işleyişi ile bağdaşmayacağı ve dolayısıyla geçerli olmadığı görüşündedir⁴²¹. Diğer taraftan Moroğlu⁴²², müdürler

⁴¹⁵ Öğretide bir görüşe göre nisapların sağlanmasını engelleme gücü 'geniş veto', belirli bir yönetim kurulu üyesi özelinde tanınan veto yetkisi ise 'dar veto' olarak adlandırılır. Kadir Baş, 'Anonim Şirketlerde Belirli Bir Pay Sahibi Grubu Tarafından Aday Gösterilen Yönetim Kurulu Üyelerine Veto Hakkı Tanınabilir Mi?' (2023)29(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 1273,1278.

⁴¹⁶ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 20 vd ; Dural (n 387) 107-109.

⁴¹⁷ Baltalı (n 178)101.

⁴¹⁸ Dural (n3 87) 107-109.

⁴¹⁹ Biçer and Aktaş Ertan (n 413)20 vd.

⁴²⁰ Sıtkı Anlam Altay, *Anonim Ortaklıklar Hukuku'nda Sermayeye Katılmalı Ortak Girişimler* (Vedat Kitapçılık 2009)498.

⁴²¹ Coştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296)182-184 .

⁴²² Erdoğan Moroğlu, *Hukuki Mütalâalar* (Vedat Kitapçılık 2007) 246-247.

kurulu kararlarının alınması konusunda bir üyeye veto yetkisi verilmesinin mümkün olmadığı, eğer bir üyenin olumlu oyu olmaksızın karar alınması engellenmek isteniyorsa, müdürler kurulu toplantı veya karar nisabının ağırlaştırılmasının gerektiğini ifade etmektedir. Önemle belirtmek gerekir ki, müdürler kurulu üyesinin şahsına tanınan veto hakkı, limited şirketin temel ilkesine aykırı olduğu için geçersizdir. Bu hak yalnızca belirli pay gruplarına tanındığında, paya bağlı olarak geçerli kabul edilmelidir.⁴²³.

Şirket sözleşme ile belirli müdürlere veto yetkisi tanınıp tanınamayacağı konusunda TTK'da açık bir düzenleme bulunmayıp TTK m.624/3 uyarınca şirket sözleşmesi aracılığı ile müdürlerin karar alması konusunda farklı düzenleme yapılmasına izin verilmiştir. Bu kapsamda şirket sözleşmesiyle müdürler kurulu toplantı veya karar nisaplarının ağırlaştırılması mümkündür⁴²⁴. Veto yetkisi, müdürler kurulunun toplanın karar almasını zorlaştıran bir etkiye sahiptir⁴²⁵. Bizim de katıldığımız görüşe göre, şirket sözleşmesiyle müdürler kurulu toplantı veya karar nisaplarının ağırlaştırılmasına imkan verilmesi belirli müdürler kurulu üyelerine veto yetkisi tanınmasına imkan sağlar⁴²⁶. Sonuç olarak, TTK m.624/3 hükmü çerçevesinde yapılan sınırlı bir değerlendirme ile belirli müdürler kurulu üyelerine veto yetkisi tanınmasının, yetersayıların ağırlaştırılması niteliğinde olduğu ve bu nedenle TTK m.624/3 kapsamında geçerli kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılmalıdır.

Diğer yandan, müdürler kurulu üyeleri arasında ayrım yapan böyle bir düzenlemenin geçerliliğinin, ayrıca müdürler kurulu üyeleri arasındaki eşitlik ilkesi bakımından da değerlendirilmesi gereklidir. Bir görüşe göre Bir görüşe göre, belirli üyelere müdürler kurulunun karar alma sürecinde veto hakkı tanınması, şahsa tanınmış bir imtiyaz olarak değerlendirilebilir ve bu durum, TTK m.579'a aykırıdır⁴²⁷. Ancak bizim de katıldığımız görüş uyarınca, özellikle belirli pay sahibi gruplarınca TTK m.360/1 kapsamında aday

⁴²³ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 22; Altay (n 420) 498.

⁴²⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm II, 4.1. Müdürler Kurulu Toplantısında Karar Alma Esasları.

⁴²⁵ Dural(n 387)118-119.

⁴²⁶ Biçer and Aktaş Ertan (n 413)20-21; Baş (n 415)1283; Kendigelen de kanunda genel kurul nisaplarının ağırlaştırılabileceğinin kabul edilmesinden hareketle, bazı genel kurul kararlarının alınmasının esas sözleşme ile belirli bir pay grubunun onayına bağlanabileceğini savunmuştur. Kendigelen, *Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz* (n 412) 302.

⁴²⁷ Ayhan Kortunay, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı* (On İki Levha 2015)189.

gösterilerek seçilen müdürler kurulu üyelerine veto hakkı tanınması, daha geniş bir çerçevede ele alınmalı ve bu hakkın, TTK m.360/1 kapsamında belirli bir pay grubuna tanınmış imtiyazın bir parçası sayılıp sayılamayacağı irdelenmelidir⁴²⁸. TTK m.360/1'e göre, belirli bir pay sahibi grubu tarafından aday gösterilen kişileri müdürler kurulu üyesi olarak seçme yetkisi genel kurula ait olup, bu kişiler üye seçilmeleriyle birlikte diğer müdürler kurulu üyeleriyle aynı statüye sahip olacaktır⁴²⁹. İlgili hükmün, yönetimde temsil imtiyazını açıkça öngörmesi, belirli pay sahibi gruplarının menfaatlerinin yönetim organında korunmasının, kanun koyucu tarafından limited şirket müdürler kurulunun genel yapısıyla uyumlu olduğuna işaret etmektedir. Tüm bu sebeplerle TTK m. 360/1 uyarınca sağlanan temsil hakkının etkin bir şekilde kullanılabilmesi için şirket sözleşmeyle ilgili pay sahibi grubunu temsilen atanan üyelere tanınan veto yetkisi, söz konusu üyelerin şahsına değil, temsil edilen pay sahibi grubuna tanınan bir hak olarak kabul edilmesi gereklidir. Kanaatimizce; şirket sözleşmesi aracılığı ile belirli pay sahibi gruplarını temsilen seçilen müdürlere tanınan veto hakkı TTK m. 360/1 hükmü çerçevesinde değerlendirilmeli ve TTK m. 579'a uygun olduğu kabul edilmelidir⁴³⁰.

Yukarıda ifade ettiğimiz gibi müdürler kurulunda belirli müdürlere veto hakkının tanınması ile elde edilen etki, toplantı veya karar nisaplarını artırılması yani dolaylı veto yetkisi sonucu oluşan etki ile aynıdır. Hatta bazı durumlarda dolaylı veto hakkı karar alınmasını daha zorlaştıracaktır⁴³¹. Örneğin (X), (Y) ve (Z) pay gruplarının bulunduğu bir şirkette (X) grubu paylara üç üyeden oluşan müdürler kurulunda bir üyeyi aday gösterme hakkı tanınması ve bu üyeye ayrıca veto yetkisi verilmesi durumunda, müdürler kurulu, söz konusu üye ile diğer iki üyeden birinin katılımıyla karar alabilecektir. Diğer yandan (X) grubu pay sahiplerinin müdürler kurulunda belirleyici bir etkiye sahip olma talebi karşısında karar nisabının oybirliğine yükseltilmesi ihtimalinde, müdürler kurulu, her durumda üç üyenin olumlu oyuyla karar alabilecektir.

⁴²⁸ Baş (n 415) 1284.

⁴²⁹ Kendigelen, *Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz* (n 412) 288.

⁴³⁰ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 22-23 ;Baş (n 415)1284; Aksi yönde görüş için bkz: Yazara göre, mevcut kanunî düzenlemeler ışığında müdürler kurulunda bir üyeye veto hakkı tanınması mümkün değildir. Böyle bir düzenleme emredici hükümler ilkesine (TTK m579) aykırı olacağından geçersiz kabul edilecektir. Numan Sabit Sönmez, ' Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Pay Sahiplerinin İmtiyaz Yoluyla Yönetim Kurulunda Temsili' (Doctoral Thesis İstanbul Üniversitesi 2023) 438-439.

⁴³¹ Baş (n 415) 1286.

Ayrıca, bu hakkın ihlal edilmesi durumunda TTK m. 454'ün sağladığı korumadan yararlanılması gerektiği kanaatindeyiz⁴³². Önemle belirtmek gerekir ki, veto hakkı bakımından hangi görüş benimsenirse benimsensin, özel bir korumanın aranması şarttır. Bu haklar, yalnızca bir yetersayı sorunu olarak değerlendirilip imtiyazlarla olan bağlantısı göz ardı edilmemelidir. Aksi takdirde, TTK m. 360 ve m. 454'ün yanı sıra hakkaniyet ilkesi de ihlal edilmiş olacaktır⁴³³.

TTK m.454 uyarınca, genel kurul tarafından yapılan ana sözleşme değişikliği, yönetim kuruluna sermaye artırımı yetkisi verilmesi ve yönetim kurulunun kayıtlı sermaye sisteminde sermaye artırımı kararları gibi durumlarda, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının ihlal edilmesi gündeme geldiğinde, bu imtiyazlı pay sahiplerinin katıldığı bir özel kurul toplantısının yapılması gerekmektedir. Burada doğrudan ve dolaylı ihlalin bulunduğu haller ayrı ayrı incelenmelidir. Müdürler kurulunda temsil edilme imtiyazı kapsamında veto hakkının kaldırılması, doğrudan ihlal durumuna örnek olarak gösterilebilir ve bu durumda TTK m. 454 kapsamında özel kurul toplantısının gerekliliği hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır⁴³⁴. Dolaylı ihlal durumlarında ise şirket sözleşmesinin doğrudan imtiyaz maddesinin değiştirilmesi söz konusu olmayıp, imtiyazlı pay sahiplerinin haklarının olumsuz etkilenmesi gündeme gelir. Bu hallerde somut olay çerçevesinde inceleme yapılması gerekir. Yargıtay, anonim şirketlerde yönetim kuruluna dair bir kararında “*yönetim kurulunun şirketin borçlanması, teminat göstermesine, garanti vermesine ilişkin bir takım kararları oybirliği ile alması konusundaki esas sözleşmenin 7. maddesinin genel kurul kararı ile değiştirilerek, yönetim kurulunun 6 olumlu oy ile anılan işlemleri yapabileceğini, bu durumun imtiyaz haklarını ortadan kaldırdığı iddiasıyla genel kurul kararının iptaline* “ karar veren Yerel Mahkeme kararının yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının, yönetim kurulundaki nisabın belirlenmesi ve değiştirilmesi konularını kapsamadığı gerekçesiyle kararın bozularak kaldırılmasına karar vermiştir⁴³⁵.

⁴³² Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 23-24; Aksi yönde görüş için bkz: Sönmez (n 430) 438-439.

⁴³³ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 33.

⁴³⁴ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 25-26.

⁴³⁵ Yargıtay 11 HD, 3024/4496, 17.06.2019 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 6.03.2024.

İlgili kararda ana sözleşmenin 7. maddesinin değiştirilmesi, ilk bakışta sadece yönetim kurulunun toplantı ve karar yetersayılarını düzenliyor gibi görünmekte ise de bu değişiklik sonucunda yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazının olumsuz bir şekilde etkilendiği ve bu sebeple dolaylı ihlalinin bulunduğu görüşündeyiz⁴³⁶. Söyle ki; yönetim kurulu karar yeter sayısında (A) grubu pay sahiplerine tanınmış olan etki, sahip oldukları imtiyazları çerçevesinde ve ana sözleşmede tanınmıştır. Belirtilen ana sözleşme değişikliğinin yapılmasıyla (A) grubu pay sahiplerine TTK m. 360 uyarınca öngörülen yönetim kurulunda temsil edilme imtiyazı tamamen etkisizleşecek, ana sözleşmede öngörülme amacını yitirecektir. Bu kapsamda ana sözleşmede yapılacak değişikliğin nisaplara dair olması imtiyazın ihlal edilmediğine gerekçe olarak gösterilmesi mümkün değildir.

Şirket sözleşmeyle belirli pay sahibi gruplarını temsilen seçilen müdürler kurulu üyelerine veto yetkisi tanınması, hukuki açıdan geçerli olsa da uygulamada birtakım sorunları beraberinde getirebilir. Bu bağlamda, belirli bir pay sahibi grubunu temsilen seçilen müdürler kurulu üyelerine şirket sözleşmesiyle veto yetkisi verilmesi durumunda, böyle bir üyenin seçilmemesi veya mevcut üyenin görev süresinin sona ermesi halinde müdürler kurulunun karar alma yeterliliğinin nasıl belirleneceği önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Veto yetkisinin tanınmasındaki temel amaç, tarafların şirket sözleşmesiyle tesis ettikleri güç dengesinin haksız bir şekilde bozulmasının önüne geçmektir. Bu çerçevede, temsil imtiyazı tanınan pay sahibi grubundan kaynaklı olarak onu temsilen bir üye seçilememişse karar alma yeterliliği bakımından söz konusu veto yetkisi yokmuş gibi hareket edilmelidir⁴³⁷. Örneğin (X), (Y) ve (Z) pay gruplarının bulunduğu bir şirkette, (X) grubu pay sahiplerine üç üyeden oluşan müdürler kurulunda bir üyeyi aday gösterme hakkı tanınmış ve bu üyeye ayrıca veto yetkisi verilmiş ise (X) grubu pay sahiplerinin bir aday önermemesi veya önerdikleri adayın haklı sebeple seçilmemesi ihtimalinde, TTK m. 624/3 uyarınca herhangi iki üyeyle toplanıp karar alabileceği sonucuna varmak gerekir.

⁴³⁶ Biçer and Aktaş Ertan (n 413) 27-28.

⁴³⁷ Kendigelen, *Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz* (n 412) 280; Baş (n 415) 1286.

Seçilen üyenin sonradan üyelik sıfatını kaybetmesi durumunda, veto yetkisinin müdürler kurulunun karar alma yeterliliğinin belirlenmesinde dikkate alınması gerektiğİ görüşündeyiz. ÖrneğIn, şirket sözleşmesinde (X) grubu paylara üç üyeden oluşan müdürler kurulunda bir üyeyi aday gösterme hakkı tanınmış ve müdürler kurulu kararları için bu şekilde aday gösterilerek seçilen üyenin olumlu oyunun bulunması şartı getirilmiş ise bu üyenin ölmesi halinde, diğİer iki üyenin olumlu oyu, yönetim kurulunun karar alabilmesi için yeterli olmayacaktır. Söyle ki, eğer veto yetkisine sahip üyenin üyeliğinin sona ermesi ihtimalinde nisapların böyle bir veto yetkisi yokmuş gibi hesaplanması, başta kurmuş olduğı güç dengesini bozacaktır⁴³⁸.

10.Sirküler Yolla Karar Alınması

Limited şirketlerde müdürlerin karar alma sürecinde, kural olarak müdürlerin toplanarak karar almaları gerekmektedir. Ancak, istisnai olarak toplantı yapılmaksızın, sirküler tipi (elden dolaştırma yöntemiyle) karar almaları da mümkündür. Her ne TTK m. 617/4 hükmü uyarınca genel kurulun sirküler yolla karar almasına olanak tanınmışsa da müdürlerin bu yöntemle karar almasına ilişkin TTK'da açık bir düzenleme bulunmamaktadır⁴³⁹. Limited şirketlerde genel kurula TTK m. 617/4 uyarınca bu imkân sağlanmış olmasına rağmen, müdürler için bu olanağın tanınmaması, hangi hükmün kıyasen limited şirketlerde müdürlere uygulanması gerektiğİ sorununı gündeme getirmektedir⁴⁴⁰.

İsviçre hukukunda benimsenen görüşe göre, limited şirketlerde genel kurul kararlarına ilişkin TTK m.617/4 hükmü kıyasen müdürlere de uygulanmalıdır⁴⁴¹. Bizim de katıldığımız görüş doğrultusunda, TTK m. 617/4 hükmü genel kurul için dahi birçok hususta yeterince açık olmadığından, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin sirküler tipi karar almalarına dair TTK m. 390/4 hükmünün kıyasen müdürlere

⁴³⁸ Baş (n 415) 1287.

⁴³⁹ Şener (n 1) 730; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 435.

⁴⁴⁰ Şener (n 1)730.

⁴⁴¹ Şener (n 1)90.

uygulanması daha uygundur⁴⁴². Diğer yandan, şirket sözleşmesi aracılığıyla sirküler yoluyla karar almaya ve bu usulde hangi esasların uygulanacağına ilişkin düzenleme yapılıp yapılamayacağı üzerinde durulması gereken bir husustur. Zira TTK m. 624/3 hükmü, limited şirketlerde şirket sözleşmesi ile müdürlerin karar almasına ilişkin farklı düzenlemeler yapılmasına imkân tanıdığı için, ilgili hükmün geniş yorumlanması sonucunda bu imkânın mümkün olduğu kabul edilebilir⁴⁴³. Ancak şirket sözleşmesine sirküler yoluyla karar alınmasına dair bir hüküm konulabileceğinin kabulü durumunda, hangi nitelikteki kararlar için bu yöntemin uygulanacağı açıkça belirtilmelidir⁴⁴⁴. Sirküler yolla karar alınabilmesi için belirli şartlar varlığı aranır.

10.1 Kurul Üyelerinden Birinin Belirli Bir Konuda Yaptığı Karar Şeklinde Yazılmış Öneri

Öncelikle, sirküler yolla karar alma yönteminin kullanılabilmesi için, bir üyenin karar şeklinde yazılı bir öneride bulunması gerekmektedir. Bu ilk şart, kararın geçerlilik şartıdır⁴⁴⁵. Yazılı öneri, kararın tüm üyeler tarafından doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlamak amacıyla zorunludur. Aksi halde, önerinin kurul üyelerine sözlü olarak iletilmesi durumunda, karara ilişkin yanlış anlaşılmalara ortaya çıkabilir⁴⁴⁶. Ayrıca, kanunda aksini öngören bir düzenleme bulunmadığından, aynı anda birden fazla konuya ilişkin karar önerilerinin sunulması mümkündür⁴⁴⁷.

10.2 Kurul Üyelerinden Hiçbirinin Toplantı Talebinde Bulunmaması

Daha önceki incelediğimiz üzere, her müdürler kurulu üyesi, başkandan müdürler kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak isteyebilir. Herhangi bir sebeple başkan müdürleri toplantıya çağırmyorsa, müdürler kurulu üyeleri de başkana yazılı olarak

⁴⁴² Çebi (n 1) 192; Keçeci(n58) 52; Şener(n1) 730; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n95) 438; Aksi yönde görüş; Coştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı' (n 296) 158.

⁴⁴³ Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 439.

⁴⁴⁴ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat,, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 490.

⁴⁴⁵ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 70) 490.

⁴⁴⁶ Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C. II* (4th edn, Adalet Yayınevi 2022) 1374.

⁴⁴⁷ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 491; Kendigelen and Kırca (n 183) 135.

başvurarak toplantı yapılmasını talep edebilir (TTK m.644/1-c, TTK m.392/7). Ancak istemde bulunan müdürlerin, kurulda neleri görüşmek istediklerini de belirtmeleri zorunludur⁴⁴⁸.

Bu kapsamda sirküler yolla karar alınma yönteminin şartlarından biri; kurul üyelerinden hiçbirinin müdürler kurulu toplantısı için talepte bulunmamış olmalarıdır. Ancak öneriye karşı toplantı talebinde bulunulmuş ve buna rağmen toplantı yapılmaksızın karar alınmışsa, alınan karar yok hükmündedir⁴⁴⁹.

10.3 Önerinin Tüm Üyelere Yapılmış Olması

Önerinin tüm üyelere yapılmasının, kararın geçerlilik koşullarından biri olduğu TTK m. 390/4 hükmünde açıkça ifade edilmiştir. Bu bağlamda, üyelere birine herhangi bir sebepten ulaşılamıyor olması hâlinde, yönetim kurulu bu şekilde karar alamaz. Ayrıca, önerinin tüm üyelere aynı içerikte ve değişiklik olmaksızın sunulmuş olması gerekmektedir⁴⁵⁰.

10.4 En Az Üye Tam Sayısının Çoğunluğunun Yazılı Onayı

İlgili kanun hükmünden anlaşılacağı üzere, sirküler yolla karar alınmasının şartlarından biri, önerinin kabul edilmesi için üye tam sayısının çoğunluğunun onayını alınmasıdır. Bu yöntemde kurulun toplanması gibi bir durum söz konusu olmadığı için tam anlamıyla bir toplantı nisabından bahsedilemese de önerinin tüm üyelere sunulması koşulu arandığı için toplantı nisabının oybirliği olduğunun kabulü gereklidir⁴⁵¹. Karar nisabı olarak üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayıyla karar alınması aranmıştır. Bu duruma beş kişiden oluşan müdürler kurulunun üç üyesinin yazılı onayıyla karar alınması örnek olarak gösterilebilir.

⁴⁴⁸ Şener (n 1) 731.

⁴⁴⁹ Coştan, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (n 296) 158.

⁴⁵⁰ Ayhan, Çağlar and Özdamar (n 1) 331; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 491; Şener (n 1) 730.

⁴⁵¹ Reha Poroy, Ünal Tekinalp and Ersin Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku I* (15th edn, Vedat Kitapçılık 2021) 377.

Ayrıca, alınan kararların geçerli olabilmesi için üyelerin onaylarının yazılı olması gerekmektedir. Dolayısıyla sözlü olarak verilen onaylar geçersizdir. Onayların aynı kâğıtta bulunması gerekmez. Ancak onay imzalarının farklı kâğıtlarda yer alması durumunda bu kâğıtların tümünün toplanarak karar defterine yapıştırılması gerekir⁴⁵². EOYKT’ de üyelerin verebileceği onayı, güvenli elektronik imza yolu ile vermeleri de mümkün kılınmıştır. Ancak, bunun ön koşulu önerinin Elektronik Toplantı Sisteminde erişime açılmasıdır (EOYKT m. 10/4).

Son olarak, kanunda üyelerin öneriye ne kadar sürede cevap vermesi gerektiğine dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu sebeple, şirket sözleşmesinde veya iç yönergede, bu tür karar alma yönteminin uygulanmasında, üyelerin onay ve ret bildiriminde bulunmaları için uygun bir süre belirlenebilir⁴⁵³.

10.5 Onay İmzalarının Bulunduğu Kağıtları Karar Defterine Geçirilmesi

TTK m. 390/4 hükmüne göre, toplantı yapılmaksızın alınan kararların geçerli olabilmesi için bu kararların karar defterine geçirilmesi gerekmektedir⁴⁵⁴. Doktrinde, bu yöntemle alınan bir kararın diğer bütün koşullara uyulması hâlinde, sadece şekli bir koşula dayanılarak geçersiz sayılması hususu tartışılmıştır⁴⁵⁵. Bu yöntem kapsamında; üyelerin imzalarının aynı kâğıtta olmaması hâlinde, onay imzalarının bulunduğu kâğıtların tümünün karar defterine yapıştırılması veya kabul edenlerin imzalarını içeren bir karara dönüştürülüp karar defterine geçirilmesi gereklidir⁴⁵⁶.

⁴⁵² Şener (n 1) 730.

⁴⁵³ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n69) 491; Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Şerhi C. II* (n 446) 1376.

⁴⁵⁴ Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ’in m. 10/8 hükmü uyarınca “*Bir önerinin veya önerilerin ıslak imza ile imzalanması şeklinde alınan kararlar Kanunun 390 ıncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca karar defterine yapıştırılır; aksi halde karar geçersizdir*” şeklinde ifade edilerek TTK m.390/4 ile paralel bir düzenleme getirilmiştir. <<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121219-16.htm> > Erişim Tarihi 01.05.2024.

⁴⁵⁵ Çoştan, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (n 296) 159-160.

⁴⁵⁶ Şener (n 1) 730.

Özetlemek gerekirse, sirküler yolla karar alınmasının şartları şunlardır: Müdürler kurulu üyelerinden hiçbirinin toplantı yapılmasını istememesi, önerinin tüm üyeler tarafından alınmış olması, üye tam sayısının çoğunluğunun öneriye yazılı onay vermesi ve onay imzalarının bulunduğu kağıtların karar defterine yapıştırılması veya kabul edenlerin imzalarını içeren bir karara dönüştürülerek karar defterine geçirilmesidir. Bu şartların yokluğunda, alınan karar geçersiz olacaktır. Ayrıca, tüm müdürlerin kararı onaylamaları veya oy vermeleri zorunlu değildir; bu bakımdan çekimser oy kullanılmasında bir sakınca bulunmamaktadır⁴⁵⁷.

Bu tür karar alma yöntemi, genellikle acil durumlar veya toplantı düzenlemenin güç olduğu durumlarda tercih edilmelidir⁴⁵⁸. Önemle belirtmek gerekir ki, şirket sözleşmesinde bu yöntem kullanılarak karar alınması yasaklanırsa, müdürler bu yöntemi kullanarak karar alamazlar⁴⁵⁹. Son olarak, elektronik müdürler kurulu toplantılarında sirküler yolla karar alma yönteminin uygulanabilirliği üzerine bir değerlendirme yapılmalıdır. Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ'in 10.maddesinin 4. fıkrası uyarınca *“Kanunun 390 ıncı maddesi uyarınca yönetim kurulu üyelerinden hiçbirisi toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı karar şeklinde yazılmış önerisine üyelerce Elektronik Toplantı Sisteminden de güvenli elektronik imza ile onay verilebilir. Bunun için söz konusu önerinin Elektronik Toplantı Sisteminde erişime açılması şarttır”*.Bu düzenlemeden anlaşılaçağı üzere, elektronik ortamda toplantı yapan şirketlerde sirküler yolla karar alma usulü elektronik ortamda da geçerli ve uygulanabilir bir yöntemdir⁴⁶⁰.

11. Toplantılara Temsilen Katılma ve Oy Kullanma

TTK uyarınca müdürlerin toplantılara temsilcileri aracılığıyla katılmaları veya temsilcileri aracılığıyla oy kullanmaları için herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

⁴⁵⁷ Reha Poroy, Ünal Tekinalp and Ersin Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku I* (13th edn, Vedat Kitapçılık 2014) 342.

⁴⁵⁸ Bahtiyar (n 1) 222.

⁴⁵⁹ Çebi (n 1) 192.

⁴⁶⁰ Çebi (n 1) 192.

Bu çerçevede, anonim şirketlerde yönetim kuruluna ilişkin TTK m. 390/2 hükmünün kıyasen limited şirketlerdeki müdürler için de uygulanması söz konusu olacaktır⁴⁶¹. İlgili hükümde “*Yönetim kurulu üyeleri birbirlerini temsilen oy veremeyecekleri gibi, toplantılara vekil aracılığıyla da katılamazlar*” ifade edilerek yönetim kurulu üyesinin toplantıya şahsen katılması gerektiği ve temsilci aracılığıyla oy kullanılmasının da mümkün olmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla limited şirketlerde müdürlük görevinin niteliği ve önemi göz önüne alındığı zaman müdürlerin de toplantıya bizzat katılmaları gereklidir⁴⁶². Ayrıca ister sirküler yolla karar alınsın ister elektronik ortamda yapılan müdürler kurulu toplantısı ile, tüm bu hallerde temsilen oy kullanma yasağı limited şirketlerde müdürler bakımından da geçerli olacaktır⁴⁶³.

⁴⁶¹ Şener (n 1) 733; Keçeci (n 58) 51; Ekşi (n 50) 56.

⁴⁶² Şener (n 1) 733.

⁴⁶³ Ekşi (n 50) 56; Yargıtay 11 HD, 1316/3363, 19.04.2001(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 6.03. 2024.

III. BÖLÜM

MÜDÜRLER KURULU KARARLARININ GEÇERSİZLİĞİ

12.Müdürler Kurulu Kararlarının Yoklukla Sakat Olması

TTK uyarınca limited şirketlerde müdürlerin kararlarının yokluk hali düzenlenmemiştir. Ancak, genel kurul kararlarının yokluğu gibi, müdürlerin kararlarının yokluğundan da bahsetmemiz mümkündür⁴⁶⁴. Bir kararın yoklukla sakat olması için kurucu/şekli nitelikteki emredici hukuk kurallarına aykırılık içermesi gerekmektedir⁴⁶⁵. Bir hukuki işlem, meydana gelişi yönünden emredici hukuk kurallarına aykırı olabilir. İşlemin meydana gelişine ilişkin emredici hukuk kuralları, hukuki işlemin unsurlarını ortaya koyan, onun varlık şartlarını tespit eden kurucu/şekli nitelikte hükümlerdir. Bu kapsamda işlemin içeriğine ilişkin olan maddi nitelikteki hükümlerden ayrılır⁴⁶⁶. Yokluk halinde karar şeklen dahi meydana gelmemiş sayılır⁴⁶⁷. Baştan itibaren hiçbir hüküm ve sonuç doğurmayan ancak yokluktan farklı olarak kurucu unsurları bulunmakla birlikte içeriği itibariyle emredici hükümlere aykırılık içeren hukuki işlemler ise batıldır⁴⁶⁸. Söz konusu bu iki yaptırım türü için hüküm ve sonuç açısından kural olarak farklılık bulunmaması, ayrımda fazla özen gösterilmemesine sebep olmaktadır⁴⁶⁹.

Bir müdürler kurulu kararının geçerliliğinden bahsedebilmek için iki temel unsurun varlığı şarttır. İlk olarak, müdürler kurulu toplantısının yapılmış olması gerekir⁴⁷⁰. İkinci olarak ise, alınan kararın emredici hukuk kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmiş

⁴⁶⁴ Şener (n 1) 737; Çebi (n 1) 200.

⁴⁶⁵ Erdoğan Moroğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (6th edn ,On İki Levha Yayınları 2012) 30-31.

⁴⁶⁶ Bahtiyar (n 1) 225.

⁴⁶⁷ Mustafa Yavuz 'Limited Şirketlerde Geçersiz Genel Kurul Ve Müdür/Müdürler Kurulu Kararlar'(2015)(189)VergiRaporu<https://vergiraporu.com.tr/upImage/org/2015189Limited_Sirketlerde_Gecersizg_enel_Kurul_Ve_Mudur-Mudurler_Kurulu_Kararlari-Mustafa_Yavuz%20.pdf > Erişim Tarihi 01.06.2024 ; Ekşi(n50) 56.

⁴⁶⁸ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69)515.

⁴⁶⁹ Bahtiyar (n 1)225.

⁴⁷⁰ Elden dolaştırma yoluyla karar alma olanağı ile elektronik toplantı hallerinin fiziki toplantı yapılması kuralına istisna sayılacağını tekrardan hatırlatmakta fayda vardır.

olması gerekmektedir⁴⁷¹. Bu unsurlardan herhangi birinin eksikliği, ilgili kararın "yok" hükmünde nitelendirilmesine yol açar.

Müdürler kurulu, müdürler kurulu başkanı ya da başkan vekili tarafından toplantıya çağrılır. Ayrıca müdürler kurulunun her üyesi başkandan, yönetim kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak isteyebilir. İstemin uygun görülmesi hâlinde çağrı, müdürler kurulu başkanınca yapılır. Ancak müdürler kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı istemi üzerine, müdürler kurulu başkanı yönetim kurulunu istemin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağırarak zorundadır. Bu süre içinde müdürler kurulu toplantıya çağırılmadığı veya yönetim kurulu başkanı ya da başkan vekiline ulaşamadığı hâllerde, çağrı doğrudan istem sahiplerince yapılabilir (TTK m.392/7). Müdürler kurulunu toplantıya çağırmaya yetkili olmayan bir kişi tarafından yapılan çağrı üzerine toplanan müdürler kurulunun aldığı kararların hukuki niteliği, bu kararların yokluk mu yoksa butlan yaptırımına mı tabi olacağı konusunda tartışmalar bulunmaktadır. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi bazı kararlarında⁴⁷² çağrının müdürler kurulu başkanı tarafından yapılmadığı toplantıda alınan kararın batıl olduğu ifade ederken bazı kararlarında⁴⁷³ ise yok hükmünde nitelendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğretide hâkim olan görüş, çağrının başkan tarafından yapılmadığı durumlarda müdürler kurulu toplantısında alınan kararın yoklukla malul olduğudur⁴⁷⁴.

⁴⁷¹ Bahtiyar (n 1) 226.

⁴⁷² Yargıtay 11 HD, 15527/2736, 9.05.2017 tarihli kararında “*Bu durumda çağrıya yetkili organın genel kurul toplantısı yapılmasına yönelik bir kararı olmadan yetkisi bulunmayan bir müdür tarafından yapılan çağrı ile toplantının yapıldığını, toplantı esnasında davacı ortak müdürün bu şekilde toplantı yapılamayacağına dair itirazda bulunduğu, bu itirazını muhalefet şerhi olarak tutanağa derc ettirdiği anlaşıldığından bu toplantıda alınan tüm kararlar batıl olup mahkemece bu sebeple alınan kararların butlanına karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş bozmayı gerektirmiştir.*” diyerek böyle bir toplantıda alınan karar üzerine toplanan genel kurulda alınan kararların da batıl olduğunu ifade etmiştir (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.06.2024; Yargıtay 11 HD, 9409/2154, 21.03.2018 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.06.2024.

⁴⁷³ Yargıtay 11 HD, 4046/3005, 16.04.2019 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 1.06.2024.

⁴⁷⁴ Karaahmetoğlu(n 51) 239; Hamamcıoğlu, ‘Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (n 284)152-153-154 ; Hakan Şeker, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Hükümsüzlüğü’ (2020)33(149) Türkiye Barolar Birliği 209, 212 ; Özlem İlbasmış Hızlısoy, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurulunu Toplantıya Çağrıya Yetkili Olanlar Ve Yetkisiz Kişilerce Yapılan Çağrıyla Toplanan Yönetim Kurulunda Alınan Kararların Hukuki Akıbeti’(2022)8(1) Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi 115, 142.

Yine toplantıya çağrıya ilişkin hükümlerin ihlal edilmesi, müdürler kurulu toplantısına çağrının tüm müdürlere yapılmaması veya çağrının içeriğinin yetersiz olması (toplantı yer ve zamanının eksik bildirilmiş olması bakımından) gibi durumlarda alınan kararların geçerli olup olmadığı, geçersiz olduklarının kabulü halinde de bu geçersizliğinin niteliğinin ne olduğu öğretide tartışmalıdır. Burada özellikle toplantı ve karar yetersayıları olup olmaması bakımından inceleme yapılması gereklidir. Baskın olan görüşe göre, müdürler kurulu üyelerinin tamamının davet edilmediği ya da çağrının kararlaştırılan usule uygun olmaması sebebiyle tüm üyelerin katılamadığı bir toplantıda alınan kararlar, toplantı ve karar yetersayıları sağlanmış olsa da yok hükmünde nitelendirilmeleri gereklidir⁴⁷⁵. Diğer yandan, bazı yazarlara göre söz konusu kararlar butlan yaptırımına tabi olmalıdır. Sayın'a göre söz konusu durumu müdürler kurulu üyelerinin kişisel haklarının ihlali başlığı altında incelenmesi ve müdürler kurulu üyelerinin toplantıya katılma haklarının ihlalinin içeren kurul kararlarının butlan yaptırımına tabi olması gereklidir⁴⁷⁶. Hamamcıoğlu'na göre ise müdürler kurulu üyelerinden bir veya birkaçının toplantıya çağrılmaksızın toplanması ve karar alması durumunda yetersayılar sağlanmış olsa dahi TTK m.391/1-b hükmü uyarınca batıl sayılmalıdır⁴⁷⁷. Bir görüşe göre, müdürler kurulu toplantısına bir veya birkaç üyenin davet edilmemesi ve bu üyelerin toplantıya katılmamasının toplantı ve karar yeter sayısını etkilemediği durumlarda, alınan kararların kural olarak geçerli olduğu kabul edilmektedir. Ancak ilgili üye ve üyelere toplantı çağrısı kasıtlı olarak yapılmamış ise söz konusu karar batıl yaptırımına tabi olacaktır⁴⁷⁸.

Yargıtay vermiş olduğu bir kararda müdürler kurulu üyesinin toplantıya çağrılmamasını haklı bir nedene dayanıp dayanmadığı çerçevesinde incelemiş ve haklı bir sebebin olması halinde yetersayıların sağlanması koşulu ile kararın geçerli olduğunu ifade etmiştir⁴⁷⁹.

⁴⁷⁵ Şener (n 1) 737; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 512; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 154; Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı' (n296) 176.

⁴⁷⁶ Hediye Bahar Sayın, *Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı* (2th edn, Onİki Levha Yayınları 2017) 247.

⁴⁷⁷ Hamamcıoğlu, 'Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları' (n 284) 153.

⁴⁷⁸ Dural (n 387) 76; Akdağ Güney (n 67) 249.

⁴⁷⁹ Yargıtay 11 HD, 6772/12693, 02.07.2014 . (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 22.07.2024.

Ancak Yargıtay yakın tarihli bir kararında, toplantıya çağrının usulsüz yapıldığı gerekçesi ile söz konusu kararın yok hükmünde nitelendirilmesi gerektiğine karar vermiştir⁴⁸⁰.

Kanun veya şirket sözleşmesiyle belirlenen toplantı ve karar yetersayılarına uyulmaksızın alınan müdürler kurulu kararları yok hükmündedir⁴⁸¹. Ayrıca, oylama yapılmaksızın karar alınması durumunda da yokluk yaptırımı uygulanacaktır⁴⁸². Müdürler kuruluna danışmanlık yapmak amacıyla uzman niteliğinde üçüncü kişilerin kurul toplantılarına katılması durumunda, bu kişi toplantı yetersayısına dahil edilmişse ve bu kişi olmaksızın yetersayı sağlanmıyorsa, alınan kararlar yok hükmünde sayılır⁴⁸³. Benzer şekilde, toplantının müdürler kurulu başkanı tarafından yeterince önemsenmeyerek çok kısa süre içinde tamamlanması sonucunda alınan kararlar, müdürlerin müzakere haklarını zorlaştıracı nitelikte olduğu için yok hükmünde olmalıdır⁴⁸⁴.

Müdürler kurulu üyelerinin birbirini temsilen oy kullanmaları ve toplantıya vekil aracılığı ile katılmaları mümkün değildir (TTK m.390/2). Öğretide bazı yazarlar, bu hükmün ihlali durumunda, eğer toplantı ve karar yetersayısı sağlanmışsa, alınan kararın yoklukla malul

⁴⁸⁰ Yargıtay 11 HD, 4941/2973, 17.06.2020 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 22.07.2024.

⁴⁸¹ Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 154; Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı' (n 296) 176; Aydın Alper Yüce, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Kararlarının Geçersizliği* (4th edn, Seçkin Yayınevi 2022) 82-83; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n69) 512; Yargıtay 11 HD, 5611/313, 19.01.2004 tarihli ilamında "Her iki hükmün birlikte değerlendirilmesinde, TTK. 330/1 nci maddesindeki emredicilik vasfının 3 kişilik yönetim kurulu bakımından öngörüldüğünün kabulü gerekmektedir. Diğer bir deyişle, anonim şirket ana sözleşmesinde yönetim kurulu üye sayısı asgari olan 3 kişi olarak belirlenmişse, bunun aksine ana sözleşme de yapılamayacağından, toplantı yeter sayısının da yarıdan bir fazlası kuralı uyarınca 3 olacağı kuşkusuzdur. Bu itibarla, dava konusu olayda, üç kişilik yönetim kurulunda kararların TTK'nun 98'nci madde yollaması ile aynı yasanın 330'ncu maddesi gereğince, Yönetim Kurulu'nun üyelerinin yarısından bir fazlasının yani; üç kişinin hazır olması ile toplanması gerektiği, bunun aksine eksik nisapla yapılan toplanma ile alınan kararın yok hükmünde olduğu ve ihraç karına ilişkin işlemlerin yapılmasından sonra karardaki imza eksikliğinin tamamlanmasının kararı geçerli hale getiremeyeceği, bu nedenle davacının davayı 3 aylık dava açma süresine bağlı olmaksızın her zaman açmasının mümkün olduğu anlaşılmaktadır." ifade etmiştir (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.06. 2024 ; Yargıtay 11 HD , 5585/315, 19.01.2004 tarihli bir kararında toplantı yetersayısının sağlanmamış olması sebebiyle yok hükmünde olan bir yönetim kurulu kararındaki eksikliğin, imzanın sonradan tamamlanması sureti ile giderilmesi halinde söz konusu kararın geçerlilik kazanmasının mümkün olmadığını ifade etmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.06. 2024 ; Yargıtay 11 HD ,7002/11322, 16.10.2008.(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.06. 2024.

⁴⁸² Karaahmetoğlu(n 51)239; Korkut(n 83)37.

⁴⁸³ Çoştan, 'Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı'(n 296) 178.

⁴⁸⁴ Yüce (n 481)75.

olduğunu⁴⁸⁵ savunurken, bazıları ise ilgili hükme aykırılığın butlan yaptırımına tabi olması gerektiğini ifade etmektedir⁴⁸⁶. Bizim de katıldığımız görüşe göre, eğer temsil suretiyle kullanılan oy müdürler kurulunda yetersayıları etkilemiyorsa, kararın geçerliliği etkilenmez; ancak, yetersayıları etkiliyorsa, emredici hükümlere aykırılık nedeniyle batıl sayılmalıdır⁴⁸⁷. Ayrıca, TTK m. 390/4 uyarınca müdürler kurulu kararlarının geçerliliği, kararların yazılı ve imzalı olarak tutulmasına bağlıdır. Bu kapsamda, müdürler kurulu toplantılarında gerçekleştirilen görüşmeler ve alınan kararlar tutanağa geçirilmelidir; aksi takdirde, alınan kararlar yok hükmünde olacaktır⁴⁸⁸.

Diğer yandan, sirküler yolla karar alınması durumunda yokluk hali daha sık karşılaşılabılır. Örneğin, önerinin tüm müdürler kurulu üyelerine iletilmemiş olması veya üyelere birinin toplantı yapılmasını talep etmesine rağmen sirküler yolla karar alınmış olması, yokluk sebebi olarak değerlendirilebilir⁴⁸⁹. Ancak, sirküler yolla karar alınmasının söz konusu olduğu durumlarda, toplantı talep etme hakkının ortadan kaldıran veya bu hakkın kullanılmasını zorlaştıran müdürler kurulu kararları batıldır⁴⁹⁰.

Müdürler kurulunun yoklukla sakat olan kararlarına hiçbir hukuki sonuç bağlanamaz. Ayrıca, bu tür kararların yoklukla sakat olduğu hususunda hukuki yararı bulunan herkes, süre sınırına tabi kalmaksızın şirkete karşı bir tespit davası açılabilir⁴⁹¹. Hâkim, alınan müdürler kurulu kararının yoklukla sakat olduğunu kendiliğinden gözetmek zorundadır.

⁴⁸⁵ Çoştan, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (n 296) 184.

⁴⁸⁶ Bahtiyar (n1) 227-229 ; Bahar Sayın’ göre temsil suretiyle kullanılan oy, müdürler kurulunun toplantı ve karar yetersayısını etkilemediği sürece geçerli sayılmalı, aksi halde kanunun emredici hükümlerine aykırılık nedeni ile temsil suretiyle kullanılan oyun geçersiz kabul edilmesi gerektiği görüşündedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bahar Sayın (n 476) 248.

⁴⁸⁷ Bahar Sayın (n 476) 248.

⁴⁸⁸ Yüce (n 481) 77.

⁴⁸⁹ Şener (n 1) 737; Hamamcıoğlu, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (n 95) 437; Doktrinde TTK m.390 hükmünde “geçerlilik” ifadesine yer verilmiş olması sebebiyle ilgili hükme aykırılık halinde, uygulanacak yaptırımın yokluk değil de butlan olması gerektiğini savunan bir görüşte bulunmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 513.

⁴⁹⁰ Çoştan, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (n296) 157.

⁴⁹¹ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 512; Yargıtay 11 HD , 3414/260, 26.01.1989 tarihli kararında yönetim kurulu kararlarına karşı yokluk sebebiyle tespit davası açılabileceğini ifade etmiştir: “*Davacılar vekili, dava dilekçesinde davalı anonim ortaklığının 12.6.1987 günlü yönetim kurulu kararının yok olduğunun tespitini istemiştir. Yokluğunun tespiti istenen yönetim kurulu kararı için, ortaklık Genel Kuruluna itiraz etmek biraz önce açıklanan nedenlerle söz konusu değildir. Şu halde, anonim ortaklık yönetim kurulunun verdiği kararların yok veya batıl olduğunun tespiti için dava açılabilir.*” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.06.2024.

Yokluğun tespitine ilişkin mahkemenin kararı açıklayıcı niteliktedir⁴⁹². Önemle belirtmek gerekir ki, yoklukla sakat olan kararlar baştan geçersiz olup daha sonra geçerli hale gelemeyizler. Dava sonucunda verilen red kararı yalnızca davanın taraflarını bağlarken, müdürler kurulu kararının yok hükmünde olduğu kararı herkesi bağlar⁴⁹³.

Yoklukla sakat olan bir müdürler kurulu kararının varlığına rağmen, bu durumun tespiti istenmemiş veya bu sakatlığın farkında varılmamış olması durumunda, yok hükmünde işlemlere dayanarak yapılan hukuka uygun işlemlerin akıbetinin ne olacağı önemli bir husustur. Batıl işlemlerin aksine, yoklukla malul işlemlerin bu niteliğinin ileri sürülmesi, hakkın kötüye kullanılması yasağı ile karşılaşmaz⁴⁹⁴. Bu sebeple aradan ne kadar uzun süre geçerse geçsin, yokluğu tespiti için dava açılabilir. Söz konusu tespit davası sonucu geriye etkili olacak şekilde sonuç doğurur⁴⁹⁵. Bu işlemler sebebiyle gerçekleşen tüm kazanımlar, yokluğun tespiti için dava açıldığı zaman sebepsiz zenginleşme hükümleri çerçevesinde iade edilmesi gereklidir.

Öğretideki baskın görüşün aksine son zamanlarda Yargıtay vermiş olduğu kararlarda sermaye şirketlerinde genel kurul kararlarının yokluğu halinde hakkın kötüye kullanılması yasağının uygulanabileceği ifade etmiştir⁴⁹⁶. Yargıtay 11 Hukuk Dairesi 2019 yılında vermiş olduğu bir kararında “davacının yokluğuna karar verilmesini istediği genel kurul kararlarının alınmasının üzerinden yaklaşık 9-10 yıl geçmiş olduğu da göz önüne alınarak açılan davanın iyiniyet kuralları ile bağdaşmadığı gerekçesiyle davanın reddine” yönelik kararın onamıştır⁴⁹⁷. Başka bir kararında, dört yıl süreyle sessiz kalındıktan sonra kararın yok hükmünde olduğunun tespiti için dava açılmasını, hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirmiştir⁴⁹⁸.

⁴⁹² Şener (n 1) 737; Çebi (n 1)200.

⁴⁹³ Moroğlu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (n 465)131.

⁴⁹⁴ Kemal M. Oğuzman and M. Turgut Öz , *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C.I* (10 th edn, Vedat Kitapçılık 2011) 177’de dp 457 ; Bahar Sayın (n 476) 336-341

⁴⁹⁵ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n69) 513.

⁴⁹⁶ Ebru Tüzemen Atik, ‘ Sermaye Şirketlerinde Genel Kurul Kararlarının Yokluğunun veya Butlanının İleri Sürülmesinde Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı’ (2022)28(1) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırma Dergisi 303, 319.

⁴⁹⁷ Yargıtay 11 HD, 3/7182, 13.11.2019 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.07.2024.

⁴⁹⁸ Yargıtay 11 HD, 3536/2342, 11.03.2021 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.07.2024; Yargıtay’ın aynı yönde kararları için bkz: Yargıtay 11 HD, 8451/2117, 20.03.2018; Yargıtay 11 HD,

Genel kurul kararlarının yokluğunun ileri sürülmesinin hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirildiği çoğu kararda, söz konusu işlemin bilinmesine rağmen sessiz kalınması ve üzerinden uzunca bir süre geçmesinden sonra ileri sürülmesine esasına dayanmaktadır. Kanaatimizce, genel kurul kararlarının üzerinden çok uzun bir süre geçmiş olması, tek başına bir hakkın kötüye kullanılması olarak değerlendirilmemelidir. Her somut olayın özelliklerine göre inceleme yapıp, istisnai olarak hakkın kötüye kullanılması yasağına başvurmak gereklidir⁴⁹⁹.

13. Müdürler Kurulu Kararlarının Butlanı

Müdürlerin kararı, şeklen mevcut olsa da içeriği bakımından imkânsız, emredici hükümlere, ahlaka, kişilik haklarına, kamu düzenine, şirketin temel yapısına ve sermayenin korunmasına dair hükümlere aykırı ise batıl sayılır⁵⁰⁰. Batıl işlemler, başlangıçtan itibaren geçersiz olup hiçbir hukuki sonuç doğurmaz ve zamanla geçerlilik kazanmaz⁵⁰¹. TTK m.644/1-c bendi uyarınca, anonim şirketlerde yönetim kurulu kararlarının butlanını düzenleyen TTK m.391 hükmünün⁵⁰² kıyas yolu ile limited şirketler için de uygulanacağını ifade edilmiştir.

İlgili hüküm uyarınca, kanun koyucu bazı butlan hallerini belirtmiştir⁵⁰³. Bu haller, ancak limited şirketin niteliğine uygun düştüğü ölçüde uygulanacaktır. Anılan maddeye göre,

1702/8018 ,18.12.2018 ; Yargıtay 11 HD , 95/4885, 10.11.2020 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi.

⁴⁹⁹ Tüzemen Atik (n 496)324.

⁵⁰⁰ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 515.

⁵⁰¹ Fikret Eren, Borçlar Hukuku Genel Hükümler(20th edn, Yetkin Yayınları 2016)350; Sefa Reisoğlu, Borçlar Hukuku Genel Hükümler(24th edn, Beta Yayınları 2013) 146.

⁵⁰² TTK m.391 gerekçesinde ilgili hükmün düzenlenme amacının, dava olanağını tanıyarak ve iptal edilebilir kararlarla bâtil kararlar arasındaki farka açıklık getirerek pay sahibinin korunmasını güçlendirmek olduğu ifade edilmiştir. Sayın’ a göre ilgili hükmün gerekçesinde yer alan “mevcut uygulamanın düzenleme altına alındığının” tespiti yerinde değildir. Söyle ki, kanunda gerek yönetim kurulu gerekse müdürler kurulu kararlarının iptali kuralı kabul edilmemiş, iptal halleri istisnai olarak düzenlenmiştir. Bu kapsamda çoğu sakatlığın butlan yaptırımına tabi tutulmuş olması hukuksal açıdan doğru değildir. Diğer yandan, madde gerekçesinde batıl karar ile iptal edilebilirlik kararlar arasında farka açıklık getirilmesi şeklinde ifadenin yer alması yerinde değildir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bahar Sayın (n 476) 94-95.

⁵⁰³ İlgili madde hükmünde “özellikle” ibaresine yer verilmiş olması bu hallerin sınırlı olmadığını ifade eder. Burada en çok rastlanılan batıl kararlar örneklerle gösterilmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz: TTKm.391Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf>> Erişim Tarihi 01.06.2024; Bahar Sayın(n476) 95; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat,

müdür veya müdürler kurulunun; eşit işlem ilkesine aykırı olan, limited şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan ya da güçleştiren, diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararları batıldır.

13.1 Türk Ticaret Kanunu'nda Düzenlenen Butlan Halleri

13.1.1 Eşit işlem ilkesine aykırı olan kararlar

Müdürler kurulu kararlarını butlan sebeplerinden ilki, eşit işlem ilkesine aykırılık halidir (TTK m.391/1-a). Kanunda düzenlenmeden önce yazılı olmayan bir kural iken, TTK ile kanun koyucu, eşit işlem ilkesini yazılı kural haline getirmiştir⁵⁰⁴. Limited şirketlerde, TTK m. 627 hükmü uyarınca, müdürler ortaklara eşit şartlar altında eşit işlem yapmakla yükümlüdürler. Hukuki anlamda eşitlik kavramından bahsedilebilmesi için, toplumun her bireyinin hak ve borçlara ehil olmada eşit olması gerekir⁵⁰⁵.

Burada üzerinde durulması gereken husus, mutlak ve nispi eşitlik durumudur. Mutlak eşitlik, ortaklar arasında çeşitli sebep ve şartlar göz önüne alınmadan uygulanan bir eşitlik iken; nispi eşitlik, ortakların çeşitli sebeplerden doğan farklı durumlarını ve değişik şartlarını dikkate alarak, sonuçta eşitlik sağlayacak şekilde işlem yapılmasını ifade eder⁵⁰⁶. Kural olarak, anonim ve limited şirketler hukuku bakımından nispi eşitlik ilkesi geçerlidir⁵⁰⁷. Kanun koyucu anonim şirketlerde dair TTK m.357 hükmünün gerekçesinde,

Anonim Şirketler Hukuku C.I (n 69) 515; Yargıtay 11 HD, 1355/588, 28.01.2021 tarihli kararında butlan nedenlerinin sınırlı olarak düzenlenmediğine değinmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 24.06.2024.

⁵⁰⁴ H. Güzin Üçışık, 'Türk Hukukunda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen Düzenlemelerin Değerlendirilmesi' (2011)3(5) Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi 57,62.

⁵⁰⁵ Şükrü Yıldız, *Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi*(Seçkin Yayınevi 2004)26.

⁵⁰⁶ Yıldız, *Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi*(n505)35 ; Bahar Sayın(n 476)101.

⁵⁰⁷ İstanbul 14. BAM , 1695/168, 13.02.2020 tarihli kararında bu hususa şu şekilde vurgu yapmıştır. "TTK'nın 363.maddesine göre, şirket yönetim kuruluna, yönetim kurulu üyeliğinin boşalması halinde geçici üye atama yetkisi verilmiş ise de yönetim kurulunun bu yetkisini kanuna, ana sözleşme hükümlerine ve anonim şirketlere hakim olan temel ilkelere göre kullanması gerekir. Bu bağlamda, bu yönetim kurulu kararının, 391.maddesi uyarınca batıl olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Anılan hükme göre, eşit işlem ilkesine aykırı yönetim kurulu kararları batıldır. Eşit işlem ilkesi, TTK'nın 357.maddesinde

eşit işlem ilkesine aykırılığın yaptırımının somut olaya göre iptale tabi olduğunu, ancak iptalin tek sonuç olmadığını ifade etmiştir⁵⁰⁸. Diğer yandan, TTK m.391 hükmünde ise eşit işlem ilkesine aykırılığın butlana tabi olduğu düzenlenmiştir ki bu durum birçok tartışmaya sebebiyet vermiştir.⁵⁰⁹.

Teoman'a göre⁵¹⁰, eşit işlem ilkesine aykırılık halinde kararların butlan kapsamında değerlendirilmesi gerektiği konusu tartışmalıdır. Söyle ki, TTK m.391 uyarınca "eşit işlem ilkesi" ve "pay sahiplerinin vazgeçilmez haklarına" aykırılık hali aynı hüküm altında düzenlenerek butlan sebepleri arasında sayılmıştır. Ancak TTK m.357'de, eşit işlem ilkesine aykırılığın sadece iptal edilebilirliğe yol açacağı ifade edilmiştir. Korkut'a göre⁵¹¹, eşit işlem ilkesine aykırı tüm yönetim kurulu kararları batıl değildir. Eşit işlem ilkesine aykırılık, mutlak nitelik taşıdığı ve koruyucu hakları ilgilendirdiği hallerde yaptırım butlan iken; aykırılığın nispi nitelik taşıdığı ve oransallık ilkesinin söz konusu olduğu durumlarda ise yaptırım iptal edilebilirlik olmalıdır. Bizim de katıldığımız görüşe göre, kanunda genel kurul kararlarının iptaline ilişkin düzenlemeye yer verilmiş olmasına rağmen, yönetim kurulu ve müdürler kurulu kararlarına dair böyle bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu kapsamda, müdürler kurulu kararları ile ilgili ancak yokluk ve butlan gündeme gelebilecektir. Bu sebeple, TTK m.391/1-a düzenlemesi yerindedir. Ayrıca, eşit

düzenlenmiştir. Kanun maddesinde, "Pay sahipleri eşit şartlarda eşit işleme tabi tutulur." denilmek suretiyle, eşit işlem ilkesinin bir tanımı da yapılmıştır. Bu ilke, her pay sahibinin diğerleriyle her koşulda aynı işleme tabi tutulacağını değil eşit koşulların varlığı halinde, hiç bir pay sahibinin diğerlerinden daha olumsuz bir işleme tabi tutulamayacağı anlamına gelir. Buna nispi eşitlik denilir. Ayrıca, eşit işlem ilkesi, pay sahibine tanına bir haktan daha öte şirket organlarına ve özellikle yönetim kuruluna getirilmiş bir yükümlülüktür (Poroy/Tekinalp/Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I, 14. Basım, İstanbul 2019, s.691). TTK da eşit işlem ilkesinin şirket yönetim kurulunun ve genel kurulunun bir yükümlülüğü olduğunu benimsemiş ve bu ilkeye aykırı yönetim kurulu kararlarının batıl olduğunu hükme bağlamıştır (H. Pulaşlı, Şirketler Hukuku- Genel Esaslar, 5. Basım, Ankara 2017, s.440). Şirket ana sözleşmesi A ve B grubu paydaşlara şirketin temsil ve ilzamında görev alacak yönetim kurulu üyelerinin, yani murahhas üyelerin belirlenmesinde B grubu hissedarlara imtiyaz tanımıştır. A grubu hissedarlar da aynı imtiyaza sahiptir. Ana sözleşme, hissedarlar arasında bu şekilde bir denge kurmuştur. Hissedarlar bu şekilde eşit imtiyaza sahip kılınmış iken yönetim kurulunun, dava konusu kararı alırken bu eşitliği bozacak şekilde karar aldığı, A grubu hissedarların yönetimdeki temsil ve ilzam yetkisini koruduğu halde B grubunun bu imtiyazını, geçici de olsa ortadan kaldırmak suretiyle eşit işlem ilkesini ihlal ettiği kanaatine varılmaktadır. " (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 22.06. 2024.

⁵⁰⁸TTKm.357Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 02.06. 2024.

⁵⁰⁹ Bahar Sayın(n 476) 97; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 149.

⁵¹⁰ Teoman, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Anonim Ortaklık Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi' (n 174) 13; Eşit işlem ilkesine aykırı müdürler kurulu kararlarının butlan kapsamında değerlendirilmesinin tartışmalı olduğu görüşü için bkz: Kendigelen, *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler* (n 273) 279.

⁵¹¹ Korkut (n 83) 78.

işlem ilkesine aykırılık hali özel olarak butlan hali olarak düzenlenmemiş olsa bile, vazgeçilmez haklara aykırılık kapsamında butlan sebebi sayılacaktır⁵¹².

Eşit işlem ilkesinin temel amacı, müdürlerin öznel ve keyfi karar vermesini engellemek ve şirket sözleşmesindeki hükümlerin adil ve menfaatler dengesine uygun bir şekilde yorumlanmasını sağlamaktır⁵¹³. Müdürler kurulu, sahip olduğu görev ve yetkiler nedeniyle genel kurula kıyasla daha fazla karar ve işlemde bulunmaya yetkilidir. Dolayısıyla, eşit işlem ilkesini ihlal etme olasılığı daha yüksektir⁵¹⁴. Eşit işlem ilkesi, şirket menfaatinin⁵¹⁵ gerektirdiği hallerde uygulanmayabilir. Her somut olaya göre bu husus değerlendirilmelidir. Dolayısıyla gerekli, uygun ve orantılı olması ve şirket menfaatinin korunması sebebiyle eşit işlem ilkesine aykırılık kabul edilebilir⁵¹⁶.

Müdürler kurulu, limited şirketin menfaati için çalışmalıdır. Eşit işlem ilkesine uymakla yükümlü olan müdürler kurulunun, bu ilkeye aykırı gelmesi sonucunda sorumluluğu gündeme gelecektir⁵¹⁷. TTK m.627 uyarınca, eşit işlem eşit işlem ilkesi ortaklara yöneliktir. Her ortağa eşit hakların sağlanması ve borçların yüklenmesi temel kuraldır. Eşit işlem ilkesi, ortaklar arası ilişkilerde ve yönetim kararları ile eylemleri çerçevesinde olmak üzere iki alanda etkili göstermektedir⁵¹⁸.

Diğer yandan, müdürlerin eşit işlem ilkesine uymadan verdikleri kararlar batıldır⁵¹⁹. Hangi hallerin eşit işlem ilkesine aykırılık kapsamında değerlendirilmesi gerektiği,

⁵¹² Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 516 vd. ; Bahar Sayın (n 476) 98.

⁵¹³ TTKm.357Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 02.06. 2024.

⁵¹⁴ Yüce (n 481)130.

⁵¹⁵ Şirket menfaati kavramı, şirketin hukuki ve ekonomik alanlardaki mevcudiyetini mümkün olan en iyi şekilde devam etmesini sağlamayı ifade eder. Mehmet Helvacı, Emin Çamurcu and İsmail Türkyılmaz, *Özellikle Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaat Kavramı, Prof. Dr. Hamdi Yasaman'a Armağan* (On İki Levha Yayınları 2017) 311.

⁵¹⁶ İlyas Çeliktas, ‘ Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını İktisabında Eşit İşlem İlkesinin İhlal Etmesi’(2006) 10(56) E-Akademi Hukuk Ekonomi Ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi < <http://www.e-akademi.org/makaleler/iceliktas-1.htm>> Erişim Tarihi 25.06. 2024.

⁵¹⁷ Bahar Sayın (n 476)105.

⁵¹⁸ TTKm.627Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 25.06.2024.

⁵¹⁹ Yargıtay 11 HD, 5583/6609, 06.10.1997 ; Yargıtay 11 HD, 13597/4688, 20.03.2007 ;Yargıtay 11 HD, 6837/3333, 24.03.2016; Yargıtay 11 HD, 15026/2343, 24.04.2017 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 2 .06. 2024.

üzerinde durulması gereken önemli konulardan biridir. Eşit işlem ilkesinin ihlali, daha çok ortakların malvarlığı haklarında görülür. Bu haklara örnek olarak kâr payı, tasfiye bakiyesi veya yeni pay alma hakları gösterilebilir⁵²⁰. Kâr payı dağıtımı konusunda yetkili organ genel kuruldur (TTK m.608). Bu husus, TTK m. 616/1-e uyarınca genel kurulun devredilmez ve vazgeçilmez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Müdürler kurulu, genel kurulun kararına uygun kâr dağıtımı yapmalıdır. Bazı ortaklar lehine kâr dağıtımında eşitsizlik yaratan müdürlerin kararları batıldır⁵²¹.

Pay sahibinin bilgi alma ve inceleme hakkı, vazgeçilmez bir hak olup, bertaraf edilmesi mümkün değildir. Bu kapsamda, eşit işlem ilkesinin mutlak olarak uygulama alanı bulduğu durumlardan biridir⁵²². TTK m.614 kapsamında, müdürler her ortağa aynı derecede bilgi vermek zorundadırlar. Bu sebeple, aynı durumdaki ortaklara aynı düzeyde bilgi verilmesine engel teşkil eden müdür kararları bu kapsamda değerlendirilmelidir⁵²³. Yine, pay sahiplerinden birine şirket defter ve belgelerini inceleme hakkı verilirken diğerine bu hakkın tanınmaması, eşit işlem ilkesine aykırılık kapsamında değerlendirilmelidir⁵²⁴.

13.1.2 Şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen kararlar

TTK m.391/1-b hükmünde, “şirketin temel yapısına⁵²⁵ uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen” yönetim kurulu kararlarının batıl olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda, limited şirketin temel yapısına uymayan müdür kararları batıldır. Şirketin temel yapısıyla kastedilen, şirketin taşıyıcı kolonlarıdır. Şirketin tanımına, ortakların

⁵²⁰ Bahar Sayın (n 476) 106.

⁵²¹ Bahtiyar (n 1) 226.

⁵²² Yıldız, *Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi* (n 505) 174.

⁵²³ Bahar Sayın (n 476) 120.

⁵²⁴ Yıldız, *Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi* (n 505) 175.

⁵²⁵ Burada asıl ifade edilmek istenilen “limited şirketin niteliği ile bağdaşmayan” müdürler kurulu kararlarıdır. Ayrıntılı bilgi için bkz: İsmail Kırca, Feyzan Hayal Şehirali Çelik and Çağlar Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.II. Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2016) 44.

hakları ve yükümlülükleri düzenine ve şirketin teşkilat yapısına aykırı olan kararlar, limited şirketin temel yapısına aykırılık kapsamında değerlendirilir⁵²⁶.

Limited şirketin temel yapısı belirlenirken, limited şirketi niteleyen özelliklerin neler olduğu gündeme gelir. Bu nitelikler, ilk olarak limited şirket tanımından yola çıkılarak belirlenir. Limited şirket, TTK m.573 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre limited şirket; bir ya da daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulan esas sermaye paylarının toplamından oluşan, sermayesi belirli olan şirkettir. Şirket esas sözleşmesinde ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri öngörülmemişse ortaklar sadece taahhüt ettikleri esas sermaye payından sorumludurlar. Kanunen yasak olmayan her türlü amaç ve konu için kurulabilirler (TTK m.573). Ayrıca ortakların sayısı elliyi aşamaz (TTK m.574) ve müdürlerden en az birinin ortak olması zorunludur (TTK 623). Temel yapıyı oluşturan özellikler arasında, payların devredilebilirliği, bağımsız denetim yükümlülüğü, ortakların sınırlı ve yalnızca şirkete karşı sorumlu olmaları (sınırlı sorumluluk), organlar arası işlev ayrılığı, organların devredilemez yetkilerinin varlığı ve yönetimin hesap verilebilirliği sayılabilir⁵²⁷. Bu ilke ve özelliklere aykırı kararlar, temel yapıya aykırı kararlar olarak değerlendirilir. Bu bağlamda, pay devri serbestisinin ortadan kaldırılması ve ortakların mali (kâr payı, yeni pay alma hakkı ve hazırlık dönemi faizi vb.) veya idari haklarının ihlali, limited şirketin temel yapısına aykırılık teşkil eder⁵²⁸.

Şirketin organsal yapısı açısından, limited şirketlerde müdürler kurulu ve genel kurul olmak üzere iki zorunlu organ bulunmaktadır. Bu organlar arasında işlevsel ayrılığı

⁵²⁶ TTKm.393Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7leri.pdf> > Erişim Tarihi 02.06.2024; Yargıtay 11 HD, 3129/804, 26.01.2016 tarihli ilamında “Mahkemece, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davalı anonim şirketin yönetim kurulunun 5 üyeden oluştuğu, davacı ...'ın yönetim kurulu başkanı olduğu, anonim şirketlerde yönetim kurulunu toplantıya davet yetkisinin açıkça yönetim kurulu başkanına verildiği, bu yetkinin emredici nitelikte olduğu, somut olayda butlanla sakat olduğu belirtilen kararların alındığı yönetim kurulu toplantılarının ise yönetim kurulu başkanının daveti üzerine değil, toplantıya davet yetkisi olmayan üyelerin daveti üzerine yapıldığı, bu hususun anonim şirketin temel yapısına uymadığı ve TTK'nın 391/1-b maddesi uyarınca alınan bu yönetim kurulu kararlarının butlanı sonucunu doğurduğu “ ifade ederek müdürler kurulunun bireysel olarak genel kurul toplantısına çağırması gerektiğini vurgulanmıştır. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 2.06. 2024.

⁵²⁷ Bahar Sayın (n 476) 127; Bahtiyar (n 1) 227.

⁵²⁸ Bahtiyar (n 1) 227; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69) 518.

ilkesinin geçerli olduğu kabul edilmektedir (TTK m.616, TTK m.625)⁵²⁹. Müdürler kurulunun devredilmez yetki ve görevleri TTK m.625 uyarınca düzenlenmiştir. Örneğin, şirketin üst düzey yönetiminin ve ilgili talimatların verilmesi yetkisinin genel kurula devri, müdürler kurulu kararıyla gerçekleştirildiğinde, bu karar batıl sayılır. Ayrıca, Kanun’da müdürler kurulunun diğer devredilmez görevlerine de rastlamak mümkündür; müdürler kurulunun iç yönerge hazırlama yetkisi bu duruma örnektir ve bu yetkinin devrine ilişkin kararlar batıl olacaktır⁵³⁰. Anonim şirketlere dair TTK m.480/2-f hükmü, “önemli miktarda şirket varlığının toptan satışına” karar verilmesini genel kurulun devredilemez yetki ve görevleri arasında saymaktadır. Limited şirketlerde genel kurulun devredilmez yetkilerinin düzenlendiği TTK m.616’da buna benzer bir düzenleme yer almamaktadır. Bu bağlamda, anonim şirketlere ilişkin TTK m.408/2-f hükmünün limited şirketlere de kıyasen uygulanıp uygulanmayacağı tartışmalıdır. Kendigelen, limited şirkette genel kurulun devredilmez yetkilerini düzenleyen TTK m.616/1’de anonim şirketlerin aksine önemli miktarda şirket varlığının toptan satışının öngörülmemiş olduğunu belirterek eleştirmektedir⁵³¹. Bir görüşe göre, TTK m.616/1 hükmünde limited şirketlerde genel kurulun devredilmez yetkileri arasında “önemli miktarda şirket varlığının toptan satışından” bahsedilmemesi ihmal niteliğindedir. Bu kanun boşluğunun, TTK m.408/2-f hükmünün limited şirketlere kıyasen uygulanması yoluyla tamamlanması gerektiği savunulmaktadır⁵³². Önemli miktarda şirket varlığının toptan satışına ilişkin kararın, TTK m.408/2-f hükmüne aykırı olarak müdürler kurulu tarafından alınması durumunda söz konu karar batıl sayılmalıdır⁵³³.

Kanun koyucu, bir diğer butlan halini sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen kararlar olarak belirlemiştir. Doktrinde bu ilke, “sermayenin korunması ilkesi” veya “malvarlığının korunması ilkesi” olarak ifade edilmektedir. Sermayenin korunması, dar anlamda şirketteki sermaye miktarının korunmasını ifade ederken, geniş anlamda şirketin

⁵²⁹ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 1.3.4 Limited şirketler bakımından teorilerin değerlendirilmesi

⁵³⁰ Bahtiyar (n 1) 228; Bahar Sayın (n 476) 153.

⁵³¹ Tolga Ayoğlu, ‘ Önemli Miktarda Şirket Varlığının Satışında Genel Kurul Kararının Hukuki Niteliği’ (2017)5(1) Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 93, 94.

⁵³² Levent Biçer and Esra Hamamcıoğlu, ‘ Anonim Ortaklıklarda Genel Kurulun Devredilmez Yetkileri Kapsamında Önemli Miktarda Şirket Varlığının Toptan Satışı ve Uygulama Alanı (TTK m.408/2-f)(2013)1(1) Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 33, 49.

⁵³³ Ayoğlu, ‘ Önemli Miktarda Şirket Varlığının Satışında Genel Kurul Kararının Hukuki Niteliği’ (n537) 99; Biçer and Hamamcıoğlu(n 532) 46; Yargıtay 11 HD, 1299/384, 15.1.2020 ; Yargıtay 11 HD, 7148/1308, 21.2.2014; (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 27.06.2024.

tüm malvarlığının korunmasını ifade eder⁵³⁴. Teoman'a göre, müdürler kurulu kararlarının butlan sebepleri arasında "malvarlığının korunması ilkesi" yerine daha sınırlayıcı olan "sermayenin korunması ilkesi" nin kabul edilmiş olması yerinde olmamıştır⁵³⁵. Diğer bir görüş ise, kanunda malvarlığının ve sermayenin korunması ilkelerinin farklı olduğuna vurgu yapılırsa da batıl müdürler kurulu kararları açısından şirketin tüm malvarlığının korunmasının gerekli olduğunu savunmaktadır⁵³⁶.

Limited şirketlerde sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen kararlar batıldır. Bu kapsamdaki örnekler arasında, şirket mülkiyetinde bulunan bir gayrimenkulün satın alınması, alacaklılara zarar vermek amacıyla tüm aktiflerin satılması, alacaklılardan mal kaçırmak amacıyla şirket malvarlığının piyasa değerinin altında ortaklara ve/veya üçüncü kişilere satılması, genel kanuni yedek akçenin ayrılmaması ve ortak olmayan müdürlere kâr payı avansı dağıtılması gibi müdür/müdürler kurulu kararları bulunmaktadır⁵³⁷.

Sermayenin korunması ilkesini ihlal eden müdürler kurulu kararlarına uygulamada çok az rastlanır. Söyle ki, sermayenin korunması ilkesine bağlı kararlar genellikle genel kurulun yetkisindedir⁵³⁸. Ancak, nadiren de olsa, müdürler sermayenin korunması ilkesini ihlal eden kararlar alabilirler. Örneğin, ortakların ifa ettiği sermaye paylarının kendilerine iade edilmesine ilişkin müdürler kurulu kararı bu kapsamda değerlendirilir⁵³⁹.

13.1.3 Ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan ya da güçleştiren kararlar

TTK m. 391/1-c bendi uyarınca, pay sahiplerinin özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden, bu hakların kullanılmasını kısıtlayan veya güçleştiren müdür kararlarının batıl olduğu ifade edilmiştir (TTK m.644/1-c) Vazgeçilmez haklar, sınırlandırılması yada kaldırılması ortağın iradesine bağlı olmayan ve ortak feragat

⁵³⁴ Bahtiyar (n 1)228.

⁵³⁵ Teoman, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Anonim Ortaklık Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi'(n 174)13.

⁵³⁶ Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n69)129 vd. Bizim de katıldığımız aynı yönde görüş için bkz: Bahar Sayın (n 476) 159.

⁵³⁷ Üçışık(n 504)61; Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n 69)519.

⁵³⁸ Şener (n 1)738; Bahar Sayın (n 476) 160.

⁵³⁹ Şener (n 1) 738.

edemediği haklardır⁵⁴⁰. Bu haklar, ortaklık sıfatının kazanılması ile başlar ve bu süreç boyunca devam eder⁵⁴¹. Limited şirkette ortakların, genel kurulda oy kullanma hakkı(TTK m.618) ve genel kurulda temsil edilme hakkı, bilgi alma ve inceleme hakkı(TTK m.614) gibi vazgeçilmez hakları ihlal eden, kısıtlayan ya da güçleştiren müdür veya müdürler kurulu kararları butlan yaptırımına tabi olacaktır⁵⁴².

Hükmün ilgili bendinde "özellikle" ibaresi kullanılarak geçersizliğin sadece vazgeçilmez haklara özgülenmediği vurgulanmıştır⁵⁴³. Bu kapsamda, ortakların bazı vazgeçilebilir haklarını ihlal eden, kısıtlayan ve güçleştiren kararlar da bu madde kapsamında değerlendirilmelidir. Dolayısıyla, azınlık hakları ve özellikle müktesep haklardan bahsedilmesi gereklidir. Sermaye şirketlerinde çoğunluk gücünün sınırlanması maksadıyla, azınlık olarak adlandırılan ortaklara birtakım haklar tanımlanmıştır. Kanunda azınlık haklarını düzenleyen genel bir hüküm bulunmamaktadır. Genel kurulu toplantıya çağırılma hakkı (TTK m.617/3, TTK m.411) ve özel denetçi atanması için mahkemeye başvurma hakkı (TTK m.635,TTK m.438, TTK m.440) azınlık haklarına örnek teşkil eder⁵⁴⁴.Diğer yandan, ortakların müktesep haklarının ihlali de butlana sebebiyet verecektir⁵⁴⁵.TTK m.452 uyarınca müktesep hak kavramına değinilmiş ancak bu hakkın tanımına yapılmamıştır. Müktesep hakların, vazgeçilmez hak niteliği taşımayan, ortakların rızası olmadan sınırlanamayan ve ortadan kaldırılamayan haklar olduğu genel kabul görülmektedir. Bu haklar arasında sermaye paylarının devri, kar payı hakkı, bilgi alma ve inceleme hakkı yer alır⁵⁴⁶.

⁵⁴⁰ Çebi (n 1) 204; Bahar Sayın (n 476)172-173.

⁵⁴¹ Tekinalp, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (n 6) 450; Çebi (n 1) 204.

⁵⁴² Kırca, Şehirali Çelik and Manavgat, *Anonim Şirketler Hukuku C.I* (n69) 520; Bahar Sayın(n476) 173; Ekşi (n50) 58.

⁵⁴³TTKm.391Gerekçesi.<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/TTK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 02.06. 2024.

⁵⁴⁴Bahar Sayın (n 476) 189.

⁵⁴⁵ Bahtiyar (n 1) 229.

⁵⁴⁶ Bahar Sayın (n 476)189-191.

13.1.4 Diğer organların devredilmez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlar

Diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin konularda alınan kararlar da geçersizdir (TTK m391/1-d). Buradaki "diğer organlar" ifadesi, limited şirketin zorunlu organları olan genel kurul ve müdürler kurulunu ifade etmektedir⁵⁴⁷.

Limited şirketlerde, genel kurul ve müdürler olmak üzere iki zorunlu organ bulunur ve bu organlar arasında işlevler ayrılığı ilkesi geçerlidir⁵⁴⁸. Bu ilkeye göre, TTK m. 616'da belirtilen genel kurulun devredilemez yetkilerine ilişkin müdürler kurulu tarafından alınan kararlar batıl sayılacaktır⁵⁴⁹. Buna göre şirket sözleşmesinin değiştirilmesi, müdürlerin atanmaları ve görevden alınmaları, topluluk denetçisi ile denetçilerin atanmaları ve görevden alınmaları, topluluk yılsonu finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporunun onaylanması, yılsonu finansal tablolarının ve yıllık faaliyet raporunun onaylanması, kâr payı hakkında karar verilmesi, kazanç paylarının belirlenmesi, müdürlerin ücretlerinin belirlenmesi ve ibraları, esas sermaye paylarının devirlerinin onaylanması, bir ortağın şirketten çıkarılması için mahkemeden istemde bulunulması, müdürün, şirketin kendi paylarını iktisabı konusunda yetkilendirilmesi veya böyle bir iktisabın onaylanması, şirketin feshi, genel kurulun kanun veya şirket sözleşmesi ile yetkilendirildiği ya da müdürlerin genel kurula sunduğu konularda karar verilmesi konusunda müdürlerin karar verme yetkisi bulunmamaktadır. Bu nedenle, TTK m. 616 kapsamında sayılan bu yetkilerin detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

⁵⁴⁷ Bahtiyar (n 1) 229.

⁵⁴⁸ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 1.3.4 Limited Şirketler Bakımından Teorilerin Değerlendirilmesi

⁵⁴⁹ Yargıtay 11 HD, 5272/934, 16.02.2023; Yargıtay 11 HD, 3548/5813, 12.10.2023.(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 5.06. 2024; Müdürlerin devredilemez yetkileri genel kurul tarafından kullanılırsa, bu kez genel kurul kararlarının butlanı gündeme gelecektir. Yargıtay 11 HD, 1448/4198, 11.09.2017 tarihli ilamında “Dava, genel kurul kararlarının iptali istemine ilişkin olup davacı 19.07.2012 tarihli genel kurulda davalı şirkete genel müdür atanmasının yetki gaspı mahiyeti taşıdığını ileri sürerek bu yöndeki kararın da iptalini istemiştir. Dava konusu genel kurul toplantısının yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan 6102 sayılı TTK'nın 375/1-d bendinde müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ile görevden alınmaları yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Bu durumda dava konusu genel kurul toplantısında davalı şirkete genel müdür atanmasına ilişkin alınan 6 nolu kararın yoklukla malul olduğu nazara alınarak butlanına karar verilmesi gerekirken genel müdür seçimine ilişkin kararın yönetim kurulu kararı ile aynı yönde olduğu ve genel kurulun en üst karar organı olması sebebiyle iptal talebinin yerinde görülmediği gerekçesiyle davanın bu yönden de reddine karar verilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.” ifade etmiştir. (Lexpera İçtihat Bankası) Erişim Tarihi 22.06.2024.

Şirket sözleşmesinde yer alan hükümlerde değişiklik yapmak, yeni hükümler eklemek ya da mevcut hükümleri tamamen veya kısmen kaldırmak, şirket sözleşmesi değişikliği gerektirir⁵⁵⁰. Limited ortaklıkta, şirket sözleşmesini değiştirme yetkisi münhasıran genel kurula aittir⁵⁵¹. Bu sebeple, müdürler kurulunun şirket sözleşmesinde değişiklik yapılmasına ilişkin kararları, butlan yaptırımına tabidir⁵⁵².

Diğer yandan, TTK m.623/1 hükmü uyarınca kuruluş aşamasında müdürlerin şirket sözleşmesi aracılığıyla seçileceği düzenlenmiştir. Kuruludan sonraki dönemlerde ise müdürler kurulu üyeleri, kural olarak genel kurul tarafından atanır ve görevden alınır⁵⁵³. Bu kapsamda, müdürler kurulunun kendisine üye seçebileceğine dair kararları batıl olacaktır.

⁵⁵⁰ Bahtiyar (n 1) 348.

⁵⁵¹ Bahar Sayın (n 476) 193-194; Bahtiyar (n 1) 348.

⁵⁵² Yargıtay 11 HD, 6239/9154, 28.11.2016 tarihli ilamında “Davacılar vekili asıl ve birleşen davalarda; müvekkillerinin davalı şirketin ortağı olduğunu, şirket genel kurul kararıyla sermaye artırımına gidildiğini ve ana sözleşmenin tadil edildiğini, sermaye taahhütlerinin .../...’ünün üç ay içinde kalan .../...’ünün üç yıl içinde ödenmesi gerektiği yönünde karar alınmışken yönetim kurulu kararıyla vade belirlendiği ve müvekkilleri hakkında ıskat prosedürünün işletildiğini, yönetim kurulunun, esas sözleşmenin, sermayenin ödenmesi şekil ve şartlarının değiştirilmesi niteliğindeki kararının genel kurulun devredilemez yetkilerine aykırı olup, bu konuda alınmış yönetim kurulu kararının yok hükmünde olduğunu, davacılar adına karar verilmesinin eşit işlem ilkesine aykırı olup, bu sebeple de yönetim kurulu kararının batıl olduğunu, şirket esas sözleşmesi gereği, 27.05.2014 tarihine kadar ödenmesi mümkün olan .../... oranındaki sermayenin ödeme tarihinin yönetim kurulu kararıyla öne çekilmesinin esas sözleşmeye aykırılık teşkil edip iptalinin gerektiğini ileri sürerek davalı şirketin 08/.../2012 tarih 93 numaralı,09.2013 tarih 105 numaralı ve .../07/2013 tarih 104 numaralı yönetim kurulu kararının iptaline karar verilmesini talep etmiş, .../03/2014 tarihli dilekçesi ile davaya konu ettikleri kararların butlan olduğunun tespitini istemiştir.

Davalı vekili; müvekkili şirketin sermayesinin .../05/2011 tarihli genel kurulda artırıldığını, davacılar da dahil şirket hissedarların sermaye artırım çerçevesinde rüçhan haklarının kullandıklarını, davacılarca hisseleri oranında her türlü muvazaadan ari olarak .../...’ü tescil tarihinden itibaren ... ay içinde, geri kalan .../...’ü ise ... yıl içinde ödeneceği şeklinde taahhütte bulunulduğunu, eşit işlem ilkesine, dürüstlük kuralına aykırı bir durumun söz konusu olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre; davalı şirketin 08.....2012 tarihli 93 numaralı yönetim kurulu kararının maddesinin,09.2013 tarihli 105 numaralı yönetim kurulu kararının, .../07/2013 tarihli 104 numaralı yönetim kurulu kararının 6102 Sayılı TTK’nın 391/...-d maddesine aykırı olduğu, genel kurulun devredilerek yetkileri kapsamında olan konularda yönetim kurulundan karar alındığı gerekçesiyle davanın kabulüyle 2012/503 Esas sayılı dosya bakımından 08/.../2012 tarih ve 93 numaralı yönetim kurulu kararının ... numaralı maddesinin butlanının tespitine, birleşen 2013/352 Esas sayılı dosya bakımından .../07/2013 tarih ve 104 numaralı yönetim kurulu kararının butlanının tespitine, birleşen 2013/448 Esas sayılı dosya bakımından .../09/2013 tarih ve 105 numaralı yönetim kurulu kararının butlanının tespitine karar verilmiştir. (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 5.06. 2024.

⁵⁵³ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm I, 3.1.2 Genel Kurul Kararı ile Müdürlük Sıfatının Kazanılması

TTK m. 635 uyarınca, anonim şirketlerin denetçiye, denetime ve özel denetime ilişkin hükümleri, 397. maddenin 5. ve 6. fıkraları hariç olmak üzere, limited şirketler için de geçerlidir. Bu kapsamda, anonim şirketlerde denetçi seçimine ilişkin hükümlerin, uygun olduğu ölçüde limited şirketlerde de uygulanacağı ifade edilmektedir. Denetçi seçimi yetkisi, limited şirketlerde münhasıran genel kurula aittir ve bu yetki, genel kurulun devredilemez yetkileri arasında yer almaktadır (TTK m. 616). Bununla birlikte, TTK'nın 399. maddesinde düzenlenen istisnai durumlarda, denetçi seçimi mahkeme veya müdürler kurulu tarafından gerçekleştirilebilir⁵⁵⁴. Ancak, bu istisnai haller dışında müdürler kurulunun denetçi seçimi kararı, butlan yaptırımına tabidir.

Müdürler kurulunca hazırlanan finansal tablo ve yıllık raporların onaylanmasına ilişkin yetki, TTK m.616 kapsamında genel kurula aittir. Ayrıca, kar dağıtım önerisi müdürler kurulu tarafından yapıp genel kurul tarafından incelenip karara bağlanır⁵⁵⁵. Müdürler kurulunun bu konularda karar alması durumunda, alınan kararlar batıl olacaktır.

TTK'da limited şirket müdürlerine yapılacak ödemeler ile ilgili, anonim şirketlerde olduğu gibi, herhangi bir düzenleme bulunmayıp sadece dolaylı olarak değinilmiştir. Nitekim, TTK'nın 616/I-f hükmünde, genel kurulun devredilemez yetkileri arasında müdürlerin ücretlerinin belirlenmesi de yer almaktadır. Bu bağlamda, müdürlerin kendi ücretlerini belirleyebilme yetkisi bulunmamakta olup, bu konu hakkında alınan kararlar butlan yaptırımına tabi olacaktır⁵⁵⁶.

Limited şirketin sona erme sebepleri, TTK m.636 uyarınca düzenlenmiştir. Bu hükme göre, şirket sözleşmesinde öngörülen sona erme sebeplerinden birinin gerçekleşmesi, genel kurul kararı, iflasın açılması ve kanunda öngörülen diğer sona erme hallerinin varlığı halinde şirketin sona erecektir. Bu bağlamda, genel kurulun fesih kararı, genel kurulun devredilemez yetkilerinden olup, yalnızca genel kurul tarafından alınabilir; bu

⁵⁵⁴ Bahtiyar (n 1) 229.

⁵⁵⁵ Üçışık and Çelik, *Anonim Ortaklıklar Hukuku* (n 16) 230.

⁵⁵⁶ Mustafa Yavuz, 'Limited Şirketlerde Müdürlerin Ücret , Huzur Hakkı, İkramiye ve Kazanç Payı Gibi Mali Hakları' (2014)181Vergi Raporu<https://vergiraporu.com.tr/upImage/org/2014-181-Limited_Sirketlerde_Mudurlerin_Ucret_Huzur_Hakki_Ikramiye_Ve_Kazanc_Payi_Gibi_Mali_Haklari-Mustafa_Yavuz%20.pdf> Erişim Tarihi 25.06.2024

yetkinin müdürlere devredilmesi mümkün değildir. Aksi takdirde, müdürler tarafından alınan bu tür kararlar butlan yaptırımına tabi olacaktır.

13.2 Türk Ticaret Kanunu'nda Yer Almayan Butlan Nedenleri

TTK m.391 hükmünde "özellikle" ibaresinin kullanılması, sayılan batıl sebeplerin sınırlayıcı nitelikte olmadığını ve bunun dışında genel hükümlere dayalı diğer butlan sebeplerinin de mevcut olduğunu ifade etmektedir⁵⁵⁷. Bu bağlamda, batıl halleri kesin hükümsüzlük halleri, şekle aykırılık ve şirket sözleşmesine aykırılık olarak üç başlık altında inceleyebiliriz.

Kesin hükümsüzlük halleri, TBK m.27 hükmünde düzenlenmiştir. İlgili hüküm kapsamında kanunun emredici hükümlerine, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan kararlarda batıldır⁵⁵⁸. Bu hükümde genel butlan halleri sebepleri düzenlenmiştir. Bu sebepleri TMK m.5 hükmü uyarınca sözleşmeler yanında diğer hukuki işlemlerde de uygulanacaktır⁵⁵⁹.

Emredici kurallar ile ahlaka, kamu düzenine ve kişilik haklarına aykırılığı düzenleyen kurallar birbirinden farklıdır⁵⁶⁰. Emredici hükümler, taraflarca aksi kararlaştırılamayan ve tarafların uyması gereken hukuk kurallarıdır⁵⁶¹. Emredici hükümlere aykırılık halinde müdürler kurulu kararlarına uygulanan temel yaptırım butlandır. Örneğin, ıskat kararının geçerliliği için, bu kararın müdürler kurulu tarafından *Kanun*'da belirtilen usul ve şekilde alınmış olması yeterli değildir. Ayrıca, ıskat kararının TBK m.27 kapsamında emredici hükümlere, ahlaka ve kamu düzenine aykırı olmaması gerekmektedir. Aksi takdirde, söz konusu karar batıl olacaktır⁵⁶².

⁵⁵⁷ Bahtiyar (n 1) 230.

⁵⁵⁸ Poroy, Tekinalp and Çamoğlu, *Ortaklık Hukuku II* (n 8) 530; Çebi(n 1) 20; Bahar Sayın(n 476) 209.

⁵⁵⁹ Bahar Sayın (n 476) 208; Bahtiyar (n 1) 230.

⁵⁶⁰ Gökhan Antalya, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I* (Seçkin Yayınları 2019) 452-453.

⁵⁶¹ Antalya (n 560) 453.

⁵⁶² Aytekin Çelik, *Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma*(4th edn, Seçkin Yayınevi 2016) 163.

Ahlaka aykırılık, toplumda makul ve dürüst kişilerin düşünce anlayışında oluşan toplumsal etik kurallarına ters düşen fiil ve işlemleri ifade eder⁵⁶³. Bu kapsamda, konusu veya amacı ahlaka aykırı olan müdürler kurulu kararları batıl olarak değerlendirilir. Özellikle, müdürler kurulunda yeterli çoğunluğun sağlanamadığı durumlarda, çoğunluğun sağlanabilmesi için entrikalar ve hileli işlemler⁵⁶⁴ kullanılarak alınan kararlar, ahlaka aykırı olarak kabul edilir ve bu tür kararların batıl olarak nitelendirilmesi gerekmektedir.⁵⁶⁵

Kamu düzeni kuralları, toplumun temel yapısını ve genel çıkarlarını korumayı amaçlayan hukuki normlardır. Bu kurallara aykırılığın meydana gelmesi, aykırılığın ülkenin temel hukuk ilkeleriyle çelişmesi veya toplumsal hukuk değerlerini ciddi biçimde ihlal etmesi durumunda söz konusu olur⁵⁶⁶. Bu bağlamda, kamu düzenine aykırı olarak değerlendirilen müdürler kurulu kararları geçersiz sayılır ve batıl kabul edilir.

Kişilik haklarına aykırılık da müdürler kurulu kararları açısından butlan nedeni olarak değerlendirilir. TMK m. 23 hükmüyle⁵⁶⁷ kişi, rızasıyla yaptığı sözleşmelerde yükümlülüklerini yerine getirirken kişilik hakkına yapılan saldırılardan korunur⁵⁶⁸. Bu bağlamda, kişilik haklarına aykırılık teşkil eden bir örnek, ortakların ticari faaliyetlerde bulunmalarını yasaklayan müdürler kurulu kararlarıdır. Bu tür kararlar, ortakların ticari faaliyet özgürlüğünü haksız yere kısıtladığı için kişilik haklarına aykırı olarak değerlendirilmektedir⁵⁶⁹.

TBK m. 27 hükmündeki düzenlenen imkânsızlık ise objektif imkansızlık olup herkes bakımından geçerli olan imkansızlığı ifade eder. İmkânsızlık, sözleşme konusunun, maddi veya hukuki bir sebeple taraflarca yerine getirilememesi durumudur. Bu

⁵⁶³ Antalya (n 560) 456.

⁵⁶⁴ Yargıtay 11 HD, 5976/12991, 03.12.2015 (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 5.06. 2024.

⁵⁶⁵ Bahar Sayın (n 476) 214.

⁵⁶⁶ Antalya (n 560) 458.

⁵⁶⁷ TMK m. 23: “(1) Kimse, hak ve fiil ehliyetlerinden kısmen de olsa vazgeçemez. (2) Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlâka aykırı olarak sınırlayamaz. (3) Yazılı rıza üzerine insan kökenli biyolojik maddelerin alınması, aşılması ve nakli mümkündür. Ancak, biyolojik Madde verme borcu altına girmiş olandan edimini yerine getirmesi istenemez; maddî ve manevî tazminat isteminde bulunulamaz.”

⁵⁶⁸ Antalya (n 560) 460.

⁵⁶⁹ Bahar Sayın (n 476) 221.

imkânsızlık, sözleşmenin kurulduğu andan itibaren herkes için geçerli ve sürekli olmalıdır⁵⁷⁰.

Borçlar hukukunda⁵⁷¹ şekle aykırılık genel olarak butlan yaptırımına tabi tutulurken, ticaret hukukunda şekil şartına aykırılığın yaptırımı konusunda belirsizlik bulunmaktadır⁵⁷². Bazı durumlarda şekle aykırılık, yokluk yaptırımına tabi tutulabilir. Örneğin, müdürler kurulu toplantıya çağırmaya yetkisi olmayan biri tarafından çağırılır ise bu kurul sonunda alınan kararın yaptırımı tartışmalıdır. Ancak öğretideki baskın görüşe göre söz konusu karar yok hükmünde olacaktır⁵⁷³. Hangi şekil şartlarına aykırılıkların müdürler kurulu kararının butlanına sebep olacağını belirlemek oldukça zordur. Bunun sebebi Kanunda müdürler kurulunun karar almasına ilişkin sınırlı sayıda düzenlemeye yer verilmiş olmasıdır. Sayın'a göre, müdürler kurulunun toplanması ve karar almasına ilişkin şirket sözleşmesi, iç yönerge düzenlemelerine ve sınırlı sayıdaki kanun hükmüne aykırı müdürler kurulu kararları batıl kabul edilmelidir. Örneğin, toplantı tarihinin ileri alınması veya toplantı yerinin değiştirilmesi durumunda, bu değişikliklerin müdürler kurulu üyelerine bildirilmemesi halinde, alınan karar batıl sayılmalıdır⁵⁷⁴.

Şirket sözleşmesi TTK m.575 vd. hükümlerinde düzenlenmiştir. Şirket sözleşmesi, limited şirketin temel yapısını oluşturan, şirketin iç ve dış ilişkileri ile ortakların şirkete ve birbirlerine karşı hak, yetki ve yükümlülüklerini düzenleyen, şekil zorunluluğu olan, katılıma açık çok taraflı sözleşme olarak tanımlanır⁵⁷⁵. Sözleşmenin içeriği konusunda anonim ve limited şirketler bakımından önemli farklılıklar bulunmaktadır. Kanun koyucu anonim şirketlerle ilgili TTK m.339 hükmü kapsamında ana sözleşmeye yazılması zorunlu tüm kayıtlar düzenlenmişken, limited şirketlerde sözleşmesinin içeriği kapsamında zorunlu kayıtlar (TTK m.576) ve şirket sözleşmesinde öngörülmesi şartıyla

⁵⁷⁰ Antalya (n 560) 463; Yüce (n 481)137.

⁵⁷¹ TBK m.12 uyarınca “Sözleşmelerin geçerliliği, kanunda aksi öngörülmedikçe, hiçbir şekle bağlı değildir. Kanunda sözleşmeler için öngörülen şekil, kural olarak geçerlilik şeklidir. Öngörülen şekle uyulmaksızın kurulan sözleşmeler hüküm doğurmaz” ifade edilmiştir. İlgili hükmün gerekçesinde şekil şartına uyulmadan akdedilen sözleşmelerin batıl olduğu belirtilmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz: TBK m.12 Gerekçesi<<https://www.muglabarosu.org.tr/Upload/files/pdf/BK%20Madde%20Gerek%C3%A7eleri.pdf>> Erişim Tarihi 04.06. 2024.

⁵⁷² Bahar Sayın (n 476) 223.

⁵⁷³ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm III, 1. Müdürlerin Kararlarının Yoklukla Sakat Olması

⁵⁷⁴ Bahar Sayın (n 476) 226.

⁵⁷⁵ Bahar Sayın (n 476) 239; Bahtiyar (n 1) 16-21.

bağlayıcı olan kayıtlar (TTK m.577) olmak üzere iki başlık altında düzenleme yapmıştır⁵⁷⁶. Ayrıca TTK m.576 ve TTK m.577’de sayılanların dışında bir kayıt ancak kanunda açıkça izin verilmişse düzenlenebilir (TTK m.579). Şirket sözleşmesine aykırılık, genel kurul kararları bakımında iptal sebebidir (TTK m.445). Ancak, müdürler kurulu kararlarının iptali kural olarak mümkün değildir⁵⁷⁷. Bu nedenle, şirket sözleşmesine aykırılık hallerinde müdürler kurulu kararlarına uygulanacak yaptırımların ayrı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Şirket sözleşmesinde bulunması zorunlu olan kayıtlar eğer TTK m.391 kapsamında değerlendirilebiliyor⁵⁷⁸ ise bu düzenlemelere aykırılık halinde alınan kararın butlan yaptırımına tabi olmalıdır⁵⁷⁹. Daha açık bir ifade ile özellikle eşit işlem ilkesi, ortakların vazgeçilmez hakları, organların devredilmez görev ve yetkileri, limited şirketin temel yapısı, sermayenin korunması ilkesi söz konusu ise alınan karar butlan yaptırımına tabidir.

TTK m.577 kapsamında şarta bağlı zorunlu unsurlar ise ancak öngörülmeleri koşulu ile uygulanabilirler⁵⁸⁰. Örneğin yönetimin devri ancak şirket sözleşmesinde düzenlenmesi şartı ile gerçekleşebilir (TTK m.367). Bu nedenle şirket sözleşmesinde yer almadan yapılan yetki devrine dair kararlar batıl kabul edilmelidir.

Şirket sözleşmesinde yer alabilecek ihtiyari kayıtlar TTK m.579 hükmü kapsamında sınırlıdır. Ancak, kanunda açıkça izin verilmiş ise bu unsurlar düzenlenebilir. Örneğin, TTK m.631’e göre şirket sözleşmesinde başka bir düzenleme bulunmadığı sürece limited şirketlerde ticari temsilci, ancak genel kurul kararıyla atanabilir. Ancak şirket sözleşmesiyle bu yetkinin müdürler kuruluna bırakılması mümkündür. Bu kapsam kanaatimizce, şirket sözleşmesinde herhangi bir düzenleme bulunmadığı takdirde, müdürler kurulunun bu yönde alacağı kararın batıl olduğu söylenebilir.

⁵⁷⁶ Bahtiyar (n 1) 428.

⁵⁷⁷ Ayrıntılı bilgi için bkz: Bölüm III, 3. Müdürleri Kararlarının İptal Edilebilirliği

⁵⁷⁸ Özellikle eşit işlem ilkesi, ortakların vazgeçilmez hakları, organların devredilmez görev ve yetkileri, limited şirketin temel yapısı, sermayenin korunması ilkesi ile yakından alakalı durumlar.

⁵⁷⁹ Bahar Sayın (n 476) 242.

⁵⁸⁰ Bahar Sayın (n 476) 243.

13.3 Müdürler Kurulu Kararlarının Butlanını Tespit Davası

Butlan halinde geçersizlik sonuçları kendiliğinden doğduğundan, batıl bir işlemin geçersiz sayılması için dava açılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, müdürler kurulu tarafından söz konusu batıl kararın uygulanmasına bağlı olarak her ne kadar karar geçerli hale gelmemiş olsa da buna bağlı olarak çeşitli işlemler yapılabilir ve bu işlemler geri dönülmez sonuçlara sebebiyet verebilir. Bu sebeple, müdürler kurulu kararlarının batıl olduğu düşünülüyorsa tespit davası açılması gerekmektedir⁵⁸¹. Butlanın tespiti davası, müdürler kurulu kararının geçersiz olduğunun tespitine yönelik bir dava olduğu için menfi tespit davası niteliğindedir. Müdürlerin kararlarının butlan ile sakatlanması ihtimalinde hukuki yararı olan herkes, herhangi bir süreye tabi olmaksızın mahkemeden kararın butlanla sakat olduğunun tespitini talep edebilir⁵⁸². Davayı açmak isteyen kişi, butlanın tespitinde hukuki menfaati olduğunu ispat etmekle yükümlüdür⁵⁸³.

Davada görevli ve yetkili mahkeme, limited şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesidir⁵⁸⁴. Tespit davasının, ortaklığa karşı açılması gereklidir⁵⁸⁵. Hâkim, alınan kararın butlanla sakat olduğunu resen dikkate almak zorundadır. Açılacak davanın kabulü ihtimalinde, söz konusu karar herkes için geçerli olurken reddi durumunda ise sadece tarafları bağlar⁵⁸⁶. Butlanın tespitine ilişkin kesin hükmün özelliği itibariyle geçmişe etkilidir⁵⁸⁷. Ancak, hakkın kötüye kullanılması veya üçüncü kişilerin iyi niyetinin korunması butlan durumunun ileri sürülmesini sınırlayıcı iki önemli husustur⁵⁸⁸. Bu kapsamda, karara dayanarak iyiniyetli üçüncü kişilerle temsil yetkisi çerçevesinde kurulan hukuki ilişkiler bakımından tespiti dair kesin hüküm geçmişe etkili

⁵⁸¹ Yüce (n 481) 182; Bahar Sayın (n 476) 315.

⁵⁸² Bilgili and Demirkapı(n58) 687; Şener(n1) 738; Çebi(n1)201; Yargıtay 11 HD, 460/9459, 07.10.2024; Yargıtay 11 HD,3666/3729, 20.05.1993.(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 7.06. 2024.

⁵⁸³ Yüce (n 481) 190.

⁵⁸⁴ Yargıtay 11 HD, 111/2366, 04.03.2020 tarihli ilamında “...Anonim şirketlerin önemli miktarda malvarlığını teşkil eden taşınmazların genel kurul kararı alınmadan devredildiği iddiasına dayalı tapu iptali tescil davalarında ticaret mahkemelerin görevli olduğuna 04.03.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 7.06. 2024

⁵⁸⁵ Korkut (n83) 186; Bahar Sayın (n476) 323; Yargıtay 11 HD, 6323/5717, 20.09.1993 ;Yargıtay 11 HD, 8946/9802, 5.10.2006(Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 5.06. 2024.

⁵⁸⁶ Bahar Sayın (n476) 341; Korkut (n83) 192; Moroğlu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (n465) 162.

⁵⁸⁷ Erdoğan Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*(7th edn ,On İki Levha Yayınları 2014) 186.

⁵⁸⁸ Şener (n 1) 739

değildir⁵⁸⁹. Zira müdürler kurulunun temsil yetkisi dış ilişkide sınırsız olarak düzenlenmiştir⁵⁹⁰.

Kanun koyucu TTK m. 391 hükmünde usule ilişkin bir düzenlemeye yer vermemiştir. Ancak, kanunda TTK m.448 vd. hükümlerinde genel kurul kararlarının butlanı ve iptaline ilişkin davaların usulüne dair düzenlemeler yer almaktadır. Bu sebeple TTK m.448 hükmünün, müdürler kurulu kararlarının butlanının tespiti davası için uygulanıp uygulanmayacağının değerlendirilmesi gereklidir. TTK m. 448/1 ‘de genel kurul kararları açısından butlan davasının açıldığının ve duruşma gününü usulüne uygun olarak ilan edileceği ve şirketin internet sitesine koyulacağı düzenlenir. Müdürler kurulu kararlarının butlanının tespiti davasını açılmasının ortakların ve onların bilgi alma hakları açısından önemli olduğu düşünüldüğünde zaman TTK m.448/1 hükmünün müdürler kurulu kararları bakımından da uygulanması gerektiği görüşüne katılıyoruz⁵⁹¹. Diğer yandan, TTK m.448/2’ de iptal davaları için öngörülen üç aylık hak düşürücü süreye dair hükmün butlan davası ile uygulanmamalıdır⁵⁹². Bu nedenle, müdürler kurulu kararlarının butlanının tespiti davasında üç aylık hak düşürücü süreye dair hüküm geçerli değildir⁵⁹³. İlgili hükmün son fıkrasında ise, iptal davasında şirketin muhtemel zararlara karşı davacılardan teminat talep edebileceği belirtilmiştir. Bizim de desteklediğimiz görüş doğrultusunda, eğer teminat talep edilmesini haklı kılacak durumlar mevcutsa, müdürler kurulu kararlarının butlanının tespiti davasında mahkemenin uygun bir teminata hükmetmesi gerekmektedir⁵⁹⁴.

İptal ve butlan tespit davalarında hukuki amaç, organ kararlarının hükümsüzlüğünün tespit edilmesidir. TTK çerçevesinde, genel kurul kararlarının iptali ve butlan halleri ayrı ayrı düzenlenmiştir. Doktrinde bulunan bir görüşe göre, genel kurul kararları bakımından davacının mevcut aykırılığın butlan sebebi olup olmadığını her zaman tespit edememesi

⁵⁸⁹ Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 587)186; Bahar Sayın (n476)342.

⁵⁹⁰ Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 587) 186-187.

⁵⁹¹ Bahar Sayın (n 476)331.

⁵⁹² Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 597) 179.

⁵⁹³ Bahar Sayın(n 476)331.

⁵⁹⁴ Sayın’a göre TTK m.448/3 hükmünün kıyasen yönetim kurulu kararlarının butlanının tespiti davasına uygulanmamasının kabulü ihtimalinde HMK m.84/2 hükmü kapsamında teminat hükmedilmesi gereklidir. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bahar Sayın (n 476) 331.

durumunda, davacının ihtiyatlı davranarak iptal davası açmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır⁵⁹⁵. Ancak, bu görüşün müdürler kurulu kararları açısından uygulanabilirliği, TTK uyarınca müdürler kurulunun iptali düzenlenmediğinden, kanaatimizce mümkün değildir⁵⁹⁶. Bu durumlarda, davanın mahkemece reddedilmesi gereklidir. Bununla birlikte, açılan iptal davasında dosya kapsamında butlan sebepleri tespit edilebilmesi durumunda, hâkimin bu hususları resen dikkate alması gerekmektedir⁵⁹⁷.

Müdürler kurulu kararları kapsamında butlanın ileri sürülmesinin hangi hallerde hakkın kötüye kullanılması kapsamında değerlendirileceği önceden saptanacak ilkelerle belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle hâkim her somut olaya göre butlanın ileri sürülmesinin hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olup olmadığını değerlendirmeli ve resen dikkate almalıdır⁵⁹⁸. Hukuki bir işlemin uygulanmasından⁵⁹⁹ ve üzerinden uzun bir süre geçtikten sonra butlan iddiasının ileri sürülmesi, dürüstlük kuralı çerçevesinde her somut olay özelinde incelenmelidir⁶⁰⁰. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2019 yılında vermiş

⁵⁹⁵ Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 587)180.

⁵⁹⁶ Bahar Sayın (n 476) 335.

⁵⁹⁷ Bu husus YHGK 11-1048/430, 02.04.2014 tarihli kararına konu olmuştur. “Dava; anonim şirketin sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararının ve davacı kurumun sermaye artırımından kaynaklanan hisselerinin bir başka ortağa satışına yönelik yönetim kurulu kararının iptaline ilişkindir. Taraflar arasındaki protokolde “sermaye artırımlarında kendi hissesi olan % 38’lik paya tekabül eden bedel kadar sermaye taahhüt borcunu aynı olarak yerine getirecektir.” şeklinde düzenleme içermektedir. Şirket genel kurulu tarafından davacının nakdi sermaye getireceği kararlaştırılarak ihlal edilen hak taraflar arasında imzalanan davacının sermaye taahhüdünü aynı olarak yerine getireceğine ilişkin protokolden kaynaklanan sözleşmesel bir haktır. Mahkemece, davacının talepleri buna göre değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekir. İptali istenilen yönetim kurulu kararı, sermaye artımına ilişkin genel kurul kararına dayalı bir işlemdir. Sermaye artımı nedeniyle davacı ... İl Özel İdaresi’nin yeni sermaye artışı nedeniyle yeni pay sahibi olacağı ve bunun için de nakdi sermaye artışı taahhüt ettiği kararlaştırılmış olup, iptali istenilen yönetim kurulu kararı, bu sermaye taahhüdünün yerine getirilmemesine dayalı olarak alınmış bir karardır. Sermaye artırım kararı aleyhine hükümsüz sayılması gerektiği iddiasıyla iptal davası açılmış bulunduğundan, yönetim kurulu kararına karşı da hükümsüzlük nedenlerinin ileri sürüldüğü ve bu nedenle yerel mahkemenin kabulünün aksine, butlan halinin tespiti için dava açılmasının mümkün olduğunun kabul edilmesi gereklidir. Bu itibarla, genel kurul kararının iptali istemi yanı sıra, yönetim kurulu kararının batıl olduğunun tespiti istemi yönünden de gerekli araştırma yapılarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir.” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.06. 2024.

⁵⁹⁸ Bahar Sayın(n 476) 337.

⁵⁹⁹ Yargıtay 11 HD, 8620/1197, 17.02.2003 tarihli kararında “sermaye artırımına ilişkin alınan kararlara karşı açılacak davaların 1 aylık hak düşürücü süreye tabi olduğu, bu tür kararların mahkemece onaylanmasını hükme bağlayan TTK’nun 299 ncu maddesinin yürürlükten kaldırıldığı, davacıların sermaye artırımına ilişkin yönetim kurulu ve genel kurul kararlarına iştirak ettikleri hatta hisselerine isabet eden miktarın bir kısmını ödedikleri bu durumda icra edildikten sonra bu kararların batıllığının ileri sürülemeyeceği bu nedenle davacıların talebinin hakkın kötüye kullanılması niteliğinde olduğu ayrıca davacıların şirketin imtiyazlı ortaklarından olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.06. 2024.

⁶⁰⁰ Moroğlu, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 587)185.

olduğu bir kararda, uzun süre butlanın tespiti davası açılmamasını hakkın kötüye kullanılması kapsamında değerlendirip, davayı reddeden istinaf mahkemesi kararını onamıştır⁶⁰¹.Şirket dahil herhangi bir kimsenin zararı bulunmayan durumlarda, uygulamaya geçmiş bir müdürler kurulu kararının sonradan butlanının ileri sürülmesi hakkın kötüye kullanılması niteliğindedir⁶⁰².

Tahkim, tarafların aralarında mevcut veya muhtemel uyuşmazlıkların hakemlerce çözülmesini kabul ettikleri bir anlaşmadır. TTK uyarınca genel kurul kararlarının geçersizliğinin tespiti davalarında tahkim yargılamasının mümkün olduğu öğretide bazı

⁶⁰¹ Yargıtay 11 HD, 4363/1464, 25.02.2019 tarihli kararında “İlk derece mahkemesince, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davacılarının murislerinin ölümüyle hisseler üzerinde hak sahibi olmalarına rağmen dava tarihine kadar genel kurul kararının iptalini istemedikleri, davacı tarafça dava dışı başka ortakların imzalarının sahte olduğu ileri sürülmüş ise de, bu ortakların davaya taraf olmadığı, ayrıca bu konuda bir dava da açılmadığının sabit olduğu, bu halde davada taraf olmayan üçüncü kişilerle ilgili imzaların sahteliğinin incelenmesinin mümkün bulunmadığı, davalı şirketin tutmakla yükümlü olduğu defter ve kayıtları saklamakla yükümlü olduğu sürenin TTK’nın 82/5(E TTK 68) gereği 10 yıl olup davalı şirketin bu kayıtların bulunmadığını belirttiği, gerek davacıların murisi ve gerekse davacıların 1994 ve 1996 tarihinde yapılan genel kurul kararlarının iptalini uzun süre ileri sürmediği, hakkın her daim ileri sürülmesinin MK’nın 2. maddesinde yer alan hakkın kötüye kullanılmasını teşkil edeceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Karara karşı davacılar vekilince istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

İstinaf mahkemesince yapılan yargılama sonucunda, davacıların, murisleri ...’un davalı anonim şirket hissedarı olmasına dayanarak 24.11.1994 ve 23.02.1997 tarihli genel kurul kararlarının batıl olduğunun tespitini istediği, dava konusu 23.02.1997 tarihli genel kurul toplantısında faaliyet raporunun ve bilanço kar/zarar hesaplarının onaylanmasına, yedek akçe ayrılmasına ve yönetim kurulu üyelerinin seçimine dair kararlar alınmış olup alınan kararların TTK’nın 447. maddesinde belirtilen butlan halleri içinde değerlendirilemeyeceği, söz konusu genel kurul toplantısında davacılar murisinin ... başkanı olarak seçildiği, toplantıyı yürüttüğü, tutanağı imzaladığı ve davacıların murislerine ait imzanın sahteliğinin iddia ve ispat edilmediği, bu nedenle dava konusu 23.02.1997 tarihli genel kurul kararlarının batıl olduğunun tespitine dair istemin reddinde bir isabetsizlik bulunmadığı, batıl olduğunun tespiti istenen 24.11.1994 tarihli genel kurulda sermaye artırımı kararı alınmış olduğundan butlan halleri içerisinde değerlendirilebilse de, 1997 yılında genel kurul toplantısında ... başkanlığı bile yapan davacıların murisinin 1997 yılına hatta vefat ettiği 2008 yılına kadar genel kurul kararının iptali için dava açmamış olması ve imzaları sahte olduğu ileri sürülen diğer ortakların da dava açmamış bulunması karşısında artık mirasçılarının butlan istemli dava açmasının hakkın kötüye kullanılması kapsamında değerlendirilmesinin yerinde olduğu, davacılar, mirasçı ...’un 2012 yılında suç duyurusunda bulunması üzerine başlatılan ve takipsizlik kararıyla sonuçlanan soruşturma dosyasındaki imza incelemelerine dayanmışsalar da, söz konusu imza incelemelerinin dava konusu olmayan 1995 tarihli Haziran cetveline ve 1995 tarihli sermaye artırımı taahhütnamelerine ilişkin olduğundan sonuca etkisinin bulunmadığı gerekçesiyle, istinaf başvurusunun esaslan reddine karar verilmiştir.

Kararı davacılar vekili temyiz etmiştir.

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığına anlaşılmaya göre yapılan istinaf başvurusunun HMK’nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esaslan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.06.2024.

⁶⁰² Korkut (n 83) 220.

yazarlar bakımından kabul görmektedir⁶⁰³. Ayoğlu'na göre, tıpkı genel kurul kararlarının geçersizliğinin tespitine ilişkin davalar gibi, yönetim kurulu kararlarının yokluk ya da butlan nedeniyle geçersizliğinin tespitine ilişkin davalar da tahkime elverişlidir⁶⁰⁴. Ancak, bizim de benimsediğimiz görüşe göre, limited şirketlerde müdürler kurulu kararlarının butlan ya da yokluk sebebiyle geçersizliğinin tespiti yargılaması tahkime elverişli değildir. Bunun başlıca nedenleri arasında butlan veya yokluk halinin mahkeme tarafından resen dikkate alınması ve geçersizlik hükmünün herkese karşı etkili olması bulunmaktadır⁶⁰⁵.

Müdürler kurulu kararlarının butlanı yargılamasının arabuluculuk açısından da değerlendirilmesi gereklidir. Arabuluculuk, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesinde uygulanır (Arabuluculuk Kanunu m.1/2)⁶⁰⁶. Tahkimin aksine arabulucu, tarafları yapmış olduğu tavsiyeye uymaya zorlanmaz. Müdürler kurulu kararlarının butlan ya da yokluk sebebiyle geçersizliğinin tespitinin şahsi çözüme uygun olmadığı görüşündeyiz. Burada söz konusu münhasır geçersizlik halinin mevcut olup olmadığının tespiti söz konusudur⁶⁰⁷. Bu sebeple müdürler kurulu kararlarının butlan ya da yokluk sebebiyle geçersizliğinin tespiti yargılaması arabuluculuğa da elverişli değildir.

14. Müdürler Kurulu Kararlarının İptal Edilebilirliği

İptal edilebilirlik, baştan itibaren geçerli olan bir hukuki işlemin ilgili kişiler tarafından geçmişe etkili bir biçimde kaldırılması olarak tanımlanır⁶⁰⁸. İptal edilebilir karar, süreli bozucu şarta bağlı olan geçerli olan bir hukuki işlemdir⁶⁰⁹. TTK 'da yönetim kurulu veya

⁶⁰³ Yazara göre yapılacak bir düzenleme ile genel kurul ve yönetim kurulu kararlarının butlan ve iptali bakımından tahkim yargılaması düzenlenmesi gerekir. Rauf Karasu, *Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi* (2th edn, Yetkin Yayınları 2015)174.

⁶⁰⁴ Tolga Ayoğlu, *Sermaye Şirketleri Özelinde Şirketler Hukuku Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim*(On İki Levha Yayıncılık 2018) 118.

⁶⁰⁵Bahar Sayın (n 476) 347.

⁶⁰⁶ 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu (22.06.2012 tarih ve 28331 sayılı Resmi Gazete) <<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6325.pdf> > Erişim Tarihi 22.06. 2024.

⁶⁰⁷ Bahar Sayın (n 476) 347-348.

⁶⁰⁸ Veysel Başpınar, *Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı* (1998)22.

⁶⁰⁹ Moroğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 465) 24.

müdürlerin kararlarının iptaline ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Kanun koyucu bu konuda bilinçli bir şekilde düzenleme yapmamıştır. Söyle ki; TTK m.391 hükmünün gerekçesinde “yönetim kurulu kararları iptal edilemez” ifadesini kullanması bu durumu destekler niteliktedir.

Doktrinde yönetim kurulu kararları aleyhine iptal davası açılıp açılmayacağı hususu tartışmalıdır. Bir görüşe göre, yönetim kurulu ve müdürler kurulu kararlarının iptal edilebilmesi gerektiği savunulmaktadır⁶¹⁰. Bu görüşe göre, yönetim kurulu üyelerine karşı açılacak sorumluluk davası hükümleri, menfaat ihlalinin doğan hakları korumak için yeterli olmadığı için tazminat sorumluluğuna gitmek yerine zararın oluşumuna engel olmak en mantık çözümdür. Bizim de katıldığımız hâkim görüş ise, yönetim kurulu ve müdürlerin kararlarının iptal edilebilir nitelikte olmadığıdır⁶¹¹. Bu görüşe göre söz konusu kararlara karşı etkin hukuk yolları bulunmakta olup iptal edilmesine gerek yoktur. Etkin hukuk yollarından kasıt, kararın yokluğu ve butlanın tespitini isteyebilmek ve müdürlerin aleyhine sorumluluk davası açılabilmesidir. İptal davası hakkının müdürler kuruluna uygulanması, kurulun karar alması ve uygulamasını sekteye uğramasına sebebiyet verecektir. Ayrıca müdürler kurulu kararlarının iptal edilebilir olduğunun kabulü, hâkime şirketin ticari kararlarını sorgulama ve bu konuda karar verme hakkı da tanıyacaktır⁶¹².

Yargıtay, ETTK döneminde verdiği içtihadında, yönetim kurulu kararlarına karşı kural olarak iptal davası açılmayacağına, bu tür durumlarda ancak genel kurulda itirazda bulunulabileceğine ve genel kuruldan çıkacak karara karşı iptal davası açılabilmesine hükmetmiştir⁶¹³. Kural olarak Yargıtay kararlarında, yönetim kurulu ve müdürler kurulu kararlarına karşı iptal davası açılmayacağını kabul etmektedir⁶¹⁴. Buna karşılık, bazı kararlarında, pay sahiplerinin veya ortakların haklarını doğrudan ilgilendiren kararlar için

⁶¹⁰ Ersin Çamoğlu, *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu* (3th edn, Vedat Kitapçılık 2010)81-84.

⁶¹¹ Şener (n 1) 739; Yıldırım, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum* (n 64) 157; Karaahmetoğlu (n51)24; Kendigelen and Kırca (n183)133; Yargıtay 11 HD, 2592/3225, 24.05.2023 (Kazancı İctihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 5.06.2024.

⁶¹² Moroğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 465) 197; Yüce (n 481) 208.

⁶¹³ Yargıtay 11 HD, 4596/8382, 10.11.1994 (Kazancı İctihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.07.2024.

⁶¹⁴ Kendigelen and Kırca (n 183) 133; Yargıtay 11 HD, 3414/2605, 26.01.1989 (Kazancı İctihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.07.2024.

iptal davası açılabilceğini kabul etmiştir⁶¹⁵. Bu kapsamda, haksız ve usulüne uygun olmayan ıskat kararlarına ve yeni malikin pay defterine kaydını haksız olarak reddeden kararlara karşı açılan iptal davaları örnek gösterilebilir⁶¹⁶.

Diğer yandan, TTK m.460/5 uyarınca kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kurul genel kurulun yerine geçerek sermaye arttırımı kararı aldığından, onun kararları aleyhine iptal davası açılabilceği ifade edilmiştir. Ancak, limited şirketlerde, kayıtlı sermaye sistemi benimsenmediğinden ilgili hükmün, müdürlerin kararları bakımından uygulanması olanaklı değildir. Bununla birlikte istisnai olarak, TTK 155-156 hükümleri kapsamında müdürler tarafından alınan bir birleşme kararına karşı ise TTK m.192/2 uyarınca iptal davası açılabilmesi mümkündür⁶¹⁷.

15. Müdürler Kurulu Kararlarının Askıda Hükümsüzlüğü

Bir hukuki işlemin hüküm ve sonuçlarının tam olarak meydana gelmesi için gerekli unsurların başlangıçta mevcut olmaması durumunda, söz konusu hukuki sakatlık "askıda hükümsüzlük" olarak tanımlanır. Bu durumda, eksik unsurların tamamlanması halinde işlemin hüküm ve sonuçları tam olarak ortaya çıkabilir. Ancak, eksiklik giderilmediği

⁶¹⁵ Yargıtay 11 HD, 1379/1295, 05.04.1993 ; Yargıtay 11 HD ,13813/ 8319, 16.09.2004 ;Yargıtay 11 HD, 15707/ 14176 , 03.07.2013 tarihli kararında “...Mahkemece, iddia, savunma, ve tüm dosya kapsamına göre, kural olarak anonim şirketlerin yönetim kurulu kararları aleyhine iptal davası açılmayacağı, ancak pay sahiplerinin, kişisel haklarını ihlal eden yönetim kurulu kararları aleyhine iptal davası açılabilceği, davalı şirketin ana sözleşmesinin değiştirilmiş 6. maddesiyle artırılan sermayenin 1/4’ü 31/12/2010 tarihine kadar, kalan kısmın ise 31/12/2012 tarihine kadar ödeneceğinin ve 6. maddenin ancak sermayenin 3/5’inin temsil edildiği genel kurulda en az %70 oy çokluğu ile alınacak kararla değiştirilebileceğinin düzenlendiği, buna göre davacıların sermaye borcunu 31/12/2012 tarihine kadar ödemelerinin mümkün olduğu, davalı şirketin yönetim kurulunun, kalan sermaye borcunun ödenmesi için bu tarihi öne çekmesi, 6. maddenin değiştirilmesi anlamına geleceği, bunun için de yukarıda belirtilen çoğunluğun sağlanarak genel kurulda karar alınması gerektiği, bu yönde alınmış bir karar bulunmadığından davacıların kalan sermayeyi ödemek için 31/12/2012 tarihine kadar süreleri olduğu, bunun aksine alınan yönetim kurulu kararları ana sözleşmeye aykırı olduğu gerekçesiyle asıl ve birleşen davaların kabulü ile 09/03/2012 ve 21/05/2012 tarihli yönetim kurulu kararının iptaline karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir. Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı bakiye 27,45 TL temyiz ilam harcının temyiz edenden alınmasına 03.07.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.” (Kazancı İçtihat Bilgi Merkezi) Erişim Tarihi 25.07.2024.

⁶¹⁶ Bahtiyar (n1) 231.

⁶¹⁷ Kendigelen and Kırca (n 183) 133.

takdirde işlem batıl kabul edilir⁶¹⁸. Askıda hükümsüz işlemde eksiklik bir özel hukuk kişinin rızasının yokluğuna dayanıyorsa, işlem rızanın alınmasından itibaren geçmişe etki olacak şekilde sonuç doğururken; eksikliğin bir mahkeme kararı ya da kamu tüzel kişinin iradesinin yokluğuna dayanması ihtimalinde, eksikliğin giderilmesiyle işlemin ileriye etkili olarak hüküm ve sonuç doğuracağı kabul edilir⁶¹⁹.

Müdürler kurulunun yaptığı bir işlemin askıda hükümsüz olarak nitelendirilmesi de mümkündür. Özellikle, müdürler kurulunun alacağı bir karar veya akdedeceği bir sözleşmede, kanunun öngördüğü zorunlu unsurlardan bazıları, söz konusu işlemin yapıldığı veya sözleşmenin kurulması aşamasında mevcut olmayabilir. Bu bağlamda, müdürler kurulunun şirketin tescilinden itibaren iki yıl içinde bir işletme ya da ayının devralınmasına ya da kiralanmasına ilişkin şirketin temsilen yapacağı sözleşmeler, genel kurulca onaylanıp, ticaret siciline tescil edilmediği sürece askıda geçersiz niteliğinde olacaktır⁶²⁰. Müdürler kurulunun, genel kurulun onaylanmasından ve tescilinden önce, söz konusu sözleşmelerin şirkete yüklediği edimleri ifası amacıyla gerçekleştireceği her türlü tasarruf ise batıldır (TTK m.356/1). Diğer yandan, şirket sözleşmesi ile askıda hükümsüz halleri düzenlenebilir. Ancak bu ihtimal TTK m.579 kapsamında oldukça sınırlıdır⁶²¹.

Hâkim, söz konusu işlemde eksik unsurları resen dikkate alır⁶²². Bu hukuka aykırılık herhangi bir süreye bağlı olmaksızın ileri sürülebilir. Ayrıca askıda hükümsüzlük kararları icra edilemez nitelikte olup bu kararlar tescile tabi hususlara ilişkin ise ticaret siciline tescil yapılması mümkün değildir⁶²³.

⁶¹⁸ Başpınar (n 608) 21.

⁶¹⁹ Gökhan Antalya, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I* (Beta Yayınları 2012) 112.

⁶²⁰ Yüce (n 481)226.

⁶²¹ Moroğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 465) 41.

⁶²² Başpınar (n 608) 21.

⁶²³ Moroğlu, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (n 465) 33.

SONUÇ

Limited şirketler, her ne kadar sermaye şirketi olsa da, şahıs unsurunun önemli bir konuma sahip olması, limited şirketlerin karma nitelikli bir yapıya sahip olduğunun en önemli göstergesidir. Çalışmamız kapsamında limited şirketlerin yönetim ve temsile yetkili olan organı müdürler, son yasal değişiklikler göz önünde bulundurularak incelenmiştir. TTK uyarınca, limited şirketin genel kurul ve müdürler kurulu olmak üzere iki zorunlu organı bulunmaktadır. Müdürler, limited şirketin yönetim ve temsil organıdır. Limited şirkette tek müdür olabileceği gibi birden fazla müdürün olması da mümkündür. Ancak bu durumda en az bir ortağın şirketi yönetim ve temsil yetkisi bulunması gerekmektedir. Birden fazla müdürün olması durumunda bir kurul oluştururlar ve bu kurula müdürler kurulu denir. Müdürler, kanunla veya şirket sözleşmesi ile genel kurula bırakılmamış bulunan yönetime ilişkin tüm konularda karar almaya ve bu kararları yürütmeye yetkilidir.

Türk hukukunda limited şirketler ile yürütme organı niteliğindeki müdür veya müdürler kurulu arasındaki ilişkinin sözleşme ilişkisi olduğuna dair görüş birliği bulunmaktadır. Söz konusu bu ilişkinin hukuki niteliği konusunda doktrinde farklı görüşler bulunmaktadır. Bunlar, vekalet sözleşmesi görüşü, hizmet sözleşmesi görüşü ve sui generis (kendine özgü) sözleşme görüşüdür. Bizim de katıldığımız genel kabul gören görüş uyarınca müdür ve müdürler kurulu ile şirket arasındaki ilişki vekalet sözleşmesi niteliğinde değerlendirilmelidir.

Diğer yandan, genel kurul ve müdürler arasındaki ilişkinin niteliği konusunda doktrinde çeşitli görüşler bulunmakta olup farklı teoriler ileri sürülmüştür. Bu teoriler, liderlik teorisi, üstünlük teorisi ve eşitlik teorisidir. Limited şirketlerde genel kurul ile müdürler arasındaki ilişki, hiyerarşik bir ilişki değildir. Kanun koyucu her iki organ açısından devredilemez görev ve yetkileri tanımlamış bu sayede organlar arasında eşitliği ve işlevler ayrılığını öne çıkarmıştır. Ancak önemle belirtmek gerekir ki, TTK m.625/2 hükmü ile müdürlerin yetki alanına giren bir konuda alınmış olan bir kararın genel kurul onayına sunulması, işlevler ayrılığı ilkesinin istisnasıdır.

Limited şirketlerde müdürlerin sahip olması gereken belirli özellikler bulunmaktadır. Şirkete atanacak olan müdür, gerçek veya tüzel kişi olabilir. Ancak, müdürlerin Türk vatandaşı olmaları veya Türkiye'de yerleşim yerlerinin bulunması şart değildir; müdürlerin tam ehliyetli olmaları yeterlidir. Ayrıca, müdürlerin iflasına karar verilmiş olması, ehliyetinin kısıtlanması veya kanunda ya da şirket sözleşmesinde belirlenen nitelikleri kaybetmeleri gibi seçim engellerinin bulunmaması gerekmektedir. TTK m.623 ve TTK m.579 hükmünün gerekçesi beraber değerlendirildiği zaman şirket sözleşmesi ile limited şirketlerde cinsiyet kotasına dair düzenleme yapılabilmesinin olanaklı olduğu görüşündeyiz.

TTK ile tüm ortakların limited şirketlerde yönetim ve temsile yetkili olmasını zorunlu kılan özden yönetim ilkesi terk edilerek, seçilmiş yönetim ilkesi kabul edilmiştir. Bu değişiklikle birlikte, müdürler şirket sözleşmesiyle veya genel kurul tarafından yapılan seçimle atanır. Şirket sözleşmesi uyarınca müdür atanması sadece kuruluş aşamasında zorunlu olup, bu aşamada genel kurulun müdür atamak gibi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Bu noktada önemli olan husus, yönetime katılma haklarında imtiyazı düzenleyen TTK m.360. maddesinin limited şirketlere uygulanıp uygulanmayacağıdır. İmtiyazın paya tanınması kuralının istisnası olarak kabul edilen ve çeşitli tartışmalara neden olan ilgili madde, TTK'nın 576. maddesi aracılığıyla kıyasen uygulanabilen TTK'nın 478. maddesi gereğince limited şirketlere de uygulanmalıdır.

Müdürlük sıfatı ölüm, iflas, fiil ehliyetinin kaybı, mahkûmiyet hali gibi kanuni sebeplerle veya şirket sözleşmesinde öngörülen sebeplerin varlığı halinde kendiliğinden sona erebilir. Ayrıca, azil ve istifa müdürlük sıfatını sona erdiren diğer hallerdir. Genel kurul her zaman müdürleri görevden alabilir, yönetim ve temsil yetkisini sınırlayabilir.

Müdürlerin görev süresi konusunda Kanunda herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Ancak anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin görev süreleri dair TTK m.362 hükmünün düzenlenmesi, limited şirketler açısından birçok tartışmayı beraberinde getirmiştir. Bu durumun, kanun koyucunun bilinçli bir şekilde sessiz kalmasının bir sonucu olduğunu düşünmekteyiz. Söyle ki, genel kurul tarafından müdürler her zaman azledilebilir ve TTK m.623 ve TTK m.579 hükmünün gerekçesi

beraber değerlendirildiği zaman şirket sözleşmesine müdürlerin görev süresine dair hüküm konulabilir. Bu sebeplerle, müdürlerin görev süreleri hakkında azami bir sürenin kanunda belirtilmemiş olması, şirket açısından büyük sorunlara yol açmayacaktır.

Tek bir müdüre sahip limited şirketler, o müdür tarafından yönetilir ve temsil edilir. Ancak birden fazla müdür bulunduğu anda, bu müdürler bir kurul oluşturur ve müdürler kurulu başkanı seçilir. TTK m.624/1 hükmü uyarınca, müdürler kurulu başkanının seçilmesi genel kurulun yetkisindedir. Ancak, şirket sözleşmesine hüküm konulması durumunda, müdürler kurulu başkanının atanması yetkisinin müdürler kuruluna devredilebileceği görüşündeyiz.

TTK uyarınca, limited şirketlerde müdürler kurulunun çalışma düzeni hakkında ayrıntılı bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Limited şirketin genel yapısı dikkate alındığında, TTK’da anonim şirketlerde yönetim kurulunun çalışma düzenine dair her hükmün kıyas yoluyla limited şirketlere uygulanması mümkün değildir. Bu nedenle, TTK m.623/1 ve TTK m.624/3 hükümleri beraber değerlendirildiğinde, şirket sözleşmesi aracılığıyla müdürler kurulunun çalışma düzeni hakkında düzenleme yapılabilmesi mümkündür. Ayrıca, müdürler kurulunun işleyişine dair iç yönerge de çıkarılabilir. Bu durumda iki olasılık söz konusudur. İlk ihtimal, TTK m.367/1 uyarınca yönetimin devrine ilişkin çıkarılan yönergede, yönetimin devrine ilişkin esasların yanında müdürler kurulunun işleyişine dair hükümlerinde eklenmesidir. İkinci ihtimal ise müdürlerin yönetim yetkisini devri olmaksızın TTK m.625/1-b hükmü çerçevesinde çalışma düzenlerine dair iç yönerge çıkarılabilmesidir. Eğer şirket sözleşmesi veya iç yönerge aracılığıyla bir düzenlemeye yer verilmemişse, anonim şirketlerde yönetim kuruluna ilişkin hükümler kıyasen müdürler kurulu için de uygulanır.

Şirket sözleşmesinde veya iç yönergede aksi belirtilmediği sürece, müdürler kurulunu toplantıya çağırma yetkisi kural olarak müdürler kurulu başkanına aittir. Herhangi bir sebeple başkan müdürler kurulunu toplantıya çağıramıyorsa, müdürlerden her biri başkana başvurarak müdürlerin toplantıya çağrılmasını isteyebilme hakkına sahiptir. TTK ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile TTK m.392/7 hükmü kapsamında belirli değişikliklere gidilmiştir. Bu kapsamda müdürler kurulu başkanının

müdürlerin toplantı talebini reddetmesi durumunda, müdürler kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı talebi üzerine başkan, talebin kendisine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde müdürler kurulunu toplantıya çağırmak zorundadır. Bu süre içerisinde müdürler kurulunun toplantıya çağırılmaması veya müdürler kurulu başkanı ya da vekiline ulaşamaması halinde, toplantı çağırısının doğrudan istem sahiplerince yapılabilir. Ayrıca, şirket sözleşmesi ile müdürler kurulunun toplantıya çağırılmasına ilişkin farklı bir düzenleme yapılabilir.

Müzakerelere katılma yasağı, limited şirketlerde de geçerlidir. Bu nedenle, bir müdür fiziken toplantıya katılabilir ancak menfaat çatışması yaratan konularda müzakereye ve oylamaya katılamaz. Ayrıca, bu yasağa aykırılık durumunda tazminat sorumluluğunun gündeme geleceği görüşünderiz.

TTK m.625/2 uyarınca, şirket sözleşmesi aracılığıyla müdürlerin belirli kararlarının genel kurul onayına sunulması mümkündür. Burada genel kurul veto hakkı benzeri bir hakka sahip olup onayına sunulan müdür kararlarını sadece onaylayabilir veya reddedebilir. Genel kurul onayına sunulan kararı değiştirme hakkına sahip değildir. TTK m.625/2 hükmü kapsamında genel kurulun, müdür kararlarını değiştirme hakkına sahip olduğunun kabul edilmesi, işlevler ayrılığı ilkesine ve kanunun öngördüğü organlar arası yetki paylaşımına aykırıdır.

Müdürler kurulu, toplantılarını hem fiziksel olarak hem de elektronik ortamda gerçekleştirebilir. Ancak, müdürler kurulu toplantısının elektronik ortamda yapılabilmesi için şirket sözleşmesinde bu hususun açıkça belirtilmiş olması gerekmektedir. Ayrıca, elektronik ortamda oy kullanabilmek için çeşitli şartların sağlanması zorunludur. Bu şartlar şunlardır: Şirketin bu amaca özgülenmiş bir internet sitesinin bulunması, limited şirket ortağının bu yönde bir istemde bulunması, elektronik ortam araçlarının toplantıya katılma elverişliliğinin teknik bir raporla ispatlanması, bu raporun tescil ve ilan edilmesi, ve oy kullananların kimlik bilgilerinin saklanması gerekmektedir.

Kanunda limited şirketlerde müdürler kurulunun toplantı yeter sayısı hakkında herhangi bir düzenleme bulunmamakta olup, sadece TTK m.624/3 uyarınca karar yeter sayısına ilişkin bir hüküm bulunmaktadır. Şirket sözleşmesi aracılığıyla toplantı yeter sayısı belirlenebilir; ayrıca karar yeter sayısının da ağırlaştırılması veya hafifletilmesi mümkündür. Limited şirketlerde oy eşitliği durumunda müdürler kurulu başkanına üstün oy hakkı tanınmaktadır. Ayrıca ortak müdürler, şirket yönetiminde yer almış olmaları nedeniyle ibra oylamalarında oy kullanamayacaklardır.

Limited şirketlerde, şirket sözleşmesi aracılığıyla başkanın üstün oy hakkının bertaraf edilmesi mümkün olmakla birlikte, bu üstün oy hakkının şirket sözleşmesi ile müdürlere verilmesi uygun değildir. Kanun koyucu tarafından başkana üstün oy hakkı tanınmış olup, bu hakkın emredici hükümler çerçevesinde değerlendirildiğinde şirket sözleşmesi ile müdürlere verilmesi mümkün değildir. Ayrıca, şirket sözleşmesi ile belirli müdürlere veto yetkisi tanınıp tanınmayacağı konusunda Türk Ticaret Kanunu'nda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak, belirli pay sahiplerini temsilen atanmış müdürler kurulu üyelerine veto yetkisi tanınmasının, nisapların ağırlaştırılması anlamına geldiği ve bu nedenle müdürler kurulu toplantı ve karar nisaplarının ağırlaştırılmasına izin veren TTK m.624/3 kapsamında geçerli olması gerektiği görüşündeyiz. Önemle belirtmek gerekir ki, söz konusu veto yetkisinin, TTK m. 360/1 uyarınca belirli pay sahiplerine tanınan yönetimde temsil imtiyazının uzantısı olarak değerlendirilmelidir. Bu hakkın ihlal edilmesi halinde de TTK m. 454 korumasından yararlanılmalıdır.

Belirli bir pay sahibi grubunu temsilen seçilen müdürlerin şirket sözleşmeyle veto yetkisi verildiği durumlarda, böyle bir üyenin seçilmemiş olması veya seçilen üyenin üyeliğinin sona ermiş bulunması, müdürler kurulunun karar alma yeterliliğinin nasıl belirleneceği sorusunu gündeme gelecektir. Bu durumda, veto yetkisinin amacını dikkate almak ve şirket sözleşmesiyle tesis edilen güç dengesinin haksız bir şekilde bozulmasını engellemek önemlidir. Bu çerçevede, temsil imtiyazı tanınan pay sahibi grubundan kaynaklı olarak onu temsilen bir üye seçilememişse karar alma yeterliliği bakımından söz konusu veto yetkisi yokmuş gibi hareket edilmelidir. Diğer taraftan, seçilen üyenin sonradan üyelik sıfatını kaybetmesi halinde ise veto yetkisinin, kurulun karar alma yeterliliğinin belirlenmesinde dikkate alınması gerektiği görüşündeyiz.

Kural olarak, müdürlerin toplanarak karar alması gerekirken istisnai olarak toplantı yapılmaksızın, sirküler tipi (elden dolaştırma yöntemi ile) karar almaları da olanaklıdır. Sirküler yolla karar alınabilmesi için belirli şartların varlığı aranır. Bunlar; müdürler kurulu üyelerinden hiçbirinin toplantı yapılması isteminde bulunmaması, önerinin tüm müdürlere sunulmuş olması, ye tam sayısının çoğunluğunun öneriye yazılı onay vermesi ve onay imzalarının bulunduğu kağıtların hepsinin karar defterine yapıştırılması veya kabul edenlerin imzalarını içeren bir karar dönüştürülüp karar defterine geçirilmesidir.

TTK uyarınca, müdürlerin toplantıya temsilcileri aracılığıyla katılmaları veya temsilcileri aracılığıyla oy kullanmaları ile ilgili herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Anonim şirketlere dair TTK m.390/2 hükmünün kıyasen limited şirketlere de uygulanması gereklidir. Bu kapsamda, müdürler toplantıya bizzat katılmalıdır. Ayrıca temsilen oy kullanmaları da mümkün değildir.

Çalışmamız kapsamında ele aldığımız son konu, müdürler kurulu kararlarının geersizliğidir. Kanun koyucu, anonim şirketlere yaptığı atıf ile müdürlerin eşit işlem ilkesine aykırı olan, limited şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan ya da güçleştiren, diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlarının batıl olduğunu düzenlemiştir. Doktrinde müdürler kurulu kararlarının iptal edilebilirliği tartışmalıdır. Kanaatimizce, müdürlerin kararlarına fazla müdahale edilerek işlerliğin azalabilmesi ve Kanunda bu yönde bir düzenleme bulunmaması sebepleri göz önüne alındığında müdürler kurulu kararlarının iptal edilebilir özellikleri bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

Adıgüzel B and Hızlısoy Ö İ, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Müzakerelere Katılma Yasağı’(2023)17(4) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 39-64.

Akdağ Güney N, *Anonim Şirket Yönetim Kurulu*(2th edn, Vedat Kitapçılık 2016).

Aksoyak M, , *Limited Ortaklıklarda Müdür Kararlarının Genel Kurul Onayına Sunulması* (Yetkin Yayınları 2023).

Akıncı E, ‘ Limited Şirketlerde Müdürün Azli’(Postgraduate Thesis, Marmara Üniversitesi 2017).

Altaş S, *Türk Ticaret Hukukuna Göre Limited Şirketler* (10th edn, Seçkin Yayınevi 2022).

Altaş S, ‘Limited Şirketlerde Online Müdürler Kurulu Toplantısı Yapabilmek İçin Uyulması Gereken Esaslar’(2015)89(3) İstanbul Barosu Dergisi 280-285.

Altay S A, *Anonim Ortaklıklar Hukuku’nda Sermayeye Katılmalı Ortak Girişimler* (Vedat Kitapçılık 2009).

Antalya G, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I* (Beta Yayınları 2012).

Antalya G, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.I* (Seçkin Yayınları 2019).

Ayhan R, Çağlar H and Özdamar M, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (Yetkin Yayınları 2019).

Ayoğlu T, *Sermaye Şirketleri Özelinde Şirketler Hukuku Uyuşmazlıklarının Çözümünde Tahkim*(On İki Levha Yayıncılık 2018) .

Ayoğlu T, ‘ Önemli Miktarda Şirket Varlığının Satışında Genel Kurul Kararının Hukuki Niteliği’ (2017)5(1) Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 93-104.

Bahtiyar M, *Ortaklıklar Hukuku* (14th edn, Beta Yayınları 2020).

Baltalı C, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazı* (On İki Levha Yayınları 2019).

Başpınar V, *Borç Sözleşmelerinin Kısmı Butlanı*(1998).

Baş K, Anonim Şirketlerde Belirli Bir Pay Sahibi Grubu Tarafından Aday Gösterilen Yönetim Kurulu Üyelerine Veto Hakkı Tanınabilir Mi?’ (2023)29(2) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 1273- 1291.

Bilgili F and Demirkapı E, *Şirketler Hukuku* (9th edn, Dora Yayıncılık 2013).

Biçer L and Ertan B A, ‘Yönetim Kurulunda Temsil Edilme İmtiyazının Dolaylı Olarak İhlal Edilmesine İlişkin Bazı Sorunların Değerlendirilmesi’(2023)27(1) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 3-36.

Biçer L and Hamamcıoğlu E, ‘Anonim Ortaklıklarda Genel Kurulun Devredilmez Yetkileri Kapsamında Önemli Miktarda Şirket Varlığının Toptan Satışı ve Uygulama Alanı (TTK m.408/2-f)(2013)1(1) Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 33-52.

Çamoğlu E, *Limited Ortaklıklar Hukukun Temel İlkeleri*(Vedat Kitapçılık 2020).

Çamoğlu E, *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu*(3th edn, Vedat Kitapçılık 2010).

Çebi H, *Limited Şirketler Hukuku*(Adalet Yayınevi 2019).

Çevik O N, *Limited Şirketler Hukuku Ve Uygulaması*(4th edn, Yetkin Yayınları 2003).

Çelik A, *Anonim Şirketlerde Ortaklıktan Çıkarılma* (4th edn, Seçkin Yayınevi 2016).

Çoştan H, ‘Limited Şirkette Genel Kurul Nisapları’ (2015)1(1) Ticaret Ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi 65-74.

Çoştan H, ‘Yönetim Kurulunun Karar Alma Usulleri, Oy Hakkı, Yeter Sayılar ve Toplantı Talep etme Hakkı’ (2012)25(3) Batider 155-189.

Dal S, *Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Limited Şirketler Hukuku El Kitabı*(Legal Yayıncılık 2013).

Dedeoğlu E, *Uygulamalı Limited Şirketler Hukuku* (2th edn, Seçkin Yayınevi 2021).

Dural H A, ‘Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulunun Kilitlenmesi ve Hukuki Sonuçları’ (Doctoral Thesis Galatasaray Üniversitesi 2005).

Dündar F, ‘Limited Şirketlerde Müdürlerin Yetkilerinin Sınırlandırılması Ve Görevden Alınması’(Postgraduate Thesis, Altınbaş Üniversitesi 2019).

Ekşi D, *Limited Şirketlerde Yönetim Organı: Müdür* (Yetkin Yayınları 2019).

Eren F, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (20th edn, Yetkin Yayınları 2016).

Eroğlu M, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurullarında Üye Çeşitliliğinin Sağlanması İçin Belirli Nitelikte Üye Atanmasına İlişkin Zorunluluk İçeren Kurallar’ (2016)2-12(11) Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 575-630.

Falcıoğlu M Ö, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat Kapsamında Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul* (Yetkin Yayınları 2016).

Gülerci A F, ‘Limited Şirketlerde Ortaklara Veto Hakkı Tanınması’(2020) 18(211) Legal Hukuk Dergisi 3051-3084.

Hamamcıoğlu E, *Aile Tipi Şirketlerde Şirket Sözleşmesi* (Yetkin Yayınları 2022).

Hamamcıoğlu E and Biçer L, ‘Limited Şirket Genel Kurulunda Yetersayılar’ (2017)16(2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 343-382.

Hamamcıoğlu E, ‘Yargıtay Kararları Işığında Bir veya Birkaç Yönetim Kurulu Üyesine Toplantı Davetinin Hiç ya da Kararlaştırılan Usule Uygun Yapılmamasının Sonuçları’ (2021)16(197-198) Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 119-156.

Helvacı S, *Gerçek Kişiler*(6th edn, Legal Yayıncılık 2016).

Helvacı M, Çamurcu E and Türkyılmaz İ , *Özellikle Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaat Kavramı, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan* (On İki Levha Yayınları 2017).

Hızlısoy Ö İ, ‘Anonim Şirket Yönetim Kurulunu Toplantıya Çağrıya Yetkili Olanlar Ve Yetkisiz Kişilerce Yapılan Çağrıyla Toplanan Yönetim Kurulunda Alınan Kararların Hukuki Akıbeti’(2022)8(1) Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi 115- 142.

Karahan S and Çeker M, *Şirketler Hukuku* (Mimoza Yayınları, 2015).

Karahan S, *Şirketler Hukuku* (Mimoza Yayınları 2012).

Karaahmetoğlu İ Ö, *6102 Sayılı Kanuna Göre Limited Şirketin Temsili* (Seçkin Yayınevi 2014).

Karamanlıoğlu A, ‘TTK m.360 Uygulamasına İlişkin İki Sorun: Belirli Grup ve Azınlık Kavramları- Haklı Nedenle Önerilen Adayın Reddi” (2021)16(197-198) Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 225-279.

Kaşak E, ‘Anonim Şirketlerde Genel Kurul İle Yönetim Kurulu Arasındaki Yetki Dağılımına İlişkin Temel Esaslar’ (Doctoral Thesis, Gazi Üniversitesi 2018).

Kaya M İ, ‘Limited Şirkette Müdürler Kurulunun Oluşumu Ve İşleyişi’ (2014)22(1) Şelçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 61-100.

Karasu R, *Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi* (2th edn, Yetkin Yayınları 2015)

Keçeci N, ‘Limited Şirketlerde Müdürler’(Postgraduate Thesis, Bahçeşehir Üniversitesi 2017).

Kendigelen A, *Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler* (2th edn, On İki Levha Yayınları 2012).

Kendigelen A, *Anonim Ortaklıkta Yönetime Katılma Haklarında İmtiyaz* (Beta Yayınları 1999) sf.

Kendigelen A and Kırca İ, *Şirketler Hukuku C.III* (On İki Levha Yayıncılık 2022).

Kırca İ, Çelik F H Ş and Manavgat Ç , *Anonim Şirketler Hukuku C.I. , Temel Kavram Ve İlkeler, Kuruluş, Yönetim Kurulu*(Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2013).

Kırca İ, Çelik F H Ş and Manavgat Ç, *Anonim Şirketler Hukuku C.II., Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü* (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü 2016).

Korkut Ö, *Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı*(Karahan Kitapevi 2012).

Kortunay A, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı* (On İki Levha 2015).

Koşut H D, *Limited Şirket Sözleşmesinde Yer Alan “Belirli Müdürler Kurulu Kararlarının veya Münferit Sorunların Genel Kurul Onayına Sunulması Zorunluluğu Getiren” Hükümlerin Değerlendirilmesi*(E-Kitap) (Aristo Yayınevi 2021).

Moroğlu E, *6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna Göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*(6th edn ,On İki Levha Yayınları 2012).

Moroğlu E, *Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü*(7th edn ,On İki Levha Yayınları 2014).

Moroğlu E, *Hukuki Mütalâalar* (Vedat Kitapçılık 2007).

Oğuzman K M and Öz M T, , *Borçlar Hukuku Genel Hükümler C.1* (10 th edn, Vedat Kitapçılık 2011).

Özcanlı F B, ‘Yönetim Kurulunda Kadınların Temsilini Sağlamaya Yönelik Araçlar’ (2022)1(2) MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 277-313.

Özer I, ‘ Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Hukuki Sonuçları’(2020) Sermaye Şirketleri Hukukunda Güncel Gelimeler Sempozyumu(Tebliğler- Tartışmalar) 353-379.

Özer I, 'Limited Şirketlerde Müdürler Kurulunun Toplanması Ve Karar Almasına İlişkin Özel Düzenleme Yapılması' (2017)4(8) Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 205-219.

Öztuna B S, *Limited Şirketlerde Müdür* (Şeçkin Yayınevi 2022).

Paslı A and Seyis Z, 'Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Azli' (2015) İstanbul Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Ticaret Kürsüsü Tartışıyor: Kürsü Seminerleri -I- (Tebliğler – Tartışmalar) 1-94.

Poray R, Tekinalp Ü and Çamoğlu E, *Ortaklık Ve Kooperatif Hukuku* (12th edn, Vedat Kitapçılık 2010).

Poray R, Tekinalp Ü and Çamoğlu E, *Ortaklık Hukuku II* (14th edn, Vedat Kitapçılık 2019).

Poray R, Tekinalp Ü and Çamoğlu E, *Ortaklık Hukuku I* (13th edn, Vedat Kitapçılık 2014).

Poray R, Tekinalp Ü and Çamoğlu E, *Ortaklık Hukuku I* (15th edn, Vedat Kitapçılık 2021).

Pulaşlı H, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (5th edn, Adalet Yayınevi 2017).

Pulaşlı H, *Şirketler Hukuku Şerhi C. II* (4th edn, Adalet Yayınevi 2022).

Pulaşlı H, 'Halka Açık Anonim Şirketler Hukukunda Son Yıllardaki Önemli Gelişmeler'(2021)27(1) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 414-439.

Reisoğlu S, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (24th edn, Beta Yayınları 2013).

Sayın H B, *Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı* (2th edn, Onİki Levha Yayınları 2017).

Sulu M, 'Limited Ortaklıklardaki Veto Hakkı ve Veto İşleminin Hükümsüzlüğüne Dair İncelemeler' (2023)29(1) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 574-595.

Sönmez N S, 'Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Pay Sahiplerinin İmtiyaz Yoluyla Yönetim Kurulunda Temsili' (Doctoral Thesis İstanbul Üniversitesi 2023).

Şahin Ş, 'Limited Şirketlerde Müdür (Postgraduate Thesis, Bahçeşehir Üniversitesi 2017).

Şener O H, *Yargıtay Kararları Işığında Limited Ortaklıklar Hukuku* (Şeçkin Yayınevi 2017).

Şeker H, ‘ Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Hükümsüzlüğü’ (2020)33(149) Türkiye Barolar Birliği 209- 223.

Tekin U, ‘ Limited Şirket Genel Kurulunun Elektronik Ortamda Toplanması Ve Karar Alması’(Postgraduate Thesis, Dicle Üniversitesi 2013).

Tekinalp Ü, *Yeni Anonim Ve Limited Ortaklar Hukuku ile Tek Kişi Ortaklığının Esasları*(2th edn, Vedat Kitapçılık 2011).

Tekinalp Ü, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku*(5th edn, Vedat Kitapçılık 2020).

Tekinalp Ü, *Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku* (3th edn, Vedat Kitapçılık 2013).

Teoman Ö, ‘ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı’nın Anonim Ortaklık Yönetim Kuruluna İlişkin Bazı Hükümlerinin Değerlendirilmesi’(2010)16(3)Batider 5-16.

Teoman Ö, ‘Çağrısız Genel Kurulun Gündemine Oybirliği İle Madde Eklenmesi’(2011)27(3) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi 5-13.

Teoman Ö, ‘Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Müzakerelere Katılma Yasağına Aykırılığın Yaptırımı Nedir?’ (2010)26(4) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi 5-14.

Tütüncü M,‘Anonim Şirket Yönetim Kurulunda Cinsiyete Dayalı Kota Uygulamalar’ (2016)15(1-2) İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 825-851.

Tüzemen Atik E, ‘ Sermaye Şirketlerinde Genel Kurul Kararlarının Yokluğunun veya Butlanının İleri Sürülmesinde Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı’ (2022)28(1) Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırma Dergisi 303-328.

Üçışık Güzin H and Çelik A , *Anonim Ortaklıklar Hukuku*(Adalet Yayınevi 2013).

Üçışık Güzin H, ‘Türk Hukukunda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen Düzenlemelerin Değerlendirilmesi’ (2011)3(5) Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 57-65.

Yavuz M, ‘Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Başkanına Tanınan Üstün Oy Kuralı Sorunu’ (2014)123 İstanbul Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası Mali Çözüm Dergisi 87-93.

Yavuz C, *Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler)*(3th edn, Beta Yayınları 2004).

Yıldırım A H, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Müdürünün Hukuki Durum*(Güncel Yayınevi 2008).

Yıldırım A H, *6102 Sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Limited Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi*(Dora Yayıncılık 2013).

Yıldız Ş, *TTK Tasarısına Göre Limited Şirketler Hukuku* (Arıkan Basın Yayın Dağıtım 2007).

Yıldız Ş, '6102 Sayılı TTK'ya Göre Müdürlerin Görev Süresi (2014)13(26) İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 47-56.

Yıldız Ş, *Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi*(Seçkin Yayınevi 2004).

Yıldız Ş, 'Limited Ortaklıklarda Müdürlerin Sorumluluğu'(2013)12(24)İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 61-79.

Yüce A A, *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Kararlarının Geçersizliği* (4th edn, Seçkin Yayınevi 2022).

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

European Commission, 'Women in economic decision-making in the EU: Progress report, A Europe 2020 initiative'https://staklenilabirint.prs.hr/wp-content/uploads/2014/12/women_on_board_progress_report_en.pdf Erişim Tarihi 02.04.2024.

Eroğlu M and Ararat M, 'Yönetim Kurulunun İşlevselliği, Karar Kalitesi ve Çeşitlilik'(2018)2 CGFT Politika Notu Serisi <<https://cgft.sabanciuniv.edu/sites/cgft.sabanciuniv.edu/files/CGFTPolicyPaper-No2-2018.pdf>> Erişim Tarihi 25.06. 2024.

Çeliktas İ, ' Anonim Ortaklığın Kendi Paylarını İktisabında Eşit İşlem İlkesinin İhlal Etmesi'(2006) 10(56) E-Akademi Hukuk Ekonomi Ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi < <http://www.e-akademi.org/makaleler/iceliktas-1.htm>> Erişim Tarihi 25.06.2024.

Yavuz M ' Limited Şirketlerde Geçersiz Genel Kurul Ve Müdür/Müdürler Kurulu Kararlar'(2015)(189) VergiRaporu<https://vergiraporu.com.tr/upImage/org/2015-189Limited_Sirketlerde_Gecersizgenel_Kurul_Ve_Mudur-Mudurler_Kurulu_Kararlari-Mustafa_Yavuz%20.pdf> Erişim Tarihi 03.04.2024.

Yavuz M , 'Limited Şirketlerde Müdürlerin Ücret , Huzur Hakkı, İkramiye ve Kazanç Payı Gibi Mali Hakları' (2014)181Vergi Raporu<<https://vergiraporu.com.tr/upImage/org/2014-181>

Limited_Sirketlerde_Mudurlerin_Ucret_Huzur_Hakki_Ikramiye_Ve_Kazanc_Payi_Gibi_Mali_Haklari-Mustafa_Yavuz%20.pdf > Erişim Tarihi 25.06.2024.

Yanlı V, ‘ Yönetim Kurulu Üyesinin Müzakereye Katılması Yasağının İhlali Halinde Yetersayı Sağlanmaması Nedeniyle Kararın Geçersizliği’ (2021) Aristo Yayınevi<[https://ekitap.hukukegitim.com/\(S\(gvmdytmn0xf2s0yaxcwpiu50\)\)/kitapoku.aspx?id=573](https://ekitap.hukukegitim.com/(S(gvmdytmn0xf2s0yaxcwpiu50))/kitapoku.aspx?id=573)> Tarihi 25.06. 2024.

Kazancı Elektronik Hukuk Yayımcılığı <http://www.kazanci.com>.

Lexpera İctihat Bankası <https://www.lexpera.com.tr/ictihat>

LegalBank Elektronik Hukuk Bankası <https://legalbank.net/arama>

Mevzuat Bilgi Sistemi <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr>.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri <https://sozluk.gov.tr>.

Adalet Bakanlığı Hukuk Sözlüğü <https://sozluk.adalet.gov.tr/>

Türkiye Barolar Birliği <https://www.barobirlik.org.tr/DisiplinKararlariDetay/780>.

Resmî Gazete www.resmigazete.gov.tr.

Sermaye Piyasası Kurumu <https://spk.gov.tr/>

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı

: Zeynep Suphiye Kuran

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi

:Kadir Has Üniversite (2015-2020)

Yüksek Lisans Öğrenimi

: Kadir Has Üniversite(2022-2024)

Bildiği Yabancı Diller

: İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar ve Tarihleri

: Cavus & Coskunsu Law Firm(2020/2021)

Inter-Case Law Firm